

Letno poročilo 2017

skupine in družbe
HSE

Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija

Matična številka: 1662970000

Vpis v sodni register: Okrožno sodišče v Ljubljani, pod vložno številko 1/35036/00

Osnovni kapital: 29.558.789 EUR

ID za DDV: SI99666189

EIC CODE: 11XHSE-SLOVENIAG

ACER CODE: A0000476J.SI

LEI CODE: 549300KRZTPE6IXQYU97

Telefon: + 386 1 47 04 100

www.hse.si

Založnik: HSE d. o. o., Ljubljana

Vsebinska in oblikovna zasnova: HSE d. o. o.

Besedilo: HSE d. o. o.

Fotografije: <https://pixabay.com/>, <https://www.pexels.com/>

Leto izdaje: 2018

KAZALO

1	UVOD	5
1.1	Poudarki poslovanja skupine HSE	5
1.2	Pismo posloводства	8
1.3	Poročilo nadzornega sveta	10
1.3.1	Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2017	10
1.3.2	Delovanje Revizijske komisije nadzornega sveta HSE	11
1.3.3	Delovanje Kadrovske komisije nadzornega sveta HSE	12
1.3.4	Delovanje Komisije za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE	12
1.3.5	Delovanje Komisije za trženje in investicije nadzornega sveta HSE	12
1.3.6	Mnenje o delu posloводства v letu 2017	12
1.3.7	Mnenje o poslovanju družbe v letu 2017	13
1.3.8	Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2017 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo posloводства	13
1.3.9	Poročilo o preveritvi predloga posloводства o uporabi bilančnega dobička	14
2	POSLOVNO POROČILO	15
2.1	Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2017	15
2.2	Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2017	20
2.3	Izjava o upravljanju družbe	20
2.4	Predstavitev skupine HSE	27
2.5	Tržno okolje	31
2.6	Analiza uspešnosti poslovanja skupine in družbe HSE	36
2.7	Upravljanje tveganj skupine HSE	45
2.7.1	Tržna tveganja	46
2.7.2	Količinska / proizvodna tveganja	46
2.7.3	Strateška in poslovna tveganja	47
2.7.4	Finančna tveganja	48
2.7.5	Varnostna tveganja	49
2.7.6	Operativna tveganja	49
2.8	Razvojna strategija skupine HSE	50
2.9	Trajnostni razvoj skupine HSE	54
3	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE	66
3.1	Revizorjevo poročilo za skupino HSE	67
3.2	Izjava o odgovornosti posloводства	70
3.3	Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov	70
3.4	Skupinski računovodski izkazi	71

3.4.1	Skupinski izkaz finančnega položaja	71
3.4.2	Skupinski izkaz poslovnega izida	72
3.4.3	Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa	72
3.4.4	Skupinski izkaz denarnih tokov	73
3.4.5	Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala	74
3.5	Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom	74
3.5.1	Poročajoča družba	75
3.5.2	Podlaga za sestavo	77
3.5.3	Pomembne računovodske usmeritve	79
3.5.4	Določanje poštene vrednosti	95
3.5.5	Obvladovanje finančnih tveganj	95
3.5.6	Spremembe v skupini v letu 2017	96
3.5.7	Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom	96

4 RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE 131

4.1	Revizorjevo poročilo za družbo HSE	131
4.2	Izjava o odgovornosti posloводства	134
4.3	Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	134
4.4	Računovodski izkazi	135
4.4.1	Izkaz finančnega položaja	135
4.4.2	Izkaz poslovnega izida	136
4.4.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	136
4.4.4	Izkaz denarnih tokov	137
4.4.5	Izkaz sprememb lastniškega kapitala	138
4.5	Pojasnila k računovodskim izkazom družbe HSE	139
4.5.1	Poročajoča družba	139
4.5.2	Podlaga za sestavo	139
4.5.3	Podružnice in predstavništvo	141
4.5.4	Pomembne računovodske usmeritve	141
4.5.5	Določanje poštene vrednosti	154
4.5.6	Obvladovanje finančnih tveganj	155
4.5.7	Razkritja k računovodskim izkazom	155
4.5.8	Dogodki po datumu poročanja	185
4.5.9	Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona	185

KONTAKTNI PODATKI 189

POMEN KRATIC 193

1 Uvod

1.1 Poudarki poslovanja skupine HSE

	Enota mere	SKUPINA HSE		DRUŽBA HSE	
		2017	2016	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje	000 EUR	1.587.760	1.179.841	1.610.688	1.234.433
Čisti poslovni izid	000 EUR	7.710	21.661	19.738	44.360
Prihodki	000 EUR	1.621.675	1.208.102	1.658.628	1.293.689
EBIT = Poslovni izid iz poslovanja	000 EUR	53.224	75.789	47.462	64.969
EBITDA = (EBIT + Odpisi vrednosti)	000 EUR	135.360	156.452	48.306	65.735
Sredstva	000 EUR	2.132.482	2.156.757	1.321.085	1.299.128
Kapital	000 EUR	1.032.427	1.015.220	905.369	876.577
Zadolženost do bank	000 EUR	851.175	896.097	236.468	245.192
Celotna zadolženost	000 EUR	851.439	899.605	236.622	246.410
Investicije	000 EUR	49.209	33.510	1.747	854
Proizvedena električna energija	GWh	7.034	7.778	7.034	7.778
Prodana električna energija	GWh	36.987	28.344	37.799	30.483

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

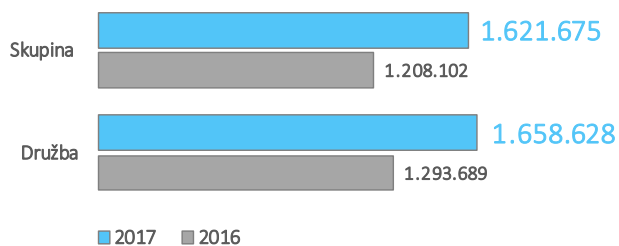
Konec leta / obdobja	3.093	3.110	174	150
Povprečje*	3.102	3.250	162	146

KAZALNIKI

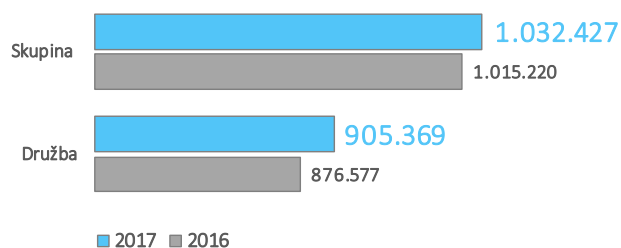
Stopnja lastniškosti financiranja	48,41	47,07	68,53	67,47	
Stopnja dolgoročnosti financiranja	88,18	89,82	85,20	85,73	
Stopnja osnovnosti investiranja	79,78	80,73	2,97	3,02	
Stopnja dolgoročnosti investiranja	87,05	87,58	84,68	85,98	
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	0,61	0,58	23,06	22,37	
Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koeficient)	0,30	0,39	0,15	0,17	
Koeficient pospešene pokritosti kratk obv. (pospešeni koeficient)	0,94	1,06	0,99	0,91	
Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obv (kratkoročni koeficient)	1,09	1,19	1,03	0,95	
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,03	1,07	1,03	1,06	
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala ROE	0,8 %	2,2 %	2,2 %	5,2 %	
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev ROA	0,4 %	1,0 %	1,5 %	3,5 %	
Dodana vrednost	000 EUR	255.239	282.241	58.204	73.878
Dodana vrednost na zaposlenega	000 EUR	82	87	359	506
Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja	0,82	0,89	0,26	0,28	
Celotne finančne obveznosti / EBITDA	6,29	5,75	4,90	3,75	
EBITDA / finančni odhodki iz prejetih posojil	4,86	4,61	6,05	5,90	
Celotne finančne obveznosti / sredstva	0,40	0,42	0,18	0,19	
Neto finančne obveznosti / EBITDA	5,83	5,22	4,35	3,31	

* Povprečje je izračunano iz pov. stanj zaposlenih na dan 31. december.

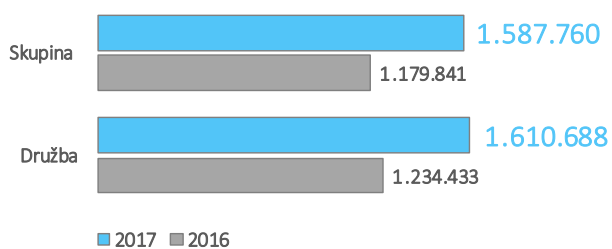
Celotni prihodki v 000 EUR

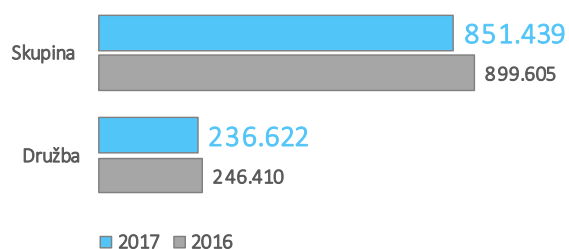
Kapital v 000 EUR

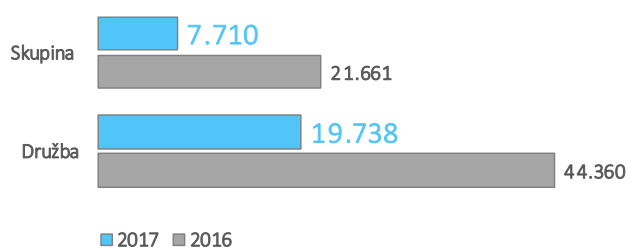
Čisti prihodki od prodaje v 000 EUR

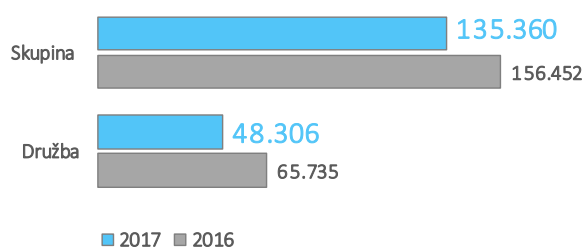
Celotne finančne obveznosti v 000 EUR

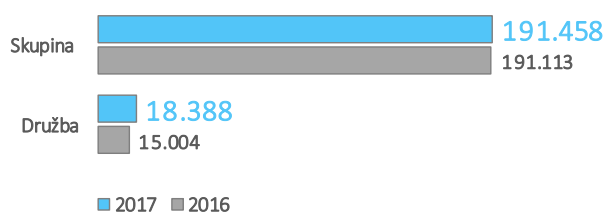
Čisti poslovni izid v 000 EUR

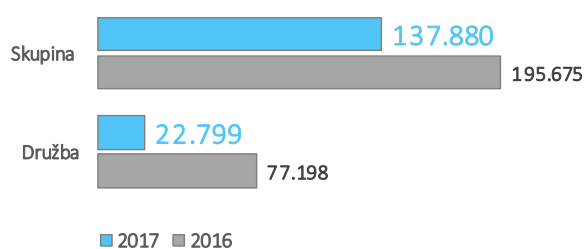
EBITDA v 000 EUR

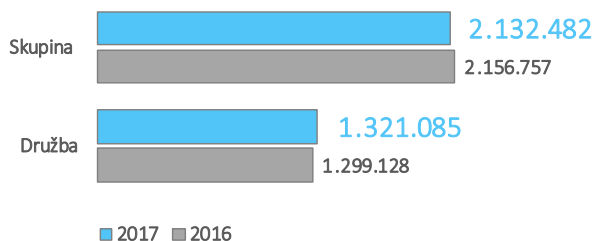
Stroški materiala, storitev in dela v 000 EUR

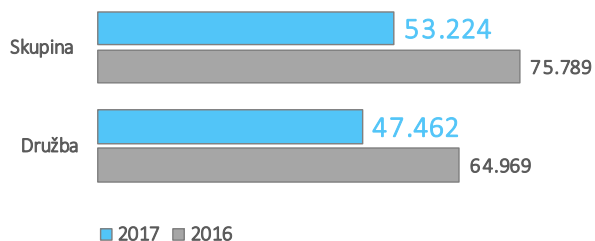
Denarni tok iz poslovanja v 000 EUR

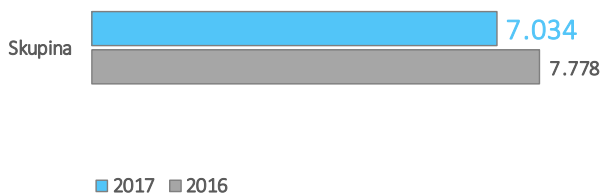
Sredstva v 000 EUR

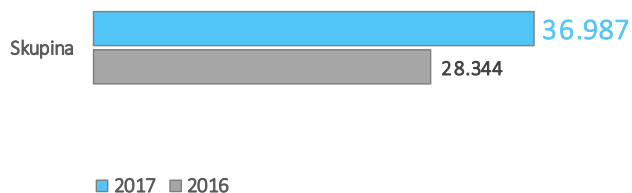
EBIT v 000 EUR

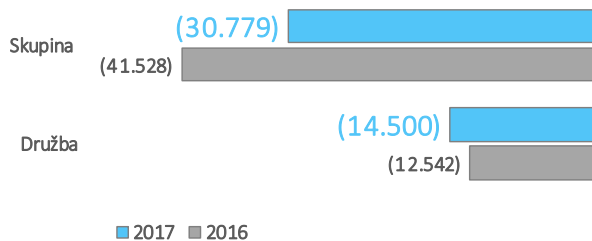
Proizvodnja v GWh

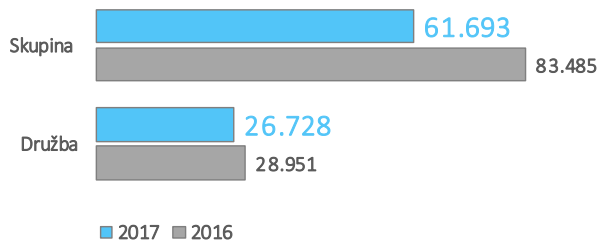
Prodana električna energija v GWh

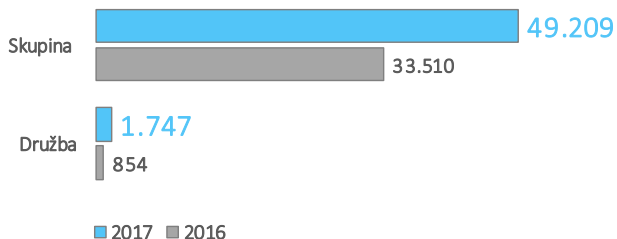
Finančni izid v 000 EUR

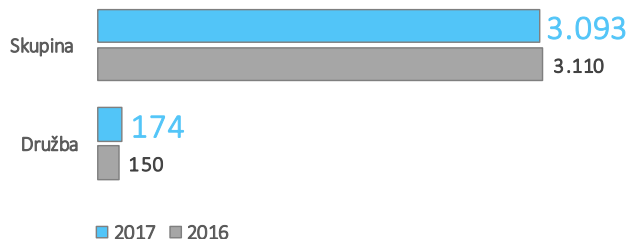
Denarna sredstva v 000 EUR

Investicije v 000 EUR

Zaposleni

1.2 Pismo posloводства

Leto 2017: v znamenju vode in trga

Spremembe so gonilo razvoja, pravijo. Zaradi nenehnih sprememb nobena dejavnost niti njeni poslovni uspehi niso ves čas enaki. To velja tudi za proizvodnjo in prodajo električne energije, ki so jo v preteklem letu zaznamovale drugačne okoliščine od običajnih.

Na poslovanje skupine HSE v letu 2017 sta najbolj vplivala dva dejavnika. Prvi je povezan z neugodnimi hidrološkimi razmerami, ki so trajale večji del leta, in posledično z najmanjšo proizvodnjo v hidroelektrarnah v zadnjih desetih letih, drugi pa z našo prožnostjo in odzivnostjo pri prodaji in trgovanju z električno energijo na evropskem trgu. Učinki slednjega so se odrazili v izboljšanju konkurenčnosti skupine HSE na domačem in evropskem trgu ter v večjih poslovnih prihodkih, ki pa zaradi neugodnih hidroloških razmer niso uspeli v celoti ublažiti izpada dobička. V lanskem letu smo tako ustvarili za 1,6 milijarde evrov prihodkov od prodaje in 7,7 milijona evrov dobička. Kljub zahtevnim razmeram smo uspeli zadolženost znižati za 48 milijonov evrov.

Leta 2017 smo proizvedli 7 TWh električne energije, od tega 44 odstotkov v hidroelektrarnah in 56 odstotkov v termoelektrarni. Čeprav je bila naša proizvodnja za deset odstotkov manjša kot leto poprej, smo v skupini HSE s 64-odstotnim deležem v celotni proizvodnji električne energije v Sloveniji upravičili pomen največjega domačega proizvajalca električne energije. S skoraj 80-odstotnim deležem v strukturi proizvodnje iz obnovljivih virov energije v Sloveniji pa smo obdržali položaj vodilnega na tem področju. Kot zanimivost velja omeniti, da so Soške

elektrarne Nova Gorica prav v letu 2017 praznovala 70-letnico delovanja, na kar smo vsi v skupini ponosni.

V letu 2017 smo v skupini HSE povečali tudi obseg trgovanja z električno energijo. Trgovali smo v devetnajstih evropskih državah in prodali 37 TWh električne energije, kar je za 30 odstotkov več v primerjavi s predhodnim letom, prihodke iz leta 2016 pa smo presegli za kar 35 odstotkov.

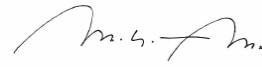
Na povečano vrednost trgovanja so najbolj vplivale ugodne cene električne energije na trgih. Njihov dvig je bil predvsem posledica večjih potreb po električni energiji, ki sta jih povzročila zimski mraz in manjša proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah kot posledica suše, ki je trajala praktično celo leto in je zajela celotno Evropo. Zaradi pomanjkanja elektrike smo povečali svojo prisotnost v jugovzhodni Evropi, predvsem v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, Grčiji in Albaniji. Naši glavni trgi pa so tudi v tem letu ostali Madžarska, Slovenija, Nemčija in Italija, kjer smo skupaj prodali več kot 30 TWh električne energije oziroma več kot 80 odstotkov celotne prodaje.

Po nekaj letih upadanja cen električne energije je leto 2017, predvsem zadnji kvartal, zaznamovala rast cen. To smo s pridom izkoristili, ravno tako smo skozi vse leto izkoriščali odlično obratovanje šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj in celotne TE. V Sloveniji in tudi v regiji smo ravno s šoštanjsko termoelektrarno reševali neravnovesja zaradi nižje proizvodnje hidroelektrarn in povečanega povpraševanja. Tako je že 12. januarja s šestim in četrtem blokom ter s plinsko enoto dosegla najvišjo dnevno proizvodnjo doslej. Z 18,6 GWh proizvedene električne energije je za 7,5

GWh ali za kar 67 odstotkov presegla dnevno povprečje.

Letno poročilo, ki je pred vami, temeljito povzema aktivnosti v skupini HSE in njenih odvisnih družbah z več kot 3.000 zaposlenimi in jih dokazuje z oprijemljivimi rezultati. V njih se odraža strokovno delo vseh zaposlenih v dinamičnih pogojih, ki so minulo leto močno zaznamovali. Stara modrost, ki jo je izrekel grški filozof Heraklit, da »vse teče – nič ne miruje«, kar pomeni, da se vse nenehno spreminja, za nas in našo dejavnost tako nedvomno velja. Bistveno pa je, da smo se na dinamične spremembe v proizvodnji in prodaji električne energije odzivali preudarno, s ciljem doseči najboljše rezultate za vse deležnike – za lastnika, poslovne partnerje in zaposlene.

Ljubljana, 3. april 2018

Matjaž Marovt, generalni direktor HSE

mag. Stojan Nikolić, finančni direktor HSE

1.3 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o. v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in v skladu z določili 14. člena Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d. o. o. (HSE) s tem poročilom obvešča ustanovitelja o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2017,
- mnenju o delu posloводства HSE v letu 2017,
- mnenju o poslovanju družbe HSE v letu 2017,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2017 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodu,
- poročilu o preveritvi predloga posloводства o uporabi bilančnega dobička.

V nadzornem svetu so v poslovnem letu 2017 kot predstavniki kapitala delovali: Milan Perović (predsednik nadzornega sveta), dr. Boštjan Markoli (namestnik predsednika), dr. Viktor Vračar, mag. Barbara Gorjup, Matjaž Marovt (do 19. aprila 2017), dr. Miloš Pantoš, mag. Drago Štefe (do 1. septembra 2017), Vesna Cukrov (od 2. septembra 2017) Črt Slokan (do 6. marca 2017) in kot predstavniki zaposlenih Boštjan Jančar, Jernej Otič, Damjan Lipušček in Vanja Živanić Jovanović (do 8. septembra 2017).

Natančnejši podatki o začetkih in koncih funkcije so podani v Izjavi o upravljanju družbe, prav tako

članstva v komisijah (vezana na mandat siceršnje opravljanje funkcije).

1.3.1 Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2017

Nadzorni svet HSE se je v letu 2017 sestal na skupno 12 sejah, od katerih je bilo deset rednih, ena izredna, ena seja pa korespondenčna.

Nadzorni svet je marca 2017 s 15. aprilom 2017 imenoval Matjaža Marovta kot začasnega direktorja družbe in 28. marca 2017 uredil razmerje z dotedanjim generalnim direktorjem Gorazdom Skubinom. Z dnem 2. avgustom 2017 je bil Matjaž Marovt imenovan za polni, 4-letni mandat.

Nadzorni svet HSE se je redno seznanjal z rezultati poslovanja skupine in družbe HSE ter z realizacijo sklepov nadzornega sveta, obravnaval je pravne posle in zadeve odvisnih družb, za katere je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe potrebno predhodno soglasje nadzornega sveta, pravne posle med družbama HSE in PV, ki skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) potrebujejo dovoljenje nadzornega sveta in druga poslovna ter strateško pomembna področja, ki pomembno vplivajo na srednjeročne in dolgoročne interese skupine in družbe HSE. Posloводство HSE je nadzorni svet HSE redno seznanjalo z informacijo o delovanju B6 TEŠ in bloku 5, z informacijo o poteku projekta Vertikalna integracija, s poslovanjem skupine in družbe HSE in s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, z likvidnostjo, zadolževanjem, terjatvami, poročili o upravljanju tveganj v skupini HSE, z zavezami HSE oziroma drugih družb skupine HSE po bančnih pogodbah ter z izvajanjem sklepov edinega družbenika. Nadzorni svet HSE se je seznanjal s problematiko prednostnega dispečiranja in kadrovske reorganizacije skupine HSE ter akcijskim načrtom prestrukturiranja (oz. optimizacije in racionalizacije poslovanja družbe HSE d. o. o. in skupine HSE).

Nadzorni svet HSE je obravnaval investicijski program - Investicijsko vlaganje na bloku 5 v Termoelektrarno Šoštanj. Redno se je seznanjal s postopkom likvidacije družbe TET d. o. o. - v likvidaciji in dal poslovodu soglasje k sprejemu odločitve v vlogi edinega

družbenika družbe o nadaljevanju družbe TET d. o. o. in ustavitvi likvidacijskega postopka, soglasje k sprejemu odločitve v vlogi edinega družbenika glede kapitalskih sprememb ter soglasje k prenosu nekaterih poslovnih funkcij družbe TET d. o. o. na družbo HSE d. o. o. Podal je soglasje k sprejemanju odločitve na skupščini odvisne družbe glede statusnega preoblikovanja družbe Premogovnik Velenje d. o. o. Soglašal je z dokapitalizacijo družbe TEŠ d. o. o.

Nadzorni svet HSE je v tem obdobju podal več soglasij k najemanju posojil družbe HSE in družbe TEŠ in k dajanju poroštEV in garancij odvisnim družbam. V maju 2017 je dal soglasje k Rebalansu Poslovnega načrta družbe in skupine HSE za leto 2017. Imenoval je novo vodjo Službe notranje revizije. Podal je soglasje k Poslovnemu načrtu skupine in družbe HSE za leto 2018 z dodatnim planom za leti 2019 in 2020. Potrdil je Letno poročilo skupine in družbe HSE 2016. Na podlagi mnenja revizijske komisije nadzornega sveta HSE je predlagal ustanovitelju, da za revizorja računovodskih izkazov skupine in družbe HSE za leto 2017 imenuje družbo KPMG Slovenija. Potrdil je Načrt dela Službe notranje revizije za leto 2017, se seznanjal z revizijami te službe, s Poročiloma o delu Službe notranje revizije ter s ključnimi aktivnostmi posloводства v letu 2017.

Obravnaval je problematiko družb RGP d. o. o. in HSE Invest d. o. o. in se seznanil s predstavitvijo aktivnosti za podpis koncesijske pogodbe za izgradnjo HE na Srednji Savi. Oblikoval je predlog ustanovitelju za imenovanje članov nadzornega sveta HSE d. o. o. ob izteku mandata.

V okviru funkcije nadzora je nadzorni svet HSE pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjem gradivu za seje nadzornega sveta. V letu 2017 je nadzorni svet HSE intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in najemanja posojil družbe in skupine HSE, pri čemer je posebno pozorno namenil spremljanju stanja v družbah skupine PV in družbi TEŠ. Nadzorni svet HSE ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo posloводство, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in aktom o ustanovitvi družbe.

Nadzorni svet je v začetku leta 2018 opravil samoocenjevanje ter analizo in sprejel ustrezne sklepe nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta se

vedno, kadar obstaja konflikt interesov pri odločanju, izločijo iz glasovanja. Redno je obravnaval zaključna poročila komisije po Pravilniku o sistemu »whistleblowing« za odkrivanje prevar.

1.3.2 Delovanje Revizijske komisije nadzornega sveta HSE

V letu 2017 je delovala RK NS HSE d. o. o. v sestavi: mag. Barbara Gorjup, predsednica (magisterij znanosti / ISCED 7/2), dr. Boštjan Markoli (doktorat znanosti / ISCED 8), dr. Maja Zaman Groff, zunanja članica (doktorat znanosti / ISCED 8), Boštjan Jančar (magister poslovnih ved / ISCED 7/1).

RK NS HSE se je v letu 2017 sestala na osmih rednih sejah in na dveh izrednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani RK NS HSE. Člani nadzornega sveta, ki niso člani revizijske komisije, so bili o delu revizijske komisije seznanjeni na način, da so imeli vpogled v zapisnike sej, poleg tega pa je predsednica RK o delu in ugotovitvah RK redno poročala na sejah nadzornega sveta. RK je obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij, Poslovníkom o delu revizijske komisije, za leto 2017 sprejetim načrtom dela revizijske komisije NS HSE in sklepi nadzornega sveta HSE.

Na vseh sejah se je RK seznanjala z ocenami medletnega poslovanja družbe in skupine HSE in še posebno pozornost posvečala finančnim in računovodskim podatkom, likvidnosti, zadolževanju in izpolnjevanju zavez do bank. Pregledala je letno poročilo na področju upravljanja tveganj družbe in skupine HSE za leto 2016 in redno spremljala obdobjna poročila na področju upravljanja tveganj.

V letu 2017 se je RK seznanila z letnim poročilom službe notranje revizije za leto 2016, njenim načrtom aktivnosti za leto 2017 in se vse leto redno seznanjala z medletnimi poročili o delu službe notranje revizije in poročili o izvajanju njenih priporočil. Sodelovala je pri izboru nove vodje službe notranje revizije in pregledala načrt dela službe notranje revizije za leto 2018.

RK je v letu 2017 izvedla več sestankov z revizorji revizijske družbe KPMG Slovenija d. o. o., tako v fazi predrevizije kot revizije računovodskih izkazov, v okviru katerih se je seznanila s potekom in ključnimi ugotovitvami predrevizije/revizije računovodskih izkazov družbe in skupine HSE. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe in

skupine HSE za leto 2016 z mnenjem neodvisnega revizorja. Izdelala je poročilo o svojem delu v letu 2016 z oceno letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2016. Seznanila se je tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma poslovodstvu, ki ga je pripravila revizijska družba, in odzivnimi poročili.

Aktivno je sodelovala pri postopku predlaganja revizorja računovodskih izkazov družbe in skupine HSE za leto 2017 in nadzornemu svetu podala predlog imenovanja kandidata za revizorja, ki je nespremenjen glede na leto 2016, z namenom, da ga NS predloži ustanovitelju. Izvedeni postopek je temeljil na dogovoru o ureditvi medsebojnih odnosov v zvezi z izbiro postopka za izbiro revizijske družbe za izvedbo revizije računovodskih izkazov za leto 2017, ki je sklenjen z vsemi odvisnimi družbami v skupini HSE in na podlagi katerega se je izvedlo povpraševanje. Na skupščini imenovana revizijska družba KPMG Slovenija d. o. o. je podpisala izjavo o neodvisnosti, kar je RK kvartalno spremljala in preverjala preko poročevalskega sistema. Revizijska družba KPMG Slovenija d. o. o. je v letu 2017 v družbi HSE d. o. o. in skupini HSE izvajala dovoljene nerevizijske storitve v zelo majhnem obsegu, nedovoljenih revizijskih storitev ni izvajala. Njena objektivnost in neodvisnost po mnenju RK nista bili ogroženi. RK je tudi obravnavala pogodbo o revidiranju letnega poročila skupine HSE in družbe HSE d. o. o. za leto 2017.

RK se je tudi seznanila z informacijo o izhodiščih in poslovnem načrtu družbe in skupine HSE za leto 2018 in z načrtovanimi tveganji družbe in skupine HSE za poslovni načrt za leto 2018. RK je sprejela načrt aktivnosti revizijske komisije za leto 2018 in izvedla samoocenitev svojega dela za preteklo leto, s tem pa postavila osnove svojega dela za naslednje leto.

1.3.3 Delovanje Kadrovske komisije nadzornega sveta HSE

V letu 2017 je delovala stalna Kadrovska komisija nadzornega sveta HSE, ki se je v letu 2017 na treh rednih sejah z nalogo strokovne pomoči nadzornemu svetu pri vodenju postopkov za izbor in imenovanje začasnega generalnega direktorja in generalnega direktorja s polnim mandatom, ki sta bila zaključena v letu 2017.

1.3.4 Delovanje Komisije za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE

V letu 2017 je delovala stalna Komisija za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE, ki se je v letu 2017 sestala na štirih rednih sejah. Komisija je bila strokovna podpora nadzornemu svetu glede področja prestrukturiranja, obravnavala je vprašanja, skladno s Poslovníkom o delu in sklepi nadzornega sveta HSE.

1.3.5 Delovanje Komisije za trženje in investicije nadzornega sveta HSE

V letu 2017 je delovala stalna Komisija za trženje in investicije, ki se je v letu 2017 sestala na treh rednih sejah, eni izredni seji in izvedla eno korespondenčno sejo. Komisija je bila strokovna podpora nadzornemu svetu na področju trženja in investicij, obravnavala je vprašanja, skladno s Poslovníkom o delu in sklepi nadzornega sveta.

1.3.6 Mnenje o delu poslovodstva v letu 2017

Nadzorni svet HSE je v letu 2017 v skladu z zakonodajo in dobro prakso celovito nadziral vodenje in poslovanje skupine in družbe HSE.

Sej nadzornega sveta HSE se je udeleževalo poslovodstvo, člana sta pri vsaki točki tudi podrobno poročala skupaj z ostalimi vodji strokovnih služb družbe HSE in skupaj odgovarjali na dodatna vprašanja članov nadzornega sveta. Redna komunikacija med poslovodstvom in predsednikom nadzornega sveta je potekala tudi zunaj samih sej nadzornega sveta.

Strokovne službe HSE so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu nadzornemu svetu HSE.

Delo poslovodstva je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, primerjal poslovanje skupine in družbe HSE glede na pretekla obdobja in planske cilje ter se seznanjal s poročili zunanjih strokovnjakov o posameznih družbah skupine HSE. Poslovodstvo je skrbno in zavzeto delovalo za najboljše rezultate družbe in skupine HSE ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

1.3.7 Mnenje o poslovanju družbe v letu 2017

V letu 2017 je družba HSE poslovala s čistim dobičkom v višini 19,7 milijonov EUR ali 56 % manj glede na leto 2016. Razlog je nižja proizvodnja električne energije glede na preteklo leto za 10 %, in sicer v hidroelektrarnah za 17 %, termoelektrarnah za 4 %, črpalna elektrarna Avče pa je proizvedla za 2 % manj električne energije. Manko proizvodnih količin se je nadomeščal z izvajanjem trgovalnih aktivnosti predvsem na področju trgovanja znotraj dneva. Prodajne količine so višje za 24 %, čisti prihodki od prodaje so višji za 30 %, EBITDA in dobiček iz poslovanja pa sta nižja za 27 %. Finančni izid je slabši za 16 %, zaradi nižjih finančnih prihodkov povezanih s posojili. Na čisti poslovni izid leta 2017 je pozitivno vplivalo izplačilo deležev v dobičku družb v višini 41,2 milijonov EUR (v letu 2016 v višini 50,3 milijonov EUR) in pozitiven efekt pri prodaji terminskih pogodb iz naslova trgovanja v višini 3,5 milijonov EUR, negativno pa slabitev dolgoročnih finančnih naložb v višini 48,5 milijonov EUR (v preteklem letu v višini 49,4 milijonov EUR).

Sredstva na dan 31. december 2017 so za 2 % višja predvsem zaradi višjih kratkoročnih poslovnih terjatev do odvisnih družb v tujini, zaradi povečanega trgovanja, kapital je višji za 3 %, celotna zadolženost je zaradi odplačil posojil nižja za 4 %, investicije so predvsem zaradi vlaganj v poslovno informacijsko tehnologijo višje za 105 %.

1.3.8 Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2017 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodstvu

Poslovodstvo nadzornega sveta HSE je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja predložilo Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2017 skupaj z revizorjevima poročiloma za leto 2017, ki ga je nadzorni svet obravnaval na 40. redni seji dne 13. aprila 2018.

Revidiranje Letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2017 je opravila revizijska družba KPMG Slovenija, ki je izdala neprilagojeno mnenje k računovodskim izkazom skupine in družbe HSE.

Revizijska komisija nadzornega sveta HSE je na svoji 33. redni seji dne 13. aprila 2018 obravnavala revidirano Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2017 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija, določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo relevantno zakonodajo. Revizijska komisija na Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2017 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2017.

Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta HSE, podatkov in razkritij v Letnem poročilu skupine in družbe HSE za leto 2017 nadzorni svet HSE ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj skupine in družbe HSE na dan 31. december 2017 in njunega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija. Na revizorjevo poročilo nadzorni svet nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2017 nima nobenih pripomb, ki bi ga kakor koli zadrževale pri sprejetju odločitve o potrditvi le-tega. Zato je nadzorni svet HSE v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2017. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2017 nadzornemu svetu HSE.

1.3.9 Poročilo o preveritvi predloga posloводства o uporabi bilančnega dobička

Družba HSE d. o. o. je poslovno leto 2017 po revidiranih podatkih zaključila s čistim dobičkom v višini 19.737.615 EUR in v skladu s prvim in drugim odstavkom 230. člena ZGD-1, čisti dobiček uporabila za pokrivanje prenesene izgube leta 2015.

Ljubljana, 13. april 2018

Milan Perović

Predsednik nadzornega sveta HSE

2 Poslovno poročilo

2.1 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2017

1

- Zaključena reorganizacija družbe PV Invest (odvisna družba PV). Glavna dejavnost družbe PV Invest ostaja le še gospodarjenje z nepremičninami.
- Nadzorni svet HSE sprejme Poslovni načrt skupine in družbe HSE za obdobje 2017-2019 in dolgoročne projekcije poslovanja skupine HSE za obdobje 2017-2030.
- Podpisan Sporazum o izpolnitvi obveznosti iz naslova delovnih razmerij s strani posloводства družbe SENG in sindikatov družbe SENG (Sindikat delavcev dejavnosti energetike Slovenije in Konfederacija novih sindikatov Slovenije – Neodvisnost KNSS).
- Obvladujoča družba HSE vstopi na srbski trg električne energije, kar omogoča sprememba veljavne zakonodaje. Skupina HSE je na srbskem trgu zastopana preko matične družb HSE in odvisne družbe HSE Balkan Energy.
- **ČHE Avče (SENG) se fleksibilno in zanesljivo odzove na potrebe systemskega operaterja ELES zaradi izpada transformatorja RTP Divača in tako prepreči razpad severno Primorske 110 kV zanke.**

2

- V času kratkotrajnega izpada Nuklearne elektrarne Krško skupina HSE proizvede 90 % celotne proizvedene električne energije v Sloveniji.
- **Vstop novega družbenika v družbo Golte (odvisna družba PV), ki postane 76,66 % lastnik družbe. Družba Golte ni več članica skupine HSE.**

3

- TEŠ prejme soglasje Agencije za energijo k višini izhodiščne cene toplote za daljinsko ogrevanje. Najvišja priznana povprečna cena toplote znaša 17,25 EUR/MWh brez DDV.
- **Nadzorni svet HSE z generalnim direktorjem HSE Gorazdom Skubinom sklene sporazum o odstopu in prekinitvi mandata. Do pričetka mandata novega člana posloводства HSE finančni direktor**

4

- Nadzorni svet HSE za novega začasnega člana posloводства HSE, generalnega direktorja, za dobo šestih mesecev imenuje Matjaža Marovta.
- Izveden prehod na nov poslovno informacijski sistem SAP ter na nov dokumentni sistem (eDMS) na družbah HSE, DEM, SENG, TEŠ in HSE Invest.
- **Veriga HE na Soči (SENG) zagotovi lokalno napajanje in otočno obratovanje 110 kV Primorske zanke zaradi vzdrževalnih del in izklopa DV 110 kV Ajdovščina – Divača 1,2 na prenosnem omrežju ELES.**
- TEŠ sklene sodno poravnavo v mediacijskem postopku s Komunalnim podjetjem Velenje in zaključil pravdni postopek glede odpovedi pogodbe o dobavi toplote Komunalnemu podjetju Velenje.

5

mag. Stojan Nikolić samostojno zastopa družbo HSE.

- TET - v likvidaciji prejme odločbo Agencije Republike Slovenije za okolje o znižanem znesku finančnega jamstva, vezanega na zapiranje deponije Prapretno, ki sedaj znaša 235 tisoč EUR, ter sklene sodno poravnavo v zvezi z regresno tožbo s Steklarno Hrastnik.

- Nadaljevanje reorganizacije skupine HSE: prehod poslovnega procesa informatike s TEŠ na HSE, ukinitve poslovne enote HSE Invest v Novi Gorici.
- Nadzorni svet HSE sprejme Rebalans Poslovnega načrta skupine in družbe HSE 2017 – 2019 z dolgoročnimi projekcijami poslovanja skupine HSE 2017 - 2030.
- **Podpis Aneksa med TET - v likvidaciji, Zavodom Republike Slovenije za blagovne rezerve in HSE, s katerim je opredeljeno nadaljnje petletno izvajanje skladiščenja naftnih derivatov na lokaciji Trbovlje.**
- Izvedeno skupno posvetovanje s svetom delavcev PV, skupnim svetom delavcev skupine HSE ter predstavniki obeh sindikatov v PV glede statusnega preoblikovanja družbe PV iz delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo. Po opravljenem posvetovanju je sprejeta odločitev, da se nadzorni svet v družbi PV ohrani.
- PV postane 100 % lastnik družbe Sipoteh.

- Nadzorni svet HSE poda soglasje k sprejemu odločitve o statusnem preoblikovanju delniške družbe PV v družbo z omejeno odgovornostjo.
- Nadzorni svet HSE poda soglasje na spremembe aktov o ustanovitvi družb z omejeno odgovornostjo DEM, SENG in TEŠ.
- Družbi TEŠ in PV podpišeta pogodbo o prodaji poslovnega deleža v družbi Erico.

6

7

- Pridobljen odpustek s strani Evropske investicijske banke za obratovanje bloka 4 do 31. decembra 2017, v decembru podaljšan do 30. junija 2018.
- Predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga Lidia Glavina in direktor sektorja energetike na Slovenskem državnem holdingu Venčeslav Radi obiščeta družbo HSE, kjer se seznani z aktualnim stanjem v skupini HSE na področju proizvodnje in trženja električne energije ter izvajanja sistemskih storitev, s potekom načrtovane vertikalne integracije in združevanje poslovnih funkcij in procesov ter doseženo in načrtovano racionalizacijo stroškov poslovanja v skupini HSE.
- Slovenski državni holding se seznani z Letnim poročilom skupine in družbe HSE za leto 2016, podeli razrešnico poslovodstvu HSE za poslovno leto 2016, podeli razrešnico nadzornemu svetu HSE za poslovno leto 2016 ter za revidiranje računovodskih izkazov skupine in družbe HSE za leto 2017 imenuje revizijsko družbo KPMG Slovenija.
- HSE, Elektro Celje, Elektro Gorenjska in Elektro Primorska podpišejo pismo o nameri o povezovanju trgovskih družb ECE, ter E 3 v okviru energetskega stebla HSE.
- Sklenitev sporazuma z družbo ELES za prerezporejanje moči proizvodnje na objektih DEM za potrebe podpore 110 kV omrežja v obdobju prenove infrastrukture na prenosnem omrežju v severni Sloveniji.

- Veljavna nova Kolektivna pogodba elektrogospodarstva Slovenije, ki med drugim prinaša nižje število plačanih dela prostih dni in jubilejne nagrade ter ukinja eskalacijo plač in božičnice.

8

- Nadzorni svet HSE imenuje Matjaža Marovta za generalnega direktorja HSE s štiriletnim mandatom.
- Delniška družba PV preoblikovana v družbo z omejeno odgovornostjo z novim Aktom o ustanovitvi družbe PV. V novem nadzornem svetu PV sta predstavnika posloводства HSE in predstavnik zaposlenih.
- Slovenski državni holding sprejme nov Akt o ustanovitvi družbe HSE. Bistveni spremembi akta sta vezani na pregled in nadzor nad delom posloводства ter na število članov nadzornega sveta HSE. Po novem nadzorni svet HSE sestavlja devet in ne več dvanajst, od tega jih šest zastopa interese ustanovitelja in trije interese zaposlenih.

9

- Slovenski državni holding imenuje Vesno Cukrov za novo članico nadzornega sveta HSE za obdobje štirih let. Cukrova v nadzornem svetu HSE zamenja mag. Draga Štefeta zaradi predčasnega poteka mandata na podlagi odstopne izjave in poteka dvomesečnega odpovednega roka.
- Posloводство HSE za novega direktorja DEM za obdobje štirih let imenuje Andreja Tumpeja.
- **Otvoritev nove elektrarne HE Brežice (HESS – 49 % lastnik družbe HESS je skupina HSE).**

10

- Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič s sodelavci obiše PV, kjer ga seznani z načrtom finančnega in poslovnega prestrukturiranja podjetja.
- **PV refinancira 10 mio EUR dolgoročnih posojil, s čimer podaljša ročnost posojil in doseže ugodnejšo obrestno mero.**

11

- DEM od systemskega operaterja prenosnega sistema (ELES) prejme potrdilo, da so agregati HE Mariborski otok kot prvi v Sloveniji sposobni izvajati primarno regulacijo frekvence po novih zahtevah.

- Podzemni sistem jamskih prog postane povezan s prezračevalnim jaškom NOP II. Novi objekt bo služil prezračevanju jamskih prostorov in je pomemben za proizvodnjo do konca obratovanja rudnika, kot tudi za izboljšanje okoljskih standardov v Šaleški dolini.
- Načrtna zaustavitev bloka 6 TEŠ. Izvedeni so pregledi opreme in garancijska popravila kolektorja pare. V času, ko je blok 6 ustavljen, TEŠ električno in toplotno energijo zagotavlja z blokom 4.
- Zmanjšanje osnovnega kapitala družbe TET – v likvidaciji na 100 tisoč EUR, sprejem novega Akta o ustanovitvi družbe ter prenehanje postopka redne likvidacije družbe z 31. decembrom 2017.
- Slovenski državni holding za člana nadzornega sveta HSE ponovno imenuje dr. Miloša Pantoša in dr. Boštjana Markolija, ki nov štiriletni mandat nastopita z 22. januarjem 2018.

12

- PV nadaljuje z dezinvestiranjem poslovno nepotrebnega premoženja in podpiše pogodbo o prodaji kompleksa Vila Široko v Šoštanju z zemljišči.
- Nadzorni svet HSE sprejme Poslovni načrt skupine in družbe HSE za leto 2018 z dodatnim planom za leti 2019 in 2020.
- SENG obeleži 70- obletnico delovanja.
- PV pridobi certifikat za lastno hidravlično podporje. Z lastnim inženirskim znanjem ter predvsem na podlagi dolgoletnih izkušenj s podzemnim pridobivanjem premoga po svoji, Velenjski odkopni metodi, so konstruirali in izdelali sekcijo za odkopavanje debelih slojev premoga s širokočelno metodo.

2.2 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2017

- S 4. januarjem 2018 vodenje družbe HSE Invest prevzame Miha Pečovnik.
- V januarju SENG pričnejo s praznjenjem akumulacije na Mostu na Soči zaradi vzdrževalnih del na hidromehanski opremi pregrade Podselo.
- 23. januarja 2018 SENG v okviru rekonstrukcije HE Plave 1 pričnejo z zakonskim preizkusom na agregatu 2.
- TET – v likvidaciji od 1. januarja posluje kot normalna gospodarska družba. Po novem se imenuje HSE – Energetska družba Trbovlje, vodi jo Evin Renko. Družba nadaljuje z izvajanjem storitev skladiščenja naftnih derivatov v okviru obveznih državnih rezerv in sistemskih storitev v elektroenergetskem sistemu.
- 2. in 5. februarja 2018, se vodstvu PV in HTZ sestaneta z vsemi socialnimi partnerji (Sindikat pridobivanja energijskih surovin - SPESS, Sindikat delavcev rudarstva in energetike Slovenije - SSDRES, svet delavcev PV in HTZ) glede skupnega dogovora o zaključevanju leta 2017. Rezultat je podpisan Dogovor o zaključevanju leta 2017, in sicer ga podpišejo sindikat SPESS ter svet delavcev PV in HTZ. Podpisniki dogovora se dogovorijo, da delodajalec v skladu s Kolektivno pogodbo PV izplača nagrado za poslovno uspešnost za leto 2017 v višini 3,5 EUR bruto / izvršeno dnino.

2.3 Izjava o upravljanju družbe

Družba Holding Slovenske elektrarne d. o. o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (HSE), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah za obdobje od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2017 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe HSE izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2017 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe HSE v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in

objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.hse.si>.

1. IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE (KODEKS SDH) IN S PRIPOROČILI IN PRIČAKOVANJI SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA (PRIPOROČILA SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH)

Družba HSE kot svoj referenčni kodeks uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (Kodeks), ki ga je maja 2017 nadomestil enakoimenski Kodeks, ki je javno dostopen na spletni strani Slovenskega državnega holdinga. Kodeks je družba pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Družba je v letu 2017 po načelu spoštuj ali pojasni v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa (maj 2017), ki se nanašajo na družbe v 100 % lasti države. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- **Priporočilo 3.2:** Priporočilo uporabljamo delno. Poslovodstvo je sprejelo Pravilnik korporativnega upravljanja v družbi in skupini HSE, ki sicer smiselno, prilagojeno skupini HSE, upošteva priporočilo. Pravilnik ni javno objavljen.
- **Priporočila 3.6, 3.6.1 in 3.6.2:** Določbam 21. čl. Zakona o Slovenskem državnem holdingu glede raznolikosti sledimo neposredno. Glede poslovodstva pa kriterije določa že Akt o ustanovitvi in je celoten postopek naravnano tako, da se ob dani situaciji v družbi sprejme najboljšega kandidata. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe HSE je bila v družbi sprejeta 12. februarja 2018 in je le formalizirala siceršnjo prakso nadzornega sveta v letu 2017. Politika je javno objavljena.
- **Priporočilo 6.4.1:** Priporočilo uporabljamo smiselno. Nadzorni svet je s sklepom določil kompetenčni profil, upoštevajoč neposredno zakonsko podlago – 21. čl. Zakona o Slovenskem

državnem holdingu. Slednji ni bil objavljen na spletni stani družbe.

- **Priporočilo 6.8:** Priporočilo uporabljamo delno. Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta je transparenten (odločanje na seji nadzornega sveta HSE), a ni vnaprej opredeljen.
- **Priporočilo 6.9.2:** Priporočilo uporabljamo delno. Obstoječi sklep ustanovitelja iz leta 2011 v bistvenem sledi sklepu v Prilogi 2 Kodeksa.
- **Priporočilo 6.9.3:** HSE Priporočila ne upošteva v delu, ki se nanaša na D&O zavarovanje. V okviru kolektivnega D&O zavarovanja skupine HSE imajo člani nadzornega sveta HSE pravico, da se vključijo v to zavarovanje. Skladno z davčnimi pravili se jim obračuna davčna boniteta.
- **Priporočilo 6.13.2:** Priporočilu ne sledimo v celoti. Število rednih sej revizijske komisije je odvisno od objektivnih okoliščin in potreb družbe, ki so v letu 2017 narekovala manjše preseganje od priporočenega števila in vrste sej.
- **Priporočilo 6.15.1:** Priporočilo uporabljamo delno. Predsednik nadzornega sveta ni predsednik revizijske komisije, pač pa druge komisije v okviru nadzornega sveta.
- **Priporočilo 9.1.1:** Priporočilo uporabljamo delno. Revizor je bil ločeno imenovan za obdobje enega leta.
- **Priporočilo 9.2.7:** Priporočilo uporabljamo delno, saj so določena priporočila zaradi kompleksnosti izvedena v podaljšanem roku.
- **Priporočilo 10.2:** Priporočilo uporabljamo delno. Pooblaščenca za korporativno integriteto zaenkrat družba ne predvideva. Nekatere njegove predvidene funkcije so razpršene in se izvajajo v okviru strokovnih služb.

Poročilo o izvajanju priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Priporočila Slovenskega državnega holdinga je družba v letu 2017 pri poslovanju upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe v večji meri smiselno upoštevala. Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga (februarja 2016) so maja 2017 nadomestila nova istoimenska Priporočila SDH. Družba je v letu 2017 po načelu spoštuj ali

pojasni v celoti spoštovala pretežni del priporočil (maj 2017). Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- **Priporočilo 3.6** uporabljamo delno. Priporočilu ne sledimo v delu, ki se nanaša na področje trgovanja z energenti in povezanimi produkti. O pogodbah s področja trgovanja, ki imajo naravo mandatnih pogodb kot so npr. posredniške pogodbe, povezane s trgovanjem, se ne poroča javno, ker so poslovna skrivnost. Javna objava v priporočilu navedenih sklenjenih pravnih poslov se izvede skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja.
- **Priporočilo 3.8** uporabljamo delno. Priporočilu ne sledimo v delu, ki se nanaša na področje trgovanja z energenti in povezanimi produkti. Javnih objav iz tega priporočila za področje trgovanja ne izvršujemo, ker so posli poslovna skrivnost.
- **Priporočila pod točko 4:** Priporočila za leto 2017 so se upoštevala v celoto oziroma smiselno, z izjemo priporočila 4.4, ki se izvaja delno.
- **Priporočila pod točko 5** ne uporabljamo. Priporočila uporabljamo delno pri implementaciji sistemov vodenja in preko izvajanja notranjih presoj po standardih (ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001 in ISO 27001), ki so tudi podlage za samoocenjevanje po modelu EFQM.

2. PODATKI O DELOVANJU SKUPŠČINE, SESTAVI IN DELOVANJU ORGANOV VODENJA IN NADZORA

V letu 2017 je v skladu z Aktom o ustanovitvi HSE družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Slovenski državni holding. Organa vodenja in nadzora družbe HSE sta poslovodstvo in nadzorni svet.

Družba v letu 2017 ni imela sprejete politike raznolikosti, ki se bi izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe, pač pa skladno s priporočilom 6.4 Kodeksa SDH neposredno zasledovala raznolikost, kot je določena v Kodeksu SDH in Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe HSE je bila v družbi HSE sprejeta 12. februarja 2018 in je le formalizirala siceršnjo prakso.

Skladno s priporočilom Kodeksa SDH št. 10.2.1 navajamo, da so posamezni elementi sistema korporativne integritete v družbi razpršeni in se izvajajo v okviru različnih strokovnih služb in komisij.

Ustanovitelj v vlogi skupščine

Ustanovitelj ima vlogo in pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe HSE, Zakonom o gospodarskih družbah in veljavno zakonodajo. V skladu s 526. členom Zakona o gospodarskih družbah ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2017 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe, ki je javno objavljen (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES). Navajamo nekaj ključnih pristojnosti:

- sprejem temeljev poslovne politike in Razvojnega načrta družbe in skupine HSE za obdobje petih let, vključno s finančnim, poslovnim, kadrovskim in organizacijskim prestrukturiranjem, na predlog posloводства in soglasja nadzornega sveta,
- odločanje o uporabi bilančnega dobička,
- odločanje o uporabi vračanja naknadnih vplačil,
- odločanje o uporabi, delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe, razen tistih, ki jih izvoli svet delavcev,
- odločanje o ustanavljanju družb ter o pridobivanju večinskih deležev v kapitalu drugih družb na predlog posloводства in soglasja nadzornega sveta,
- odločanje o razpolaganju z deleži in delnicami v družbah, ki so v vsakokratnem odloku o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države opredeljene kot strateške ali pomembne naložbe,
- odločanje o razpolaganju in obremenjevanju poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah na predlog posloводства in soglasja nadzornega sveta,
- podelitev razrešnice poslovodu in nadzornemu svetu,
- odločanje o sklepanju pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se družba zaveže odplačno ali neodplačno prenesti na drugo osebo z enim

pravnim poslom ali več povezanimi pravnimi posli skupaj, najmanj 3 % premoženja družbe, pri čemer ne gre za prenos po določbah Zakona o gospodarskih družbah o statusnih preoblikovanjih,

- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe,
- odločanje o statusnih spremembah in prenehanju družbe, in ostale pristojnosti, nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in vsakokrat veljavno zakonodajo.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2017 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, Aktu o ustanovitvi družbe HSE, Poslovníku o delu nadzornega sveta HSE in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi HSE določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta.

Nadzorni svet je v letu 2017 od 1.1.2017 sestavljalo dvanajst članov, osem članov je zastopalo interese ustanovitelja, štirje člani pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju). Z dnem vpisa novega Akta o ustanovitvi z dne 31. avgusta 2017, t. j. 8. septembrom 2017, je bilo število članov zmanjšano na devet - šest članov zastopa interese ustanovitelja, trije člani pa interese zaposlenih. Posledično je bila s strani sveta delavcev HSE odpoklicana predstavica delavcev. Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani.

Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v poročilu nadzornega sveta, prav tako delovanje vseh komisij nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta (Revizijska komisija nadzornega sveta HSE, Komisija za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE, Komisija za trženje in investicije nadzornega sveta HSE, Kadrovska komisija nadzornega sveta HSE).

SESTAVA NADZORNEGA SVETA IN KOMISIJ V POSLOVNEM LETU

IME IN PRIIMEK	Milan Perović	dr. Boštjan Markoli	dr. Miloš Pantoš	mag. Barbara Gorjup	Vesna Cukrov	dr. Viktor Vračar
FUNKCIJA (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS	namestnik NS	član NS	članica NS	članica NS	član NS
	5.4.2016 - član predsednik: 13.5.2016	21.1.2014 - član namestnik: 28.1.2014	21.1.2014	5.4.2016	1.9.2017	5.4.2016
PRVO IMENOVANJE NA FUNKCIJO						
ZAKLJUČEK FUNKCIJE/MANDATA	5.4.2020	22.1.2022	22.1.2022	5.4.2020	1.9.2021	5.4.2020
PREDSTAVNIK KAPITALA/ZAPOSLENIH	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala	predstavnica kapitala	predstavnica kapitala	predstavnik kapitala
UDELEŽBA NA SEJAH NS GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ NS	100 %	100 %	11 od 12	100 %	3 od 4	100 %
SPOL	moški	moški	moški	ženski	ženski	moški
DRŽAVLIJANSTVO	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije
LETNICA ROJSTVA	1964	1968	1977	1973	1967	1971
IZOBRAZBA	univ. dipl. ekon.	doktor znanosti	doktor znanosti	magistra mednarodne ekonomije	univ. dipl. prav., pravosodni izpit	doktor znanosti
				poslovne finance, ocenjevanje vrednosti, ekonomske upravičensoti naložb, kontroling (planski, poročevalski sistem), računovodstvo, korporativno upravljanje	pravno področje, investicije	poslovođenje, organizacija, prestrukturiranje
STROKOVNI PROFIL	poslovne finance	montanistika	elektroenergetika			
NEODVISNOST PO 23. ČLENU KODEKSA (DA/NE)	da	da	da	da	da	da
OBSTOJ NASPROTJA INTERESA V POSLOVNEM LETU (DA/NE)	ne	ne	ne	ne	ne	ne
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA DRUGIH DRUŽB	Pošta Slovenije	ni	ni	Telekom Slovenije	ni	ni
ČLANSTVO V KOMISIJAH	KK	KK RK	KTI KP	RK KK	KP	KP KTI
PREDSEDNIK/ČLAN KOMISIJE	KK - predsednik	KK in RK - član	KTI - predsednik KP - član	RK - predsednica KK - članica	KP - članica	KP - predsednik KTI - član
UDELEŽBA NA SEJAH KOMISIJ GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ KOMISIJ	KK - 100 %	KK - 100 % RK - 100 %	KTI - 100 % KP - 100 %	RK - 100 % KK - 100 %	KP - 100 %	KP - 100 % KTI - 100 %

NS - nadzorni svet, RK - revizijska komisija, KK - kadrovska komisija, KTI - komisija za trženje in investicije, KP - komisija za prestrukturiranje

IME IN PRIIMEK	Boštjan Jančar	Jernej Otič	Damjan Lipušček	Vanja Živanič Jovanović	Črt Slokan	mag. Drago Štefe	Matjaž Marovt
FUNKCIJA (predsednik, namestnik, član NS)	član NS	član NS	član NS	članica NS	član NS	član NS	član NS
PRVO IMENOVANJE NA FUNKCIJO	5.4.2016	30.6.2014	5.4.2016	5.4.2016	21.1.2014	21.1.2014	5.4.2016
ZAKLJUČEK FUNKCIJE/MANDATA	5.4.2020	5.4.2020	5.4.2020	8.9.2017	6.3.2017	1.9.2017	1.8.2017
PREDSTAVNIK KAPITALA/ZAPOSLENIH	predstavnik zaposlenih	predstavnik zaposlenih	predstavnik zaposlenih	predstavnica zaposlenih	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala
UDELEŽBA NA SEJAH NS GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ NS	100 %	10 od 12	100 %	100 %	0 od 3	100 %	100 %
SPOL	moški	moški	moški	ženski	moški	moški	moški
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije
LETNICA ROJSTVA	1971	1976	1968	1976	1981	1937	1962
IZOBRAZBA	mag. poslovnih ved	univ. dipl. ing. elektrotehnike, mag. ekonomskih in poslovnih ved	univ. dipl. ing. elektrotehnike	univ. dipl. ekonom.	univ. dipl. prav.	mag. ek. znanosti	univ. dipl. inženir elektrotehnike in MSc s področja managementa kakovosti
STROKOVNI PROFIL	finance, ekonomski	elektrotehnika, proizvodnja električne energije	trgovanje z energijo, obratovanje HE	kontroling	prestrukturiranja, transakcije	energetik	proizvodni procesi, investicije, nabava, razvoj, kakovost
NEODVISNOST PO 23. ČLENU KODEKSA (DA/NE)	da	da	da	da	da	da	da
OBSTOJ NASPROTJA INTERESA V POSLOVNEM LETU (DA/NE)	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA DRUGIH DRUŽB	ni	ni	ni	ni	ni	ni	ni
ČLANSTVO V KOMISIJAH	RK	KK KP	KTI	KP	KK	KTI	KK KP
PREDSEDNIK/ČLAN KOMISIJE	RK - član	KK in KP član	KTI - član	KP - članica	KK - član	KTI - član	KK in KP - član
UDELEŽBA NA SEJAH KOMISIJ GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ KOMISIJ	RK - 100 %	KK - 2 od 3 KP - 100 %	KTI - 100 %	KP - 100 %	KK - 100 %	KTI - 100 %	KK - 100 % KP - 100 %

NS - nadzorni svet, RK - revizijska komisija, KK - kadrovska komisija, KTI - komisija za trženje in investicije, KP - komisija za prestrukturiranje

ZUNANJI ČLANI V KOMISIJAH

IME IN PRIIMEK	dr. Maja Zaman Groff
KOMISIJA	RK
UDELEŽBA NA SEJAH KOMISIJ GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ KOMISIJ	100 %
SPOL	ženski
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije
IZOBRAZBA	doktorica znanosti
LETNICA ROJSTVA	1972
STROKOVNI PROFIL	revizija (zunanja, notranja), finančno računovodstvo
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA Z DRUŽBO NEPOVEZANIH OSEB	ni članica v organih nadzora

Delovanje posloводства

V skladu z določili Akta o ustanovitvi družbe HSE in sklepom nadzornega sveta družbo vodi in zastopa posloводство na lastno odgovornost. V obdobju od 1. januarja 2017 do 28. marca 2017 je delovalo dvočlansko posloводство v sestavi Gorazd Skubin, generalni direktor, in mag. Stojan Nikolić, finančni

direktor. Od 29. marca 2017 je bilo posloводство enočlansko in ga je vodil mag. Stojan Nikolić. Dne 19. aprila 2017 je bil za začasnega generalnega direktorja za obdobje največ šestih mesecev imenovan Matjaž Marovt, ki je bil z dnem 2. avgusta 2017 imenovan za polni, 4-letni mandat. Celo leto 2017 je kot finančni direktor deloval mag. Stojan Nikolić.

SESTAVA POSLOVODSTVA V POSLOVNEM LETU

IME IN PRIIMEK	Matjaž Marovt	mag. Stojan Nikolić	Gorazd Skubin
FUNKCIJA (predsednik, član)	generalni direktor	finančni direktor	generalni direktor
PODROČJE DELA V UPRAVI	generalni direktor	finančni direktor	generalni direktor
PRVO IMENOVANJE NA FUNKCIJO	19.4.2017	1.10.2014	16.7.2016
ZAKLJUČEK FUNKCIJE / MANDATA	2.8.2021	1.10.2018	28.3.2017
SPOL	moški	moški	moški
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije	Slovenije	Slovenije
LETNICA ROJSTVA	1962	1975	1963
IZOBRAZBA	univ. dipl. inženir elektrotehnike in MSc s področja managementa kakovosti	magister ekonomije	univ. diplomirani inženir elektrotehnike, proizvodnja električne energije, trgovanje z električno energijo
STROKOVNI PROFIL	proizvodni procesi, investicije, nabava, razvoj, kakovost	finančni management	
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA Z			
DRUŽBO NEPOVEZANIH DRUŽB	/	/	/

3. OPIS GLAVNIH ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda ravnanja z okoljem ISO 14001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001, standarda upravljanja informacijske varnosti po ISO/IEC 27001 in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne

omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

S sistemom notranjih kontrol v družbi načrtno in sistematično uporabljamo postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov, aktov organov upravljanja ter sistemskih predpisov družbe.

Posloводство družbe je odgovorno za vodenje ustreznih poslovnih knjig ter vzpostavljanje in zagotavljanje delovanja notranjega kontroliranja in notranjih računovodskih kontrol, izbiranje in uporabljanje računovodskih usmeritev.

Pri postavitvi sistema notranjih kontrol se upošteva načelo treh obrambnih linij:

- ocenitev okolja, ocenitev tveganj (izvajajo »lastniki tveganj«),
- določitev načina kontroliranja – postavitve kontrolnega sistema (izvajajo različne strokovne službe),
- kontroliranje delovanja sistema in uvajanje izboljšav (izvaja služba notranje revizije).

Pri postavitvi sistema notranjih kontrol se zasleduje tri glavne cilje:

- točnost, zanesljivost in popolnost računovodskih evidenc ter resničnost in poštenost računovodskega poročanja,
- usklajenost z zakonodajo in drugo regulativo,
- učinkovitost in uspešnost poslovanja.

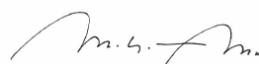
Z namenom celovitega upravljanja tveganj v družbi in zagotavljanja kakovostnih informacij vodstvu družbe in nadzornemu svetu za vodenje in nadzor družbe sta v družbi organizirana samostojna organizacijska enota za upravljanje tveganj in Odbor za upravljanje tveganj. Služba upravljanja tveganj skrbi za vzpostavitev in kontinuirano delovanje sistema upravljanja tveganj in izvaja operativno ter koordinacijsko podporo Odboru za upravljanje tveganj in njegovim pododborom, ki nadzorujejo celovit sistem upravljanja tveganj ter predlagajo ustrezne dopolnitve. Organizacija, sestava in način dela odbora so opredeljeni s Poslovnikom o delu Odbora HSE za upravljanje tveganj.

V družbi vzpostavljena Služba notranje revizije deluje v skladu s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije skupine HSE. Svoje poslanstvo v skupini HSE izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega načrta dela. Organizacijska neodvisnost je uresničena s tem, da je notranja revizija organizirana kot samostojna organizacijska enota, ki je organizacijsko odgovorna poslovodstvu družbe HSE, funkcijsko pa revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu družbe HSE. Notranje revidiranje izvaja v celotni skupini HSE v skladu z Mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju. Deluje s ciljem dodajanja vrednosti pri uresničevanju strateških in poslovnih ciljev.

V letu 2017 je notranja revizija opravljala notranjerevizijske posle in ostale dejavnosti v skladu z odobrenim letnim načrtom dela. En notranjerevizijski posel je bil izveden na zahtevo nadzornega sveta. V okviru izvedenih poslov je notranja revizija pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Podana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. Notranja revizija je opravila več neformalnih dejavnosti svetovanja, usmerjenih v pomoč pri razvijanju sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj. Veliko pozornost je namenila spremljanju izvrševanja revizijskih priporočil, usposabljanju in izobraževanju ter zagotavljanju kakovostnega in profesionalnega delovanja funkcije notranje revizije v skupini HSE. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu, revizijski komisiji in nadzornemu svetu.

Razvoj notranje revizije se uresničuje s pomočjo programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti. Njegov namen je zagotoviti vsem zainteresiranim stranem, da deluje notranja revizija v skladu z veljavnimi pravili stroke ter je njeno delovanje uspešno in učinkovito.

Ljubljana, 3. april 2018

Matjaž Marovt, generalni direktor HSE

mag. Stojan Nikolić, finančni direktor HSE

Milan Perović, predsednik nadzornega sveta HSE

2.4 Predstavitev skupine HSE

Skupina HSE je največja slovenska organizacija s področja elektroenergetike ter največji proizvajalec in trgovec z električno energijo na veleprodajnem trgu v Sloveniji. Hidroelektrarne, termoelektrarna in premogovnik so, združeni v eno blagovno znamko – skupino HSE. Enoten nastop družb zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu, optimalno izrabo proizvodnih zmogljivosti glede na trenutne tržne razmere, zmanjševanje negativnih finančnih učinkov izpada proizvodnje, celovitejšo ponudbo vseh produktov električne energije, manjše tveganje pri sklepanju dolgoročnih pogodb in večje možnosti nastopa na tujih trgih.

Dejavnost skupine HSE zajema področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok nabor aktivnosti zajema naslednje glavne dejavnosti:

- proizvodnjo električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,

- prodajo in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za električno energijo, emisijskimi kuponi, plinom itd.,
- optimizacijo proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema v Sloveniji,
- vodenje in izvedbo energetskih ter okoljskih projektov.

Glavni dejavnosti skupine HSE sta proizvodnja in trgovanje z električno energijo, zato si skupina s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih zmogljivosti. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo doseči stroškovno ugodnejšo ponudbo električne energije. Obenem se s časom spreminja tudi cena električne energije na trgu, zato sta načrtovanje in optimiziranje proizvodnih enot, ob upoštevanju tehničnih kriterijev in vedno bolj zahtevnih razmer na trgu električne energije, toliko bolj pomembna.

POVEZANE DRUŽBE SKUPINE HSE NA DAN 31. DECEMBER 2017

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D. O. O.

HIDRO PROIZVODNJA	
	Dravske elektrarne Maribor d. o. o. (HSE 100,0 %) Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. (HSE 100,0 %) Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. (HSE 15,4 %, DEM 30,8 %, SENG 2,8 %) Srednjesavske elektrarne d. o. o. (HSE 60,0 %) → MHE Ljubljana d. o. o. (DEM 65,0 %) → Elprom d. o. o. (SENG 100,0 %) → Partner d. o. o., Senovo (HESS 100,0 %)

MEDNARODNA MREŽA	
	HSE BE d. o. o. (HSE 100,0 %) HSE Adria d. o. o. (HSE 100,0 %) HSE Mak Energy DOOEL (HSE 100,0 %) HSE BH d. o. o. (HSE 100,0 %) Podružnica HSE Praga Predstavništvo HSE Bukarešta

TERMO PROIZVODNJA	
	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. (HSE 100,0 %) Termoelektrarna Trbovlje d. o. o. - v likvidaciji (HSE 100,0 %) → TET Novi Materiali d. o. o. (TET - v likvidaciji 93,8 %)

NALOŽBE	
	Soenergetika d. o. o. (HSE 25,0 %) HSE Invest d. o. o. (HSE, DEM in SENG vsak po 25,0 %)

PRIMARNI VIRI	
	Premogovnik Velenje d. o. o. (HSE 100,0 %) Sipoteh d. o. o. (PV 100,0 %) PLP d. o. o. (PV 26,0 %) Podružnica v Makedoniji Karboteh d. o. o. - v likvidaciji (PV 24,0 %, RCE 76,0 %) Tehnoveter d. o. o. - v likvidaciji (PV 24,0 %, RCE 76,0 %) HTZ I.P. d. o. o. (100,0 %) RGP d. o. o. (PV 89,2 %, HTZ I.P. 10,8 %) PV Invest d. o. o. (PV 100,0 %) RCE - razvojni center energija d. o. o. v stečaju (PV 11 %, TEŠ 8 %, PV Invest 4,5 %, HTZ 1 %) Filvoteh d. o. o. - v likvidaciji (RCE 76,0 %, HTZ I.P. 24,0 %)

POSLOVNI MODEL SKUPINE HSE

Legenda

2017

2016

PRODAJA NA TUJIH TRGIH

Prodaja EE v GWh:	27.876	20.402
Delež prodaje na TT:	74 %	67 %

HSE

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE NA DOMAČEM TRGU

Prodaja EE v GWh:	9.923	10.081
Delež prodaje na DT:	26 %	33 %

OSTALI VIRI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Nakup EE v GWh	30.765	22.705
Delež ostalih virov	81 %	74 %

LASTNI PROIZVODNI VIRI

Št. zaposlenih:	1.949	1.936
Proizvodnja v GWh:	7.034	7.778
Delež lastnih virov:	19 %	26 %
Moč v MW:	1.858	1.858

44 % virov

Število zaposlenih:	365	359
Proizvodnja v GWh:	3.066	3.659
Moč v MW:	929	929

Enote: 66 turbin 66 turbin

56 % virov

Število zaposlenih:	329	346
Proizvodnja v GWh:	3.968	4.119
Moč v MW:	929	929

2 bloka
4 plinske turbine 2 bloka
Enote: 4 plinske turbine

Število zaposlenih:	1.255	1.231
Proizvodnja v TJ:	39.156	39.390

DEM

Število zaposlenih:	241	237
Proizvodnja v GWh:	2.333	2.846
Moč v MW:	592	592

Število enot: 28 turbin 28 turbin

TEŠ

Število zaposlenih:	311	323
Proizvodnja v GWh:	3.966	4.119
Moč v MW:	871	871

2 bloka
2 plinski 2 bloka
Število enot: 2 plinski turbini 2 plinski turbini

PV

Število zaposlenih:	1.255	1.231
Proizvodnja v TJ:	39.156	39.390

SENG

Število zaposlenih:	124	122
Proizvodnja v GWh:	733	813
Moč v MW:	337	337

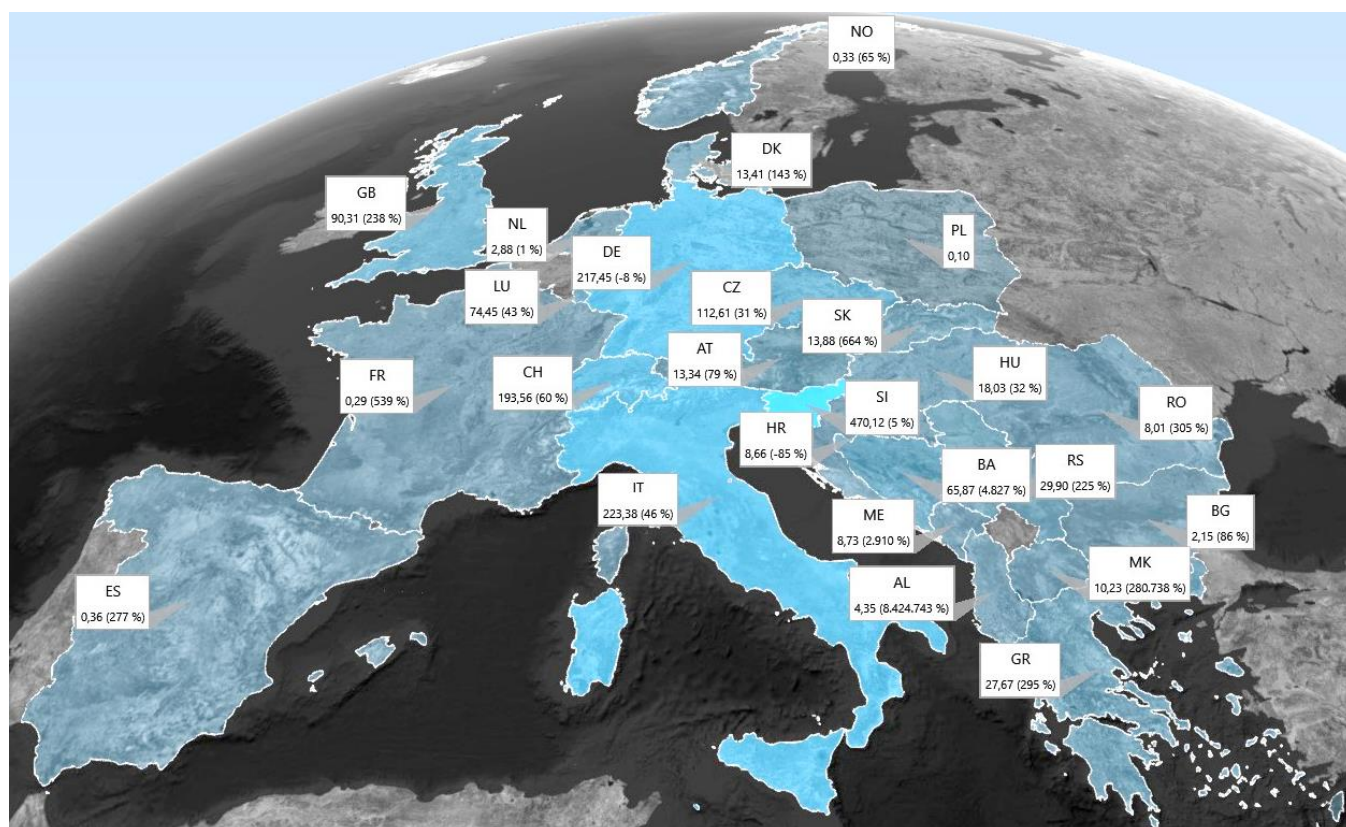
Število enot: 38 turbin 38 turbin

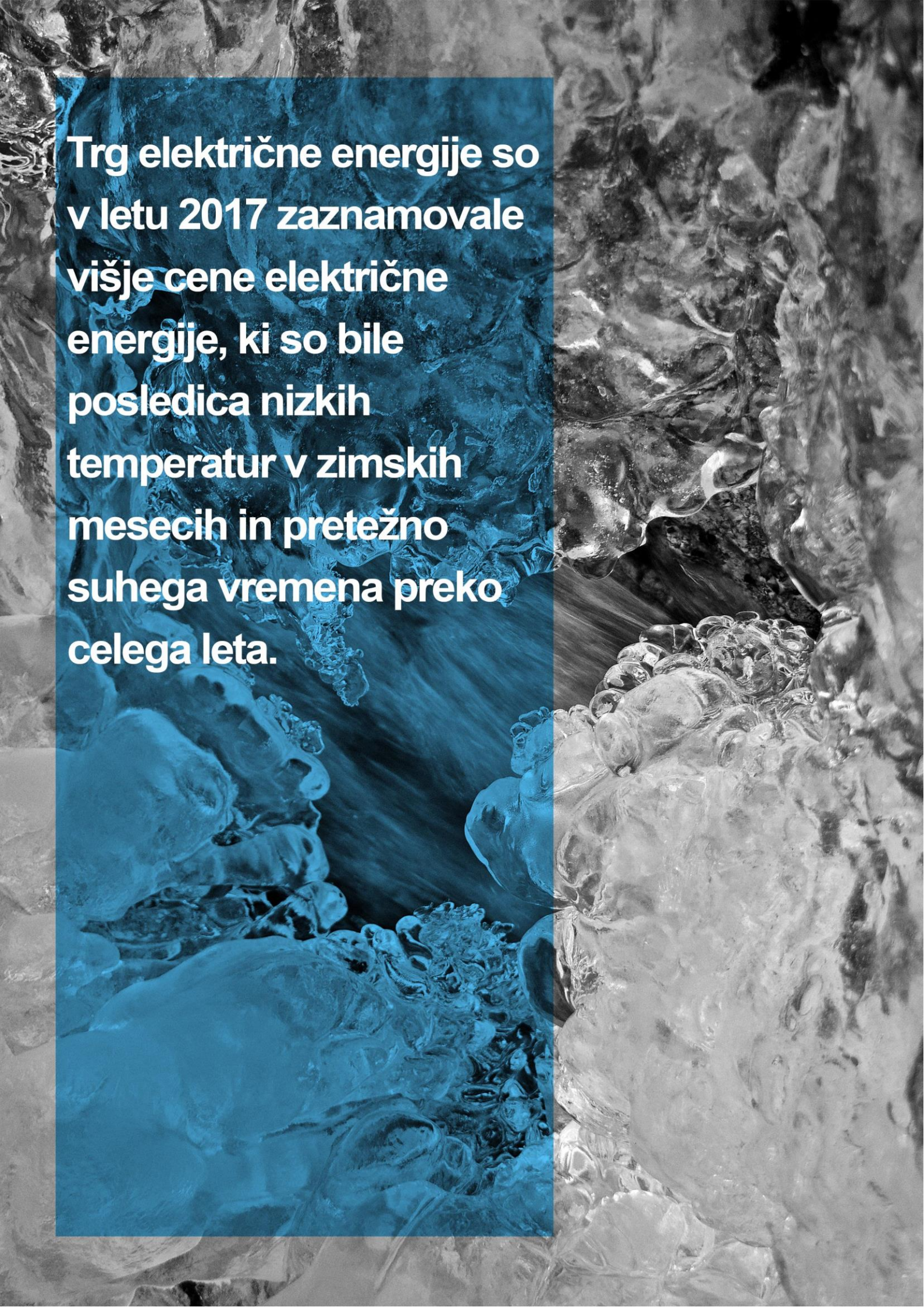
TET - v likvidaciji

Število zaposlenih:	18	23
Proizvodnja v GWh:	2	0
Moč v MW:	58	58

2 plinski 2 plinski
Število enot: 2 plinski turbini 2 plinski turbini

PRIHODKI IZ NASLOVA PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE NA KROVNI DRUŽBI SKUPINE HSE V MILIJONIH EUR V 2017 TER V ODSOTOKIH IZRAŽENA SPREMEMBA GLEDE NA LETO 2016

Trg električne energije so
v letu 2017 zaznamovale
višje cene električne
energije, ki so bile
posledica nizkih
temperatur v zimskih
mesecih in pretežno
suhega vremena preko
celega leta.

2.5 Tržno okolje¹GOSPODARSKA RAST
V EVROPI

2,5 %

1,7 %

Nad pričakovanji visoka gospodarska rast v Evropi je posledica večje potrošnje, nižje brezposelnosti in gospodarske rasti drugod po svetu, predvsem v Združenih državah Amerike in v Aziji.

OBRESTNA MERA
EURIBOR 12 m

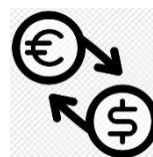
- 0,186 %

- 0,083 %

Evropska centralna banka vztraja na rekordno nizkih vrednostih EURIBOR-ja, kar dodatno stimulira gospodarsko rast in potrošnjo.

DEVIZNI TEČAJ

1,1942

1,0606

Vrednost EUR glede na USD se je zaradi okrevanja evropskega gospodarstva in politik Združenih držav Amerike močno okrepila, kar je na trgu električne energije nekoliko ublažilo izjemno rast cen energentov.

CENA NAFTE

67 \$/Bbl

57 \$/Bbl

Cena surove nafte Brent se je po sklenitvi dogovora o znižanju proizvodnje držav članic OPEC v sodelovanju z Rusijo močno dvignila. Združene države Amerike so svojo proizvodnjo preko leta ves čas povečevale proti številki 10 milijonov sodčkov na dan.

CENA PLINA

18 EUR/MWh

18 EUR/MWh

Trg plina je zaznamovala izjemna rast cene utekočinjenega zemeljskega plina v Aziji, kjer je sprva cena odreagirala na politične napetosti Savdske Arabije in Katarja, ki šteje med največje proizvajalce utekočinjenega zemeljskega plina na svetu, nato pa na rekordno visoko porabo plina na Kitajskem kot posledico prehoda ogrevanja s premoga na plin. V Evropi so se ob koncu leta pojavljale težave s transportom plina.

CENA PREMOGA

90 \$/t

69 \$/t

Rast cene premoga je posledica večjega povpraševanja na Kitajskem, Japonskem, Južni Koreji in Indiji. Evropa ima na trgu premoga vse manjši vpliv. Tekom leta so mnoge evropske plinske elektrarne zaradi ugodnega razmerja cen lahko proizvajale električno energijo celo ceneje od nekaterih manj učinkovitih premogovnih termoelektrarn.

1

ENERGIJA IZ VODE
V JV EVROPI

36,8 TWh

39,3 TWh

Izjemna suša predvsem v poletnem času, ki je bila še posebej izrazita na področju naše regije (Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Albanija, Romunija, Črna Gora, Bolgarija itn.) in državah s področja Alp, je povzročila, da je bila proizvodnja električne energije iz pretočnih hidroelektrarn za 2,5 TWh manjša od preteklega leta.

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE
V NEMČIJI

139 TWh

111 TWh

Nemčija je glavna nosilka povečanja kapacitet iz obnovljivih virov energije. Nemške sončne elektrarne s skupno instalirano močjo 42,9 GWh so proizvedle 35,8 TWh električne energije, vetrne elektrarne s skupno instalirano močjo 56,3 GWh pa 102,8 TWh električne energije, kar pomeni 25 % povišanje proizvodnje iz obnovljivih virov energije.

CENE CO₂

7,4 EUR/t

5,1 EUR/t

V prvi polovici leta 2017 se je cena CO₂ gibala okrog 5 EUR/t. Veliko bolj dinamična je bila druga polovica leta, ko se je cena CO₂ do konca decembra dvignila za 60 %, kar gre pripisati pogovorom o reviziji 4. faze emisijske trgovne sheme, t. i. zakonodajni okvir, ki bo veljal v letih od 2020 do 2030.

POVPREČNE CENE ELEKTRIČNE ENERGIJE

34 €/MWh

29 €/MWh

50 €/MWh

35 €/MWh

50 €/MWh

36 €/MWh

54 €/MWh

43 €/MWh

55 €/MWh

43 €/MWh

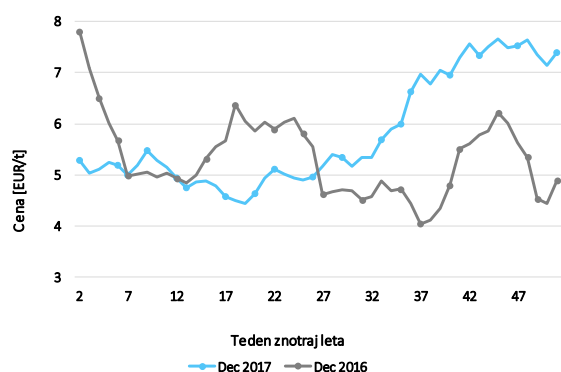

48 €/MWh

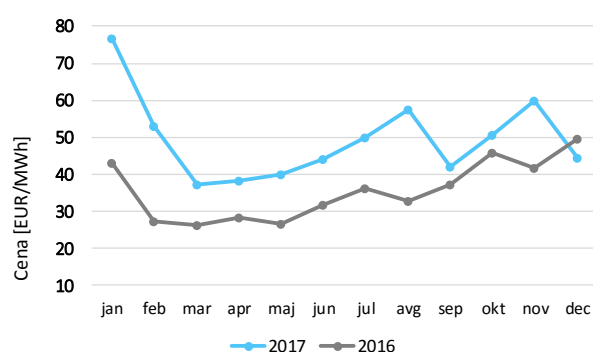
33 €/MWh

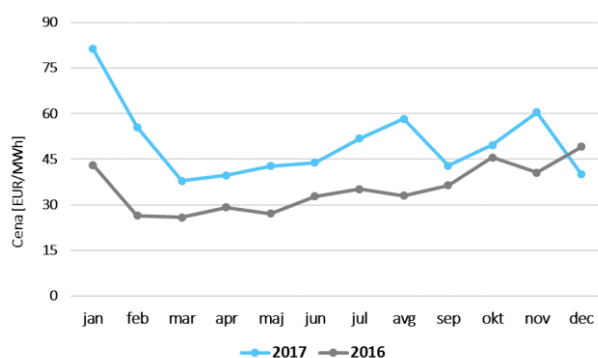
Zmanjšana proizvodnja francoskih nukleark je bila v kombinaciji z nizkimi temperaturami in slabo hidrologijo glavni razlog za visoke cene električne energije. V letu 2017 so mejno ceno na nemškem trgu določale premogovne elektrarne, v Italiji pa plinske elektrarne. Cena na madžarskem trgu se oblikuje glede na zgornjo ceno italijanskega trga na zahodu in grškega trga na jugu ter spodnjo ceno romunskega trga na vzhodu, kjer so pomembni vplivi proizvodnje iz obnovljivih virov energije. Vse manjši vpliv na ceno električne energije v naši regiji ima nemški trg, ki narekuje cene izključno v obdobju dobre hidrologije. Vpliv na ceno električne energije v regiji poleg hidroloških razmer vedno bolj narekuje tudi proizvodnja iz obnovljivih virov, predvsem iz vetrnih elektrarn v Romuniji in na Hrvaškem ter v manjšem obsegu iz sončnih elektrarn.

POVPREČNE TEDENSKE CENE CO₂ KUPONOV Z DECEMBRSKO DOBAVO ZNOTRAJ LETA DOBAVE

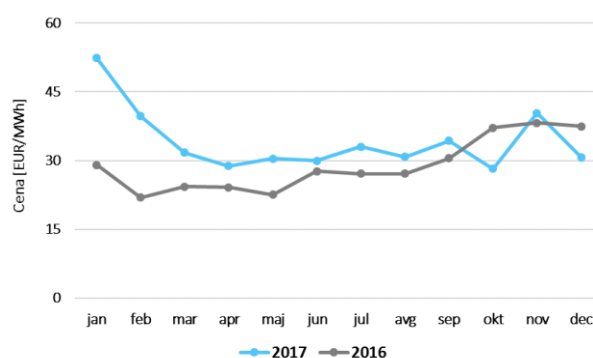
POVPREČNA MESEČNA CENA ELEKTRINE ENERGIJE: BSP – Southpool (Slovenija)

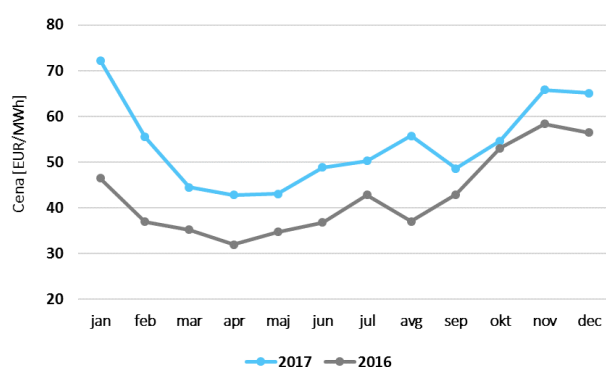
POVPREČNA MESEČNA CENA ELEKTRIČNE ENERGIJE: HUPX (Madžarska)

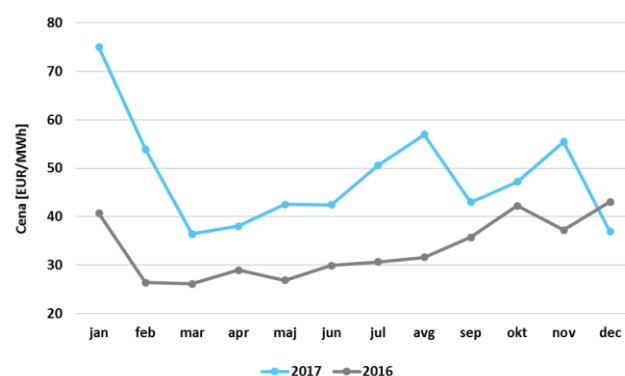
POVPREČNA MESEČNA CENA ELEKTRIČNE ENERGIJE: EPEX Spot DE/AT (Nemčija)

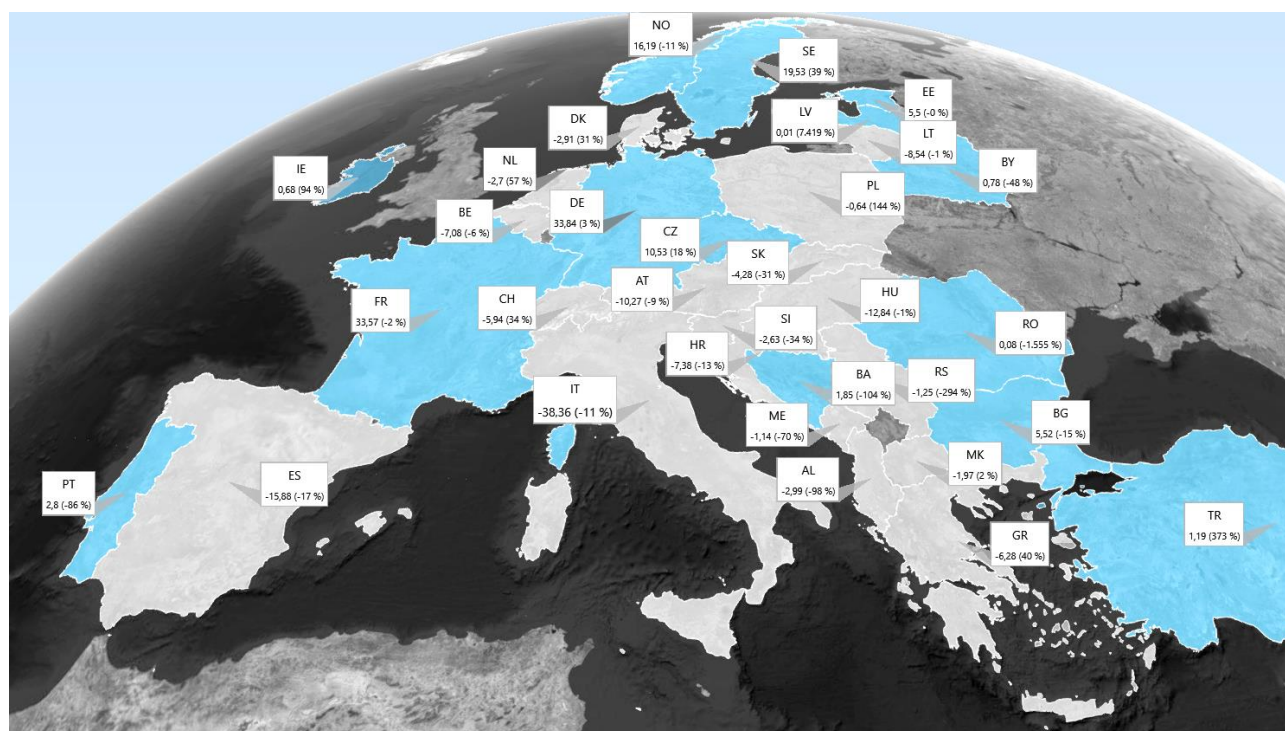
POVPREČNA MESEČNA CENA ELEKTRIČNE ENERGIJE: GME PUN (Italija)

POVPREČNA MESEČNA CENA ELEKTRIČNE ENERGIJE: OPCOM (Romunija)

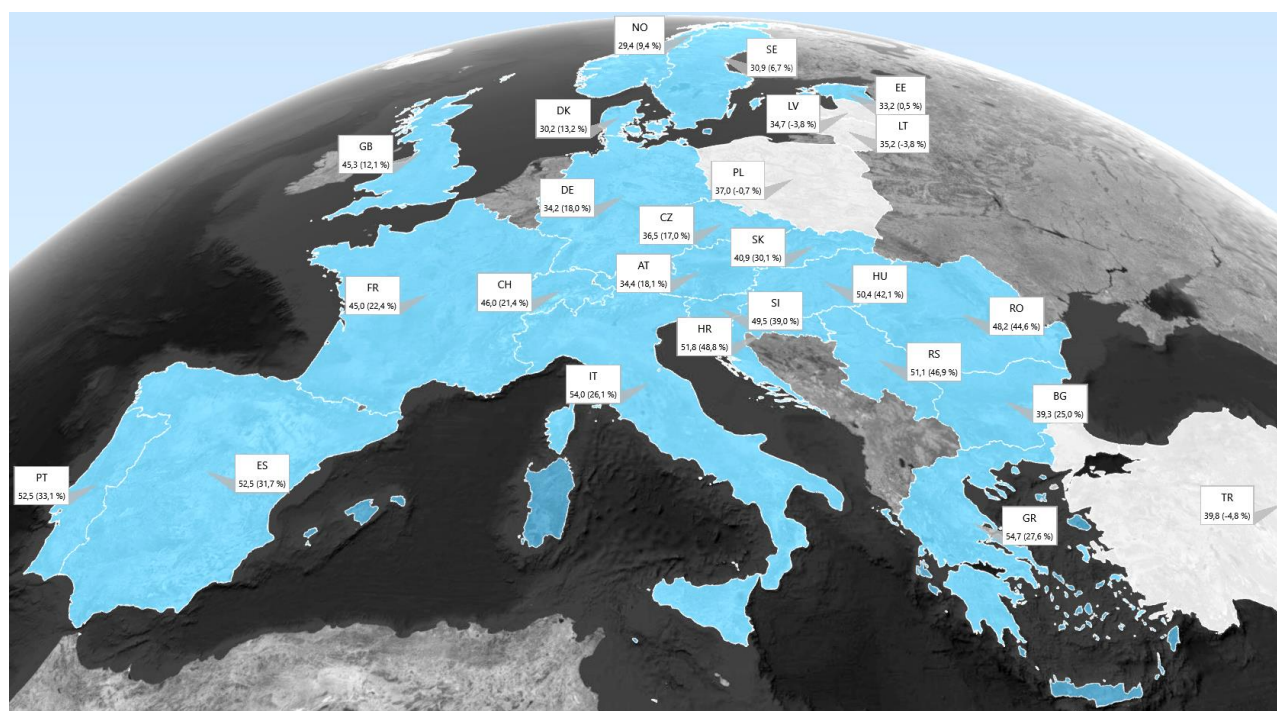
BILANCA EVROPSKIH TRGOV Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V LETU 2017 TER V ODSOTOKIH IZRAŽENA SPREMEMBA BILANCE GLEDE NA LETO 2016

Vir: ENTSOe

Opomba: TWh, v oklepajih sprememba v odstotkih.

DOSEŽENA POVPREČNA LETNA DNEVNA CENA EVROPSKIH TRGOV Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V LETU 2017 (EUR/MWh) TER V ODSOTOKIH IZRAŽENA SPREMEMBA GLEDE NA LETO 2016

Padec cene glede na leto 2016

Rast cene glede na leto 2016

Vir: Borze

Opomba: Označeni so samo trgi, kjer je energetska borza.

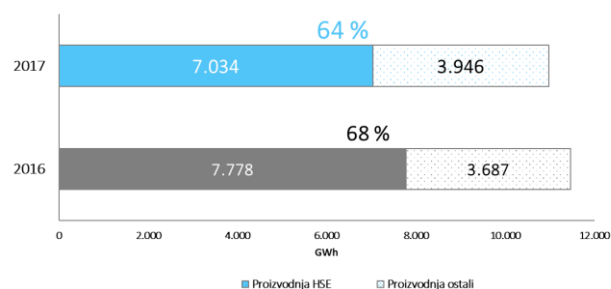
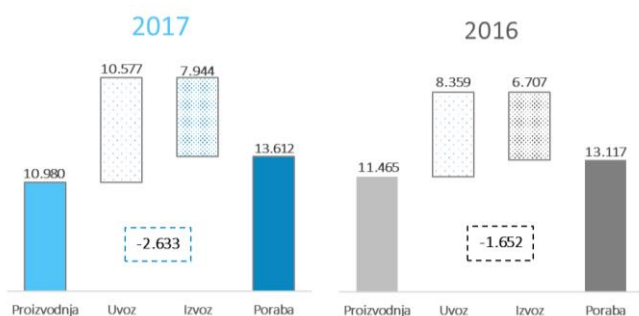
TERMINSKE CENE PASOVNE ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA DOBAVO V LETU 2018 OB KONCU LETA 2017 (EUR/MWh)

Vir: Borze

DELEŽ PROIZVODNJE SKUPINE HSE V CELOTNI PROIZVODNJI ELEKTRIČNE ENERGIJE V SLOVENIJI V GWh

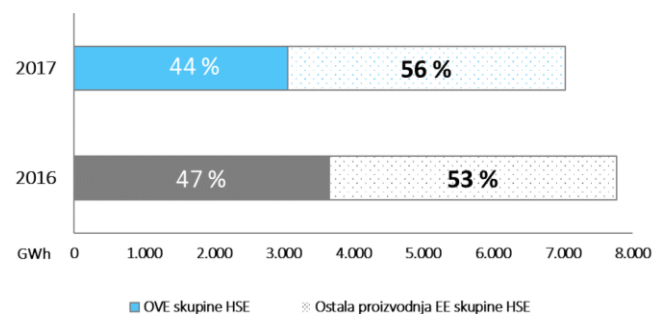
SLOVENSKI TRG Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V GWh

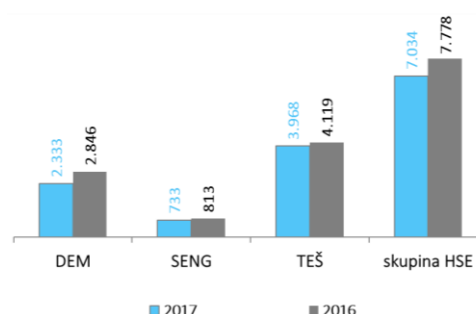
V Sloveniji je bilo v letu 2017 proizvedenih za 0,5 TWh oziroma 4 % električne energije manj kot v letu 2016. Manjša proizvodnja v primerjavi s preteklim letom je posledica nižje proizvodnje v hidroelektrarnah. Proizvodnja v hidroelektrarnah je v letu 2017 znašala 3,7 TWh oziroma 0,6 TWh manj kot v 2016. Slovenski del proizvodnje električne energije v Nuklearni elektrarni Krško je v letu 2016 znašal 3 TWh, kar je za 0,3 TWh več kot v letu 2016.

Skupna poraba električne energije v Sloveniji, vključno s ČHE Avče in izgubami v omrežju, je bila v letu 2017 za 0,5 TWh oziroma 4 % višja kot v letu 2016. Energetska bilanca Slovenije je bila v letu 2017 ponovno negativna. Uvozna odvisnost se je v primerjavi z letom 2016 povišala za 27 %, kar povečuje tveganja volatilitnosti cene električne energije na slovenski borzi BSP.

DELEŽ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V SKUPINI HSE V PROIZVODNJI SKUPINE HSE

PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA NA PRAGU V SKUPINI HSE V GWh

2.6 Analiza uspešnosti poslovanja skupine in družbe HSE

ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA SKUPINE IN DRUŽBE HSE V 000 EUR

Legenda

2017

2016

SKUPINA HSE

	2017	2016
Vrednost sredstev:	2.132.482	2.156.757
Višina celotnega kapitala:	1.032.427	1.015.220
Čisti poslovni izid:	7.710	21.661
EBITDA:	135.360	156.452

PROIZVODNJA

DEM

	2017	2016
Vrednost sredstev:	478.991	495.656
Višina celotnega kapitala:	466.959	481.304
Čisti poslovni izid:	7.717	14.604
EBITDA:	21.538	29.055

SENG

	2017	2016
Vrednost sredstev:	231.778	252.605
Višina celotnega kapitala:	194.936	208.959
Čisti poslovni izid:	3.994	9.233
EBITDA:	14.626	20.185

SRESA

	2017	2016
Vrednost sredstev:	68	69
Višina celotnega kapitala:	68	69
Čisti poslovni izid:	(0)	(8)
EBITDA:	(0)	(8)

Sresa je ustanovljena za namen izgradnje HE na srednji Savi. Nosilec koncesijske pravice je še vedno HSE d.o.o.

TRGOVANJE & OSTALA DEJAVNOST

HSE

	2017	2016
Vrednost sredstev:	1.321.085	1.299.128
Višina celotnega kapitala:	905.369	876.577
Čisti poslovni izid:	19.738	44.360
EBITDA:	48.306	65.735

HSE Invest

	2017	2016
Vrednost sredstev:	2.510	2.763
Višina celotnega kapitala:	1.599	1.792
Čisti poslovni izid:	(200)	7
EBITDA:	(119)	145

Soenergetika

	2017	2016
Vrednost sredstev:	3.135	4.267
Višina celotnega kapitala:	1.834	1.827
Čisti poslovni izid:	546	574
EBITDA:	699	1.389

MEDNARODNA MREŽA

HSE BH

	2017	2016
Vrednost sredstev:	11.554	1.770
Višina celotnega kapitala:	751	583
Čisti poslovni izid:	168	16
EBITDA:	189	21

HSE MAK

	2017	2016
Vrednost sredstev:	1.905	39
Višina celotnega kapitala:	98	33
Čisti poslovni izid:	65	(37)
EBITDA:	68	(37)

HSE BE

	2017	2016
Vrednost sredstev:	10.011	3.117
Višina celotnega kapitala:	861	742
Čisti poslovni izid:	87	45
EBITDA:	103	40

nadaljevanje tabele:

Legenda

2017

2016

TET-v likvidaciji	2017	2016
Vrednost sredstev:	4.248	7.505
Višina celotnega kapitala:	2.843	3.315
Čisti poslovni izid:	(471)	(60)
EBITDA:	2.367	116

TEŠ	2017	2016
Vrednost sredstev:	1.076.292	1.089.708
Višina celotnega kapitala:	411.122	396.560
Čisti poslovni izid:	(32.594)	(47.227)
EBITDA:	30.307	21.444

PV	2017	2016
Vrednost sredstev:	130.129	124.373
Višina celotnega kapitala:	43.991	40.685
Čisti poslovni izid:	3.404	770
EBITDA:	16.444	14.084

PV Invest	2017	2016
Vrednost sredstev:	12.278	13.538
Višina celotnega kapitala:	9.024	8.879
Čisti poslovni izid:	634	785
EBITDA:	806	3.863

HTZ I.P.	2017	2016
Vrednost sredstev:	16.289	16.083
Višina celotnega kapitala:	1.035	973
Čisti poslovni izid:	109	20
EBITDA:	1.807	1.838

Sipoteh	2017	2016
Vrednost sredstev:	901	-
Višina celotnega kapitala:	295	-
Čisti poslovni izid:	29	-
EBITDA:	116	-

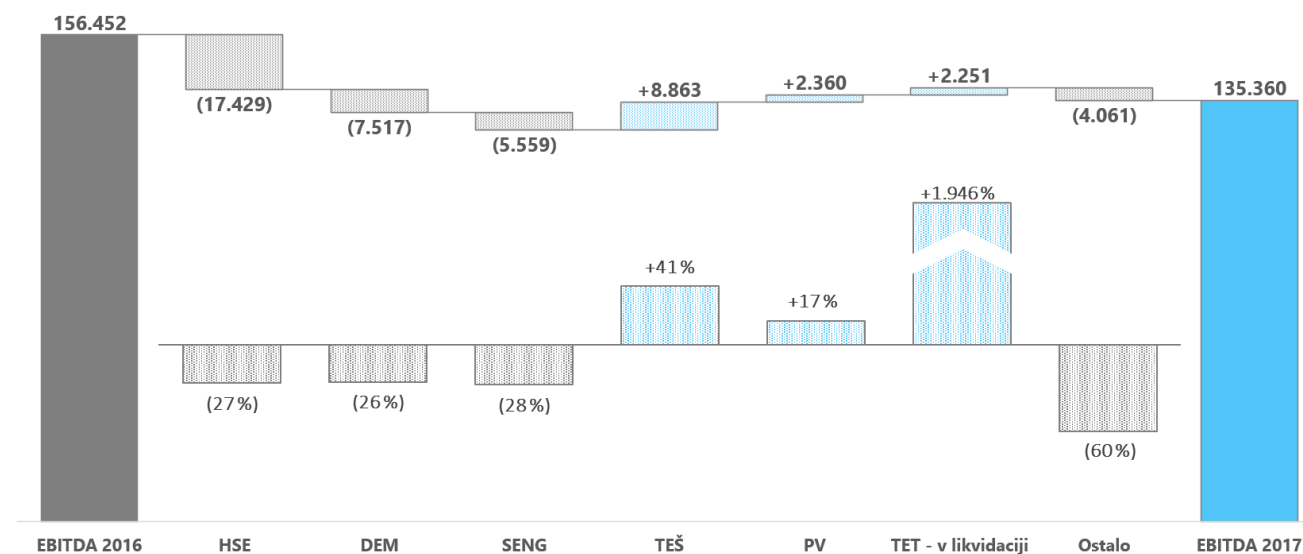
Od 1. junija 2017 dalje je družba Sipoteh del skupine PV.

HSE Adria	2017	2016
Vrednost sredstev:	290	1.411
Višina celotnega kapitala:	276	1.356
Čisti poslovni izid:	(93)	364
EBITDA:	(95)	464

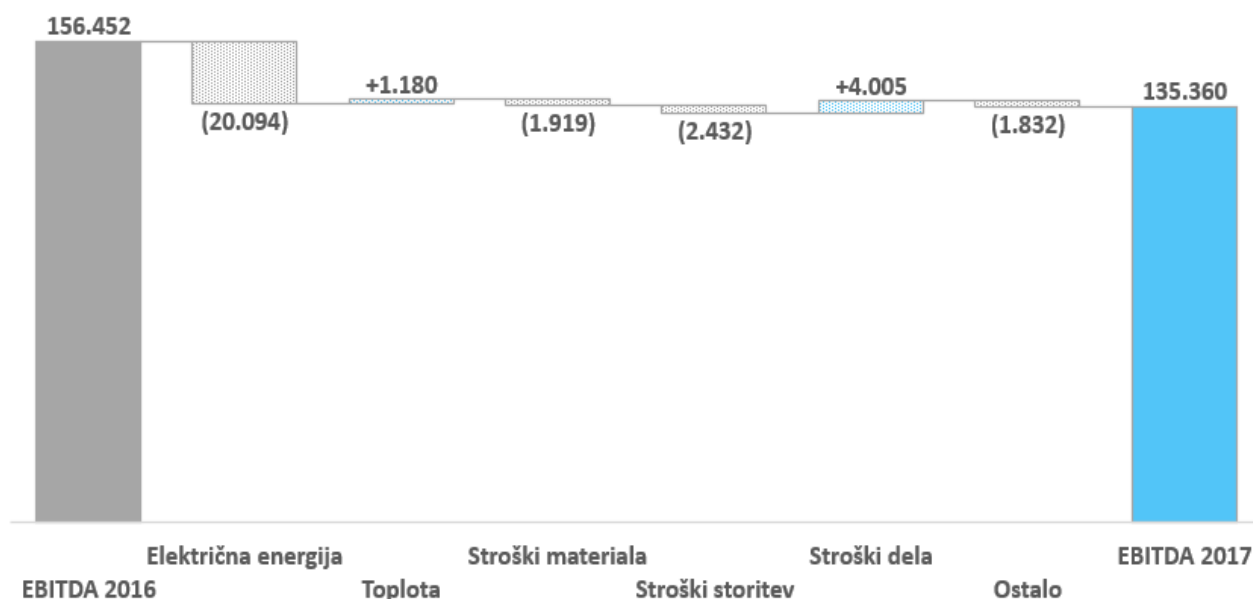
RGP	2017	2016
Vrednost sredstev:	4.711	5.502
Višina celotnega kapitala:	514	1.813
Čisti poslovni izid:	(1.291)	42
EBITDA:	140	800

Skupina HSE

SPREMEMBA EBITDA 2017 GLEDE NA 2016 PO DRUŽBAH SKUPINE HSE V TISOČ EUR

SPREMEMBA EBITDA 2017 GLEDE NA 2016 SKUPINE HSE V TISOČ EUR

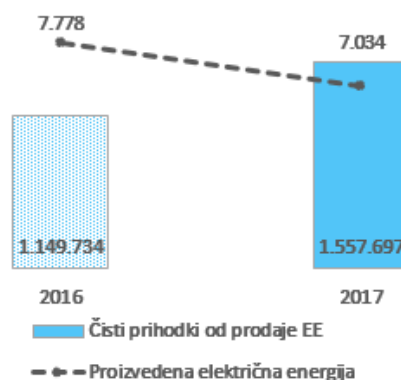

Kljub raznolikosti proizvodnega parka je bilo leto 2017 za skupino HSE zahtevno. Narava nam v letu 2017 s proizvodnega vidika ni bila naklonjena. Proizvodnja v hidroelektrarnah je bila za 17 %, v termoelektrarnah za 4 %, v ČHE Avče pa za 2 % nižja glede na preteklo leto, kar je tudi glavni razlog za to, da je bil EBITDA v letu 2017 glede na leto 2016 nižji za dobrih 20 milijonov EUR. Izpad hidrologije in termo proizvodnje je skupina nadomeščala z dodatnimi trgovalnimi aktivnostmi in izkoriščanjem tržnih priložnosti predvsem na tujih trgih.

Skupina HSE je povečala trgovalne aktivnosti

V strukturi prodaje se še vedno povečuje delež prodaje na tujih trgih (v letu 2017 je delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu predstavljal že 70 % čistih prihodkov od prodaje, v preteklem letu 61 %). Skupina je v letu 2017 ustvarila 98 % čistih prihodkov od prodaje s prodajo električne energije. Količinska prodaja električne energije v višini 37 TWh je bila za 30 % višja, čisti prihodki od prodaje električne energije pa so bili glede na leto 2016 višji za 35 % tudi zaradi višjih povprečnih veleprodajnih cen električne energije.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE V TISOČ EUR IN PROIZVEDENE KOLIČINE ELEKTRIČNE ENERGIJE V GWh

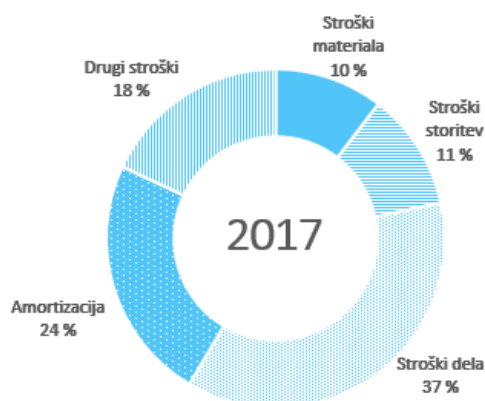

Prihodki od toplote so zaradi višje prodajne cene višji za 30 %. Prihodki od storitev na domačem trgu pa so nižji za 37 %, kar je posledica prestrukturiranja skupine in prodaje poslovno nepotrebne premoženja skupine.

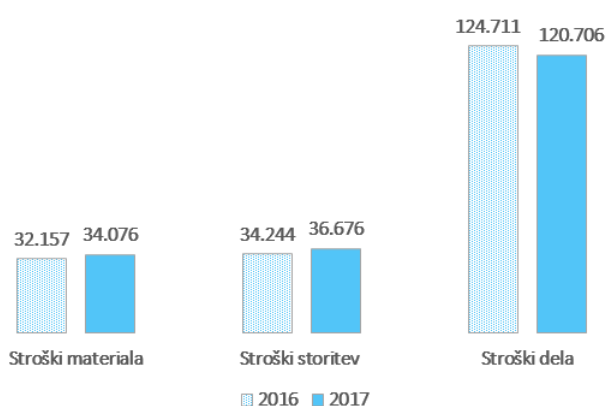
Stroški so na nivoju preteklega leta

Vse postavke stroškov, razen stroškov materiala in storitev, so glede na preteklo leto nižje. Stroški materiala so višji za 6 % zaradi višje količine porabljenega plina za proizvodnjo električne energije. Stroški storitev so višji za 7 % predvsem zaradi višjih stroškov odvetniških storitev. Stroški dela pa so nižji za 3 %, kar je rezultat poslovnega prestrukturiranja. Povprečno število zaposlenih je nižje za 143 delavcev.

STRUKTURA STROŠKOV SKUPINE HSE V TISOČ EUR

STROŠKI MATERIALA, STORITEV IN DELA SKUPINE HSE V TISOČ EUR

Poleg slabe hidrologije so čisti dobiček v višini 7,7 milijonov EUR znižali še finančni odhodki, povezani s financiranjem, ki pa so v primerjavi z letom 2016 nižji za 16 %. Pozitivno pa so na čisti dobiček vplivali pozitivni učinki iz naslova terminskih pogodb obvladujoče družbe.

Zadolženost je nižja

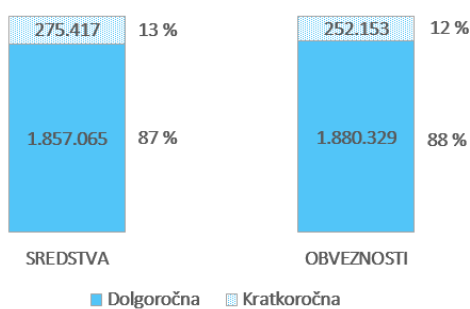
Skupina HSE se je v preteklih letih zadolževala za financiranje obsežnih investicij (nadomestni blok 6 TEŠ in ČHE Avče), zadnja leta pa je v fazi finančnega prestrukturiranja. Celotna zadolženost je nižja za 5 % oz. za 48 milijonov EUR. Tudi v prihodnjih letih se bo skupina HSE razdolževala. Sredstva skupine na dan 31. december 2017 so za 1 % nižja glede na enako obdobje lanskega leta, ker investicije ne sledijo amortizaciji. Kapital skupine na dan 31. december 2017 pa je za 2 % višji glede na 31. december 2016, ker je skupina poslovala s čistim dobičkom.

Struktura finančnega položaja se izboljšuje

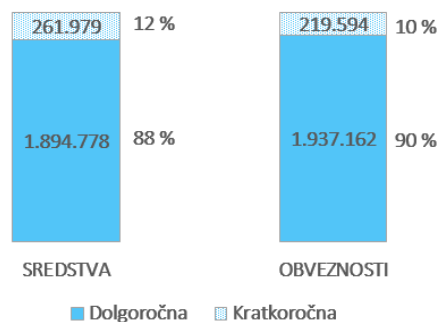
V skupini PV potekajo aktivnosti za reprogramiranje obstoječih finančnih obveznosti.

STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE HSE

31.12.2017

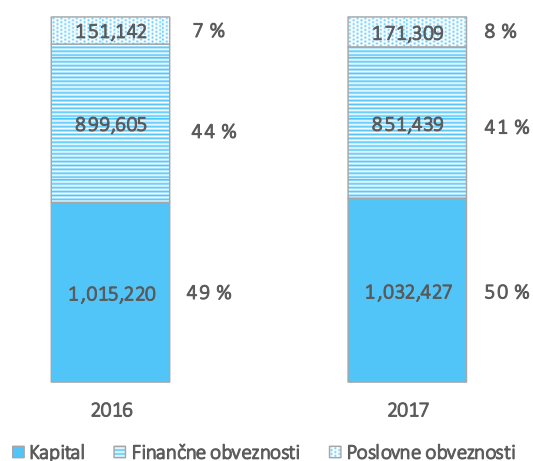

31.12.2016

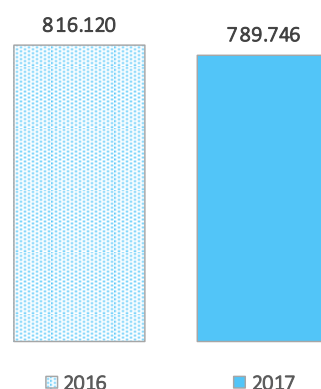

Iz dolžniške strukture skupine HSE na dan 31. december 2017 je razvidno, da se delež finančnih obveznosti v virih sredstev znižuje, zvišujeta pa se deleža kapitala in drugih obveznosti.

DOLŽNIŠKA STRUKTURA SKUPINE HSE

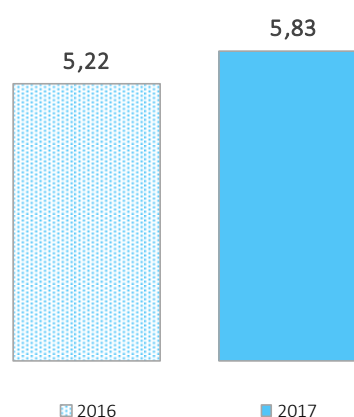

NETO FINANČNI DOLG SKUPINE HSE

Neto finančni dolg skupine HSE je na dan 31. december 2017 znašal 789,7 milijona EUR in se je glede na stanje konec leta 2016 znižal za 3 %. Kazalnik Neto dolg na EBITDA v višini 5,83 je v primerjavi z letom 2016 višji zaradi nižjega EBITDA-ja.

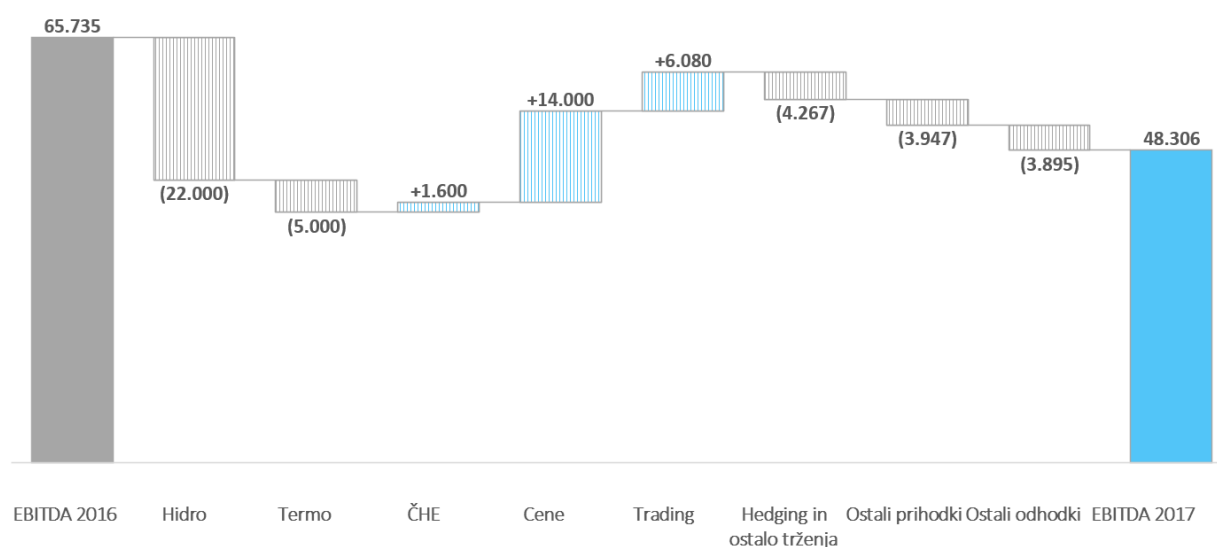
NETO FINANČNI DOLG / EBITDA

Družba HSE

Podpovprečna hidrologija in dober rezultat iz trgovanja

SPREMEMBA EBITDA 2017 GLEDE NA 2016 DRUŽBE HSE V TISOČ EUR

Družba HSE je ustvarila EBITDA v višini 48,3 milijona EUR, kar je 27 % manj kot v preteklem letu. Električno energijo, proizvedeno v hidroelektrarnah in termoelektrarni, družba HSE odkupuje od svojih odvisnih družb. Proizvodnjo električne energije HSE dnevno optimira glede na urne cene električne energije s ciljem maksimizirati rezultat prodaje, pri tem pa prevzema vsa tržna tveganja, povezana s cenami električne energije in CO₂ emisijskimi kuponi, ter vsa proizvodna tveganja, povezana z manjšo proizvodnjo električne energije iz hidroelektrarn zaradi slabše hidrologije in termoelektrarne zaradi nepredvidenih nerazpoložljivosti termo blokov. Nižjo proizvodnjo električne energije nadomešča z nakupi le-te na zunanjem trgu, saj je večina proizvodnje dolgoročno prodane za več kot leto naprej.

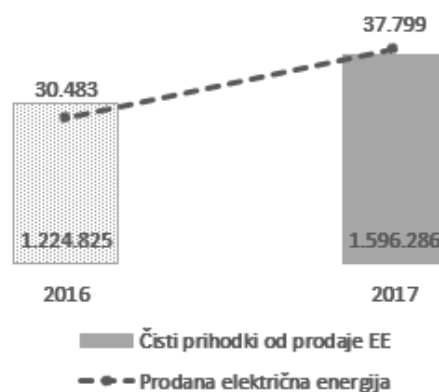
Z odvisnimi družbami HSE sklepa letne pogodbe. Pogodbeni znesek pri hidroelektrarnah je sestavljen iz zneska za zakup moči, ki v celoti pokriva vse fiksne stroške z dodano primerljivo branžno maržo, ter variabilnega dela, ki pokriva stroške koncesij, vodnih povračil, itd. t. j. stroške, ki so odvisni od količine proizvedene električne energije v hidroelektrarnah. Termoelektrarna celotno potrebno količino premoga kupuje od PV, HSE pa kupuje električno energijo od TEŠ. V ta namen je med družbami PV, TEŠ in HSE sklenjena Dolgoročna pogodba o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije. Pogodbeni znesek pri termoelektrarni je oblikovan na tržnih osnovah in je sestavljen iz vrednosti električne energije, ki jo je HSE že prodal oz. bo prodal na trgu, ter vrednosti zagotavljanja sistemskih storitev. TEŠ je največji ponudnik sistemskih storitev in je ena redkih elektrarn v slovenskem elektroenergetskem sistemu, ki ponuja sekundarno regulacijo frekvence.

Hidro proizvodnja na verigah DEM in SENG je bila v letu 2017 slabša kot v letu 2016 za 586 GWh, kar ob upoštevanju povprečne nakupne cene in variabilnih stroškov hidroelektrarn pomeni izpad 22 milijonov EUR. ČHE Avče so v letu 2017 na podlagi bolj ugodnega razmerja cen v primerjavi z letom 2016 izkazovale višjo dodano vrednost v višini 1,6 milijona EUR. Omejeno obratovanje termo blokov ter višja nakupna cena električne energije od TEŠ zaradi višjih tržnih cen električne energije pomeni izpad na družbi HSE v višini 5 milijonov EUR glede na preteklo leto. Izpad proizvodnje in hedginga (nadomeščanje nižje proizvodnje, ki je bila dolgoročno že prodana leto v naprej, z nakupi na trgu) je družba kompenzirala na

področju trgovanja, kjer je realizirala za 6 milijonov EUR boljši rezultat glede na preteklo leto.

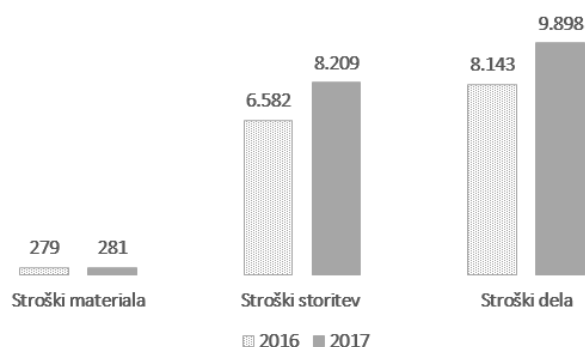
Količinska prodaja v višini 37,8 TWh je glede na leto 2016 višja za 24 %. Čisti prihodki od prodaje pa so višji za 30 % tudi zaradi višjih povprečnih veleprodajnih cen električne energije.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE V TISOČ EUR IN PRODANE KOLIČINE ELEKTRIČNE ENERGIJE V GWh

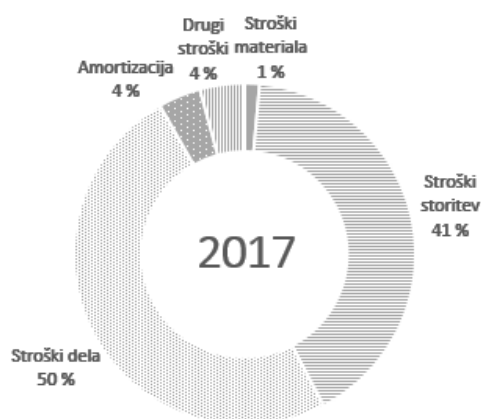

Stroški dela so višji za 22 % zaradi višjega povprečnega števila zaposlenih, kar je delno posledica združevanja podpornih procesov. Kljub izvajanju ukrepov optimizacije in racionalizacije poslovanja so višji tudi stroški storitev za 25 % zaradi višjih stroškov odvetniških storitev (pravni postopki, povezani z investicijo blok 6 TEŠ) ter bančnih storitev.

STROŠKI MATERIALA, STORITEV IN DELA DRUŽBE HSE V TISOČ EUR

STRUKTURA STROŠKOV DRUŽBE HSE V TISOČ EUR

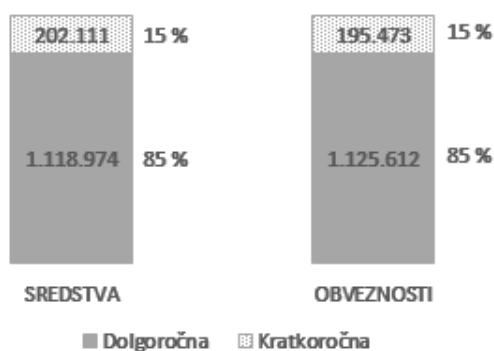
EBITDA je glede na preteklo leto nižji tudi zaradi v letu 2016 realiziranih izrednih prihodkov od odprave rezervacij v višini 3 milijone EUR ter realiziranih prihodkov iz naslova odprave odpisov terjatev v višini 0,8 milijona EUR.

Pozitivno so na čisti poslovni izid vplivali: izplačilo deležev v dobičku odvisnih družb v višini 41,2 milijona EUR, pozitiven učinek pri prodaji terminskih pogodb iz naslova trgovanja v višini 3,5 milijona EUR ter nižji finančni odhodki, povezani s financiranjem, v višini 4,8 milijona EUR; negativno pa slabitev dolgoročnih finančnih naložb v višini 48,5 milijona EUR.

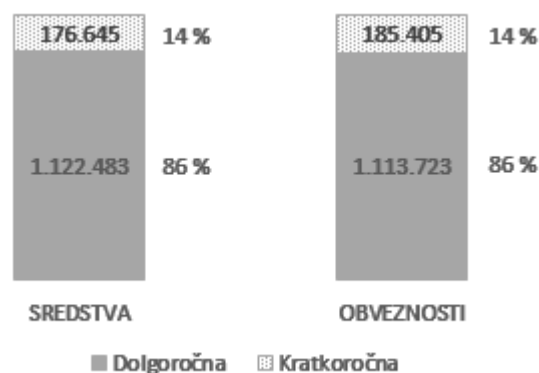
Struktura finančnega položaja družbe ostaja še naprej ugodna

STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE HSE

31.12.2017

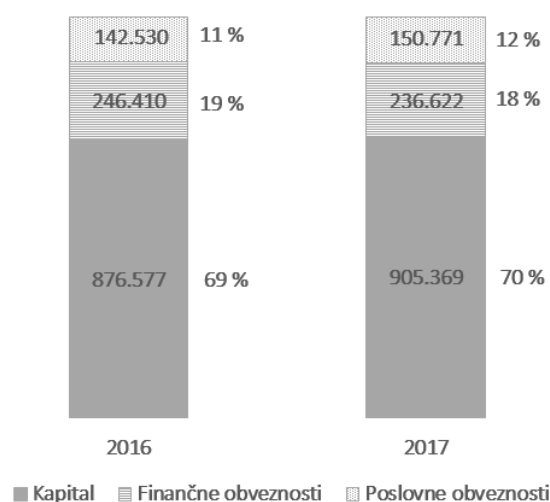

31.12.2016

Sredstva družbe na dan 31. decembra 2017 so za 2 % višja v primerjavi s stanjem konec leta 2016 zaradi višjih terjatev do odvisnih družb v tujini (višji promet s temi družbami) in intenzivnejših naložb v strojno in programsko opremo. Kapital se je zaradi poslovanja z dobičkom povečal za 3 %.

DOLŽNIŠKA STRUKTURA DRUŽBE HSE

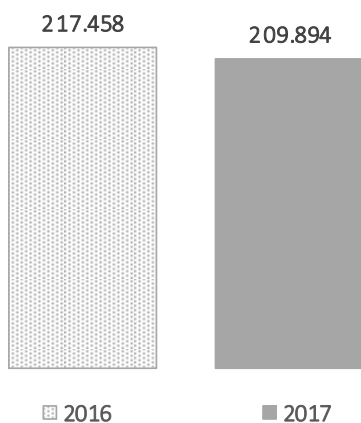

Celotna zadolženost družbe HSE je nižja za 4 %. Posledično so nižji tudi stroški, povezani s posojili. V strukturi obveznosti se zmanjšujejo finančni dolgovi.

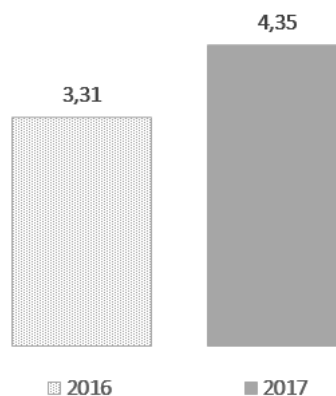
Neto zadolženost je nižja

Neto finančni dolg družbe HSE je na dan 31. december 2017 znašal 209,9 milijona EUR in se je glede na stanje konec leta 2016 zmanjšal za 3 %. Kazalnik Neto dolg na EBITDA v višini 4,35 je višji zaradi nižjega EBITDA-ja.

NETO FINANČNI DOLG V TISOČ EUR

NETO FINANČNI DOLG / EBITDA DRUŽBE HSE

**Sprejemamo izzive v želji
povečanja dodane
vrednosti skupine HSE, a
na poti doseganja
zastavljenih ciljev
upoštevamo tudi možna
tveganja.**

2.7 Upravljanje tveganj skupine HSE

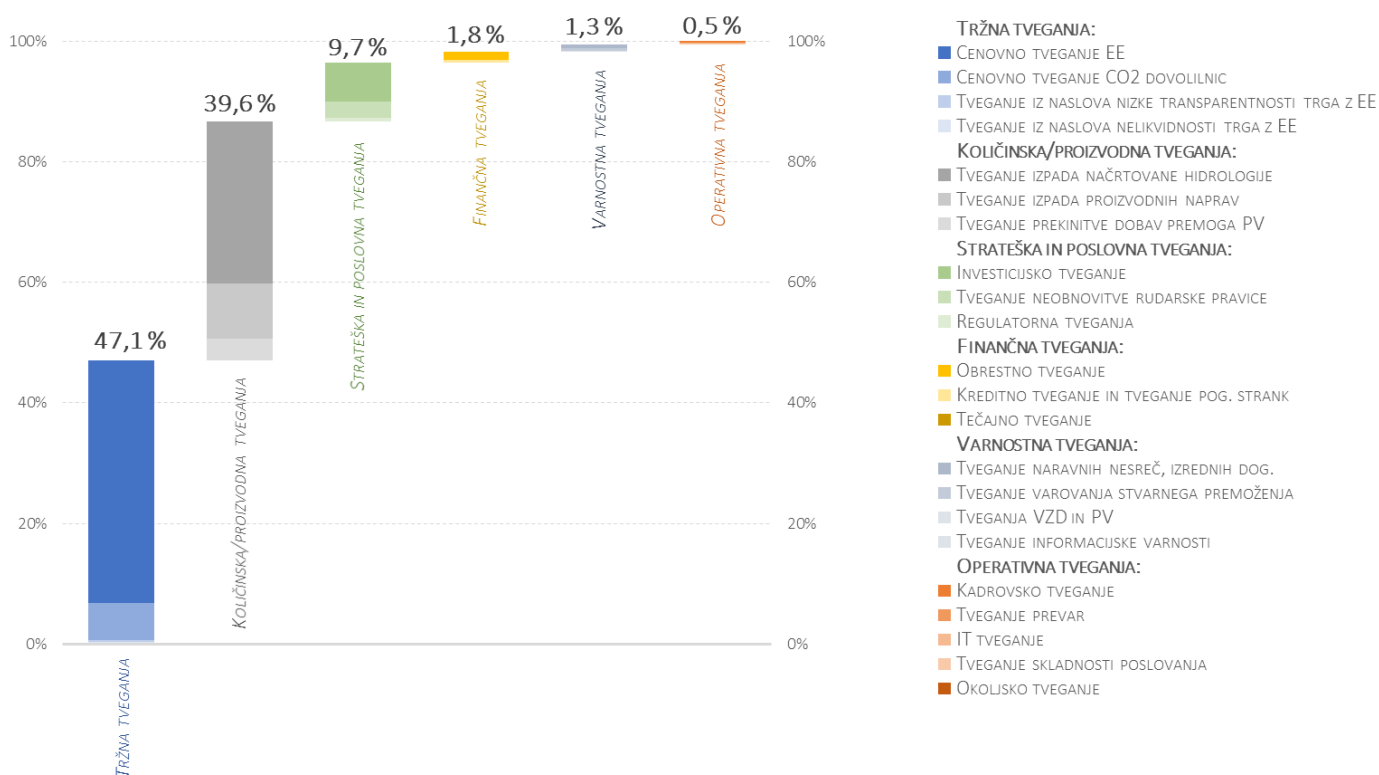
Sistem celovitega upravljanja tveganj skupine HSE je vzpostavljen na podlagi centraliziranega upravljanja tveganj skupine. To opredeljuje standardizirane procese in orodja za prepoznavanje, vrednotenje in sprejemanje ukrepov hkrati pa zagotavlja bolj učinkovito spremljanje in uresničevanje sprejetih strateških ter poslovnih ciljev družbe in skupine HSE. Pri tem se zavedamo predvsem dejstva, da je za povečanje vrednosti skupine HSE ključnega pomena učinkovito prevzemanje posameznih tveganj. Izziv, s katerim se pri tem srečujemo, je prepoznati tista tveganja, ki vplivajo na rezultate poslovanja in kako preoblikovati njihovo upravljanje z namenom, da bi čim bolj zaščitili sredstva posamezne družbe v skupini, izboljšali njihovo poslovno učinkovitost ter ustvarili dodano vrednost.

Proces prepoznavanja tveganj je stalen, v njem pa sodelujejo vsi poslovni procesi v skladu s svojimi pristojnostmi in odgovornostmi. Poglavitni namen prepoznavanja tveganj je, da v vzpostavljenem

enotnem informacijskem sistemu skupine HSE zagotovimo vključenost vseh ključnih tveganj, uporabimo enoten proces merjenja izpostavljenosti tveganjem in dosežemo enotno obravnavo ter razumevanje ključnih tveganj na vseh ravneh poslovanja skupine HSE. Prepoznana ključna tveganja ovrednotimo kvantitativno na podlagi ocene vpliva, pojavnosti, korelacije, vzpostavljenih ukrepov ter drugih pomembnih podatkov, kar omogoča boljši pregled nad poslovanjem, bolj učinkovito sprejemanje odločitev in obvladovanje tveganj ter večjo stabilnost poslovanja.

Na podlagi ovrednotenja posameznih ključnih tveganj na nivoju posamezne družbe oziroma celotne skupine izračunamo profil tveganosti. Ta nam predstavlja doprinos posameznega ključnega tveganja k celotnemu profilu tveganj družbe oziroma skupine in se izračuna z uporabo Monte-Carlo metode ponavljajočih se simulacij vseh ovrednotenih učinkov tveganj naenkrat.

PROFIL TVEGANOSTI SKUPINE HSE

2.7.1 Tržna tveganja

Tveganje, ki mu je skupina HSE pri svojem poslovanju najbolj izpostavljena, je predvsem izpostavljenost cenovnim tveganjem, ki izhajajo iz nihanja tržnih cen električne energije in tržnih cen drugih energentov in surovin (premog, plin, CO₂ emisijski kuponi, nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene električne energije ali na poslovanje družbe in skupine HSE. Cenovna tveganja se obvladujejo v obvladujoči družbi HSE, izpostavljenost tem tveganjem pa je odvisna predvsem od velikosti odprtih pozicij (kadar nakupni in prodajni posli ne sovpadajo količinsko po točki dobave ali po roku zapadlosti), volatilitnosti oziroma nihajnosti cen na posameznih trgih in korelacije cen med posameznimi trgi v določenem trenutku dobave.

Tržna tveganja obvladujemo predvsem z dnevnim spremljanjem in analiziranjem parametrov VaR (5-dnevni VaR s 95% intervalom zaupanja, angl. »Value at Risk«) in MtM (angl. »Mark to Market«) po posameznih skupinah poslov, omejevanjem maksimalne izpostavljenosti trgovalnih aktivnosti cenovnim tveganjem (preko parametra VaR), s spremljanjem in omejevanjem količinske odprtosti celotne pozicije v danem trenutku in s strategijo prodaje lastne proizvodnje ter nakupa CO₂ emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje. Namen izvajanja strategije je, da cenovna tveganja omejimo tako, da smo izpostavljeni le nenačrtovanim izpadom proizvodnih enot in hidrološkim pogojem, ki odstopajo od načrtovanih, hkrati pa si na dolgi rok zagotovimo stabilnost prihodkov od prodaje električne energije. Za zavarovanje pred spremembami cen električne energije ter za pozicijsko trgovanje uporabljamo termenske pogodbe in različne finančne instrumente borznega trgovanja.

V okviru nadgradnje informacijskega sistema za trgovanje in upravljanje tržnih tveganj smo vzpostavili individualno obravnavo volatilitnosti po posameznih trgih JV Evrope, kar nam omogoča bolj realno merjenje izpostavljenosti cenovnim tveganjem. Na področju trgovanja z emisijskimi kuponi CO₂ smo za potrebe obvladovanja tveganj v letu 2017 nadgradili izračun tvegane vrednosti odprte pozicije preko parametra VaR po enakem principu, kot je ta zasnovana za trgovanje z električno energijo.

Dodatne informacije, povezane z upravljanjem cenovnih tveganj, so podane tudi v računovodskem

delu poročila (Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj).

V letu 2017 so bile cene električne energije na trgih za spot trgovanje visoke, predvsem kot posledica vremenskih vplivov, slabe razpoložljivosti proizvodnje (francoske nuklearke) ter slabih hidroloških razmer v regiji. Porast cen je nekoliko povečal stopnjo cenovnega tveganja, vendar smo tveganje uspešno obvladovali s pokrivanjem manjka energije s proizvodnjo iz lastnih termoelektrarn ter s prerazporejanjem proizvodnje znotraj dneva.

2.7.2 Količinska / proizvodna tveganja

Količinska/proizvodna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi razlik med napovedano in dejansko proizvedeno oziroma nabavljeno količino električne energije. Tveganja so povezana s tehnološkimi in logističnimi omejitvami pri proizvodnji in pravočasni dobavi energentov ter z vremenskimi razmerami.

Na termo delu je bilo v letu 2017 več nenačrtovanih izpadov proizvodnje na TEŠ B6, zaradi garancijskih pregledov in popravil. Na TEŠ B6 je odprtih še nekaj garancijskih postavk, blok pa je tudi v pripravljeni fazi izvedbe prvega rednega letnega remonta v 2. kvartalu 2018.

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo bili v letu 2017 najbolj izpostavljeni predvsem izpadu načrtovane hidrologije, temu sledijo izpadi proizvodnih naprav, medtem ko je bila izpostavljenost tveganjem prekinitve dobav premoga glede na leto 2016 nekoliko nižja. Leto 2017 je bilo sicer hidrološko najslabše v zadnjih štirinajstih letih.

Tveganja večjih okvar so se v letu 2017 uspešno obvladovala s pravočasno izvedbo pregledov in popravil ter nadomeščanjem izpadov TEŠ B6 z zagoni in obratovanjem TEŠ B4 ter plinskimi enotami TEŠ.

Količinska/proizvodna tveganja obvladujemo tako na nivoju posameznih odvisnih družb skupine HSE kot tudi na obvladujoči družbi HSE na nivoju skupine. Tveganja za proizvodne objekte obvladujemo na podlagi dolgoletnih izkušenj, znanj in rednega izobraževanja zaposlenih ter znanih načinov delovanja proizvodnega objekta. Za neprekinjeno obratovanje proizvodnih enot in ostalih elektroenergetskih naprav skrbijo posamezne družbe v skupini HSE z rednim vzdrževanjem in periodičnimi kontrolami naprav (meritve, diagnostika naprav). Tveganja obvladujemo z dolgoročno in kratkoročno napovedjo profila odjema in oddaje električne energije ter z dnevnim spremljanjem količinskih odstopanj večine odjemnih in oddajnih mest. Poglavitno vlogo pri tem ima center vodenja. V skupini HSE se pojavljajo količinska tveganja tudi pri dobavi energentov, ki jih obvladujemo z oblikovanjem ustreznih zalog.

2.7.3 Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznih strateških in poslovnih odločitev ter neodzivnosti na spremembe poslovnega okolja.

Med ključnimi strateškimi in poslovnimi tveganji smo izpostavljeni predvsem tveganju solventnosti in kapitalske ustreznosti, regulatornim tveganjem in investicijskim tveganjem.

Pri obvladovanju solventnosti in kapitalske ustreznosti se upoštevajo vsi dejavniki tveganj, ki imajo dolgoročen vpliv na poslovanje skupine HSE (tveganja s permanentnim vplivom), zato se to tveganje obvladuje hkrati z ostalimi tveganji. Na nivoju skupine HSE se redno spremljajo kazalniki solventnosti po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ter izvajajo ustrezni korektivni ukrepi po posameznih družbah skupine HSE. Z vidika dolgoročne plačilne sposobnosti težimo k zagotovitvi takšnega obsega dolgoročnih virov financiranja, ki je zadosten glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljamo, z upoštevanjem tveganj, ki smo jim pri tem izpostavljeni.

Regulatorna tveganja obvladujemo z rednim spremljanjem zakonodajnih sprememb in analiziranjem njihovih vplivov na poslovanje skupine HSE še pred uvedbo spremembe v veljavni pravni red.

V okviru strateških tveganj je pomembna tudi obnovitev rudarske pravice PV, ki je 21. januarja 2002 z Republiko Slovenijo sklenil koncesijsko pogodbo za izkoriščanje mineralnih surovin št.354-14-73/01. Aktivnosti za podaljšanje koncesijske pogodbe vodi PV, ki je na Ministrstvo za infrastrukturo posredoval pobudo za podaljšanje koncesijske pogodbe. Skladno z dogovorom s pristojnim ministrstvom je v pripravi posebni zakon o rudarstvu za PV (*lex specialis*), v katerem bi bila uzakonjena specifična situacija edinega slovenskega podzemnega izkoriščanja energetske mineralne surovine. Predlog zakona bo do sredine leta 2018 podan na ministrstvo oziroma vlado za sprejem po hitrem postopku.

V 2017 smo se aktivno odzivali v javnih obravnavah, vezanih na spremembe v sektorski zakonodaji (EZ -1, EKS, zimski sveženj, reforma EU ETS, Akt o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev, ...), na nivoju zakonov, podzakonskih aktov in strategij s ciljem sooblikovati ustrezno regulatorno okolje za poslovanje skupine HSE, kot npr. omogočiti plačljivost primarne regulacije, odplačni prenos 110 kV omrežja po ustrezni ceni, ki jo določi cenilec na podlagi metodologije Agencije za energijo, zagotoviti razogljičenje in prestrukturiranje regij s pomočjo javnih sredstev, omogočanje konkurenčnega obratovanja obstoječih BAT tehnologij do konca življenjske dobe, pospešitev izgradnje HE na vodotokih s podeljeno koncesijo, zagotoviti ustrezno ceno ogljika po letu 2021 z zmanjšanjem presežka kuponov na trgu (podvojitev vnosa v MSR) ter ustrezno ovrednotenje celotnih stroškov nudenja sistemskih storitev s strani Agencije za energijo Republike Slovenije.

Investicijska tveganja v skupini HSE smo v letu 2017 učinkovito obvladovali z vzpostavljenim nadzorom nad investicijami skupine HSE, in sicer s predhodno oceno tveganj posameznih projektov, izdelavo analize občutljivosti, spremljanjem investicijskih projektov v teku, z zagotavljanjem neodvisnega in nepristranskega ocenjevanja investicij, učinkovitim nadzorom preko strokovne komisije, odborov aktivnega nadzora, ščitenjem pred neugodnimi vplivi na donosnost investicije, pravočasnim investicijskim vzdrževanjem ter ustrezno selekcijo potreb in odločanjem o investicijsko vzdrževalnih ukrepih z dolgoročnim pogledom.

2.7.4 Finančna tveganja

Finančna tveganja opredelimo kot tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij. Ključna finančna tveganja v skupini HSE so likvidnostno tveganje, obrestno tveganje, tečajno tveganje in kreditno tveganje.

Podrobnejše informacije o izpostavljenosti posameznemu finančnemu tveganju in razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti so opredeljena v računovodskem delu poročila (Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj).

Likvidnostno tveganje v okviru finančnih tveganj opredeljujemo kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti (30. člen). Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovallec drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Ključen dejavnik za uspešno upravljanje z likvidnostnim tveganjem je predvsem nadzor nad denarnimi tokovi. Likvidnost obvladujemo z natančno spremljavo in načrtovanjem dnevnega, mesečnega in letnega denarnega toka na ravni družbe in na konsolidirani ravni, z učinkovitim razporejanjem presežkov znotraj skupine, z zagotovitvijo ustreznih razpoložljivih kreditnih linij pri poslovnih bankah ter s skrbnim in varnim plasmajem prostih denarnih sredstev. V letu 2017 smo morebitne kratkoročne primanjkljaje posameznih družb pokrivali predvsem v okviru "cash

managementa" skupine HSE ter s posojili pri poslovnih bankah.

Kreditna tveganja obvladujemo s temeljitim preverjanjem bonitete poslovanja obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev ter bank in njihovih likvidnostnih sposobnosti, z jasno opredeljenim postopkom izterjave terjatev, sistemom opominjanja in sklepanjem pogodb z ustreznimi zavarovanji (bančne in korporativne garancije, predujmi in druga ustrezna zavarovanja). Stopnja ocenjenega tveganja je odvisna predvsem od poslovnih rezultatov partnerja, zlasti od stopnje zadolženosti, kratkoročne likvidnosti, kazalcev solventnosti in kazalcev donosnosti. Velik pomen dajemo tudi pridobivanju aktualnih informacij s trga, saj se lahko ob različnih tržnih in regulatornih spremembah status posameznega partnerja hitro spremeni.

V letu 2017 so se kreditna tveganja nekoliko povečala, predvsem zaradi vedno bolj nepredvidljivih razmer na trgih električne energije. V takšnih razmerah smo še okrepili izvajanje ukrepov za pravočasno identificiranje kritičnih trgov in partnerjev ter izvedli pravočasne in usmerjene aktivnosti v primeru identifikacije možnosti potencialne kršitve pogodbenih obveznosti s strani poslovnih partnerjev.

Z vidika obvladovanja kreditnega tveganja do bank in drugih finančnih institucij redno spremljamo podatke o poslovanju finančnih institucij, s katerimi sodelujemo. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok in sklepanjem poslov zavarovanja pred valutnimi in obrestnimi tveganji na podlagi standardiziranih ISDA pogodb.

Za obvladovanje obrestnega tveganja so na voljo različni finančni instrumenti (npr. obrestne zamenjave), katerih namen je zmanjševanje negativnih učinkov ob spreminjanju tržnih obrestnih mer. Praviloma je obseg izpostavljenosti obrestnemu tveganju odvisen od velikosti deleža finančnih

obveznosti ter finančnih naložb v podjetju – večji delež pomeni tudi večjo izpostavljenost. V okviru obvladovanja obrestnega tveganja redno preverjamo strategijo za obvladovanje obrestnega tveganja ob upoštevanju tržnih napovedi glede gibanja obrestnih mer. V letu 2017 nismo ščitili dviga obrestnih mer, ker imamo obrestovanje kreditov z variabilno obrestno mero navzdol zaklenjeno na Euribor, ki ne sme biti negativen, t. i. »zero floor«.

2.7.5 Varnostna tveganja

Varnostna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja varovanja informacij, premoženja, varnosti in zdravja pri delu ter nepredvidljivih eksternih dogodkov, ki lahko imajo izjemen vpliv na poslovanje družb.

Med ključnimi varnostnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni tveganjem naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov, tveganjem varstva in zdravja pri delu in požarne varnosti, tveganjem informacijske varnosti in tveganjem varovanja stvarnega premoženja. Tveganja uspešno obvladujemo z vzpostavitvijo in rednim nadgrajevanjem ustreznih preventivnih ukrepov ter sistemov za pravočasno zaznavanje sprememb v okolju poslovanja. V letu 2017 ni bilo pomembnejšega pojava dogodkov, ki bi vplivali na realizacijo varnostnih tveganj.

2.7.6 Operativna tveganja

Operativna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznega ali neuspešnega delovanja na področju poslovanja skupine HSE oziroma izvajanja internih procesov, kadrovanja in obvladovanja zunanjih dogodkov ter vplivov posameznih družb skupine HSE.

Ključni element obvladovanja teh tveganj je vzpostavitev učinkovitega notranje-kontrolnega sistema, pri čemer se osredotočamo predvsem na pravilnost in zanesljivost finančnega ter računovodskega poročanja, zagotavljanje skladnosti poslovanja z internimi in eksternimi akti ter učinkovitost in zanesljivost izvajanja poslovnih procesov. Cilj obvladovanja operativnih tveganj je učinkovito preprečevanje potencialnih škodnih dogodkov, učinkovita odprava posledic v primeru nastanka posameznega dogodka, optimizacija poslovnih procesov ter strokovno in etično poslovanje zaposlenih v skupini HSE.

V letu 2017 smo v skupini HSE zaznali nekoliko povečano izpostavljenost kadrovskemu tveganju, zaradi odhodov nekaterih ključnih kadrov ter izvajanja procesov reorganizacije v nekaterih družbah skupine HSE, vendar je bilo tveganje ustrezno obvladovano in ni vplivalo na poslovanje skupine HSE. V letu 2017 smo izmerili organizacijsko klimo v družbah skupine HSE, ki bo v letu 2018 služila kot osnova za nadgradnjo ukrepov za izboljšanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Z namenom vzpostavitve ciljnega vodenja in razvoja zaposlenih smo ponovno vzpostavili redne letne pogovore z zaposlenimi. Kadrovske tveganje obvladujemo tudi z neprestanim nadgrajevanjem obstoječega in pridobivanjem novega znanja ter kompetenc, s skupinskim delom, izjemno fleksibilnostjo, proaktivnostjo, samoiniciativnostjo ter odličnimi medsebojnimi odnosi in komunikacijo.

V okviru tveganj, povezanih z IT, smo v letu 2017 uspešno zaključili implementacijo SAP ERP in poenotili dokumentarni sistem v družbah HSE, DEM, SENG, TEŠ ter HSE Invest. S tem smo zmanjšali tveganja iz naslova obvladovanja poslovnih procesov in informacijske podpore le-tem. Po opravljenem skrbnem pregledu celotnega IT okolja v letu 2016 smo v letu 2017 pričeli s projekti za vzpostavitev »high availability« infrastrukturnega okolja skladno s strategijo konsolidacije celotnega informacijskega sistema skupine HSE ter najvišjih standardov na področju informacijske varnosti.

Tveganje skladnosti poslovanja izvira iz možnih neskladnosti poslovanja, notranjih pravil in predpisov z veljavno regulativo. Funkcija skladnosti je znotraj HSE in skupine HSE razpršena po več strokovnih službah. Tveganje se obvladuje preko notranjega sistema kontrol in nadzora, spremljave ter vrednotenja regulativnih sprememb. Načela in pričakovanja ravnanja določa tudi Etični kodeks skupine HSE.

Okoljska tveganja so tveganja, povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki oziroma vplivi, ki obsegajo področja porabe surovin in energije, degradacije okolja, emisij v zrak, izpustov v vode,

odpadkov in drugo. Okoljska tveganja sestavljajo tveganja, povezana z neučinkovito oblikovanimi poslovnimi procesi, in tveganja, povezana z okoljskimi kaznimi. Skupina HSE dosledno sledi vzpostavljeni okoljski politiki, ki opredeljuje tudi ključne smernice izvajanja ukrepov za obvladovanje okoljskih tveganj (podrobneje opisano v poglavju Trajnostni razvoj skupine HSE). Vse družbe skupine HSE, ki proizvajajo električno energijo, kot tudi obvladujoča družba, imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem je zagotovljeno varno in okolju prijazno pridobivanje električne energije v vseh hidroenergetskih objektih. Okolju prijaznejšo tehnološko raven je z okoljskimi sanacijami, posodobitvami in sodobnim blokom 6 dosegla tudi družba TEŠ. Družba PV je bila med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazala celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah mednarodnega standarda.

2.8 Razvojna strategija skupine HSE

Energetski sektor je zaradi visoke stopnje regulacij močno odvisen od zakonodajnega in strateškega okvira. Za skupino HSE je zato ključno, da ustrezno predstavljamo svoje poslovne interese relevantnim snovalcem sektorskih politik in odločevalcem. Naložbe v energetiki, še posebej tiste za doseganje podnebnih ciljev, so dolgoročne naložbe, ki jih je treba načrtovati ob predpostavki zanesljivega regulatornega okvira - na nacionalni, evropski in mednarodni ravni.

Konec leta 2016 je Evropska komisija predstavila predlog osmih zakonodajnih aktov v okviru svežnja »Čista energija za vse Evropejce«, ki bodo bistveno posegli v zasnovo elektroenergetskega trga in vplivali na poslovanje energetskega sektorja, vključno s skupino HSE. Skupina HSE se je zato že v zgodnji fazi in prek različnih komunikacijskih kanalov vključila v obravnavo teh aktov. Pri reformi elektroenergetskega trga zagovarjamo naslednja stališča:

- zagotavljanje enake obravnave in pravil za vse udeležence na trgu,
- zagotavljanje tehnološke nevtralnosti na vseh področjih delovanja elektroenergetskega trga,
- pospešena integracija obnovljivih virov energije na trgu po letu 2020,

- mehanizmi zmogljivosti so ukrep za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe - zmogljivosti, ki so vanj vključene, naj izpolnjujejo enake okoljske in druge pogoje, kot veljajo za ostale zmogljivosti na trgu,
- sistem EU ETS mora postati ključni mehanizem za doseganje ciljev podnebno energetske politike Evropske unije,
- zagotavljanje stabilnega in previdljivega okvirja za udeležence na trgu,
- ne-retroaktivnost predlaganih ukrepov,
- prepoznanje specifičnosti slovenskega elektroenergetskega sistema.

Konec leta 2017 so države članice dosegle načelni dogovor o vsebini 4 ključnih aktov svežnja, ki potrjuje nekatera zgoraj omenjena načela, njihova uveljavitev pa bo odvisna od pogajanj z Evropskim parlamentom, ki bodo potekala tekom leta 2018.

Razvojni načrt družbe in skupine HSE 2016-2020 je bil sprejet na 11. izredni seji nadzornega sveta HSE dne 16. novembra 2015 ter na Slovenskem državnem holdingu 28. novembra 2015. V njem so začrtane strateške usmeritve skupine HSE. V letu 2018 bo izvedena analiza in prenova Razvojnega načrta skupine HSE z namenom prilagoditve novim izzivom poslovnega okolja.

Skupina HSE si bo prizadevala:

- povečati učinkovitost svojega proizvodnega portfelja z zniževanjem lastne cene in povečanjem fleksibilnosti proizvodnih enot,
- povečati svoj proizvodni portfelj z dodatnimi investicijskimi vložki s ciljem povečati konkurenčnost in ustvarjati zahtevan donos na kapital skupine HSE,
- zmanjševati odvisnost od veleprodajnega trga s ciljem povečati prodajo, ročnost in stabilnost B2B in B2C prodajnih kanalov na bilateralnem trgu,
- izboljšati finančni položaj in krepitev finančne moči z zniževanjem zadolženosti s ciljem krepitve investicijske sposobnosti skupine HSE,
- izboljšati zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih ter ohraniti visoke strokovne kompetence zaposlenih skupine HSE.

POSLOVNA POLITIKA SKUPINE HSE

POS LANSTVO

Postati vodilni ponudnik celovite energetske rešitve v regiji ob spoštovanju načel trajnostnega razvoja, prilagajanju tržnim razmeram ter izkoriščanju sinergij skupine.

VIZIJA

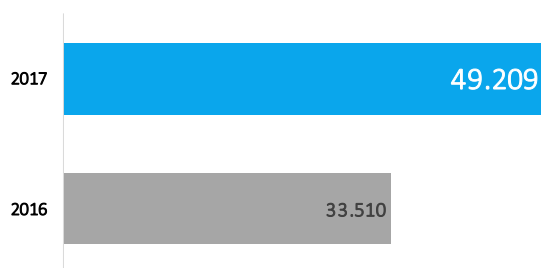
S pomočjo inovativnosti, kompetenc in družbene odgovornosti vseh zaposlenih izvesti konsolidacijo skupine HSE z namenom povečanja konkurenčne prednosti skupine HSE na energetskih trgih.

VREDNOTE

Odnos do uporabnikov → družbenega okolja → zaposlenih → poslovnih partnerjev → lastnikov.

Investicijska politika skupine HSE je sestavni del razvojne strategije skupine HSE. Skupina HSE izvaja investicijske načrte družb skupine HSE skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in z namenom trajnostne rasti. V letu 2017 so se nadaljevale investicije, ki so ključne za trajnostno konkurenčnost skupine HSE, tako na področju proizvodnje kot tudi obratovanja oziroma okolja. Prevladovale so investicije, ki so potrebne zaradi zagotavljanja varnosti obratovanja.

INVESTICIJE V SKUPINI HSE (V TISOČ EUR)

Skupina HSE bo v prihodnjem obdobju realizirala investicijske načrte družb skupine HSE v okviru danih možnosti, skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in z namenom trajnostne rasti. V obdobju 2018-2020 se bodo nadaljevale investicije, ki so ključne za trajnostno konkurenčnost skupine HSE, tako na področju proizvodnje kot tudi obratovanja oziroma okolja.

Med ključnimi aktivnostmi je izvajanje sprejete strategije obratovanja blokov v TEŠ do leta 2030. V letu 2018 se bo zaključila izgradnja mHE Kneža, v

izvajanju so tudi prenove nekaterih obstoječih proizvodnih HE objektov (rekonstrukcija II. faza HE Plave I, rekonstrukcija RTP Plave, rekonstrukcija HMO jez Podselo, obnova jez Markovci, itd.). V 2018 sta planirana tudi prva večja remonta, in sicer termo bloka 6 v TEŠ in agregat ČHE Avče v SENG.

V prihodnjem obdobju se bodo prav tako izvajale aktivnosti za pridobivanje projektne, okoljske in druge potrebne dokumentacije za projekte umeščanja HE na srednji Savi, Dravi, Soči in drugih vodotokih z namenom, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor. V primeru podpisa koncesijske pogodbe za izrabo vodnega potenciala na srednji Savi se bodo pospešili postopki umeščanja v prostor HE na srednji Savi. Prav tako se bodo nadaljevala vlaganja v razvojne projekte v obnovljive vire v regiji, skladno s prostim investicijskim potencialom.

Na področju informacijskih tehnologij načrtujemo nadaljevanje sistematične izgradnje enotne informacijske platforme tako na poslovnem kot na infrastrukturnem področju, pri čemer upoštevamo dejanske in razvojne potrebe vseh družb skupine HSE. V prihodnjem obdobju načrtujemo uvedbo poenotenega poslovnega informacijskega sistema in poenotenega dokumentnega sistema še v skupini PV in s tem uspešno poenotenje informacijske podpore poslovnim procesom v celotni skupini HSE.

Pomembnejše investicijske aktivnosti po družbah skupine HSE v 2017 so bile naslednje:

HSE

HE na srednji Savi: V letu 2017 je družba HSE ponovno intenzivirala aktivnosti predvsem na področju usklajevanja koncesijske pogodbe, prav tako je nadaljevala s pridobivanjem relevantne projektne dokumentacije potrebne za umeščanje hidroelektrarn v državni prostorski načrt (HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke).

Komercialni vodi: v letu 2017 so se nadaljevale aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja za komercialni vod od razdelilne transformatorske postaje Vrtojba do mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba (vloga za izdajo gradbenega dovoljenja, odkup parcele, podpis pogodb o služnosti).

Vlaganja v IT infrastrukturo: v letu 2017 se je zaključila implementacija poenotnega poslovno informacijskega sistema (ERP) v družbah HSE, DEM, SENG, TEŠ in HSE Invest in poenotnega dokumentnega sistema (eDMS) v družbah HSE, DEM, SENG in TEŠ.

Na področju systemske infrastrukture smo izvedli skrbni pregled celotnega informacijskega sistema skupine HSE in postavili smernice in strategije nadaljnjega razvoja informacijskih tehnologij. V letu 2017 smo pristopili k postavitvi dveh podatkovnih centrov na lokaciji Šoštanj (PC HSE) in lokaciji Maribor (PC DEM), k prenovi transportnega komunikacijskega sistema HSE, izvedli smo prenos izvajanja storitev podpornega centra v odvisno družbo HTZ in pripravili ostale projekte za izvedbo poenotenja informacijskega sistema skupine HSE.

DEM

mHE: v izvajanju je izdelava investicijske in projektne dokumentacije za mHE, za katere so že pridobljena vodna dovoljenja. Za določene male hidroelektrarne smo uspešno pridobili obratovalno podporo Agencije za energijo (mHE Pesnica, mHE Josipdol, mHE Rogoznica).

HE na Muri: HE Hrastja Mota - dopolnitve okoljskega poročila (študija variant in idejne rešitve) po pripombah nosilcev urejanja prostora oddane na Ministrstvo za okolje in prostor.

ČHE Kozjak: februarja 2011 je bila sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu za ČHE Kozjak in

daljnovodno povezavo ČHE-RTP Maribor; v marcu 2012 je bil izdelan idejni projekt (IDP) z dodano varianto strojnice ČHE v kavarni; v primeru nadaljevanja projekta bo potrebno v fazi presoje vplivov na okolje izdelati dopolnitev IDP ter pridobiti Okoljevarstveno soglasje za gradbeno dovoljenje.

VE: izvajajo se aktivnosti za nadaljevanje umeščanja VE v državni prostorski načrt; izvajanje meritev vetrnega potenciala na lokaciji Paški Kozjak; izdelan je idejni projekt za lokaciji Paški Kozjak in Rogatec.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje: izvajale so se investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije (obnova pretočnih polj, ohranjanje energetskega potenciala akumulacij verige HE na reki Dravi, remont pomožne zapornice za zapiranje pretočnih polj na HE Ožbalt in HE Vuhred, itd.).

Rekonstrukcije: rekonstrukcija HE Formin (v izvajanju so raziskave in analize), obnova jezua Markovci (izdelan projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelana potrebna investicijska dokumentacija, izvajalec izbran, dela so v teku).

SENG

mHE Kneža: objekt je v izgradnji. V celoti je vgrajen tlačni cevovod, zaključujejo se armirano betonska dela na vtočnem objektu in peskolovu, izdeluje se elektro strojna oprema. Za ta projekt smo pridobili obratovalno podporo Agencije za energijo.

Centri vodenja in telekomunikacijsko omrežja: posodobitev programske in strojne opreme v centru vodenja.

Rekonstrukcije (v izvajanju): rekonstrukcija hidromehanske opreme jezua Podselo, rekonstrukcija II. faza Plave I, rekonstrukcija razdelilne transformatorske postaje Plave, rekonstrukcija mHE Knežke Ravne.

TEŠ

Blok 6: projekt je zaključen. Vlaganja v letu 2017 so se nanašala na predelavo utilizatorja in nabavo rezervnih delov bloka 6.

Vlaganje v zanesljivost proizvodnje: zaključena je bila ekološko tehnološka sanacija ugreznin.

Revitalizacija bloka 5: primarni ukrepi za znižanje dušikovih emisij, povezava blokovnega transformatorja in GIS stikališča, zamenjava

izstopnega kolektorja ponovnega pregrevnika 2, posodobitev upravljalnega sistema bloka 5, zamenjava razpršilnih šob v pralniku razžveplalne naprave. Za izvedbo revitalizacije so bile podpisane pogodbe z izvajalci del.

HSE Invest

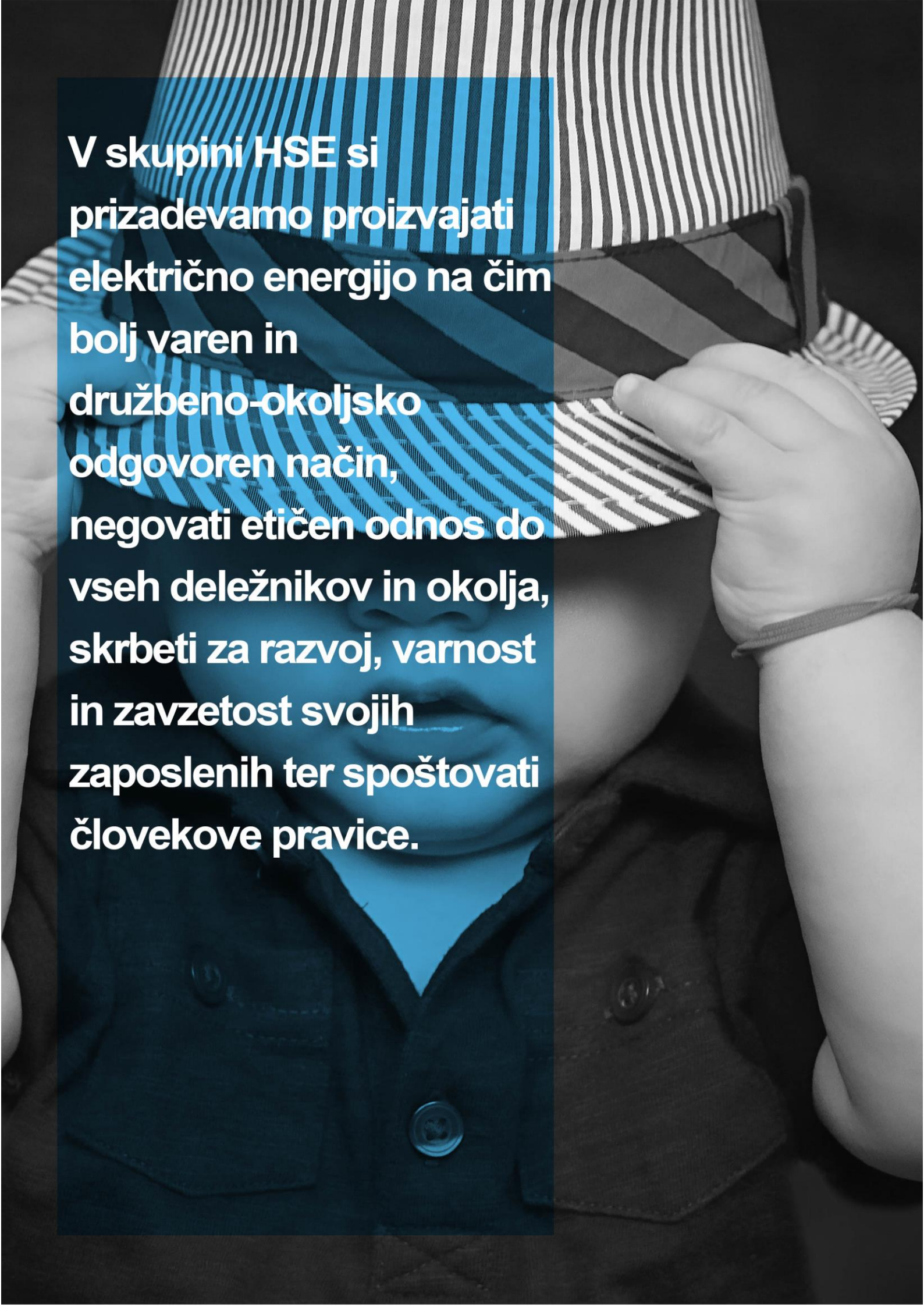
Izvedene so bile le najnujnejše investicije v zamenjavo iztrošene računalniške in programske opreme.

SKUPINA PV

V največji meri so bile investicije namenjene izvajanju projekta optimizacije prezračevanja jam PV, ki zajema

izdelavo jaška in pristopnih prog za izstopni zračilni jašek NOP, za nabavo opreme proizvodnega procesa ter za zagotavljanje obratovalne zanesljivosti in varnosti proizvodnje. Največje naložbe so se izvedle za namen posodobitve odkopne opreme.

V vseh družbah skupine PV se izvajajo aktivnosti za odprodajo vsega poslovno nepotrebne premoženja ter izločitev vseh nepotrebnih dejavnosti, ki niso povezane z osnovno dejavnostjo ali niso skladne s strategijo skupine HSE.

**V skupini HSE si
prizadevamo proizvajati
električno energijo na čim
bolj varen in
družbeno-okoljsko
odgovoren način,
negovati etičen odnos do
vseh deležnikov in okolja,
skrbeti za razvoj, varnost
in zavzetost svojih
zaposlenih ter spoštovati
človekove pravice.**

2.9 Trajnostni razvoj skupine HSE

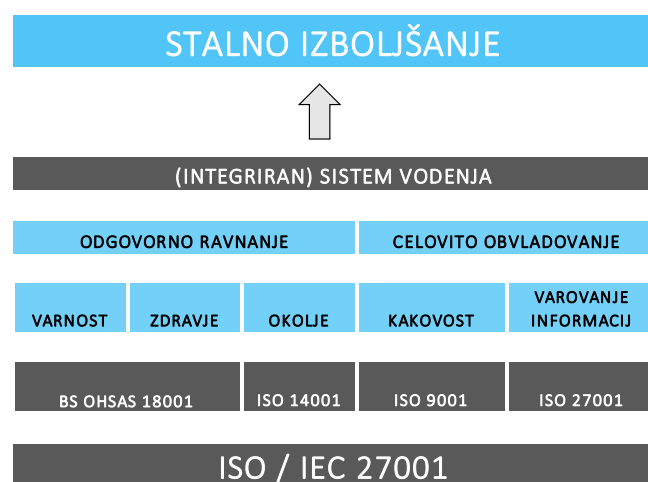
Poslovanje skupine HSE je preprejeno s prizadevanji za trajnostni razvoj. Svojo zavezo trajnostni naravnosti skupina uresničuje z delovanjem na naslednjih področjih:

- etičnem vedenju,
- socialni pravičnosti,
- varnosti in zdravju pri delu in
- varstvu okolja.

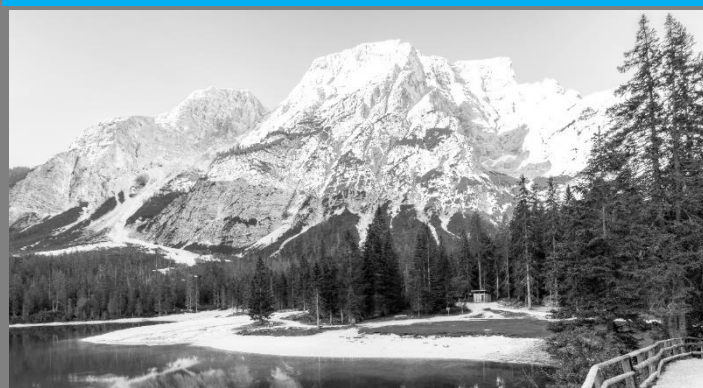
Aktivnosti izvajamo v skladu z mednarodnimi usmeritvami in po zgledu najuspešnejših evropskih energetskih podjetij. Zaveza trajnostnemu razvoju je zavestna odločitev skupine HSE, ki skupino spremlja od samega začetka. Delovanje skupine temelji na odgovornosti do soljudi ter do naravnega in ekonomskega okolja. Odnos do uravnoteženega razvoja je eden bistvenih sestavnih delov organizacijske kulture in poslanstva skupine HSE. Proaktivno izkoriščamo priložnosti za razvoj okolju prijaznejših načinov proizvodnje električne energije, zmanjšujemo izpuste, skrbno ravnamo z odpadki, učinkovito uporabljamo naravne vire in razvijamo nove, izvirne okoljske rešitve. Trajnostni razvoj prinaša dolgoročne pozitivne učinke za naravo, za ljudi in za poslovanje ter postaja vse pomembnejši tudi z vidika obvladovanja stroškov, rasti marž ter vrednosti blagovne znamke.

Trajnostni razvoj dosegamo s stalnim izboljševanjem integriranega sistema vodenja, ki temelji na zahtevah standarda ISO 9001 in je nadgrajen in razširjen z drugimi zahtevami standardov ISO 14001, BS OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001, kar potrjujejo uspešne notranje in zunanje presoje. Pri delu pa smiselno uveljavljamo tudi določila standarda ISO 26000 (družbena odgovornost). Nadgradnjo sistema vodenja pomenita Etični kodeks skupine in družbeno odgovorno ravnanje do družbe kot celote in vseh deležnikov.

NAČIN DOSEGANJA TRAJNOSTNEGA RAZVOJA INTEGRIRANEGA SISTEMA VODENJA

OKOLJSKA POLITIKA

Poslanstvo skupine HSE je zanesljiva, učinkovita, družbeno in okoljsko odgovorna proizvodnja električne energije ter dobava električne energije in drugih energentov na stroškovno učinkovit in donosen način, ki omogoča razvoj obnovljivih virov energije ter izvajanje z njimi povezanih dejavnosti na družbeno odgovoren način.

V skupini HSE sledimo poglavitnim strateškim smernicam države in Evropske unije, ki predpostavljajo trajnostni razvoj. Aktivnosti skupine so usmerjene v realizacijo ekonomsko upravičenih investicij v nove proizvodne objekte, ki omogočajo izrabo obnovljivih virov, bistveno zmanjšujejo izpuste

CO₂ na enoto proizvedene električne energije in hkrati povečujejo dodano vrednost skupine HSE.

Na področju trajnostnega razvoja energetike v skupini HSE že od samega začetka svojega delovanja sledimo

začrtani okoljski politiki, ki jo lahko strnemo v nekaj osnovnih točk:

- spoštovanje vseh zakonskih norm in priporočil,
- zmanjševanje vpliva proizvodnje in rabe energije na okolje,
- večanje deleža proizvodnje iz obnovljivih virov energije,
- uvajanje najboljših tehnologij, ki so na voljo, da so vplivi na okolico čim manjši,
- varčevanje z energijo in njena učinkovita raba ter obvladovanje stroškovno učinkovitih načinov hranjenja energije,
- ohranjanje in nadgrajevanje optimalne strukture proizvodnih virov,
- upoštevanje optimalne izrabe domačih energetskega virov,
- trajnostno umeščanje velikih elektroenergetskih objektov v prostor upoštevajoč NATURE 2000,
- zanesljivost oskrbe,
- doseganje partnerskih odnosov z lokalnimi skupnostmi in skupno reševanje okoljskih problemov in načrtovanje trajnostnega razvoja proizvodnje električne energije,
- doseganje trajnostnega obratovanja in razvoja energetskega zmogljivosti,

- redno spremljanje (monitoringom) okoljskih parametrov,
- redno vzdrževanje akumulacijskih bazenov (odstranjevanje plavja in naplavin),
- sonaravno urejanje vodne infrastrukture ter
- načrto zaščite in reševanja v primeru visokih voda (skrb za minimiziranje vplivov pridobivanja električne energije na okolje ter ščenje prebivalcev ob vodi pred poplavamami).

OKOLJSKI PODATKI

Skupina HSE		2017	2016
Poraba vode	m ³	11.224.665	10.087.287
Odpadne vode (hladilne / tehnološke)	m ³	4.126.904	3.854.647
Poraba električne energije iz omrežja	kWh	3.169.763	3.486.955
Nenevarni odpadki	t	1.467.740	924.620
Nevarni odpadki	t	72.381	101.301
Predelani odpadki	t	888.170	693.333
Emisije v zrak	t	4.080.001	4.152.583
Globe in nederarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov (4-EN29)	T EUR	0	0
Stroški varstva okolja	T EUR	43.480	45.371

PROIZVODNJA

SKUPAJ	TE				Σ 2017	Σ 2016
	HE skupaj	TE premog	plin in ELKO	SE		
Proizvodnja v GWh	3.065	3.932	35	1	7.034	7.778
Delež v %	44	56	1	0	100	
Moč na pragu v MW	928	787	142	1	1.858	1.858
Delež v %	50	42	8	0	100	

HE

DEM	HE	mHE	SE	Σ 2017	% V SKUPINI HSE 2017	% V SKUPINI HSE 2016
Proizvodnja v GWh	2.312	20	1	2.333	33	37
Moč na pragu v MW	587	4	1	592	32	32

SENG

	HE	mHE	ČHE AVČE	Σ 2017	% V SKUPINI HSE 2017	% V SKUPINI HSE 2016
Proizvodnja v GWh	396	66	271	733	10	10
Moč na pragu v MW	138	19	180	337	18	18

TEŠ	TE premog	TE plin	% V SKUPINI Σ 2017	% V SKUPINI HSE 2017	% V SKUPINI HSE 2016
Proizvodnja v GWh	3.932	34	3.966	56	53
Moč na pragu v MW	787	84	871	47	47

TET - v likvidaciji	TE ELKO	% V SKUPINI Σ 2017	% V SKUPINI HSE 2017	% V SKUPINI HSE 2016
Proizvodnja v GWh	2	2	0	-
Moč na pragu v MW	58	58	3	3

OPOMBA: V letu 2016 ni bilo proizvodnje.

Vse družbe skupine HSE, ki proizvajajo električno energijo, kot tudi obvladujoča družba, imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem je zagotovljeno varno in okolju prijazno pridobivanje električne energije v vseh hidroenergetskih objektih. Z okoljskimi sanacijami, posodobitvami in sodobnim blokom 6 je okolju prijaznejšo tehnološko raven dosegel tudi TEŠ, PV pa je bil med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazal celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah tega standarda.

CERTIFIKATI DRUŽB SKUPINE HSE

	HSE	DEM	SENG	TEŠ	PV	HTZ	RGP	HSE Invest
ISO 9001 Sistem vođenja kakovosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ISO 14001 Sistem ravnanja z okoljem	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
OHSAS 18001 Sistem varnosti in zdravja pri delu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ISO 27001 Sistem upravljanja informacijske varnosti	✓	✓	☒	✓	☒	☒	☒	☒
ISO/IEC 17025:2005 Splošne zahteve za usposobljenost preizkuševalnih in kalibracijskih laboratorijev				✓				
EE TÜV Certificiranje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov (Generacija EE)	✓	✓	✓					
EEnew Generacija EE z zahtevami za nove HE	✓	✓						
Pol Potrdilo o izvoru	✓	✓	✓					
DPP Družini prijazno podjetje	✓	✓						

✓ certificiranje

☒ upoštevanje obveznih kontrol

Družbe TET - v likvidaciji, PV Invest ter Sipoteh nimajo certifikatov.

V luči sprejetih evropskih zavez Republike Slovenije glede zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov ob izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije in povečanja deleža obnovljivih virov skupina HSE namenja veliko pozornost **razvoju okoljskih projektov**, ki jih izvajamo v skladu z veljavno zakonodajo in zmanjšujejo vpliv na okolje obstoječih energetskega objektov:

- **Izraba odpadne toplote:** projekt je sofinanciran s strani Evropske unije, v njem pa DEM sodeluje z ostalimi partnerji iz regije. V okviru projekta bomo tehnološko in ekonomsko obdelali uporabnost uporabe odpadne toplote, ki nastaja v procesih na hidroelektrarnah (odpadna toplota generatorjev, turbinskih ležajev) v namen ogrevanja stavb, rastlinjakov ipd.
- **Izgradnja prehodov za vodne organizme:** na podlagi Vodne direktive in NUV 2 je potrebno na reki Dravi vzpostaviti prehode za vodne organizme na vseh hidroelektrarnah in jezovih. V okviru aktivnosti je bil v letu 2017 zgrajen takšen prehod na HE Mariborski otok (DEM). V teku je izdelava projektne dokumentacije za ostale objekte. Celotna izgradnja naj bi bila zaključena do leta 2027.
- **Odstranjevanje mulja in ohranjanje energetskega potenciala akumulacij:** zaprojevanje in zamuljevanje akumulacij je problematika, katere reševanje zahteva celovit pristop. Zaenkrat odstranjevanje mulja na posameznih delih akumulacij poteka na način, da se odstranjeni sedimenti nalagajo na določenih lokacijah in s tem ustvarjajo umetne otoke. V teku je tudi

proučevanje alternativne rabe mulja oziroma način njegovega odstranjevanja.

- **Ekološko tehnološka sanacija področja sanacij ugreznin (PSU) v TEŠ:** v obdobju 2016-2017 se je izvedla ekološko tehnološka sanacija ugreznin, katere ključni cilj je bila zagotovitev neprepustnosti objektov na področju PSU, varno in zanesljivo obratovanje zaprtega kroga voda, zagotoviti zajemanje onesnaženih vod ter preprečiti onesnaževanje jezer in rek.

Ker električna energija v Evropi postaja vse čistejša, predstavlja enega ključnih oblikovalcev energetske učinkovitosti in nizkoogljičnega evropskega gospodarstva. Zato so Avere, EURELECTRIC, Evropski inštitut za jeklo, Evropsko združenje proizvajalcev toplotnih črpalk, SolarPower Europe in WindEurope oblikovali zaveznitvo o elektrifikaciji in k podpisu **Deklaracije o elektrifikaciji** povabili širši krog deležnikov – k njej je pristopila tudi skupina HSE. Podpisniki deklaracije podpiramo zmanjšanje ogljične intenzivnosti ter povečanje investicij v čiste tehnologije, kot so obnovljivi viri energije, hranilniki energije in pametna omrežja, ter spodbujamo povezovanje sektorja električne energije s sektorjem hlajenja, ogrevanja in prometa. V tem okviru pozivamo k reformam v okviru trenutne prenove evropske podnebne, energetske in prometne zakonodaje z namenom, da se pospeši proces elektrifikacije v prihodnjih letih. Elektrifikacija bo namreč omogočala uporabo učinkovitih tehnologij, kar bo pripomoglo k povečanju konkurenčnosti, gospodarski rasti, ustvarjanju delovnih mest ter oblikovanju trajnostne družbe za evropske državljane.

S procesom dekarbonizacije je povezano tudi področje t. i. pravične tranzicije, s katerim se s posebno pozornostjo ukvarja tudi Evropska komisija, ki je v decembru 2017 predstavila **Platformo za premogovne regije v tranziciji**, ki se ukvarja z vprašanjem pravične tranzicije teh regij. Če je zaveza k prehodu na čisto energijo nepreklicna, je treba v tem procesu posebno pozornost nameniti premogovnim regijam. V skupini HSE, v okviru katere delujeta tako za elektroenergetski sistem v fazi tranzicije nujno potrebna premogovna elektrarna kot premogovnik, ki dobavlja premog izključno tej elektrarni, menimo, da je uspešna ekonomska transformacija premogovnih regij tesno povezana z uspešnostjo dolgoročnega podnebno-energetskega okvira Evropske unije, zato se zavzemamo za prepoznanje pomena tega področja na nacionalni in evropski ravni.

Kot opazovalci smo se pridružili Platformi za premogovne regije v tranziciji, ki naj bi olajšala razvoj projektov in dolgoročnih strategij v premogovno intenzivnih regijah. Sprožila bo tranzicijo in bo podlaga za reševanje okoljskih in socialnih izzivov. Združila bo evropske, nacionalne, regionalne in lokalne deležnike, vključene v tranzicijo, ter jih spodbudila k partnerstvu in učenju na podlagi izmenjave izkušenj. Platforma je zasnovana tako, da bo državam članicam in regijam pomagala pri izzivih ohranjanja rasti in delovnih mest v prizadetih skupnostih. Omogočala bo dialog več različnih deležnikov o okvirih politik in financiranju ter zajela področja, kot je strukturna preobrazba, vključno z gospodarsko diverzifikacijo in preusposabljanjem, uvajanjem tehnologij za energijo iz obnovljivih virov, ekoinovacijo in napredno premogovno tehnologijo.

SOCIALNA POLITIKA

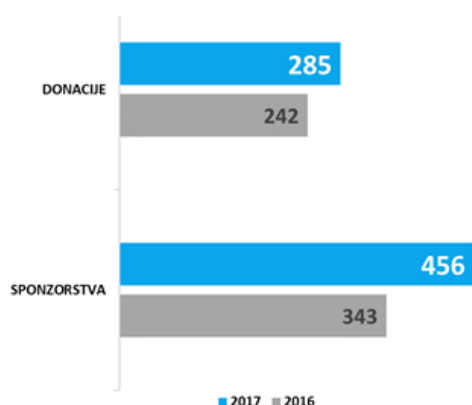

V kontekstu trajnostnega razvoja - njegovega socialnega dela - je pomembna družbena odgovornost skupine HSE. Družbene odgovornosti ne razumemo zgolj kot delovanje v korist družbe in notranjih ter zunanjih deležnikov, temveč so to prostovoljne politike, ki potrjujejo naš odgovoren in etičen odnos do soljudi, partnerjev, lokalne skupnosti, države ter njenih organov in še posebej okolja.

Orodja za izvajanje politik družbene odgovornosti so materialna in nematerialna. Eno izmed ključnih orodij materialnega pojavljanja, ki se izvaja preko centra za družbeno odgovornost skupine HSE, je finančna pomoč različnim organizacijam, projektom in ljudem, ki so bodisi (vsebinsko) povezani s poslovanjem oziroma dejavnostjo skupine ali so kako drugače referenčni v smislu širjenja dobrega imena skupine HSE. Vsakoletna sponzorstva, donacije in (ne) finančna podpora dobrodelnim, športnim, kulturnim, znanstvenim ter izobraževalnim projektom sledijo načelom, ki so določena v strateških dokumentih in predstavljajo pomemben del korporativnega komuniciranja skupine HSE.

Družbe skupine HSE so v letu 2017 lokalnim okoljem prispevale več kot 400 tisoč EUR v obliki sponzorstev in več kot 250 tisoč EUR v obliki donacij. Obvladujoča družba HSE je bila kot vsa leta doslej sponzor Kajakaške zveze Slovenije, kot veliki sponzor smo na nacionalni ravni sodelovali tudi z Olimpijskim komitejem Slovenije in Košarkarsko zvezo Slovenije, veliko pa smo z donacijami in sponzorstvi prispevali tudi v lokalno okolje, kjer delujejo naše družbe, največ v savinjsko-šaleško regijo in njenim športnim klubom. PV je tudi v letu 2017 največ sredstev namenil Nogometnemu klubu Rudar Velenje, TEŠ pa Prostovoljnemu gasilskemu društvu Šoštanj. SENG je večji del sredstev za družbeno odgovornost namenil donacijam, največja je bila namenjena Splošni bolnici dr. Franca Derganca Nova Gorica, večji del sponzorskih sredstev pa je bil namenjen obeležitvi 70. obletnice Občine Nova Gorica in SENG. DEM so večino sponzorskih sredstev namenile lokalnemu okolju in običajem (kurentovanju, Festivalu Lent ipd.) ter z donacijami sorazmerno prispevale k razvoju okolja, klubov in (športnih, kulturnih) društev v obdravskih občinah.

SPONZORSTVA IN DONACIJE (V TISOČ EUR)

ŠTEVILO IZPLAČANIH SOLIDARNOSTNIH POMOČI

Med pomembnejšimi oblikami komuniciranja z javnostjo o vsebinah, ki zadevajo odnos do okolja v skupini HSE in delovanje v duhu trajnostnega razvoja so tudi projekti, namenjeni mladim. Med njimi je predvsem najbolj prepoznaven Modri Jan, pa tudi Modra generacija, prek katerih krepimo ugled blagovne znamke HSE.

Projekt **Modri Jan** v prvi vrsti prispeva k povečanju prepoznavnosti projektov Modra energija in Modra generacija, saj poudarja okoljsko naravnost, skrb za obnovljive vire energije in učinkovito rabo energije pri najmlajših in posledično njihovih vzgojiteljih, učiteljih in starših. Projekt Modri Jan je med otroci, vzgojitelji, učitelji in starši izjemno dobro prepoznan in sprejet, kar kažejo odzivi na razpisane projekte na spletni strani www.modri-jan.si in naročila na revijo Modri Jan. Zanimanje mladih bralcev revije Modri Jan, namenjene spoznavanju in ohranjanju narave, se je povečalo tudi v letu 2017. Naklada revije je danes preko 15.000 izvodov, kar smo dosegli praktično brez promocije, saj se revija »trži« od ust do ust. Med naročniki je bilo največ otrok, starih od 4. do 12. leta, med več kot 600 ustanovami, ki so lani redno prejemale Modrega Jana, pa je bilo največ vrtcev, šol in knjižnic.

Projekt **Modra Generacija** predstavlja idejo o gibanju mladih, ki se navezuje na modre in pametne odločitve, ki so nadgradnja »zelenega« bivanja in odnosa. Hkrati predstavlja način razmišljanja in življenjski slog v smislu modrega načina življenja, modrih misli in modrega odnosa do planeta. Primarna ciljna skupina so mladostniki od 13. do 19. leta. Mladi se zavedajo, kot so pokazale opravljene skupinske diskusije, da sta ekologija in okoljevarstvo pomembna za njihovo in našo prihodnost, vendar se do sedaj v večini niso aktivno vključevali v skrb za okolje in ostale skupnosti povezane z ohranjanjem okolja, kljub temu, da so prepričani, da bi se v takšno skupnost vključili, če bi

jim bila zanimiva in bi jim podajala informacije na njim zanimiv način. Nikakor jim ni vseeno za prihodnost okolja in prihodnost nasploh. Zanima jih, kako njihova dejanja vplivajo na prihodnost okolja ter kako lahko prihodnost izboljšajo ter sooblikujejo sami. Cilji projekta so izobraževanje in vzgoja za odgovorno okoljsko ravnanje.

Projekt **Modra energija** je namenjen prispevanju h graditvi ugleda skupine

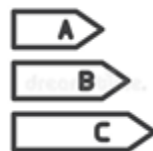
HSE, saj poudarja okoljsko naravnost, promocijo uporabe obnovljivih virov energije in učinkovito rabo energije. V letu 2018 bo izziv oživeti ta projekt in ga povezati z načrtovanim razvojem vertikalne integracije in morebitnim neposrednim trženjem električne energije končnemu kupcu.

Vsi kupci Modre energije z nakupom prispevajo sredstva v **Modri sklad**, ki je namenjen spodbujanju pridobivanja energije iz obnovljivih virov, raziskavam na področju pospeševanja pridobivanja tovrstne energije ter obnovi in izgradnji enot, ki tako energijo proizvajajo. Z zbranimi sredstvi smo kakovostno izpeljali več obsežnih izobraževalnih projektov, raziskovalnih nalog, študij in nenazadnje pomagali pri izvedbi številnih poletnih izobraževalnih taborov na področju električne energije iz obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, zgrajena pa je tudi sončna elektrarna na strehi Gimnazije Velenje, ki služi kot promocijsko izobraževalni instrument. V letu 2018 nameravamo s sredstvi Modrega sklada izpeljati podobne kakovostne projekte na tem področju.

Projekt **Ekomobilnost**, ki prav tako promovira obnovljive vire energije in nove trende ne samo v oskrbi z električno energijo, ampak tudi v transportu, bi bilo v

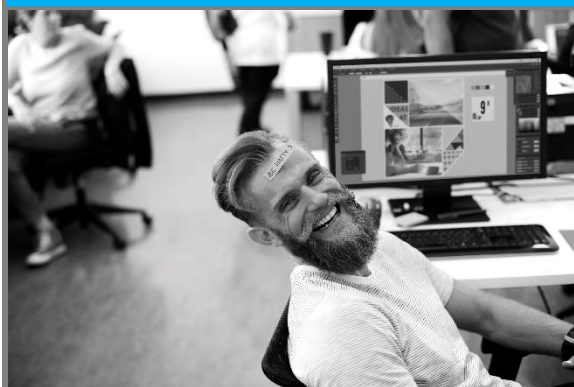
letu 2018 in tudi dalje smiselno nadgraditi z novimi promocijskimi akcijami, s ciljem privabiti vse generacije, da lahko za začetek poskusno spoznajo električni avtomobil kot transportno sredstvo bližnje prihodnosti, znotraj tega pa skupino HSE kot nosilca razvojni trendov tako na področju proizvodnje »modre« električne energije kot učinkovite rabe.

Trend razvoja skupine HSE je v smeri **učinkovite rabe energije** in obnovljivih virov energije, ki ga že skoraj desetletje uresničuje prek kampanje »Energija si, bodi učinkovit« in mreže poslovno-družbene koristnosti Sinergija, sledi usmeritvam Evropske unije in načelom trajnostnega razvoja. Sestavni del teh aktivnosti so tudi prizadevanja za osveščanje javnosti o varčnem ravnanju z energijo, ki so namenjena ne le gospodarnejšemu ravnanju z okoljem, temveč tudi preprečevanju ekstremnih okoliščin, ki jih lahko povzroči nesmotna (po)raba električne energije.

Aktivnosti, povezane z obveznostmi HSE, ki izhajajo iz Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije, so se izvajale tudi v 2017 v okviru izvedbe ukrepov v družbi Imerys Ruše. Končno poročilo je pokazalo, da smo uspeli v družbah s spremembami v tehnološkem procesu, ki so bile opisane v energetskih pregledih realizirati skupaj 2.540 MWh prihrankov v letu 2015 in 2.312 MWh prihrankov v letu 2016 za izpolnitev naših obveznosti kot zavezanca za prihranke. Ob enakem obsegu prodaje končnim zavezancem bodo izpolnjene tudi naše obveznosti kot zavezanca za prihranke v letu 2017. S projektom Imerys Ruše smo vstopili na področje energetskih storitev. Dokazali smo, da v skupini obvladujemo tudi to področje in ne zgolj energetske preglede.

KADROVSKA POLITIKA

Politika zaposlovanja, skrb za razvoj in izobraževanje zaposlenih, spremljanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih je le nekaj glavnih dejavnikov upravljanja s človeškimi viri s skupini HSE.

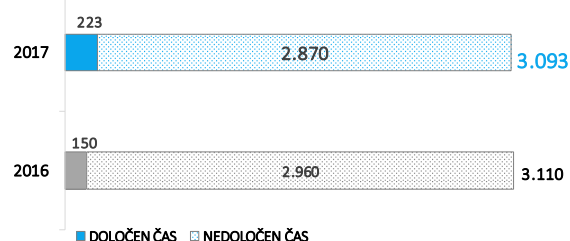
Dinamično delovno okolje ponuja veliko izzivov in priložnosti za rast in razvoj. Posebno pozornost namenjamo privabljanju, prepoznavanju in razvoju talentov in tako zagotavljamo, da bo skupina HSE

uspešna tudi v prihodnosti. Naše delovanje temelji na enakih možnostih za vse ter spoštovanje zakonskih norm in etičnega odnosa do soljudi in širšega družbenega okolja.

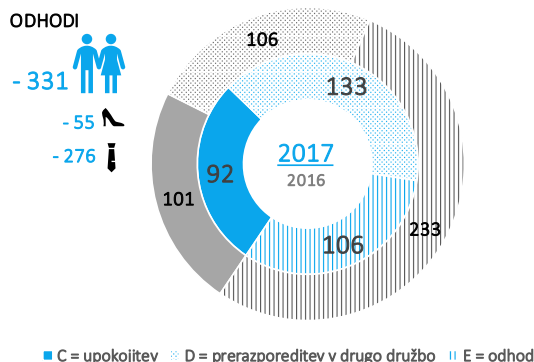
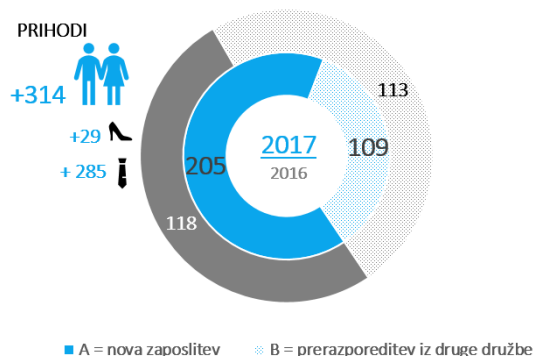
STANJE ZAPOSLENIH V SKUPINI HSE

DRUŽBA	31.12.2017	%	31.12.2016	%	IND 17/16
HSE	174	6	150	5	116
DEM	241	8	237	8	102
SENG	124	4	122	4	102
TEŠ	311	10	323	10	96
TET - v likvidaciji	18	1	23	1	78
Skupina PV	2.169	70	2.187	70	99
HSE Invest	53	2	64	2	83
HSE Balkan Energy	2	0	2	0	100
HSE BH	1	0	1	0	100
HSE Adria	0	0	1	0	0
Skupaj	3.093	100	3.110	100	99

ZAPOSLENI DOLOČEN / NEDOLOČEN ČAS

FLUKTUACIJA V SKUPINI HSE

Za učinkovito vodenje, motivacijo, spremljanje delovne uspešnosti, podajanje povratnih informacij in usmerjanje razvoja zaposlenih v večini

družb skupine HSE uporabljamo **letne pogovore**. Računalniško podprt sistem letnih pogovorov omogoča sproti vpogled v posamezne faze opravljanja letnih pogovorov, hitro analizo

izobraževalnih potreb, pregled individualnih razvojnih načrtov, želje po kariernih spremembah in načrte za razvoj kompetenc. Letni pogovori omogočajo tudi optimalnejše izvajanje plana izobraževanja, in sicer smo oblikovali homogene skupine za izvedbo vsebinsko in zahtevnostno prilagojenih jezikovnih in računalniških izobraževanj ter izobraževanj s področja vodenja, osebnostnih veščin pa tudi strokovnih znanj. Zaradi vzpostavitve bazena ključnih in perspektivnih kadrov ter sistema razvoja vodij, so bile izvedene ocene vodstvenega potenciala, ki so bile podlaga za krepitev le-tega preko sistematičnega usposabljanja in coachinga.

IZOBRAŽEVANJE V SKUPINI HSE V LETU 2017

- 69.019 ur izobraževanja v skupini HSE v letu 2017
- 22 ur izobraževanja na zaposlenega
- 213 internih izobraževanj
- 9 skupnih delavnic na ravni skupine

Z **mentorstvom** omogočamo izmenjavo izkušenj in razvoj potencialov zaposlenih in ga uporabljamo tako pri novo zaposlenih, ki se uvajajo v delo,

kot pri zaposlenih, ki prevzemajo nove, odgovornejše naloge.

Dobro opravljeno delo in uspešnost zaposlenih prepoznavamo in jih za nadaljnje delo motiviramo skozi različne oblike **nagrajevanja**. S tem želimo spodbuditi zavzetost in lojalnost ter hkrati nagraditi proaktivnost in odličnost.

V okviru sistema stalnih izboljšav imamo vzpostavljen **sistem inovativnosti in izboljšav pri delu**. Zaposlene spodbujamo, da pri opravljanju vsakodnevnih nalog nenehno iščejo načine za boljše in kakovostnejše opravljanje dela.

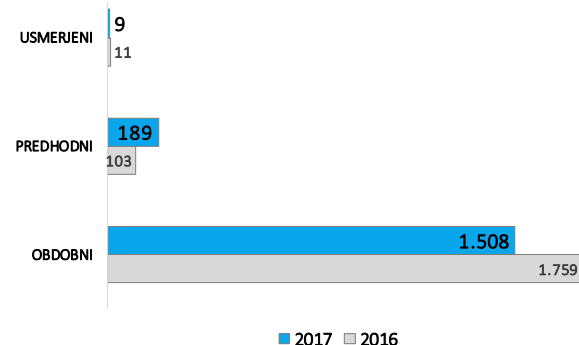
Naš cilj – biti uspešni, lahko dosežemo le z motiviranimi in zavzetimi zaposlenimi, kar se odraža v rezultatih **merjenja organizacijske klime**. Ti rezultati so dobro orodje za pripravo izboljšav, ki prispevajo k ustvarjanju učinkovitega in kreativnega delovnega okolja ter zavzetosti zaposlenih in nenazadnje tudi k poslovnim rezultatom skupine HSE. Družbe skupine HSE so prepoznane kot uspešne, zato se vseskozi uvrščamo med najbolj zaželene in ugledne delodajalce v državi.

Temeljni cilj **politike varstva in zdravja pri delu in požarne varnosti** je trajnostni razvoj, ki ga je moč doseči s planiranjem, izvajanjem, nadzorom

in ukrepanjem, preprečevanjem nezgod pri delu in drugih izrednih dogodkov ter z delitvijo odgovornosti in vključevanjem politike v posamezne poslovne procese. Zaposlenim in zunanjim izvajalcem zagotavljamo varno delovno okolje. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer. Z različnimi preventivnimi ukrepi zmanjšujemo možnosti za nastanek invalidskih ali zdravstvenih omejitev. Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je v skladu s standardom BS OHSAS 18001:2007 in je vključen v integrirani sistem vodenja. Skrb za zdravje zaposlenih je skupna odgovornost vseh zaposlenih, njihovih vodij, strokovnih služb in specialistov s področja medicine dela. V aktivnosti so vključeni tudi sveti delavcev.

PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Sindikat in Svet delavcev sta povezovalna člena med zaposlenimi in vodstvom. Zaposleni lahko svoja vprašanja in pobude posredujejo v

obravnavo prek predsednika sindikata oz. sindikalnega zaupnika ali predsednika sveta delavcev. Pomemben vir informacij so redni sestanki socialnih partnerjev z vodstvom in vsakoletni zbori delavcev, na katerih se zaposlene seznani z rezultati poslovanja, načrti za prihodnost in strategijo razvoja skupine HSE ter drugimi aktualnimi informacijami. Redno obveščanje zaposlenih poteka prek elektronske pošte, oglasnih desk, intraneta, interneta, informacijskih točk (zaslonov) in internih glasil družb

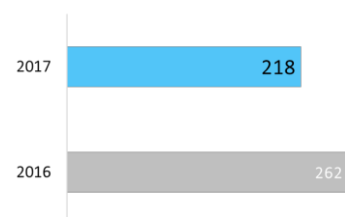
skupine HSE. V skupni PV pa že od leta 1975 oddaja interni radio, ki ga zaposleni lahko vsakodnevno poslušajo.

V skupini HSE imamo organiziran **Skupni svet delavcev skupine HSE** kjer so prisotni sveti delavcev družb v skupini HSE, razen sveta delavcev družbe HSE. Le-ta sodeluje s poslovodstvom HSE pri upravljanju na način, ki ga določata Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju ter Participacijski dogovor in skupaj s sindikati zastopa interese zaposlenih.

Pomemben ključ do zadovoljstva zaposlenih je zagotovo uspešno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zato smo v HSE in DEM pristopili k pridobitvi polnega certifikata **Družini prijazno podjetje (DPP)**. Tim DPP posamezne družbe na podlagi rezultatov opravljenih raziskav med zaposlenimi vsaka tri leta seznam ukrepov nadgrajuje s tremi novimi ukrepi. Ravnanju in zgledu HSE in DEM na tem področju sledijo tudi ostale družbe v skupini HSE.

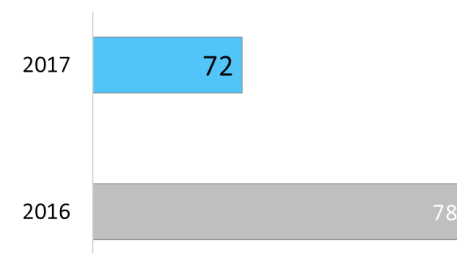
ZAPOSLENI NA STARŠEVSKEM DOPUSTU

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlenih je v skupini HSE sestavni del plačne politike. Vanj so vključeni zaposleni vseh odvisnih družb skupine HSE.

Za zagotavljanje ustrezno izobraženih mladih potencialov in glede na deficitarnost poklicev v naših družbah, podeljujemo **kadrovske štipendije** na področjih, kjer ocenjujemo, da bodo določena znanja najbolj potrebna.

ŠTEVILO ŠTIPENDISTOV

V skupini HSE prek različnih **športnih, kulturnih in drugih društev** omogočamo zaposlenim kakovostno preživljanje prostega časa. Prav tako je zaposlenim omogočeno preživljanje letnega dopusta v počitniških objektih na različnih lokacijah v Sloveniji in na Hrvaškem. Vsako leto organiziramo **novoletno srečanje** za zaposlene, najmlajše pa v mesecu decembru obišče Dedek Mraz.

ČLOVEKOVE PRAVICE

V skupini HSE spoštujemo človekove pravice. Primarno se spoštovanje človekovih pravic zagotavlja s skladnostjo poslovanja z zakonodajo, mednarodno priznanimi načeli in smernicami, vključno z deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah, in drugimi predpisi.

Vsaka družba v skupini HSE določa postopke in ukrepe za zagotavljanje skladnosti poslovanja z notranjimi akti, s sklepi poslovodstva, sklepi nadzornih svetov in v primeru enotirnega upravljanja, s sklepi edinega družbenika. Družbe v skupini HSE imajo vzpostavljena

ustrezna notranja pravila ravnanja in postopke, znotraj katerih delujejo mehanizmi, s katerimi se zagotavlja skladnost poslovanja z zakonodajo in drugimi predpisi.

Etični kodeks skupine HSE nas zavezuje k spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, narodno pripadnost ali druge kulturne razlike. Diskriminacija kot eden izmed elementov neenake obravnave posameznikov pa je strogo sankcionirana. V ta namen so v družbah skupine HSE imenovani interni organi, katerih primarna zadolžitev je presojanje javljenih primerov mobinga, kamor sodijo tudi prijave diskriminatornih ravnanj. Vzpostavljeni interni organi v letu 2017 niso prejeli nobene prijave diskriminatornih ravnanj, povračilnih ukrepov, spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu.

ZAPOSLENI PO SPOLU V SKUPINI HSE

- 2.711
- 88 %
- 88 na vodilnih položajih

- 382
- 12 %
- 29 na vodilnih položajih

ZAPOSLENI PO STAROSTI

2017	število zaposlenih	%	moški	ženske
do 30 let	357	12	352	5
od 31 do 40 let	806	26	719	87
od 41 do 50 let	1.126	36	999	127
od 51 do 60 let	764	25	604	160
nad 61 let	40	1	37	3
Skupaj	3.093	100	2.711	382

STANJE ZAPOSLENIH NA 31. DECEMBER 2017 IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU 2017 PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

IZOBRAZBENI RAZRED	ZAPOSLENI NA DAN 31. DECEMBER 2017		POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU 2017	
	HSE	SKUPINA HSE	HSE	SKUPINA HSE
8/2	2	12	3	13
8/1	27	66	26	72
7	76	247	72	273
6/2	40	186	36	195
6/1	17	331	17	338
5	12	807	12	815
4		1.083	1	1.094
3		59		59
2		100		102
1		149		148
Skupaj	174	3.093	166	3.107

Varstvo osebnih podatkov je ena izmed ključnih prioritet skupine HSE. V ta namen so vzpostavljeni tehnični in organizacijski varnostni ukrepi, ki so namenjeni varovanju pravic in svoboščin posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Družbe skupine HSE sledijo standardu ISO 27001, ki se nanaša na varovanje informacij, vključno z varovanjem osebnih podatkov, čeprav vzdržujejo ISO 27001 certifikat le nekatere. V letu 2017 ni bil zaznan noben primer kršitve pravice varstva osebnih podatkov posameznika.

Poslovni prostori družb v skupini HSE so prilagojeni **invalidnim osebam**, z izjemo nekaterih proizvodnih objektov, ki zaradi svojega namena ne omogočajo odstranitve arhitektonskih ovir. Poslovni prostori so opremljeni z dvigali in prostornimi prostori, kar omogoča invalidnim osebam nemoten dostop do delovnih prostorov. Pri načrtovanju prostorov je cilj zmanjševanje arhitektonskih ovir, ki bi onemogočale ali oteževale dostop invalidnim osebam. Delovni prostor, ki ga uporablja invalidna oseba, je prilagojen na način, da tej osebi omogoča nemoteno in neovirano delo.

Skupina HSE je zavezana k zmanjševanju uporabe **prekarnih oblik dela**, saj je za take oblike dela značilna predvsem negotovost, fleksibilnost, nizko plačilo in kratkotrajnost. Za zagotavljanje ustrezne kadrovske strukture družbe skupine HSE sistematično delajo z mladimi, še preden ti vstopijo na trg dela. Praviloma družbe v skupini HSE sklepajo pogodbe z zaposlenimi le za nedoločen čas.

Družbe skupine HSE vodijo politiko ničelne tolerance do kršitev človekovih pravic, izkoriščevalskih praks na delovnem mestu, neplačevanja dela ter nevarnih delovnih razmer.

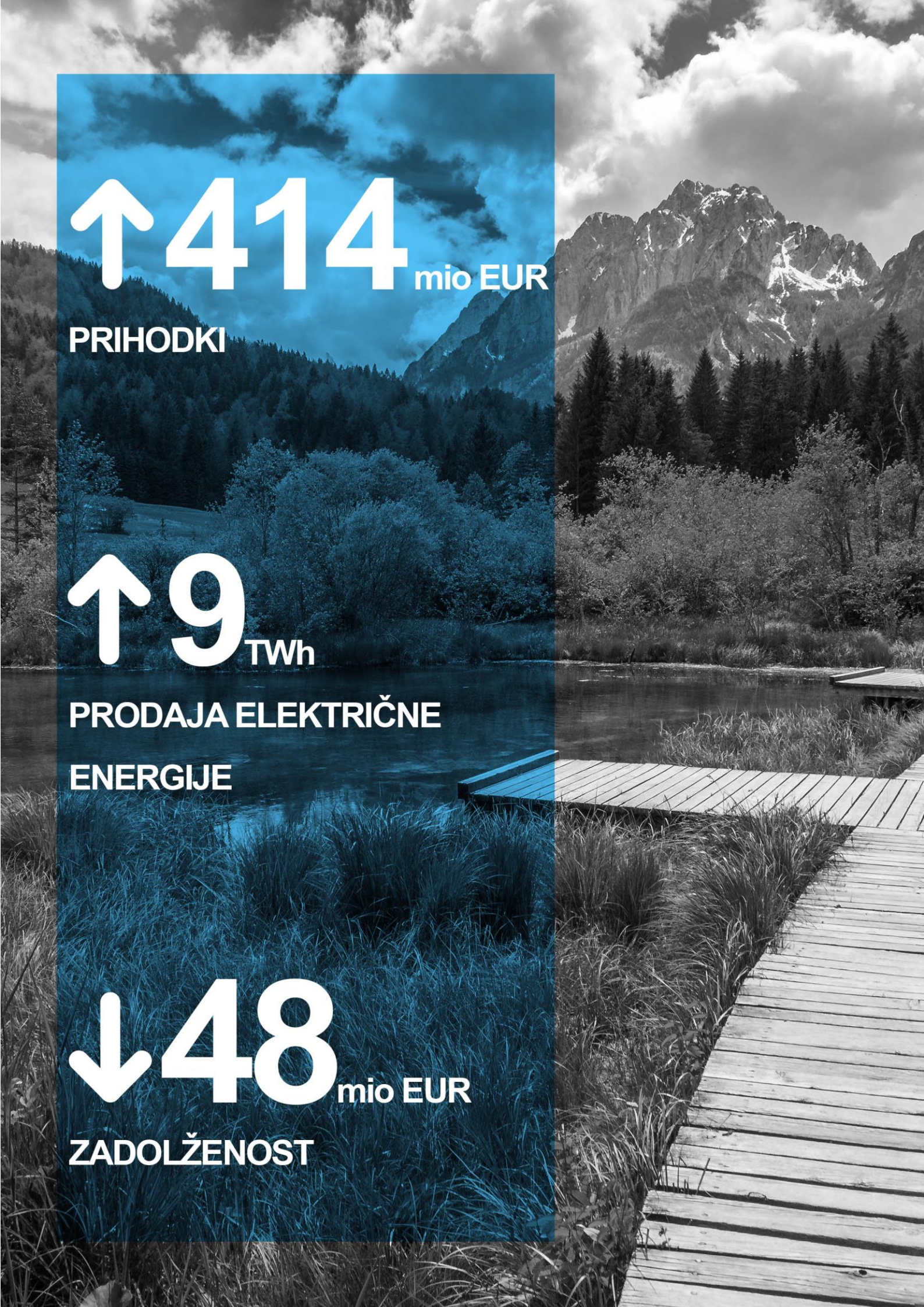

Poslovodstvo HSE sprejelo **Pravilnik o sistemu za odkrivanje prevar** (angleško whistleblowing). V uvodnih določbah pravilnika je izražen interes skupine HSE, da se prijavijo kakršnekoli oblike nepravilnosti in protipravnih dejanj pri poslovanju družb skupine s skupnim ciljem uveljavljanja urejenega in poštenega upravljanja in uspešnosti nadzora skupine HSE. S pravilnikom se vzpostavlja možnost dajanja anonimnih pripomb in sporočil. V ta namen je bila imenovana tričlanska Komisija za obravnavo prijav. V

času njenega delovanja v letih 2016 in 2017 se je komisija sestala 19 - krat, obravnavala je 12 prijav, izdala je 7 končnih poročil, s katerimi je seznaniła poslovodstvo in nadzorni svet HSE, pri čemer je v petih poročilih predlagala ukrepe poslovodstva HSE.

V skladu s točko 10.2.2 prenovljenega Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo

države (maj 2017), ki določa, da velike in srednje družbe vzpostavijo sistem notranjega opozarjanja na nepravilnosti v družbi ter mehanizem zaščite prijaviteljev (whistleblowing), je bila na HSE organizirana Služba za preprečevanje in odkrivanje prevar, ki prevzema pristojnosti komisije.

↑414 mio EUR

PRIHODKI

↑9 TWh

**PRODAJA ELEKTRIČNE
ENERGIJE**

↓48 mio EUR

ZADOLŽENOST

3.1 Revizorjevo poročilo za skupino HSE

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o. in njenih odvisnih družb (»skupine«), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2017, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resnični in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2017 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in konsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Uvod z vključenim Poročilom nadzornega sveta in poslovno poročilo, ki sta sestavni del letnega poročila družbe. Druge informacije ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij, in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni konsolidirani računovodski izkazi, v vseh pomembnih pogledih skladne z informacijami v konsolidiranih računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja skupine in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami družb oz. poslovnih aktivnosti v skupini, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za načrtovanje, nadzor in izvedbo revizije konsolidiranih računovodskih izkazov. Odgovorni smo za naše mnenje.

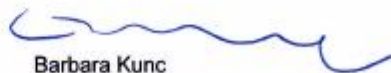
Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Boštjan Mertelj

pooblaščen revizor

Barbara Kunc

pooblaščen revizorka

partner

Ljubljana, 4. april 2018

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi skupinske računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja skupine HSE.

Posloводство upravičeno pričakuje, da bo skupina HSE v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so skupinski računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja skupine HSE.

Odgovornost posloводства pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

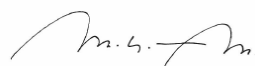
Posloводство je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj skupine HSE, ter za to, da so skupinski računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi poročanja. Posloводство je prav tako odgovorno za varovanje

premoženja skupine HSE ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Posloводство potrjuje, da so skupinski računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Posloводство je skupinske računovodske izkaze skupine HSE za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2017, sprejelo dne 3. aprila 2018.

Ljubljana, 3. april 2018

Matjaž Marovt, generalni direktor HSE

mag. Stojan Nikolić, finančni direktor HSE

3.3 Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov

Računovodski del skupinskega računovodskega poročila predstavlja skupinske računovodske izkaze s pojasnili skupine HSE.

Na podlagi sklepa Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29. november 2010 skupina HSE od 1. januarja 2011 pripravlja skupinske

računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba KPMG Slovenija d. o. o. je revidirala skupinske računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

3.4 Skupinski računovodski izkazi

3.4.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

Izkaz finančnega položaja (v 000 EUR)		Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
SREDSTVA			2.132.482	2.156.757
A. DOLGOROČNA SREDSTVA			1.857.065	1.894.778
I. Neopredmetena sredstva	1		19.107	17.939
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2		1.682.288	1.723.165
III. Naložbene nepremičnine	3		12.148	7.270
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4		137.922	137.723
VI. Dolgoročne poslovne terjatve			4.008	1.670
VII. Druga dolgoročna sredstva			753	1.054
VIII. Odložene terjatve za davek	5		838	5.955
B. KRATKOROČNA SREDSTVA			275.417	261.979
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev			493	3.026
II. Zaloge	7		24.423	19.144
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	8		13.537	2.952
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9		123.927	117.208
V. Terjatve za odmerjeni davek	29		4.285	75
VI. Druga kratkoročna sredstva	10		47.059	36.089
VII. Denar in denarni ustrezniki	11		61.693	83.485
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			2.132.482	2.156.757
A. KAPITAL		12	1.032.427	1.015.220
I. Vpoklicani kapital			29.559	29.559
II. Kapitalske rezerve			561.243	561.243
III. Rezerve iz dobička			413.856	413.856
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem			10.753	1.741
V. Rezerva za pošteno vrednost			(1.295)	(1.029)
VI. Zadržani poslovni izid			18.766	10.831
VII. Prevedbena rezerva			(1.072)	(1.395)
VIII. Kapital lastnikov neobvladujočih deležev			616	414
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			847.902	921.942
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13		13.919	13.554
II. Druge rezervacije	14		52.496	55.839
III. Druge dolgoročne obveznosti	15		1.735	3.858
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	16		779.543	848.218
V. Dolgoročne poslovne obveznosti			204	470
VI. Odložene obveznosti za davek	6		6	4
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			252.153	219.594
II. Kratkoročne finančne obveznosti	17		71.896	51.387
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	18		123.003	107.444
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	29		48	3.533
V. Druge kratkoročne obveznosti	19		57.206	57.230

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida (v 000 EUR)		Pojasnilo	2017	2016
POSLOVNI PRIHODKI			1.615.943	1.206.502
1. Čisti prihodki od prodaje	21		1.587.760	1.179.841
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje			827	(1.078)
3. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	22		8.767	6.807
4. Drugi poslovni prihodki	23		19.416	19.854
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA			1.616.770	1.205.424
POSLOVNI ODHODKI			1.563.546	1.129.635
5. Stroški blaga, materiala in storitev	24		1.297.306	859.998
6. Stroški dela	25		120.706	124.711
7. Odpisi vrednosti	26		82.136	80.663
8. Drugi poslovni odhodki	27		63.398	64.263
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA			53.224	75.789
9. Finančni prihodki			4.668	147
10. Finančni odhodki			36.511	43.128
FINANČNI IZID		28	(31.843)	(42.981)
11. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb			1.064	1.453
POSLOVNI IZID PRED DAVKI			22.445	34.261
DAVEK		29	14.735	12.600
12. Odmerjeni davek			9.615	13.597
13. Odloženi davek			5.119	(996)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		30	7.710	21.661
Lastnik matične družbe			7.765	21.679
Neobvladujoči delež			(55)	(18)

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa (v 000 EUR)		Pojasnilo	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta		30	7.710	21.661
Neto dobiček/izguba iz prevrednotenja nekratkoročnih sredstev za prodajo				(0)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	13		(281)	(412)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini			323	(11)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid			42	(423)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	12		9.024	2.340
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	12		(6)	252
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid			9.018	(2.088)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja			16.769	19.149
Lastnik matične družbe			16.823	19.151
Neobvladujoči delež			(54)	(2)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.4 Skupinski izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov (v 000 EUR)	2017	2016
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	7.710	21.661
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	1.075	1.072
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	75.296	75.826
Amortizacijo naložbenih nepremičnin	344	283
Slabitve nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	2.894	1.641
Slabitve ostalo	64	
Odpise nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	870	792
Odpise poslovnih terjatev	811	872
Odpise zalog	526	
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	256	177
Finančne prihodke	(4.668)	(147)
Finančne odhodke	36.511	43.128
Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb	(1.064)	(1.453)
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(1.727)	(3.095)
Odpravo odpisa poslovnih terjatev	(891)	(200)
Odpravo slabitve nepremičnin, naprav in opreme	(3.229)	
Davke	14.735	12.600
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	129.514	153.157
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(5.016)	(459)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	(20.834)	3.472
Sredstvih namenjenih za prodajo	766	2.693
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	54.021	45.038
Obveznostih namenjenih za prodajo		(6.322)
Rezervacijah	(3.259)	1.751
Plačanjem davku iz dobička	(17.311)	(3.657)
Denarna sredstva iz poslovanja	137.880	195.675
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	8	60
Prejemki iz drugega financiranja	397	60
Prejete dividende	107	166
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	3.945	13.186
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		18
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	604	244
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	3.749	46
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb	2.586	19.784
Prejemki od zmanjšanja drugih dolgoročnih finančnih naložb	1.333	134
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(44.820)	(34.866)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(31.158)	(27.935)
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin	(1.389)	(290)
Izdatki za povečanje drugih kratkoročnih finančnih naložb	(13.250)	(2.910)
Izdatki za poravnavo izvedenih finančnih instrumentov	(1.040)	(807)
Denarna sredstva iz naložbenja	(78.927)	(33.109)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	14.567	181.824
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	8.345	150.871
Prejemki pri prejetih drugih dolgoročnih finančnih obveznostih	96	3.138
Izdatki za obresti od kreditov	(27.925)	(34.177)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(7.779)	(8.410)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(48.872)	(171.980)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	(19.178)	(275.895)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti		(2.973)
Izdatki za nakup neobvladujočega deleža		(358)
Denarna sredstva iz financiranja	(80.745)	(157.960)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	83.485	78.880
Finančni izid v obdobju	(21.792)	4.605
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	61.693	83.485

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala (v 000 EUR)	VPOKLICANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBIČKA		REZERVA ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM	REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST	ZADRŽANI POSLOVNI IZID			Prevedbena rezerva	Kapital manjšinskih lastnikov		Skupaj
		Osnovni kapital	KAPITALSKE REZERVE			Druge rezerve	iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti dobiček poslovnega leta	lastnikov	
Stanje na dan 1.1.2016	29.559	561.243	413.856	(797)	(651)	467.106	(477.881)	(1.384)	697	991.749		
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa				2.592	(374)	(54)	21.679	(11)	(18)	23.830		
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja					(0)		21.679			21.661		
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid					(374)	(54)			16	(423)		
Neto dobiček/izguba iz prevrednotenja nekratkoročnih sredstev za prodajo					(374)	(54)			16	(412)		
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv												
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini												
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid				2.592						2.592		
Neto učin koviti del spremembe v pošten vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				2.231						2.231		
Neto učin koviti del spremembe v poštini vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				361						361		
B.3. Spremembe v kapitalu				(54)	(4)	(477.900)	477.881		(281)	(358)		
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						(477.881)	477.881					
Druge spremembe v kapitalu				(54)	(4)	(19)				(358)		
Stanje na dan 31.12.2016	29.559	561.243	413.856	1.741	(1.029)	(10.848)	21.679	(1.395)	414	1.015.220		
Stanje na dan 1.1.2017	29.559	561.243	413.856	1.741	(1.029)	(10.848)	21.679	(1.395)	414	1.015.220		
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa				9.013	(261)	(17)	7.765	323	(54)	16.769		
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							7.765		(55)	7.710		
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid					(266)	(17)		323	2	42		
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv					(266)	(17)			2	(281)		
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini								323		323		
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid				9.013	5					9.018		
Neto učin koviti del spremembe v poštini vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				(6)					(6)			
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo				9.019	5					9.024		
B.3. Spremembe v kapitalu					(5)	21.866	(21.679)		256	437		
Druge spremembe v kapitalu					(5)	186			256	437		
Stanje na dan 31.12.2017	29.559	561.243	413.856	10.753	(1.295)	11.001	7.765	(1.072)	616	1.032.427		

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.5 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

3.5.1 Poročajoča družba

Skupinske računovodske izkaze za skupino HSE sestavlja obvladujoča družba Holding Slovenske elektrarne d. o. o. Naslov registriranega sedeža obvladujoče družbe je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, kjer so na voljo skupinski računovodski izkazi kot del letnega poročila družbe in skupine.

Skupinski računovodski izkazi na dan 31. december 2017 izkazujejo poslovanje skupine, ki vključujejo obvladujočo družbo in njene odvisne družbe, deleže v skupaj obvladovanih družbah ter deleže v pridruženih družbah.

Skupina je največja slovenska organizacija s področja elektroenergetike. Je največji proizvajalec (hidro in termo proizvodnje) in trgovec z električno energijo na veleprodajnem trgu v Sloveniji ter trgovec z električno energijo na veleprodajnem trgu v Evropi. Skupina v celoti pokriva tudi proizvodnjo primarnih energentov za potrebe proizvodnje električne energije v premogovni elektrarni. Proizvodne kapacitete skupine se v celoti nahajajo v Sloveniji.

Poslovno leto skupine je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni skupinski računovodski izkazi za leto, ki se je končalo dne 31. december 2017.

3.5.1.1 Skupina HSE na dan 31. december 2017

Družbe v skupini, vključene v skupinske računovodske izkaze skupine HSE

Družba	% lastništva 31.12.2017	% lastništva 31.12.2016	Država sedeža družbe
HSE	100,0 %	100,0 %	Slovenija
DEM	100,0 %	100,0 %	Slovenija
SENG	100,0 %	100,0 %	Slovenija
TEŠ	100,0 %	100,0 %	Slovenija
PV	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HTZ IP	100,0 %	100,0 %	Slovenija
PV Invest	100,0 %	100,0 %	Slovenija
RGP	100,0 %	100,0 %	Slovenija
SIPOTEH	100,0 %	100,0 %	Slovenija
TET - v likvidaciji	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE Invest	75,0 %	75,0 %	Slovenija
SRESA	60,0 %	60,0 %	Slovenija
mHE Lobnica	65,0 %	65,0 %	Slovenija
ELPROM	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE MAK Energy	100,0 %	100,0 %	Makedonija
HSE Adria	100,0 %	100,0 %	Hrvaška
HSE BH	100,0 %	100,0 %	Bosna in Hercegovina
HSE BE	100,0 %	100,0 %	Srbija

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb (v 000 EUR)	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ	1.076.292	665.170	207.445	(32.594)	411.122
DEM	478.991	12.032	59.965	7.717	466.959
SENG	231.778	36.842	38.195	3.994	194.936
PV	130.129	86.138	121.675	3.404	43.991
HTZ I.P.	16.289	15.254	32.988	109	1.035
PV Invest	12.278	3.254	1.940	634	9.024
HSE BH	11.554	10.803	65.524	168	751
HSE BE	10.011	9.151	29.037	87	861
RGP	4.711	4.197	9.015	(1.291)	514
TET - v likvidaciji	4.248	1.405	4.749	(471)	2.843
HSE Invest	2.510	911	3.922	(200)	1.599
HSE MAK Energy	1.905	1.807	10.608	65	98
SIPOTEH	901	606	1.919	29	295
mHE Lobnica	621	1	16	(15)	620
HSE Adria	290	14	16	(93)	276
SRESA	68	0	0	(0)	68
ELPROM	52	0		(5)	52
Skupaj	1.982.631	847.587	587.014	(18.464)	1.135.044

V letu 2017 se je prvič vključila v uskupinjevanje družba Sipoteh, katere 100 % lastnik je družba PV. V začetku leta je iz skupine izstopila družba Golte, ki je bila zadnjič vključena v uskupinjevanje v letu 2016.

Odvisna družba TET Novi materiali miruje oziroma zaradi nepomembnosti ni vključena v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe niti na nivoju skupine. Nevključitev te družbe ni pomembna za resničen in pošten prikaz delovanja skupine.

3.5.1.2 Pridružene družbe

Pridružene družbe	Družba solastnica	Država sedeža družbe	% solastništva	% lastništva skupine HSE
PLP	PV	Slovenija	26,0 %	26,0 %
	TEŠ	Slovenija	8,0 %	
	PV	Slovenija	11,0 %	
	HTZ IP	Slovenija	1,0 %	
RCE - v stečaju	PV Invest	Slovenija	4,5 %	24,5 %
	RCE - v stečaju	Slovenija	18,6 %	
Filvotek - v likvidaciji	HTZ IP	Slovenija	24,0 %	42,6 %
	RCE - v stečaju	Slovenija	18,6 %	
Karboteh - v likvidaciji	PV	Slovenija	24,0 %	42,6 %
	RCE - v stečaju	Slovenija	18,6 %	
Tehnoveter - v likvidaciji	PV	Slovenija	24,0 %	42,6 %
	DEM	Slovenija	30,8 %	
	HSE	Slovenija	15,4 %	
HESS	SENG	Slovenija	2,8 %	49,0 %

3.5.1.3 Skupaj obvladovane družbe

Podatki o skupaj obvladovani družbi na dan 31.12.2017	Naslov	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
SOENERGETIKA	Stara cesta 3 4000 Kranj	Proizvodnja elektrike in toplote	25 %	25 %

3.5.1.4 Podružnici in predstavništvo

Skupina ima v tujini dve podružnici, in sicer v Makedoniji in na Češkem, ter predstavništvo v Romuniji. Preko podružnic so se posli v letu 2017 izvajali v minimalnem obsegu oziroma se niso izvajali. Poslovanje podružnic in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze skupine.

3.5.2 Podlaga za sestavo

A) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31. december 2017 je skupina upoštevala:

- Mednarodne standarde računovodskega poročanja, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde, Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija,
- Zakon o gospodarskih družbah,
- Energetski zakon,
- Zakon o rudarstvu,
- Pravilnik o računovodstvu skupine,
- ostalo veljavno zakonodajo.

B) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi skupine so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo, in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo skupinski računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o

sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi skupine so pripravljeni ob upoštevanju predpostavke, da Skupina ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so naslednje kakovostne značilnosti skupinskih računovodskih izkazov:

- **Pošteno predstavljanje in skladnost z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja:** skupinski računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove skupine.
- **Doslednost predstavljanja:** predstavljanje in razvrščanje postavk v skupinskih računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- **Bistvenost in združevanje:** vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebstvene.
- **Pobotanje:** niti sredstva in obveznosti do virov sredstev niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- **Primerjalne informacije:** razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Skupina uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2017.

C) PODLAGA ZA MERJENJE

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk družb v

skupini, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po pošteni vrednosti:

- izvedeni finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

D) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

E) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Ob pripravi skupinskih medletnih računovodskih izkazov je poslovodstvo podajalo ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Pomembne ocene negotovosti in kritične presoje, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so bile pripravljene z enakovrednimi računovodskimi postopki, kot jih je poslovodstvo uporabilo ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31. december 2017.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (pojasnilo 1, 2 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- preizkusu oslabitve sredstev (pojasnilo 1, 2, 3 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov (pojasnilo 12 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev (razkritje Kreditno tveganje),
- oceni čiste iztržljive vrednosti zalog (pojasnilo 7 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (pojasnilo 13 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni drugih rezervacij (pojasnilo 14 skupinskega izkaza finančnega položaja), in

- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje pojasnilo 21 skupinskega izkaza finančnega položaja).

Dodatne ocene in presoje poslovodstva pri pripravi izkazov na dan 31. december 2017 so naslednje:

1. Obvladujoča družba ima pravico reodkupa celotnega prodanega poslovnega deleža v družbi HESS v letu 2014 (35,6 % in ne manj), in sicer kadarkoli do 31. decembra 2019. Pri reodkupu se uporabi enaka metoda in način cenitve kot pri prodaji poslovnega deleža.

Obvladujoča družba v danih tržnih razmerah, ob trenutni zadolženosti skupine, realiziranemu in planiranemu prostemu denarnemu toku nima na razpolago prostih denarnih sredstev za odkup poslovnega deleža v družbi HESS, prav tako je omejena pri pridobivanju dodatnih finančnih virov v obliki povečanja zadolženosti družbe ali skupine. Strategija poslovanja obvladujoče družbe in skupine je usmerjena v razdolževanje skupine, zmanjševanje investicijskih izdatkov v nove proizvodne objekte in optimizacijo ter racionalizacijo poslovnih procesov skupine. Obvladujoča družba odkupa poslovnega deleža v družbi HESS do konca leta 2019 ne planira.

Obvladujoča družba je s prodajo 35,6 % poslovnega deleža v HESS izgubila večinsko kontrolo nad upravljanjem družbe HESS (skupina ima 49 % glasovalnih pravic in manjšino članov v nadzornem svetu HESS).

2. Obveza za razgradnjo elektrarn se nanaša samo na nadomestni blok 6 TEŠ, kot to izhaja iz Energetskega dovoljenja za ta objekt. Za ostale proizvodne objekte iz okoljevarstvenih dovoljenj ne izhaja zaveza za razgradnjo.

V primeru hidroelektrarn se zahteva redno vzdrževanje v dobi trajanja koncesijske pravice. Stroški razgradnje se za koncesionarja ne predvidevajo po preteku obdobja izvajanja koncesije.

3. Obvladujoča družba posle prodaje in nakupa električne energije (razen poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z električno energijo, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MRS 39 ne

štejejo za posle v sklopu finančnih instrumentov (MRS 39/5).

4. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri sredstvih z neomejeno dobo uporabe (hidroelektrarne in dobro ime) se uporabljajo 13 - letne projekcije poslovanja takšnih denar ustvarjajočih enot (do leta 2030), pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (termoelektrarne) pa se uporabljajo projekcije poslovanja za njihovo celotno dobo uporabe. Uporabljene cenovne projekcije gibanja cen električne energije in emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so pri prvih omejene na obdobje 10 let (za obdobje 2021 - 2030), pri drugih pa na obdobje 20 let (za obdobje 2021 - 2040). Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusov oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročnejše investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih podatkov za izvedbo preizkusov oslabitve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja predvidenega obratovanja energetskih objektov, in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.
5. Sredstva in obveznosti družbe TET - v likvidaciji, ki je v redni likvidaciji od decembra 2014, se na dan 31. december 2017 več ne izkazujejo med sredstvi oziroma obveznostmi za prodajo, zaradi zaključka likvidacije in prehoda družbe v delujočo družbo v letu 2018.

3.5.3 Pomembne računovodske usmeritve

3.5.3.1 Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino učinkovitih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem

tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v skupinskem izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, katerih funkcijsko valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se uporabijo naslednji tečaji:

- sredstva in obveznosti (razen kapitala) preračunani po menjalnem tečaju na dan poročanja,
- kapital po izvirnem tečaju in
- prihodki in odhodki po povprečnem menjalnem tečaju v letu poročanja.

3.5.3.2 Osnova za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb. Odvisne družbe so tiste, ki jih obvladuje skupina. To pomeni, da ima obvladujoča družba zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah posamezne družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Transakcije z lastniki neobvladujočega deleža se obravnavajo enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube lastnikov neobvladujočega deleža se izkažejo v skupinskem izkazu poslovnega izida. Kapital lastnikov neobvladujočega deleža se v skupinskem izkazu finančnega položaja prikaže ločeno od ostalih postavk kapitala.

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov.

Pri sestavi skupinskih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti med družbami v skupini, prihodki in odhodki ter nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine.

Tečajne razlike iz prevedbe računovodskih izkazov odvisnih družb, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se pripoznajo v prevedbeni rezervi kapitala oziroma v izkazu drugega vseobsegajočega donosa.

3.5.3.3 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti skupine, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice (tudi emisijski kuponi), dobro ime in druga neopredmetena sredstva.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetu trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga skupina v sedanosti dobila, pri odtuitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtuitve, če bi bilo neopredmeteno sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Skupina nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju in predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem prevzemnika v pošteni vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v skupinskem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtuitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje dobička/izgube pri prodaji in vpliva na poslovni izid skupine.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe

koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Ocenjena doba koristnosti - neopredmetena sredstva	2017	2016
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let
Licence	4-10 let	4-10 let
Druge dolgoročne premoženjske pravice	4-10 let	4-10 let
Druge neopredmetena sredstva	4-10 let	4-10 let

Dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtuitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med druge poslovne prihodke oziroma odpise vrednosti.

3.5.3.4 Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družb skupine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družb.

Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti,

zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. V nabavno vrednost so vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo osnovnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo in v odvisnosti od vrste osnovnega sredstva tudi stroški razgradnje.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli osnovnih sredstev. To so popravila, ki se običajno izvajajo vsakih nekaj let (ciklično) in so vrednostno pomembna.

Nabavno vrednost osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njegova zgraditev ali izdelava in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost osnovnega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga skupina v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje osnovnega sredstva nakazovalo na konec njegove dobe koristnosti. Skupina nima nepremičnin, naprav in opreme, pri katerih bi bila opredeljena preostala vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, kamnolomi in sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Brezplačno pridobljena sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

Ocenjena doba koristnosti - nepremičnine, naprave in oprema		2017	2016
Zgradbe	10-70 let	10-70 let	10-70 let
Deli zgradb	5-70 let	5-70 let	5-70 let
Proizvjalna oprema	4-50 let	4-50 let	4-50 let
Deli proizvodne opreme	5-25 let	5-25 let	5-25 let
Računalniška oprema	2-10 let	2-10 let	2-10 let
Pohištvo	4-10 let	4-10 let	4-10 let
Drobni inventar	3-10 let	3-10 let	3-10 let
Osebnna vozila	5-10 let	5-10 let	5-10 let
Druga vozila	4-10 let	4-10 let	4-10 let
Druge naprave in oprema	2-16 let	2-16 let	2-16 let

Dobe koristnosti skupin osnovnih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo osnovno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi osnovnega sredstva, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

3.5.3.5 Najeta sredstva

Najem, pri katerem skupina prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak poštenu vrednosti, ali, če

je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima skupina v lasti. Najmanjša vsota najemnin finančnega najema je razporejena med finančne odhodke in zmanjšuje neporavnani dolg. Finančni odhodki so razporejeni na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalno obrestno mero za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Plačila iz naslova poslovnega najema so pripoznana med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

3.5.3.6 Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima skupina pomemben vpliv, praviloma se delež v takih družbah giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih skupina skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v skupinskih računovodskih izkazih ob pridobitvi izkazane po nabavni vrednosti, v nadaljevanju pa se njihova knjigovodska vrednost spreminja zaradi pripisov, kot posledica uporabe kapitalske metode.

3.5.3.7 Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizvedena finančna sredstva,
- neizvedene finančne obveznosti in
- izvedene finančne instrumente.

I. NEIZVEDENA FINANČNA SREDSTVA

Neizvedena finančna sredstva skupine vključujejo za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, terjatve do kupcev, posojila ter denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbeno pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Neizvedeni finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- Finančno sredstvo po poštenu vrednosti preko poslovnega izida
- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva
- Posojila in terjatve do kupcev
- Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

A) FINANČNO SREDSTVO PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

Finančno sredstvo je razvrščeno po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, če je v posesti za trgovanje ali če je določeno kot takšno po začetnem pripoznanju. Finančna sredstva so določena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida pod pogojem, da je družba zmožna voditi ta sredstva in tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti.

Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so merjena po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida družbe zajemajo predvsem nerealizirane in ovrednotene izvedene finančne instrumente na dan poročanja.

B) ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizvedena finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po poštenu vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oziroma kapitalu, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je

na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družbe skupine merijo finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

C) POSOJILA IN TERJATVE DO KUPCEV

Posojila in terjatve do kupcev so neizvedena finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve do kupcev izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve do kupcev so v skupinskem izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite in terjatve do kupcev.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti, večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

D) DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

II. NEIZVEDENE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizvedene finančne obveznosti zajemajo finančne obveznosti in obveznosti do dobaviteljev. Neizvedene finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi skupina izkazuje prejeta posojila z obrestmi in druge finančne obveznosti ter obveznosti do dobaviteljev.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizvedene finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

III. IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedeni finančni instrumenti, ki jih skupina sklepa, ustrezajo načelom določenim v MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznanje in merjenje.

Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti skupine pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Skupina ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup električne energije in emisijske kupone v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti, in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno glede na to ali izvedeni finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Skupina uporablja pri razvrstitvi izvedenih finančnih instrumentov kot namenjene za varovanje pred tveganji merila, ki so opredeljena v MRS 39, in sicer:

- instrument mora varovati pred tveganjem spremembe denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanim tveganjem;
- učinkovitost varovanja pred tveganjem (t. j. stopnja, do katere spremembe v vrednosti varovanja pred tveganjem vplivajo na spremembe vrednosti varovane postavke ali prihodnje transakcije) mora biti med 80 % in 125 %;

- v primeru varovanja pred tveganjem denarnih tokov morajo biti prihodnje transakcije, ki bodo zavarovane pred tveganji, zelo verjetne;
- obstajati mora možnost zanesljivega merjenja učinkovitosti varovanja pred tveganji;
- varovanje pred tveganji mora biti od začetka podprto z ustrezno dokumentacijo.

Ko se izvedeni finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izvedenega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izvedenega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izvedenih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot namenjeni za varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oziroma jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo kot pogodbe, sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine ("own use" oziroma lastna raba), potem le-ti ne

spadajo v obseg, opredeljen v MRS 39. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb, ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb prodaje električne energije, je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oziroma se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Skupina meni, da so transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in prodaje električne energije, del njenega poslovanja in so zunaj obsega MRS 39.

3.5.3.8 Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu ali materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodne stroške v ožjem pomenu, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev, neposredne stroške dela, neposredne stroške amortizacije in splošne proizvodne stroške. Splošni proizvodni stroški so stroški materiala, storitev, plač in amortizacije, ki so obračunani v okviru proizvodnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Delež proizvodnih stroškov v skupnih stroških (materiala, storitev, stroškov dela in amortizacije) se ugotovi enkrat letno na podlagi podatkov iz preteklega leta.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (FIFO).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov, se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

3.5.3.9 Oslabitev sredstev

I. FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

A) OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začetih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80 % odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20 % toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena, v višini 50 % zneska, prijavljenega v

postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za doseg poplačila določene neporavnane terjatve, in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbe skupine negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

II. NEFINANČNA SREDSTVA

Družbe skupine ob vsakem datumu poročanja preverijo knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovijo, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve nefinančnih sredstev se izvede enkrat letno pred sestavo zaključnega računa. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar

ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t. i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oziroma združijo tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja.

Slabitev se izkaže v skupinskem izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Družbe skupine izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotijo in tako ugotovijo, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja.

3.5.3.10 Kapital

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Kasneje je bil zgoraj omenjeni popravek prenesen v kapitalske rezerve.

Druge rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička iz predhodnih let obvladujoče družbe. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za varovanje pred tveganjem predstavlja zneske prevrednotenj izvedenih finančnih instrumentov.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev skupine in kumulativno vrednost pripisanih aktuarskih dobičkov/izgub iz naslova aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družb v skupini za tekoče in pretekla leta.

V prevedbeni rezervi kapitala so prikazane tečajne razlike iz preračunov postavk v računovodskih izkazih družb v skupini, delujočih v tujini, kjer se za poročanje uporablja drugačna poročevalska valuta.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

3.5.3.11 Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

Družbe skupine so v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivnimi pogodbami in internimi pravilniki zavezane k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar za vse družbe skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

3.5.3.12 Zaslužki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima skupina sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

3.5.3.13 Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklih dogodkov pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

Skupina ima oblikovane rezervacije za zapiralna dela preostalega velenjskega odkopa na podlagi diskontirane ocene vrednosti zapiralnih del iz elaborata, ki ga letno pripravlja oziroma posodablja interna delovna skupina. Pri ovrednotenju stroškov so upoštevani stroški, povezani s tehnično-tehnološkim vidikom zapiranja (hidrogeološki in geomehanski monitoring, stroški likvidacij jamskih objektov in stroški ekološke sanacije površine) glede na trenutno veljavna izhodišča odkopavanja. Pri izračunu so upoštevane trenutne tržne vrednosti za izvajanje opredeljenih aktivnosti na podlagi pridobljenih ponudb za monitoring in ekološko sanacijo ter ocenjen strošek materiala in dela za posamezna likvidacijska dela. Izhodišča so vezana na zakonodajno osnovo, kadrovske in finančne napovedi ter režim obratovanja TEŠ-a.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. Učinki diskontiranja se pripoznajo v okviru finančnih odhodkov.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo ali se podaljša obdobje črpanja rezervacij se znesek oblikovanih rezervacij odpravi v dobro poslovnih prihodkov. Dodatno oblikovanje rezervacij se izkaže kot del vlaganja v premogovniške objekte, podobno velja za vse učinke na vrednost izkazanih rezervacij, ki izhajajo iz spremembe višine uporabljene diskontne stopnje pri diskontiranju predvidenih zneskov bodočih izdatkov za zapiranje premogovnika.

Skupina je na osnovi Energetskega dovoljenja Ministrstva za gospodarstvo in ocene stroškov razgradnje oblikovala stroške razgradnje za odstranitev bloka 6 po izteku dobe uporabe. Ključna izhodišča, na podlagi katerih je TEŠ pripravil oceno potrebne razgradnje ter oceno možnih prihodkov iz naslova prodaje demontiranih materialov/opreme, so naslednja:

- stroški razgradnje se ocenijo na podlagi popisa vgrajenih količin in materialov. Za razgradnjo vsakega od materialov se določi specifična cena na enoto,
- za vse projekte, ki imajo dobo trajanja daljšo od 20 let se ocenjena vrednost razgradnje ob aktivaciji korigira vsakih 5 let,
- trajanje razgradnje se načrtuje v obdobju 2-4 let,
- po nekaterih strokovnih virih se skupni stroški razgradnje gibljejo med 10 in 15 % investicijske vrednosti konstrukcij.

Pri načrtovanju in vodenju razgradnje bo potrebno upoštevati današnje in prihodnje standarde ter pogoje za tovrstna dela (okoljevarstvene pogoje, pogoje za varovanje zdravja, ravnanje z nekaterimi materiali morda nekoč določenimi kot nevarnimi, itd.). Večina teh pogojev bo določena v soglasjih in gradbenem dovoljenju ob pričetku razgradnje.

Ocena stroškov razgradnje je narejena na osnovi količine vgrajenih materialov in strokovnih ocen odstranitve le-teh. V podporo so služile študije oziroma ocene stroškov razgradnje nekaterih podobnih objektov v Evropi.

3.5.3.14 Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v računovodskih izkazih na začetku pripoznajo kot odloženi prihodki v okviru drugih dolgoročnih obveznosti, in sicer v trenutku, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Kasneje so v izkazu poslovnega izida pripoznane med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, so pripoznane kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile.

3.5.3.15 Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih in drugih institucij, terjatve do drugih ter dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne

razmejitve (nezaračunani prihodki in odloženi stroški oziroma odhodki).

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, obveznosti do državnih in drugih institucij, obveznosti do drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (odloženi prihodki in vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki).

Odloženi prihodki so prihodki, ki bodo v obdobju, ko se bodo pojavili predvideni prihodki, le te pokrili. Mednje uvrščamo tudi prejete državne podpore in s sredstvi povezane podpore.

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

3.5.3.16 Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali ne pojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih skupina ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojne obveznosti še niso pripoznane v skupinskem izkazu finančnega položaja.

3.5.3.17 Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko skupina preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba skupine stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek

posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe skupine pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, razen v primeru rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki (npr. državne podpore).

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter dobičke pridruženih družb. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

3.5.3.18 Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke povezane s prodajo električne energije in odvisne stroške električne energije. V primeru, da ima skupina več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, se te izkažejo v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je

mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejamskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi, oslabitve in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oziroma odpisi poslovnih terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, vključno z njimi povezanimi izvedenimi finančnimi instrumenti in slabitve finančnih sredstev. Odhodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

3.5.3.19 Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida in skupinskem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v skupinskem poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družb skupine za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja. V primeru, da je obveznost za odmerjeni davek nižja od plačanih akontacij, se izkaže terjatev za odmerjeni davek.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan skupinskega izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Odložena terjatev za davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Odložena obveznost za davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

3.5.3.20 Skupinski izkaz denarnih tokov

V skupinskem izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Skupinski izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov skupinskega izkaza finančnega položaja, skupinskega izkaza poslovnega izida skupine in tabel gibanj sredstev in obveznosti.

Denarna sredstva skupine so gotovina, denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

3.5.3.21 Poročanje po odsekih

Skupina v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti skupine z lastniškimi ali dolžniškimi instrumenti, s katerimi se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumenti na javnih trgih instrumentov.

3.5.3.22 Novi standardi in pojasnila, ki jih je izdelal OMRS in sprejela Evropska unija, ki še niso v veljavi

Novi standardi in pojasnila ter spremembe obstoječih standardov sprejetih s strani Evropske unije, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se začnejo 1. januarja 2017, niso upoštevali:

➤ MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječe napotke glede pripoznanja prihodkov v MSRP. Podjetja bodo sprejela petstopenjski model za določanje, kdaj in v kakšnem znesku se pripoznajo prihodki. Novi model določa, da se prihodki pripoznajo, ko podjetje prenese (ali prenaša) pravico obvladovanja sredstev ali storitev na stranko, in sicer v znesku, do katerega podjetje pričakuje, da bo upravičeno. Odvisno od tega, ali so določena merila izpolnjena, se prihodki pripoznajo:

- postopoma, na način, ki prikazuje, kako podjetje izvaja obveze; ali
- v trenutku, ko se pravica obvladovanja prenese na stranko.

MSRP 15 določa tudi načela, ki jih mora podjetje uporabljati za razkrivanje koristnih kvalitativnih in kvantitativnih informacij uporabnikom računovodskih izkazov o naravi, znesku, časovnem okviru in negotovosti prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodbe s kupcem.

Pojasnila k MSRP 15 pojasnjujejo nekatere zahteve iz standarda in zagotavljajo dodatno pomoč pri prehodu podjetjem, ki izvajajo ta novi standard.

Pojasnila pojasnjujejo, kako:

- določiti izvršitveno obveznost – obljubo podjetja za prenos blaga ali storitve kupcu v pogodbi;

- določiti, ali je podjetje principal (ker zagotavlja blago ali storitev) ali agent (ker je odgovorno za zagotovitev blaga ali storitve); ter
- določiti, ali se prihodki iz naslova podelitve licence pripoznajo v določenem trenutku ali postopoma.

Spremembe podjetjem zagotavljajo tudi dve dodatni praktični rešitvi:

- za pogodbe, ki so bile zaključene na začetku najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe (velja samo za podjetja s popolno uporabo za nazaj);
- za pogodbe, ki so bile spremenjene pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe za nazaj. Podjetje namesto tega izrazi skupni učinek vseh sprememb, do katerih je prišlo pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja (velja tudi za podjetja, ki pripoznavajo kumulativni učinek začetka uporabe standarda na datum prve uporabe). Vodstvo sicer še ni v celoti opravilo začetne ocene možnega vpliva MSRP 15 na računovodske izkaze skupine, vendar predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival nanje. Glede na naravo poslovanja in vrsto prihodkov skupine se čas pripoznanja in merjenje njegovih prihodkov predvidoma ne bosta spremenila z uporabo MSRP 15.

➤ MSRP 9 Finančni instrumenti (2014)

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za nazaj z nekaterimi izjemami. Spremembe preteklih obdobj se ne zahtevajo in so dovoljene samo, če so informacije na voljo brez upoštevanja poznejših spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Ta standard nadomešča MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje, pri čemer izjema po MRS 39 glede obračunavanja varovanja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred obrestnim tveganjem še naprej ostaja v veljavi, tako da podjetja v tem primeru lahko izberejo računovodsko usmeritev in bodisi uporabijo MRSP 9 bodisi še naprej uporabljajo MRS 39 za obračunavanje vseh varovanj pred tveganjem, vse dokler ne začne veljati standard na podlagi

projekta IASB na področju makro obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Podlage za merjenje finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa (PVIVD), poštena vrednost prek poslovnega izida (PVIPI) – so sicer podobne kot v MRS 39, vendar so merila razvrščanja v ustrezno kategorijo merjenja bistveno drugačna.

Finančno sredstvo se meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov; in
- v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

Sicer pa se finančno sredstvo, npr. v primeru kapitalskih instrumentov drugih podjetij, meri po pošteni vrednosti.

Dobički in izgube iz ponovnega merjenja finančnih sredstev po pošteni vrednosti se pripoznajo v poslovnem izidu, z izjemo finančnih sredstev, ki se posedujejo v okviru poslovnega modela, katerega cilj je tako pridobitev pogodbeno dogovorjenih denarnih tokov kot prodaja teh sredstev – dobički in izgube iz njihovega ponovnega merjenja se pripoznajo v IVD.

Poleg tega se lahko podjetje v zvezi z netrgovalnimi lastniškimi instrumenti nepreklicno odloči, da poznejše spremembe poštene vrednosti (vključno z dobički in izgubami iz tečajnih razlik) predstavi v drugem vseobsegajočem donosu. Teh pozneje v nobenih okoliščinah ne sme prerazvrstiti v poslovni izid.

Za dolžniške instrumente, merjene po PVIVD, se prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube in dobički ali izgube iz tečajnih razlik pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot za sredstva, merjena po odplačni vrednosti. Drugi dobički ali izgube se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in se ob odpravi pripoznanja prerazvrstijo v poslovni izid.

Ta model oslabitve po MSRP 9 nadomešča model »nastalih izgub« po MRS 39 z v prihodnost usmerjenim modelom »pričakovanih kreditnih izgub« (PKI), kar pomeni, da se bodo popravki vrednosti

zaradi oslabitev lahko pripoznali brez čakanja na škodni dogodek. Novi model oslabitve se bo uporabljal za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti ali PVIVD, razen naložb v lastniške instrumente, pa tudi za sredstva iz pogodb.

V skladu z MSRP 9 se bo popravek vrednosti za izgubo meril na eni od naslednjih podlag:

- 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgubah. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz možnih dogodkov neplačila v 12 mesecih po datumu poročanja; ter
- pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz vseh možnih dogodkov neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta.

MSRP 9 vključuje nov splošen model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki obračunavanje varovanja pred tveganjem bolj približa upravljanju tveganj. Vrste razmerij varovanja – poštena vrednost, denarni tok in čista finančna naložba v posel v tujini – ostajajo nespremenjene, vendar bo potrebna dodatna presoja.

Standard vsebuje nove zahteve glede doseganja, nadaljevanja in prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem ter dovoljuje, da se kot varovane postavke pripoznajo dodatne izpostavljenosti.

Zahteva obsežna dodatna razkritja glede upravljanja tveganj in dejavnosti varovanja v podjetju.

Skupina predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

➤ Spremembe MSRP 4: Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej.)

Spremembe naslavlja vprašanja glede uporabe MSRP 9 pred uporabo standarda, ki bo nadomestil MSRP 4 in ga IASB še pripravlja. Spremembe uvajajo dve možni rešitvi. Ena rešitev je začasno izvzetje uporabe MSRP 9, kar v praksi pomeni odložitev njegove uporabe za nekatere zavarovalnice. Druga rešitev je izravnalni pristop k predstavitvi, kar omili volatilnost, ki bi jo lahko povzročila uporaba MSRP 9

pred prihajajočim standardom o zavarovalnih pogodbah.

Skupina predvideva, da bodo spremembe na dan prve uporabe pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj bo volatilitnost, ki jo povzroča uporaba MSRP 9, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in ne v poslovnem izidu.

➤ MSRP 16 Najemi

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če podjetje uporabi tudi MSRP 15.)

MSRP 16 nadomešča MRS 17 Najemi in povezana pojasnila. Standard odpravlja dozdašnji dvojni model obračunavanja najemov ter namesto tega od podjetij zahteva, da večino najemov prikažejo bilančno, z uporabo enega samega modela, ter tako odpravijo razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom.

V skladu z MSRP 16 je pogodba najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe določenega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Za takšne pogodbe novi model od najemnika zahteva, da pripozna sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, se amortizira, na obveznost iz najema pa tečejo obresti. Zaradi tega bodo za večino najemov stroški nastali na začetku, pa čeprav bo najemnik plačeval enake letne najemnine.

Novi standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme, ki imajo trajanje najema največ 12 mesecev in nimajo možnosti nakupa; ter
- najeme, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, sredstvo majhne vrednosti (»potrošna dobrina«).

Ne glede na povedano obračunavanje pri najemodajalcu ostane v glavnem nespremenjeno, ker se razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom ohrani.

Pričakuje se, da bo novi standard, ko bo prvič uporabljen, imel določen vpliv na računovodske izkaze, saj bo od skupine zahtevalo, da v izkazu finančnega položaja pripozna sredstva in obveznosti v zvezi s poslovnimi najemi, za katere podjetje deluje kot najemnik. Podjetje še ni pripravilo podrobne analize pričakovanega vrednostnega vpliva novega

standarda. Vendar pa iz pregleda seznama pogodb o poslovnem najemu skupina ocenjuje, da vpliv ne bo pomemben glede na trenutno izkazane vrednosti stalnih sredstev in finančnih obveznosti skupine.

➤ Cikel letnih izboljšav MSRP 2014–2016

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, z izjemo sprememb MSRP 12, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje.)

Izboljšave MSRP (2014–2016) vsebujejo 3 spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- ukinjajo kratkoročna izvzetja za začetne uporabnike (MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja) v zvezi, med drugim, s prehodnimi določbami MSRP 7 Finančni instrumenti – razkritja, ki se nanašajo na primerjalna razkritja in prenose finančnih sredstev, in MRS 19 Zasluzki zaposlencev; izvzetja so bila ukinjena zato, ker so bila dovoljena subjektom samo za poročevalska obdobja, ki so že minila;
- pojasnjujejo, da se zahteve MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih (razen razkritja povzetka finančnih informacij v skladu z odstavki B10–B16 standarda) nanašajo na podjetja, ki imajo delež v odvisnih podjetjih ali skupnih podvigih ali pridruženih podjetjih ali nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih, razvrščenih med sredstva za prodajo ali ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje; ter
- pojasnjujejo, da se mora odločitev za izvzetje od uporabe kapitalske metode v skladu z MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige sprejeti posebej za vsako pridruženo podjetje ali skupni podvig ob začetnem pripoznanju takšnega pridruženega podjetja ali skupnega podviga.

Skupina predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

Novi standardi in pojasnila, ki jih Evropska unija še ni sprejela

➤ Spremembe MSRP 10 in MRS 28 Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom

(Evropska komisija se je odločila, da sprejetje odloži za nedoločen čas.)

Spremembe pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička ali izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana ali prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt:

- dobiček ali izguba se pripoznata v celoti, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo poslovni subjekt (bodisi v lasti odvisnega podjetja ali ne), medtem ko
- dobiček ali izguba se pripoznata delno, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na sredstva, ki ne predstavljajo poslovnega subjekta, tudi če so v lasti odvisnega podjetja.

Skupina predvideva, da bodo spremembe na dan prve uporabe pomembno vplivale na njene računovodske izkaze.

➤ MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To določilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice. Zavarovalne obveznosti se obračunavajo z uporabo trenutne namesto izvirne vrednosti.

Skupina predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene

računovodske izkaze, saj podjetje ne deluje v zavarovalni panogi.

➤ OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

OPMSRP 22 vsebuje zahteve glede menjalnega tečaja, ki se uporabi pri poročanju o transakcijah v tujih valutah (npr. tistih v zvezi s prihodki), za katere se plačilo opravi ali prejme vnaprej, ter pojasnjuje, da je datum transakcije datum, na katerega podjetje prvič pripozna predplačilo ali odloženi prihodek iz naslova predujma. Za transakcije, ki vključujejo večkratna plačila ali prejeme, velja, da za vsako plačilo ali prejemek velja poseben datum transakcije.

Skupina predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj podjetje ob začetnem pripoznanju nadenarnih sredstev ali nadenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

➤ OPMSRP 23 Negotovosti glede obravnavanja davka iz dohodka

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

OPMSRP 23 pojasnjuje obračunavanje davka iz dohodka, ki ga morajo davčni organi šele potrditi, pri čemer skuša tudi okrepiti preglednost. OPMSRP 23 pravi, da je ključni preskus ta, ali je verjetno, da bo davčni organ potrdil obračunavanje, ki ga je izbralo podjetje. Če je verjetno, da bo davčni organ sprejel negotovo obračunavanje, potem so zneski davka, prikazani v računovodskih izkazih, skladni z davčno napovedjo, z merjenjem odmerjenega in odloženega davka pa ni povezana nobena negotovost. Sicer pa se obdavčljivi dobiček (ali davčna izguba), davčna osnova in neizrabljene davčne izgube določijo na način, ki bolje kaže na izid v zvezi z negotovostjo, in sicer z uporabo enega samega najverjetnejšega zneska ali pričakovane vrednosti (vsote z verjetnostjo tehtanih zneskov). Podjetje mora domnevati, da bo

davčni organ proučil stanje in v celoti poznal vse pomembne informacije.

Skupina predvideva, da pojasnilo na datum prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj ne deluje v kompleksnem večnacionalnem davčnem okolju.

➤ Spremembe MSRP 2 Razvrstitev in merjenje plačil z delnicami

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo obračunavanje plačil z delnicami v zvezi z naslednjim:

- vplivi zahtevanih ali nezahtevanih pogojev na merjenje z denarnimi sredstvi poravnanih plačil z delnicami;
- plačilnimi transakcijami z delnicami, za katere se uporablja neto poravnava, in sicer v zvezi z obveznostmi za odtegnjeni davek; ter
- spremembo pogojev plačila z delnicami, ki spreminja razvrstitev transakcije iz poravnanih z denarjem v poravnane z lastniškim kapitalom.

Skupina predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj podjetje ne opravlja plačil z delnicami.

➤ Spremembe MRS 40 Prenosi naložbenih nepremičnin

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo prenose v naložbene nepremičnine ali iz njih:

- prenos v naložbene nepremičnine ali iz njih se opravi samo, ko se spremeni uporaba nepremičnine; ter
- ob takšni spremembi uporabe je potrebna presoja, ali se nepremičnina šteje kot naložbena nepremičnina.

Skupina predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj podjetje prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine/nima naložbenih nepremičnin.

➤ Spremembe MSRP 9: Elementi predčasnega plačila z negativnim nadomestilom

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Te spremembe naslavlja vprašanja glede obračunavanja finančnih sredstev, ki vključujejo posebne pogodbene možnosti predplačila. Vprašanja so se zlasti nanašala na to, kako naj podjetje razvrsti in meri dolžniški instrument, če je bilo dolžniku dovoljeno, da ga odplača predčasno v znesku, manjšem od neplačane glavnice in nabranih obresti. Takšno predčasno plačilo se pogosto opiše, kot da vključuje »negativno nadomestilo«. Podjetje, ki uporablja MSRP 9, meri takšno finančno sredstvo s t. i. negativnim nadomestilom po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Te spremembe podjetjem omogočajo, da nekatera finančna sredstva z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom merijo po odplačni vrednosti.

Skupina predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze.

➤ Spremembe MRS 28 Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo, da podjetja obračunajo finančne naložbe v pridružena podjetja ali skupne podvige, za katere se ne uporablja kapitalska metoda, v skladu z določbami MSRP 9 Finančni instrumenti.

Skupina pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

➤ Cikel letnih izboljšav MSRP 2015–2017

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te letne izboljšave še niso sprejete s strani Evropske unije.

Izboljšave MSRP (2015–2017) vsebujejo štiri spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- pojasnjujejo, da podjetje ponovno izmeri svoje prejšnje deleže v skupnih dejavnostih, ko prevzame obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 3 Poslovne združitve;
- pojasnjujejo, da podjetje ne izmeri ponovno svojih prejšnjih deležev v skupnih dejavnostih, ko prevzame skupno obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 11 Skupni aranžmaji;
- pojasnjuje, da mora podjetje vedno obračunati davčne posledice plačila dividend na dobiček ali izgubo, drugi vseobsegajoči donos ali kapital, odvisno od tega, kje je najprej pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili dobiček za razdelitev; ter
- pojasnjuje, da mora podjetje izključiti iz skupnih posojil tista, ki jih pridobi posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, in sicer dokler praktično vse dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo, niso zaključene, saj se posojila, pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ne bi smela uporabljati za posojila, prvotno pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ki so že pripravljena za nameravano uporabo ali prodajo.

Skupina predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

➤ Spremembe MRS 19: Zaslužki zaposlencev

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe zahtevajo, da podjetje uporablja trenutne in posodobljene predpostavke ko pride do

spremembe programa in spremembe, omejitve ali skrčenja z namenom določitve stroškov sprotnega službovanja in čistih obresti v poročevalskem obdobju po spremembi programa.

Skupina pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

3.5.4 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

3.5.5 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnilih k skupinskim računovodskim izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v skupinskih računovodskih izkazih (pojasnilo Finančni instrumenti in tveganja), in sicer:

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,
- tečajno tveganje,

- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

3.5.6 Spremembe v skupini v letu 2017

VKLJUČITEV DRUŽBE V SKUPINO

Družba PV je v letu 2017 odkupila lastniške deleže od vseh družbenikov v družbi Sipoteh in je sedaj 100 % lastnik navedene družbe. Družba PV je skladno z Dogovorom o izvedbi ukrepov za finančno prestrukturiranje transformiral obstoječe terjatve v kapital družbe Sipoteh. Skupna vrednost odkupa lastniških deležev in transformiranih terjatev je 703 tisoč EUR.

Z vstopom družbe Sipoteh je skupina HSE pridobila dodatna sredstva v vrednosti 901 tisoč EUR, od tega dolgoročna sredstva v vrednosti 195 tisoč EUR in obveznosti v skupni vrednosti 634 tisoč EUR.

Skupina HSE zaradi vključitve družbe Sipoteh kot učinek konsolidiranja celotnega kapitala in dolgoročne finančne naložbe v družbo Sipoteh, med neopredmetenimi sredstvi izkazuje dobro ime.

Pridobljena sredstva in prevzete obveznosti v skupino (v 000 EUR)		2017
Sredstva		901
Obveznosti		634
Neto vrednost pridobljenega premoženja		266
Vrednost nadomestil za pridobitev deleža		703
Dobro ime		436

IZKLJUČITEV DRUŽBE IZ SKUPINE

Skupina HSE v letu 2017 ne vključuje več družbe Golte, in sicer najprej zaradi bistvene spremembe lastniške strukture iz večinskega v manjšinski delež. V mesecu novembru 2017 sta družbi v skupini HSE odprodali celotne lastniške deleže v družbi Golte. Učinek dokončne izločitve družbe Golte iz skupine HSE je izkazan kot povečanje kapitala v skupni vrednosti 537 tisoč EUR, kar v pretežnem delu predstavlja odpravo slabitev sredstev v preteklih obdobjih.

Vpliva v denarnem toku skupine HSE za leto 2017 zaradi izločitve oz. odprodaje lastniških deležev ni, ker

bodo na podlagi Pogodbe o odsvojitvi poslovnih deležev le-ti plačani v letu 2018.

Izločena sredstva in obveznosti iz skupine (v 000 EUR)		2017
Nepremičnine, naprave in oprema		4.608
Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila		7
Sredstva namenjena za prodajo		793
Kratkoročne poslovne terjatve		150
Druga kratkoročna sredstva		54
Denar in denarni ustrezniki		79
Rezervacije		(27)
Dolgoročno odloženi prihodki		(1.692)
Dolgoročne finančne obveznosti		(3.143)
Kratkoročne finančne obveznosti		(5)
Kratkoročne poslovne obveznosti		(787)
Druge kratkoročne obveznosti		(37)

Iz računovodskih izkazov skupine se izločijo dodatne slabitve, ki jih je skupina evidentirala v preteklosti povezano z vrednotenjem stalnega premoženja družbe Golte (zemljišča 380 tisoč EUR in zgradbe 992 tisoč EUR).

3.5.7 Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom

3.5.7.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

Sredstva skupine znašajo na dan 31. december 2017 skupaj 2.132.482 tisoč EUR.

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

Neopredmetena sredstva (v 000 EUR)		31.12.2017	31.12.2016
Emisijski kuponi		3.090	2.159
Druge dolgoročne premoženjske pravice		3.194	3.394
Dobro ime		12.823	12.387
Skupaj		19.107	17.939

Dobro ime predstavlja več kot polovico vseh neopredmetenih sredstev, ostali del vrednosti pa predstavljajo emisijski kuponi in druge dolgoročne premoženjske pravice (glavnina programska oprema).

Gibanje neopredmetenih sredstev (v 000 EUR)	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druge neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	2.159	15.591	12.387	5	30.142
Pridobitve	30.299	815	436		31.551
Odtujitve - odpisi, prodaje	(29.368)	43			(29.325)
Prenosi - preknjižbe		25			25
Tečajne razlike		0			0
Odpisi		(470)			(470)
Nabavna vrednost 31.12.2017	3.090	16.004	12.823	5	31.921
Odpisana vrednost 1.1.2017		12.197		5	12.202
Odtujitve - odpisi, prodaje		(22)			(22)
Prenosi - preknjižbe		23			23
Amortizacija		1.075			1.075
Tečajne razlike		0			0
Odpisi		(465)			(465)
Odpisana vrednost 31.12.2017		12.809		5	12.814
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	2.159	3.394	12.387		17.939
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	3.090	3.194	12.823		19.107
Nabavna vrednost 1.1.2016	4.073	15.283	12.387	5	31.747
Pridobitve	27.172	657			27.829
Odtujitve - odpisi, prodaje	(29.086)	(47)			(29.133)
Prenosi - preknjižbe		114			114
Tečajne razlike		(0)			(0)
Odpisi		(416)			(416)
Nabavna vrednost 31.12.2016	2.159	15.591	12.387	5	30.142
Odpisana vrednost 1.1.2016		11.562		5	11.567
Odtujitve - odpisi, prodaje		(29)			(29)
Prenosi - preknjižbe		9			9
Amortizacija		1.072			1.072
Tečajne razlike		(0)			(0)
Odpisi		(416)			(416)
Odpisana vrednost 31.12.2016		12.197		5	12.202
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	4.073	3.721	12.387		20.181
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	2.159	3.394	12.387		17.939

Skupina kupuje emisijske kupone za potrebe proizvodnje električne energije v skupini. Skladno s spremembo zakonodaje morajo od leta 2013 dalje vse termoelektrarne emisijske kupone kupovati na trgu. Začetno stanje emisijskih kuponov v skupini znaša 3.925 tisoč emisijskih kuponov, v letu 2017 je bilo kupljenih 4.460 tisoč kuponov v vrednosti 30.299 tisoč EUR in prodanih oziroma porabljenih 4.399 tisoč emisijskih kuponov v vrednosti 29.368 tisoč EUR, tako ima skupina konec leta 2017 3.986 tisoč emisijskih kuponov.

Med drugimi dolgoročnimi premoženjskimi pravicami predstavlja najvišjo vrednost licencirana programska oprema, ki jo skupina uporablja za informacijsko podporo izvajanja dejavnosti. V letu 2017 je bilo za 815 tisoč EUR novih nabav in 470 tisoč EUR odpisov (kjer je odpisana programska oprema imela še 5 tisoč EUR knjigovodske vrednosti).

Amortizacija drugih dolgoročnih premoženjskih pravic v letu 2017 znaša 1.075 tisoč EUR. V letu 2017 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da pri nekateri programski opremi dobe koristnosti niso

pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev. Za to programsko opremo so se dobe koristnosti podaljšale, tako je bila v letu 2017 obračunana amortizacija v skupni višini 3 tisoč EUR, kar je za 3 tisoč EUR manj, kot če se dobe koristnosti ne bi spremenile.

V skupini v letu 2017 niso bile izvedene slabitve dolgoročnih premoženjskih pravic.

Družbe skupine v letu 2017 nabavni vrednosti neopredmetenih sredstev niso pripisale obresti iz naslova nabave pred usposobitvijo za uporabo, ker usposobitev za uporabo pri nabavljenih neopredmetenih sredstvih v letu 2017 ni bila dolgotrajna.

Neopredmetenih sredstev, vzetih v finančni najem, skupina nima. Skupina nima zastavljenih neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. december 2017 ima skupina sklenjenih za 111 tisoč EUR pogodb za nabavo neopredmetenih sredstev v prihodnjih letih.

Skupina HSE zaradi prvega uskupinjevanja družbe Sipoteh izkazuje med neopredmetenimi sredstvi dobro ime v višini 436 tisoč EUR.

Na dan 30. september 2017 je bila z internim preizkusom oslabitve presojana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote SENG, iz katere izhaja dobro ime.

Upoštevane predpostavke pri preizkusu oslabitve dobrega imena in rezultati izvedenega preizkusa oslabitve so predstavljeni v nadaljevanju:

DOBRO IME SENG	
2017	2016
Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslabitve	
Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)	Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)
Datum izvedbe preizkusa oslabitve	
30. september 2017	30. november 2016
Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslabitve	
Obdobje konkretne napovedi poslovanja do leta 2030.	Poslovanje podjetja do leta 2030.
Diskontna stopnja v nominalni višini 7,21 %, prilagojena na realno raven: 5,52 % v obdobju oktober - december 2017, 5,30 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,10 %.	Diskontna stopnja v nominalni višini 7,09 %, prilagojena na realno raven: 5,93 % za december 2016, 5,61 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 5,51 %.
Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2018 - 2020, pri čemer začetna cena znaša 40,72 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 8,7 %.	Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2017 - 2019, pri čemer začetna cena znaša 37,91 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa -7,9 %.
Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 48,04 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 46,7 %.	Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2020 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 54,80 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 48,7 %.

nadaljevanje tabele:

DOBRO IME SENG	
2017	2016
Povprečna letna stopnja rasti normaliziranega realnega prostega denarnega toka znaša 0 %.	Povprečna letna stopnja rasti normaliziranega realnega prostega denarnega toka znaša 0 %.
Upoštevana je povprečna proizvodnja v višini 787 GWh/leto. Povprečna proizvodnja HE na Soči je določena na podlagi statističnih podatkov o povprečni hidrologiji na reki Soči. V letu 2018 (nižja za 162 GWh) in 2025 (nižja za 278 GWh) je predvidena nižja proizvodnja električne energije zaradi remonta ČHE Avče ter v letih 2028-2030 zaradi predvidene obnove HE Solkan (nižja za 9 GWh).	Upoštevana je povprečna proizvodnja v višini 787 GWh/leto. Povprečna proizvodnja HE na Soči je določena na podlagi statističnih podatkov o povprečni hidrologiji na reki Soči. V letu 2018 (nižja za 136 GWh) in 2025 (nižja za 91 GWh) je predvidena nižja proizvodnja električne energije zaradi remonta ČHE Avče ter v letih 2028-2030 zaradi predvidene obnove HE Solkan (nižja za 9 GWh).
CAPEX v obdobju projekcij v višini 57.822 tisoč EUR.	CAPEX v obdobju projekcij v višini 65.423 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost dobrega imena pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 224.767 tisoč EUR.	Knjigovodska vrednost dobrega imena pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 190.700 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednosti v višini 382.544 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednosti v višini 414.029 tisoč EUR.
Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.	Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.

Analiza občutljivosti - cenitev dobrega imena

Dobro ime	Nadomestljiva vrednost v 000 EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v 000 EUR					
		Sprememba diskontne stopnje (WACC) v %		Sprememba NOPLAT (EBIT-davek) v %		Sprememba CAPEX v %	
		(0,5)	0,5	(5,0)	5,0	(5,0)	5,0
v SENG	382.544	36.760	(30.315)	(24.345)	26.345	7.999	(7.999)

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

Nepremičnine, naprave in oprema (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	25,121	25,746
Zgradbe	398,966	408,828
Proizvajalna oprema	1,191,031	1,238,219
Druga oprema	29,107	27,934
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	38,063	22,437
Skupaj	1,682,288	1,723,165

Glavnina družb v skupini se ukvarja s proizvodnjo električne energije oziroma surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva specialno opremo, zaradi omenjene dejavnosti so pomembne tudi vrednosti zgradb. Tako predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema največji delež sredstev skupine.

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (v 000 EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	34.183	1.171.823	3.185.534	71.205	30.507	4.493.252
Pridobitve				1	44.066	44.068
Odtujitve	(1.425)	(10.501)	(6.269)	(3.324)	(36)	(21.554)
Prenosi iz investicij	155	2.941	21.980	1.620	(26.696)	
Prenosi - preknjižbe	(1.879)	(1.399)	(6.264)	1.814	(1.234)	(8.962)
Amortizacija						
Tečajne razlike			0	1		1
Krepitve						
Slabitve						
Odpisi	(22)	(191)	(8.686)	(1.018)	(475)	(10.392)
Nabavna vrednost 31.12.2017	31.011	1.162.674	3.186.295	70.300	46.133	4.496.413
Odpisana vrednost 1.1.2017	8.437	762.995	1.947.315	43.271	8.070	2.770.087
Pridobitve	(1.750)	(2.593)				(4.343)
Odtujitve	(802)	(7.753)	(3.931)	(2.782)		(15.268)
Prenosi iz investicij		88	668	6		762
Prenosi - preknjižbe		(10)	(389)	387		(13)
Amortizacija	6	14.285	59.661	1.344		75.296
Tečajne razlike				1		1
Slabitve		(3.113)	580	(17)		(2.550)
Odpisi		(191)	(8.640)	(1.016)		(9.847)
Odpisana vrednost 31.12.2017	5.891	763.707	1.995.264	41.193	8.070	2.814.125
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	25.746	408.828	1.238.219	27.934	22.437	1.723.165
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	25.121	398.966	1.191.031	29.107	38.063	1.682.288
Nabavna vrednost 1.1.2016	35.868	1.180.003	3.173.084	89.698	20.440	4.499.094
Pridobitve	24			1	34.840	34.866
Odtujitve	(1.725)	(14.759)	(4.540)	(636)		(21.659)
Prenosi iz investicij	51	7.198	14.638	1.132	(23.019)	
Prenosi - preknjižbe	3		8.127	(18.533)	(1.221)	(11.624)
Tečajne razlike				(0)		(0)
Odpisi	(39)	(620)	(5.774)	(456)	(534)	(7.424)
Nabavna vrednost 31.12.2016	34.183	1.171.823	3.185.534	71.205	30.507	4.493.252
Odpisana vrednost 1.1.2016	9.255	754.693	1.897.637	60.432	8.070	2.730.087
Odtujitve	(1.007)	(6.868)	(3.986)	(472)		(12.333)
Prenosi - preknjižbe			(374)	(17.930)		(18.303)
Amortizacija	6	14.549	59.743	1.529		75.826
Tečajne razlike				(0)		(0)
Slabitve	183	1.239				1.422
Odpisi		(619)	(5.705)	(287)		(6.611)
Odpisana vrednost 31.12.2016	8.437	762.995	1.947.315	43.271	8.070	2.770.087
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	26.613	425.310	1.275.447	29.265	12.371	1.769.007
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	25.746	408.828	1.238.219	27.934	22.437	1.723.165

Med najpomembnejšimi investicijami v nepremičnine, naprave in opremo družb skupine v letu 2017 so vlaganja v obnovo proizvodnih objektov in nabava opreme za izvajanje osnovne dejavnosti v skupni vrednosti 44.068 tisoč EUR.

Med pridobitvami s poslovnimi združitvami je prikazan vstop družbe Sipoteh v skupino.

Med odtujitvami s poslovnimi združitvami pa je prikazan izstop družbe Golte iz skupine.

Med prenosi in preknjižbami glavnino predstavlja prenos sredstev na naložbene nepremičnine v knjigovodski vrednosti 1.875 tisoč EUR.

V letu 2017 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejših osnovnih sredstev in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti nekaterih zgradb in opreme podaljšale, kar je vplivalo na znižanje amortizacije. Zaradi navedenega je za poslovno leto 2017 znašala amortizacija takšnih zgradb in opreme 48 tisoč EUR, kar je za 48 tisoč EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti.

V skupini je v finančni najem vzeta druga oprema v višini 78 tisoč EUR, nepremičnin skupina nima v finančnem najemu.

Skupina ima na nepremičninah in opremi vpisane hipoteke za zavarovanje posojil v višini 94.849 tisoč EUR knjigovodske vrednosti (v letu 2016 v višini 106.178 tisoč EUR), in sicer 1.074 tisoč EUR na

zemljiščih, 51.727 tisoč EUR na zgradbah in 42.047 tisoč EUR na proizvodjalni opremi.

Konec leta 2017 ima skupina sklenjenih za 9.266 tisoč EUR pogodb za nabavo nepremičnin, naprav in opreme v prihodnjih letih.

V skupini so bili na dan 30. september 2017 v denar ustvarjajočih enotah, ki poslujejo ali so poslovale z izgubo, izvedeni preizkusi oslavitve nepremičnin, naprav in opreme. Najpomembnejša med njimi je denar ustvarjajoča enota, ki vključuje proizvodnjo električne energije v družbi TEŠ in pridobivanje energenta za to proizvodnjo v družbi PV (izkop premoga). Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti podjetij so ocenjevali nadomestljivo vrednost sredstev.

V spodnjih preglednicah so predstavljene upoštevane predpostavke pri izvedbi preizkusov oslavitve in rezultati preizkusov oslavitve za stalna sredstva denar ustvarjajočih enot TEŠ, PV in HTZ.

SREDSTVA V TEŠ

2017	2016
Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslavitve	
Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)	Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)
Datum izvedbe preizkusa oslavitve	
30. september 2017	30. november 2016
Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslavitve	
Poslovanje podjetja do leta 2054.	Poslovanje podjetja do leta 2054.
Diskontna stopnja v nominalni višini 7,50 %, prilagojena na realno raven: 5,81 % v obdobju oktober - december 2017, 5,59 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,39 %.	Diskontna stopnja v nominalni višini 7,35 %, prilagojena na realno raven: 6,19 % za december 2016, 5,87 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 5,77 %.
Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2018 - 2020, pri čemer začetna cena znaša 40,72 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 8,7 %.	Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2017 - 2019, pri čemer začetna cena znaša 37,91 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa -7,9 %.
Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za CO ₂ emisijske kupone na borzi EEX za obdobje 2018 - 2020, pri čemer začetna cena znaša 6,48 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 14,8 %.	Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za CO ₂ emisijske kupone na borzi HUPX za obdobje 2017 - 2019, pri čemer začetna cena znaša 4,83 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 2,3 %.
Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2040, pri čemer začetna cena znaša 48,04 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 58,7 %.	Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2020 - 2040, pri čemer začetna cena znaša 54,80 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 62,4 %.

SREDSTVA V PV

2017	2016
Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslavitve	
Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)	Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)
Datum izvedbe preizkusa oslavitve	
30. september 2017	30. november 2016
Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslavitve	
Poslovanje podjetja do leta 2054.	Poslovanje podjetja do leta 2054.
Diskontna stopnja v nominalni višini 7,85 %, prilagojena na realno raven: 6,15 % v obdobju oktober - december 2017, 5,93 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,73 %.	Diskontna stopnja v nominalni višini 7,9 %, prilagojena na realno raven: 6,52 % za december 2016, 6,21 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 6,10 %.
Prodajna cena premoga v višini 2,75 EUR/GJ v celotnem obdobju do leta 2054.	Prodajna cena premoga v višini 2,75 EUR/GJ v celotnem obdobju do leta 2054.
Izdatki za zaprtje premogovnika po koncu obratovanja premogovnika v ocenjeni višini 53.980 tisoč EUR.	Izdatki za zaprtje premogovnika po koncu obratovanja premogovnika v ocenjeni višini 53.388 tisoč EUR.
Povprečna letna proizvodnja premoga v višini 35.292 TJ na leto v obdobju 2018 - 2030, padec obsega poslovanja v obdobju 2030 - 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je predvidena konstantna proizvodnja in prodaja premoga v višini 19.168 TJ na leto.	Povprečna letna proizvodnja premoga v višini 35.422 TJ na leto v obdobju 2017 - 2030, padec obsega poslovanja v obdobju 2030 - 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je predvidena konstantna proizvodnja in prodaja premoga v višini 19.168 TJ na leto.

nadaljevanje tabele:

SREDSTVA V TEŠ	
2017	2016
Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen CO ₂ emisijskih kuponov (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 12,32 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 107 %. Od leta 2031 dalje se razmerje med cenami električne energije in CO ₂ emisijskimi dovolilnicami ohranja na nivoju 34 %.	Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen CO ₂ emisijskih kuponov (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 15,39 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 140,2 %. Od leta 2031 dalje se razmerje med cenami električne energije in CO ₂ emisijskimi dovolilnicami ohranja na nivoju 56 %.
V obdobju 2041 - 2054 so upoštewane cene električne energije in CO ₂ emisijskih kuponov iz leta 2040.	V obdobju 2041 - 2054 so upoštewane cene električne energije in CO ₂ emisijskih kuponov iz leta 2040.
Povprečna letna proizvodnja električne energije iz premogovnih elektrarn v višini 3,6 TWh v obdobju 2018 - 2030, 2,5 TWh v obdobju 2031-2040 in 2,0 TWh v obdobju 2041 - 2054.	Povprečna letna proizvodnja električne energije iz premogovnih elektrarn v višini 3,7 TWh v obdobju 2017 - 2030, 2,6 TWh v obdobju 2031 - 2040 in 2,0 TWh v obdobju 2041 - 2054.
Vednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 20.030 tisoč EUR v letu 2018 do 19.169 tisoč EUR v letu 2054.	Vednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 23.900 tisoč EUR v letu 2017 do 27.300 tisoč EUR v letu 2054.
CAPEX v obdobju projekcij v višini 179.730 tisoč EUR.	CAPEX v obdobju projekcij v višini 211.115 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 998.640 tisoč EUR.	Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 1.021.483 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednosti v višini 1.005.550 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednosti v višini 1.041.847 tisoč EUR.
Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.	Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.

SREDSTVA V PV	
2017	2016
CAPEX v obdobju projekcij v višini 371.539 tisoč EUR.	CAPEX v obdobju projekcij v višini 414.673 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v odvisna podjetja in druge družbe v višini 27.480 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v odvisna podjetja in druge družbe v višini 30.161 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednost poslovno nepotrebnih sredstev v višini 4.288 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednost poslovno nepotrebnih sredstev v višini 4.278 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 70.852 tisoč EUR.	Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 67.416 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednosti v višini 70.736 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednosti v višini 68.497 tisoč EUR.
Poslovni odhodki zaradi oslabitve v višini 116 tisoč EUR in prihodki zaradi odprave slabitve v višini 1.511 tisoč EUR	Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.

SREDSTVA V HTZ

2017

2016

Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslabitve

Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)

Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)

Datum izvedbe preizkusa oslabitve

30. september 2017

30. november 2016

Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslabitve

Poslovanje podjetja do leta 2054.

Poslovanje podjetja do leta 2054.

Diskontna stopnja v nominalni višini 7,56 %, prilagojena na realno raven: 7,46 % v obdobju oktober - december 2017, 5,65 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,45 %.

Diskontna stopnja v nominalni višini 7,31 %, prilagojena na realno raven: 6,15 % za december 2016, 5,83 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 5,73 %.

Povprečni letni čisti prihodki od prodaje v obdobju 2018 - 2030 v višini 21.779 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 16.001 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 12.763 tisoč EUR.

Povprečni letni čisti prihodki od prodaje v obdobju 2017 - 2030 v višini 20.444 tisoč EUR, v obdobju 2030-2040 v višini 14.749 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 11.826 tisoč EUR.

Povprečni letni drugi poslovni prihodki v obdobju 2018 - 2030 v višini 6.560 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 4.655 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 3.713 tisoč EUR.

Povprečni letni drugi poslovni prihodki v obdobju 2017 - 2030 v višini 5.910 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 4.095 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 3.284 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški dela v obdobju 2018 - 2030 v višini 20.992 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 14.960 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 11.993 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški dela v obdobju 2017 - 2030 v višini 19.393 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 13.524 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 10.844 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški storitev v obdobju 2018 - 2030 v višini 2.845 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 2.148 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 1.713 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški storitev v obdobju 2017 - 2030 v višini 2.710 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 1.955 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 1.568 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški materiala v obdobju 2018 - 2030 v višini 2.064 tisoč EUR, v obdobju 2030 - 2040 v višini 1.609 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 1.283 tisoč EUR.

Povprečni letni stroški materiala v obdobju 2017-2030 v višini 1.415 tisoč EUR, v obdobju 2030-2040 v višini 1.021 tisoč EUR, od leta 2040 dalje v višini 819 tisoč EUR.

Nadomestljiva vrednost presežnega premoženja v višini 2.071 tisoč EUR.

Nadomestljiva vrednost presežnega premoženja v višini 1.740 tisoč EUR.

CAPEX v obdobju projekcij v višini 28.715 tisoč EUR.

CAPEX v obdobju projekcij v višini 28.552 tisoč EUR.

Stroški zaprtja družbe v letu 2054 v višini 11.560 tisoč EUR.

Stroški zaprtja družbe v letu 2054 v višini 9.956 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 9.222 tisoč EUR.

Knjigovodska vrednost sredstev pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 9.758 tisoč EUR.

Nadomestljiva vrednosti v višini 15.904 tisoč EUR.

Nadomestljiva vrednosti v višini 20.809 tisoč EUR.

Poslovnih odhodkov zaradi slabitev ni bilo, prihodki zaradi odprave slabitve pa so znašali 1.718 tisoč EUR

Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.

Analiza občutljivosti po posameznih kategorijah za denar ustvarjajočo enote TEŠ, PV in HTZ

Dolgoročna stalna sredstva	Nadomestljiva vrednost v 000 EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v 000 EUR					
		Sprememba diskontne stopnje (WACC) v %		Sprememba NOPLAT (EBIT-davek) v %		Sprememba CAPEX v %	
		(0,5)	0,5	(5,0)	5,0	(5,0)	5,0
v TEŠ	1.005.550	(65.534)	(69.533)	(29.096)	23.701	2.350	(7.746)
v PV	70.736	4.754	(4.300)	(1.242)	1.242	9.464	(9.464)
v HTZ	15.904	408	(397)	(609)	609	657	(675)

V poslovnem letu je skupina na podlagi cenitev, ki jih je izvedel pooblaščen cenilec slabila denar ustvarjajočo enot TET v likvidaciji (2.204 tisoč EUR), PV Invest (163 tisoč EUR) in RGP (580 tisoč EUR). Skupni znesek odprave slabitev znaša 3.229 tisoč EUR od tega predstavlja denar ustvarjajoča enota PV 1.511 tisoč EUR in HTZ 1.718 tisoč EUR.

V zvezi z vrednotenjem nepremičnin, naprav in opreme na dan 31. december 2017 je skupina glede na to, da so bili preizkusi oslabitev izvedeni po stanju na dan 30. september 2017, izvedla presojo sprememb okoliščin poslovanja denar ustvarjajočih enot v zadnjem mesecu poslovnega leta 2017. Ugotovljeno je bilo, da se okoliščine poslovanja v zadnjem četrtletju poslovnega leta 2017 niso pomembneje spremenile, kar je nakazalo, da se vrednotenje nepremičnin, naprav in opreme po stanju na dan 31. december 2017 ne spreminja glede na ugotovljeno po stanju na dan 30. september 2017.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE (3)

Naložbene nepremičnine (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	1.421	126
Zgradbe	10.728	7.145
Skupaj	12.148	7.270

Glavnino naložbenih nepremičnin predstavljajo stanovanja. Po opravljeni cenitvi, ki jo je izvedel pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, je poštena vrednost stanovanj višja glede na knjigovodsko vrednost. V letu 2017 je skupina z dajanjem v najem naložbene nepremičnine ustvarila prihodke v vrednosti 1.043 tisoč EUR in stroške v vrednosti 56 tisoč EUR.

Naložbene nepremičnine, ki so pod hipoteko predstavljajo vrednost 6.525 tisoč EUR.

V sklopu ocenjevanja lastniškega kapitala skupine PV, ki ga je izvedel pooblaščen ocenjevalec vrednosti posameznih podjetij, je bila za namene preizkusa oslabitve naložbenih nepremičnin v lasti skupine PV na dan 30. september 2017 opredeljena njihova nadomestljiva vrednost. Nadomestljiva vrednost je izračunana kot poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje z uporabo načina tržnih primerjav in z metodo kapitalizacije donosov (na donosu zasnovan način), nadomestljiva vrednost stanovanj, poslovnih prostorov in garaž pa je ugotovljena kot poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje po metodi diskontiranega denarnega toka.

Slabitve na skupini niso bile potrebne.

Gibanje naložbenih nepremičnin			
(v 000 EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	237	13.449	13.686
Pridobitve		1.389	1.389
Prenosi - preknjižbe	4.255	5.551	9.806
Odtujitve	(310)	(1.389)	(1.699)
Nabavna vrednost 31.12.2017	4.182	19.001	23.183
Odpisana vrednost 1.1.2017	111	6.305	6.416
Prenosi - preknjižbe	2.755	2.614	5.369
Odtujitve	(105)	(990)	(1.095)
Amortizacija		344	344
Odpisana vrednost 31.12.2017	2.761	8.273	11.034
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	126	7.145	7.270
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	1.421	10.728	12.148
Nabavna vrednost 1.1.2016	186	11.288	11.474
Pridobitve		290	290
Prenosi - preknjižbe	51	2.273	2.324
Odtujitve		(402)	(402)
Nabavna vrednost 31.12.2016	237	13.449	13.686
Odpisana vrednost 1.1.2016	84	4.686	4.771
Prenosi - preknjižbe	7	1.336	1.343
Odtujitve		(158)	(158)
Amortizacija		283	283
Slabitve	20	158	178
Odpisana vrednost 31.12.2016	111	6.305	6.416
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	102	6.602	6.703
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	126	7.145	7.270

Med prenosi in preknjižbami je izkazana vrednost zemljišč in zgradb, ki so bile prenesene iz nepremičnin, naprav in opreme v knjigovodski vrednosti 1.875 tisoč EUR.

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (4)

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	31.12.2017	31.12.2016
(v 000 EUR)		
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	137.272	136.947
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	443	457
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	145	139
Druge dolgoročne finančne naložbe	7	15
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	55	165
Skupaj	137.922	137.723

Pri ostalih dolgoročni finančnih naložbah in posojilih v letu 2017 ni bilo bistvenih sprememb, dolgoročne

finančne naložbe v pridružene družbe so se povečale na račun pripisa po kapitalski metodi.

A) NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe	31.12.2017	31.12.2016
(v 000 EUR)		
ERICO		449
PLP	194	305
HESS	137.078	136.192
Skupaj	137.272	136.947

Najpomembnejšo naložbo skupine v pridružene družbe predstavlja 49 % delež v družbo HESS.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe (v 000 EUR)		
	2017	2016
Stanje 1.1.	136.947	135.777
Prodaja ELDOM		(134)
Prodaja ERICO	(449)	
Pripadajoči dobički po kapitalski metodi	927	1.308
Prenosi, preknjižbe	(153)	
Slabitev SIPOTEH		(4)
Stanje 31.12.	137.272	136.947

Sprememba vrednosti naložb v pridružene družbe se v glavnini nanaša na pripis dobičkov na osnovi uporabe kapitalske metode ter prodajo pridružene družbe.

Podatki o pridruženih družbah na dan 31.12.2017		
	Naslov	Dejavnost
PLP	Partizanska 78 3320 Velenje, Slovenija	Lesna dejavnost
RCE - v stečaju	Preloška cesta 1 3320 Velenje, Slovenija	Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije
Filvotek - v likvidaciji		
Tehnoveter - v likvidaciji	Cesta Simona Blatnika 18 3320 Velenje, Slovenija	Druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje
Karboteh - v likvidaciji		
HESS	Cesta bratov Cerjakov 33a 8250 Brežice, Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah

Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2017 (v 000 EUR)					
	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS	343.831	64.825	15.256	1.808	279.006
PLP	1.618	389	2.840	160	1.560
Tehnoveter - v likvidaciji	0			(0)	0
Karboteh - v likvidaciji	1			(0)	1
Skupaj	345.450	65.214	18.096	1.967	280.566

B) NALOŽBE V SKUPAJ OBVLADOVANO DRUŽBO

Skupaj obvladovana družba		
	31.12.2017	31.12.2016
Soenergetika	443	457

Med naložbami v skupaj obvladovane družbe je izkazan 25 % delež v družbo Soenergetika.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v skupaj obvladovano družbo (v 000 EUR)		
	2017	2016
Stanje 1.1.	457	463
Prenosi, preknjižbe	(150)	(150)
Krepitev	137	144
Stanje 31.12.	443	457

Pomembnejši zneski iz izkazov skupaj obvladovane družbe za leto 2017 (v 000 EUR)					
	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
Soenergetika	3.135	1.301	3.304	546	1.834

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (5)

Odložene terjatve za davek (v 000 EUR)		
	31.12.2017	31.12.2016
Rezervacije	482	460
Oslabitev	234	5.472
Amortizacija	0	1
Drugo	121	22
Skupaj	838	5.955

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2017 je izkazana v vrednosti - 5.118 tisoč EUR, in je pripoznana v višini - 5.119 tisoč EUR v skupinskem izkazu poslovnega izida, v višini 1 tisoč EUR pa v

kapitalu. V izkazani vrednosti, ki je pripoznana v skupinskem izkazu poslovnega izida, gre v glavnini za odpravo odloženih terjatev za davek kjer bo odvisna družba iz likvidacije prešla v ponovno delujočo družbo, obvladujoča družba pa je imela iz naslova oslabitev naložb oblikovane odložene terjatve za davek.

OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE (6)

Obveznosti za odložene davke (v 000 EUR)		
	31.12.2017	31.12.2016
Finančna sredstva	6	4
Skupaj	6	4

Gibanje odloženih terjatev za davek (v 000 EUR)					
	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	460	5.472	1	22	5.955
V breme/dobro poslovnega izida	23	(5.239)	(1)	97	(5.119)
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa				1	1
Stanje na dan 31.12.2017	482	234	0	121	838
Stanje na dan 1.1.2016	422	4.381	4	199	5.006
V breme/dobro poslovnega izida	38	1.092	(3)	(130)	996
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa				(47)	(47)
Stanje na dan 31.12.2016	460	5.472	1	22	5.955

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova rezervacij se nanašajo na spremembe pri rezervacijah za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi ter spremembe drugih rezervacij.

Sprememba odloženih terjatev za davek iz naslova oslabitev v letu 2017 predstavlja odpravo odloženih terjatev za davek, začasne razlike iz naslova davčno nepriznanih prevrednotovalnih finančnih odhodkov oslabitve dolgoročnih finančnih naložb, ker bo odvisna družba, ki je bila v postopku likvidacije prešla v delujočo družbo, zato je obvladujoča družba opravila odložene terjatve za davek, ki so izhajale iz naslova slabitev dolgoročne finančne naložbe v odvisni družbi.

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova amortizacije izhajajo iz ugotovljenih razlik med poslovno in davčno amortizacijo v letu 2017.

Druge spremembe odloženih terjatev za davek se v glavnini nanašajo na spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova sprememb poštenih vrednosti valutnih zamenjav ter odprave slabitev terjatev.

ZALOGE (7)

Zaloge (v 000 EUR)		
	31.12.2017	31.12.2016
Material	21.078	11.651
Nedokončana proizvodnja	5	861
Proizvodi in trgovsko blago	3.340	6.633
Skupaj	24.423	19.144

Največjo vrednost v zalogah materiala predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje, ki so potrebni za hitro odpravo napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja proizvodnje.

Med zalogami proizvodov in trgovskega blaga predstavlja v glavnini vrednost zaloga premoga.

Med zalogami ni takih, ki bi bile dane v zastavo.

Inventurni viški in primanjkljaji (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vrednost zalog, za katere je bil oblikovan popravek	(205)	
Presežki pri popisu zalog	7	8
Primanjkljaji pri popisu zalog	(18)	(18)
Odpisi vrednosti zalog zaradi sprememb njihove kakovosti	(86)	(103)

KRA TKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (8)

Kratkoročne finančne naložbe in posojila (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam		0
Kratkoročno dani depoziti drugim	13.516	2.725
Skupaj	13.516	2.725

Povečanje kratkoročno danih depozitov drugim v primerjavi z letom 2016 se v glavnini nanaša na depozit, ki ga mora imeti odvisna družba TEŠ iz naslova zavez po posojilni pogodbi z EBRD, in je namenjen odplačilu anuitete.

KRA TKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (9)

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	224	641
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	123.702	116.567
Skupaj	123.927	117.208

Zaradi proizvodnje električne energije v odvisnih družbah in njenega nakupa s strani obvladujoče družbe predstavljajo glavnino kratkoročnih terjatev

do kupcev terjatve iz naslova prodaje električne energije obvladujoče družbe.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev do kupcev in zavarovanjem so predstavljena v poglavju o obvladovanju finančnih tveganj v tem poročilu.

DRUGA KRA TKOROČNA SREDSTVA (10)

Druga kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročno dani predujmi	2.592	1.645
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	28.241	26.026
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.670	829
Nezaračunani prihodki	1.747	1.534
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	6.810	6.055
Skupaj	47.059	36.089

Glavnino terjatev med drugimi kratkoročnim sredstvi predstavljajo terjatve do državnih in drugih inštitucij, kjer se terjatve v glavnini nanašajo na vstopni davek na dodano vrednost.

Kratkoročno odloženi stroški se nanašajo na posle, povezane s trgovanjem z električno energijo.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (11)

Denar in denarni ustrezniki (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Denar na poti	751	
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	4	63
Denarna sredstva v banki	33.114	49.975
Depoziti na odpoklic	28.035	31.280
Depoziti vezani do treh mesecev	540	2.168
Skupaj	61.693	83.485

Skupina pri svojem poslovanju uporablja tako transakcijske račune, odprte v Sloveniji, kot tudi v tujini (predvsem obvladujoča družba). Na depozitih na odpoklic so v glavnini izkazana sredstva v obliki vezave preko noči.

KAPITAL (12)

Kapital (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vpoklican kapital	29.559	29.559
Kapitalske rezerve	561.243	561.243
Druge rezerve iz dobička	413.856	413.856
Rezerva za varovanje pred tveganjem	10.753	1.741
Rezerva za pošteno vrednost	(1.295)	(1.029)
Zadržani poslovni izid	18.766	10.831
Prevedbena rezerva	(1.072)	(1.395)
Kapital lastnikov neobvladujočih deležev	616	414
Skupaj	1.032.427	1.015.220

Kapitalske rezerve (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vplačani presežek kapitala	561.243	561.243
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	0	0
Skupaj	561.243	561.243

Vrednost osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv in drugih rezerv iz dobička se v letu 2017 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička predstavljajo del prenesenih dobičkov obvladujoče družbe, ki so bili realizirani do 31. december 2013. Od tega datuma naprej se morebitni dobički obvladujoče družbe, razporejeni na druge rezerve iz dobička, v skupinskih izkazih ne prenašajo in so izkazani v zadržanem poslovnem izidu.

Skupina med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni višini 10.753 tisoč EUR na dan 31. december 2017 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo (terminalske pogodbe) v višini 1.178 tisoč EUR,
- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone (terminalske pogodbe) v višini 9.625 tisoč EUR,
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini - 49 tisoč EUR.

Gibanje rezerve za varovanje pred tveganjem (v 000 EUR)	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Terminalske pogodbe za emisijske kupone	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	94	1.690		(43)	1.741
Oblikovanje, povečanje	2.029	13.180		(49)	15.160
Zmanjšanje	(506)	(5.245)		43	(5.707)
Prenos med odhode	(440)				(440)
Stanje na dan 31.12.2017	1.178	9.625		(49)	10.753
Stanje na dan 1.1.2016	(515)		(272)	(64)	(851)
Oblikovanje, povečanje	1.298	5.944		(43)	7.199
Zmanjšanje	(689)	(4.255)	283	64	(4.597)
Odloženi davki			(11)		(11)
Stanje na dan 31.12.2016	94	1.690		(43)	1.741

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2017 povečala za 9.013 tisoč EUR, kar je v glavnini posledica povečanja trgovanja z standardiziranimi rokovnimi pogodbami na trgih z električno energijo in emisijskimi kuponi.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za električno energijo gre za sklenitev poslov za nakupe električne energije na tuji borzi za obdobje od 2018 do 2020, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo električne energije v istem obdobju. Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za emisijske kupone pa gre za sklenitev poslov za nakupe in

prodaje emisijskih kuponov na tuji borzi za obdobje od 2018 do 2020. Iz nihanj cen električne energije in cen emisijskih kuponov na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2017 dosežen kumulativno pozitiven finančni učinek v višini 9.019 tisoč EUR. Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Skupina je v letu 2017 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih negativna poštena vrednost je znašala na dan 31. december 2016 z upoštevanimi odloženimi davki 43 tisoč EUR. V letu 2017 je sklenila nove posle in jih

delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša - 6 tisoč EUR, odložene terjatve za davek so se povečale za 1 tisoč EUR. Negativna poštena vrednost odprtih valutnih

zamenjav konec leta 2017 znaša – 61 tisoč EUR, od katere je družba obračunala za 12 tisoč EUR odloženih terjatev za davek, tako da je končno stanje z upoštevanim odloženim davkom - 49 tisoč EUR.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost (v 000 EUR)	Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	33	(1.073)	12	(1.029)
Oblikovanje, povečanje	7	(314)		(307)
Zmanjšanje	(2)	(42)		(44)
Prenos na preneseni poslovni izid		85		85
Stanje na dan 31.12.2017	38	(1.344)	12	(1.295)
Stanje na dan 1.1.2016	35	(729)	15	(679)
Oblikovanje, povečanje		21		21
Zmanjšanje	(0)	(430)		(431)
Prenos na preneseni poslovni izid		32		32
Tečajne razlike	(3)	34	(3)	28
Stanje na dan 31.12.2016	33	(1.073)	12	(1.029)

Na rezervi za pošteno vrednost ima skupina konec leta 2017 evidentirane:

- spremembe vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, v višini 38 tisoč EUR,
- aktuarske izgube pri odpravninah ob upokojitvi v višini -1.344 tisoč EUR in
- prevrednotenje zemljišč v višini -12 tisoč EUR.

Zadržani poslovni izid (v 000 EUR)	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta	7.765	21.679
Zadržani poslovni izid	11.001	(10.848)
Skupaj	18.766	10.831

Skupina konec leta 2017 izkazuje dobiček v višini 7.765 tisoč EUR. Preneseni poslovni izid se je v letu 2017 povečal iz naslova učinka izločitve družbe Golte iz skupine in učinka priključitve družbe Sipoteh v skupino ter zmanjšal za izgube iz aktuarskih preračunov za odpravnine ob upokojitvi.

Prevedbena rezerva znaša 1.072 tisoč EUR in predstavlja tečajne razlike pri pretvorbi računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v predstavitveno valuto skupine.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja vrednost manjšinskih lastnikov neobvladujočih deležev v odvisnih družbah in je izkazan v višini 616 tisoč EUR.

	31.12.2017	2017	31.12.2016	2016
Neobvladujoči deleži (v 000 EUR)	Neobvladujoči deleži	Delež v poslovnem izidu	Neobvladujoči deleži	Delež v poslovnem izidu
GOST				0
PV Invest			(18)	
GOLTE			(266)	(18)
HSE Invest	400	(50)	448	2
SRESA	27	(0)	27	(3)
mHE Lobnica	217	(5)	222	1
Skupaj	616	(55)	414	(18)

Bilančni poslovni izid se za skupino ne ugotavlja.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (13)

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	10.620	10.292
Rezervacije za jubilejne nagrade	3.299	3.261
Skupaj	13.919	13.554

Skupina izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. december 2017.

Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade (v 000 EUR)	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	10.292	3.261	13.554
Oblikovanje, povečanje	1.419	518	1.937
Zmanjšanje, črpanje	(661)	(313)	(974)
Zmanjšanje, odprava	(431)	(167)	(598)
Stanje na dan 31.12.2017	10.620	3.299	13.919
Stanje na dan 1.1.2016	9.505	3.162	12.667
Oblikovanje, povečanje	2.873	914	3.788
Zmanjšanje, črpanje	(1.182)	(508)	(1.690)
Zmanjšanje, odprava	(904)	(308)	(1.211)
Stanje na dan 31.12.2016	10.292	3.261	13.554

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v skupini na dan 31. oktober 2017 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje avgust-oktober 2017),
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbah skupine,
- dolgoročno rast plač v višini 1,7 % v letu 2017, 1,8 % v letu 2018 ter 2,2 % letno od leta 2019 dalje,
- izbrana diskontna obrestna mera v višini 1,2 % in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

Analiza občutljivosti (v 000 EUR)	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	199	(184)	(184)	203
Rezervacije za jubilejne nagrade	81	(75)	(79)	83
Skupaj 2017	280	(259)	(262)	287
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	198	(183)	(179)	198
Rezervacije za jubilejne nagrade	82	(76)	(78)	82
Skupaj 2016	279	(258)	(258)	281

DRUGE REZERVACIJE (14)

Druge rezervacije (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Za tožbe	4.363	4.622
Za zapiralna dela premogovniških jam	31.224	30.539
Za razgradnjo	11.376	11.141
Za odškodnine	1.647	20
Druge rezervacije	3.885	9.516
Skupaj	52.496	55.839

Zmanjšanje drugih rezervacij v primerjavi s stanjem konec leta 2016 se v glavnini nanaša na odpravo rezervacij za odlagališče nevarnih odpadkov v odvisni družbi TET – v likvidaciji in premika neizplačanih plač na kratkoročni del v družbah PV in HTZ.

Gibanje drugih rezervacij (v 000 EUR)	Za tožbe	Za zapiralna dela premogovniških jam	Za razgradnjo	Za odškodnine	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	4.622	30.539	11.141	20	9.516	55.839
Oblikovanje, povečanje	702	685	235	1.627	184	3.433
Zmanjšanje, črpanje					(1.694)	(1.694)
Prenosi in preknjižbe	(941)				(1.165)	(2.106)
Zmanjšanje, odprava	(20)				(2.955)	(2.975)
Stanje na dan 31.12.2017	4.363	31.224	11.376	1.647	3.885	52.496
Stanje na dan 1.1.2016	4.508	28.611	8.970	20	9.504	51.614
Oblikovanje - povečanje	4.680	3.458	2.171		4.418	14.727
Zmanjšanje - črpanje	(806)				(1.065)	(1.871)
Zmanjšanje - odprava	(3.760)	(1.530)			(3.341)	(8.631)
Stanje na dan 31.12.2016	4.622	30.539	11.141	20	9.516	55.839

Rezervacije za tožbe so oblikovane na podlagi ocene obveznosti in naslova tožb, v katerih skupina nastopa kot tožena stranka. Oblikovanje se nanaša tako tudi na povečanje iz naslova obračunanih zakonitih zamudnih obresti od dela toženih zneskov.

Med prenosi in preknjižbami so izkazane druge rezervacije družbe PV, ki predstavljajo diskontirano vrednost dolgoročno vračunanih stroškov iz naslova neizplačanih plač zaposlenim iz leta 2012, ki v skladu s sklenjenim socialnim sporazumom, podpisanim dne 4. aprila 2016, zapadejo v plačilo v letu 2018 in so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlencev in prenos knjižb med drugimi rezervacijami in oblikovanimi rezervacijami za tožbe.

Družba TEŠ je na osnovi Energetskega dovoljenja in ocene stroškov za razgradnjo in odstranitev bloka 6 po izteku dobe uporabe dodatno oblikovala 235 tisoč EUR. V povečanju rezervacij za razgradnjo bloka 6 je upoštevanih 110 tisoč EUR finančnih odhodkov (diskontiranje zaradi preteka časa), 124 tisoč EUR pa predstavlja efekt spremembe diskontne stopnje.

Pri določitvi diskontirane vrednosti rezervacij za zapiralna dela premogovniških jam na dan 31. decembra 2017 je bila uporabljena povprečna

dvoletna diskontna stopnja nemških obveznic. Učinek uskladitve diskontiranja izkazanega stanja rezervacij v letu 2017 je povečanje rezervacij za 303 tisoč EUR. Dodatno je družba PV v letu 2017 povečala rezervacije preko povečanja vrednosti jamskih gradbenih objektov zaradi pričakovanih zapiralnih del v vrednosti 382 tisoč EUR, kar je posledica učinka spremembe v uporabljeni diskontni stopnji glede na preteklo leto ter v spremembi ocenjene vrednosti zapiralnih del. Skupni učinek rezervacij za zapiralna dela v letu 2017 tako znaša 685 tisoč EUR.

Črpanje drugih rezervacij se v glavnini nanaša na izplačilo neizplačanih obveznosti iz naslova božičnic in razlike regresa do leta 2016 v družbi TEŠ.

V glavnini odpravo rezervacij predstavlja rezervacija, ki je bila oblikovana za odlagališče nevarnih odpadkov v odvisni družbi TET – v likvidaciji.

Med prenosi in preknjižbami pa so v glavnini premiki iz naslova neizplačanih plač na kratkoročni del v družbah PV in HTZ.

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (15)

Druge dolgoročne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Emisijski kuponi	115	173
Prejete druge državne podpore	1.619	3.684
Skupaj	1.735	3.858

Glavnino drugih dolgoročnih obveznosti predstavljajo prejete državne podpore in med njimi odstopljeni prispevki za invalide v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Uporabljajo se za pokrivanje stroškov, ki so opredeljeni po tem zakonu.

Glavnino prejetih drugih državnih podpor je oblikovanih iz odstopljenih prispevkov invalidsko pokojninskega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja ter prispevka za porodniško varstvo v višini 6.972 tisoč EUR.

Prejete druge državne podpore so bile črpane v glavnini za pokrivanje stroškov plač invalidov v višini 7.334 tisoč EUR.

Odtujitev s poslovnimi združitvami predstavlja izločitev družbe Golte iz skupine.

Gibanje drugih dolgoročnih obveznosti (v 000 EUR)	Emisijski kuponi	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	173	3.684	3.858
Pridobitve		6.989	6.989
Črpanje	(58)	(7.363)	(7.421)
Odtujitve s poslovnimi združitvami		(1.692)	(1.692)
Stanje na dan 31.12.2017	115	1.619	1.735
Stanje na dan 1.1.2016	200	4.496	4.696
Pridobitve		6.236	6.236
Črpanje	(27)	(7.047)	(7.074)
Stanje na dan 31.12.2016	173	3.684	3.858

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (16)

Dolgoročne finančne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	779.480	845.066
Druge dolgoročne finančne obveznosti	63	3.152
Skupaj	779.543	848.218

Dolgoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo dolgoročna bančna posojila. Posojila so najeta pri domačih in tujih bankah, obrestne mere so fiksne in variabilne in se gibljejo v odvisnosti od vrste posojila, ročnosti in trenutka najema. Na 31. december 2017 so se obrestne mere za najeta posojila gibala med 1,15 % in 5,50 %.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2018, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank v višini 71.616 tisoč EUR. V letu 2017 je bilo odplačanih 48.872 tisoč EUR dolgoročnih posojil.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti (v 000 EUR)	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	845.066	3.152	848.218
Pridobitve	14.567	96	14.662
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(71.616)	(41)	(71.657)
Odplačila	(8.536)	(0)	(8.537)
Drugo		(3.143)	(3.143)
Stanje na dan 31.12.2017	779.480	63	779.543
Stanje na dan 1.1.2016	716.626	38	716.664
Pridobitve	183.750		183.750
Prenosi iz kratkoročnih obveznosti	1.342	1	1.344
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(46.435)	(22)	(46.457)
Odplačila	(5.319)	(3)	(5.322)
Drugo	(4.899)	3.138	(1.761)
Stanje na dan 31.12.2016	845.066	3.152	848.218

V letu 2017 je družba TEŠ pričela z odplačevanjem glavnice 440.000 tisoč EUR dolgoročnega posojila EIB, ki ga je v tem obdobju odplačala v višini 20.500 tisoč EUR.

Dolgoročna posojila so zavarovana, s hipotekami na nepremičninah, odstopom terjatev, zastavo računov, denarnih sredstev in poslovnih deležev, ter s poroštvom Republike Slovenije, v skupni višini 529.349 tisoč EUR.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti po obdobjih so razkriti pri likvidnostnem tveganju.

Odtujitev s poslovnimi združitvami predstavlja izločitev družbe Golte iz skupine.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (17)

Kratkoročne finančne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	71.556	50.823
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	139	209
Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	61	53
Druge kratkoročne finančne obveznosti	140	303
Skupaj	71.896	51.387

Glavnino kratkoročnih finančnih obveznosti predstavljajo obveznosti iz posojil do bank.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank sestavlja tudi del dolgoročnih posojil skupine, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu skupinskega izkaza finančnega položaja, in kratkoročna posojila. Obrestna mera kratkoročnega posojila je bila 3,10 %.

Zvišanje kratkoročnih finančnih obveznosti v primerjavi s stanjem konec leta 2016 je posledica prenosa dela dolgoročnih finančnih obveznosti na kratkoročne, saj je družba TEŠ v letu 2017 pričela z odplačevanjem dolgoročnega posojila EIB.

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti (v 000 EUR)	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	50.823	209	53	303	51.387
Povečanje	8.345	9.043		1.493	18.881
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	71.616			41	71.657
Kratkoročna odplačila	(19.178)	(9.038)		(1.655)	(29.870)
Dolgoročna odplačila	(40.335)			(36)	(40.372)
Drugo	285	(75)	8	(5)	212
Stanje na dan 31.12.2017	71.556	139	61	140	71.896
Stanje na dan 1.1.2016	297.415	464	393	169	298.441
Povečanje	151.369	32.506		6.585	190.460
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	46.435			22	46.457
Prenosi na dolgoročne obveznosti	(1.342)			(1)	(1.344)
Kratkoročna odplačila	(275.895)	(32.605)		(6.448)	(314.948)
Dolgoročna odplačila	(166.661)			(23)	(166.684)
Drugo	(498)	(157)	(340)		(994)
Stanje na dan 31.12.2016	50.823	209	53	303	51.387

KRA TKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (18)

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	2.296	1.480
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78	74
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	120.630	105.890
Skupaj	123.003	107.444

Razkritja v zvezi z zapadlostjo obveznosti do dobaviteljev so pri likvidnostnem tveganju.

DRUGE KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI (19)

Druge kratkoročne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	2.219	572
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	15.929	17.328
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	27.128	26.165
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	2.825	1.649
Kratkoročno odloženi prihodki	1	184
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	9.103	11.332
Skupaj	57.206	57.230

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi predstavljajo obveznosti do državnih in drugih inštitucij skoraj polovico vrednosti, kjer glavnino predstavlja obveznost za davek na dodano vrednost in obveznost iz naslova predaje emisijskih kuponov državi. Približno tretjino drugih kratkoročnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlencev, ki se v glavnini nanašajo na decembrska izplačila prejemkov, izplačana v januarju 2018. Med njimi skupina izkazuje tudi obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov v višini 1.537 tisoč EUR (v letu 2016 v višini 2.486 tisoč EUR). Kratkoročni vnaprej vračunani stroški pa predstavljajo stroške vračunanih obresti in bančnih garancij, stroški odškodnin in stroški povezani z nakupi električne energije.

POGOJNE OBVEZNOSTI (20)

Pogojne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Garancije za dobro izvedbo del/odpravo napak	1.230	1.879
Drugo	586	2.066
Skupaj	1.816	3.946

Med garancijami za dobro izvedbo del in odpravo napak so izkazane dane garancije skupine do tretjih oseb iz naslova izvedenih poslov.

Med drugimi pogojnimi obveznostmi so ocenjene vrednosti tožb, za katere se ocenjuje, da je verjetnost, da skupina pravde izgubi v teh postopkih, majhna.

3.5.7.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (21)

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2017	2016
Na domačem trgu	470.578	455.189
Električna energija	453.364	433.092
Toplotna energija	5.067	3.886
Ostali proizvodi	343	350
Ostalo trgovsko blago in material	1.372	1.305
Ostale storitve	10.432	16.556
Na tujem trgu	1.117.182	724.652
Električna energija	1.104.333	716.642
Ostali proizvodi	2	6
Ostalo trgovsko blago in material	146	698
Ostale storitve	12.700	7.306
Skupaj	1.587.760	1.179.841

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje električne energije v obvladujoči družbi.

Prihodki od toplotne energije se v celoti nanašajo na prihodke družbe TEŠ, ki proizvaja toplotno energijo.

Med prihodki od ostalega trgovskega blaga in materiala je v glavnini izkazana prodaja odpadnega materiala in vrednost prodaje emisijskih kuponov.

Prihodke od ostalih storitev v višini 23.132 tisoč EUR je skupina HSE v glavnini ustvarila s storitvami povezanimi z električno energijo (prenosne kapacitete potrdila o izvoru, itd.), ostalo pa predstavljajo gradbene, rudarske in vzdrževalne storitve, najemnine nepremičnin in druge storitve.

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI (22)

Usredstveni lastni proizvodi in storitve v višini 8.767 tisoč EUR se v glavnini nanašajo na:

- inženiring storitve pri izgradnji in rekonstrukcijah HE in
- dela, vezana na jamske gradbene objekte.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (23)

Drugi poslovni prihodki (v 000 EUR)	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij	2.999	5.533
Črpanje odloženih prihodkov	7.423	6.992
Odprava slabitve terjatev	891	200
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	1.219	359
Zamudne obresti	54	155
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	1.727	3.095
Odprava slabitev nepremičnin, naprav in opreme	3.229	
Ostalo	1.874	3.520
Skupaj	19.416	19.854

Med drugimi poslovnimi prihodki predstavlja črpanje odloženih prihodkov največji delež in se v glavnini nanaša na koriščenje odstopljenih prispevkov za invalide.

Prihodki iz odprave slabitev nepremičnin, naprav in opreme so nastale na denar ustvarjajočih enotah PV in HTZ.

Večji del prihodkov od odprave rezervacij pa predstavlja odpravo rezervacije za odlagališče

nevarnih odpadkov v družbi TET v likvidaciji v višini 2.571 tisoč EUR.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (24)

Stroški blaga, materiala in storitev (v 000 EUR)	2017	2016
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.183.929	766.081
Odvisni stroški prodanega blaga	42.626	27.515
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.226.554	793.596
Stroški materiala	24.573	22.573
Stroški pomožnega materiala	2.733	2.419
Stroški energije	1.408	1.772
Stroški nadomestnih delov	4.132	4.266
Stroški drobnega inventarja	275	300
Pisarniški material	262	311
Strokovna literatura	64	223
Ostalo	630	293
Skupaj stroški materiala	34.076	32.157
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov	2.625	3.683
Stroški transportnih storitev	871	824
Storitve vzdrževanja	9.072	8.680
Stroški najemnin	2.393	2.074
Stroški povračil zaposlenec v zvezi z delom	252	257
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	5.475	5.393
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	6.460	4.011
Stroški za raziskave in razvoj	72	201
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	762	626
Stroški storitev fizičnih oseb	859	1.021
Komunalne storitve	3.194	3.709
Stroški rudarskih škod	872	903
Stroški varovanja in nadzora	188	167
Storitve čiščenja	245	341
Sortiranje premoga	97	106
Članarine	114	198
Upravljanje nepremičnin	162	86
Stroški špedicije	4	2
Stroški urejanja deponij	220	1.228
Ostalo	2.739	734
Skupaj stroški storitev	36.676	34.244
Skupaj	1.297.306	859.998

V nabavni vrednosti prodanega blaga so v glavnini izkazani odhodki za nakup električne energije in odvisni stroški nakupa električne energije.

V stroških materiala predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški energentov, potrebnih pri proizvodnji električne energije (razen stroškov premoga) in toplotne energije, ter stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje.

Med stroški storitev v višini 36.676 tisoč EUR predstavljajo največje vrednosti stroški vzdrževanja stalnih sredstev skupine, stroški zavarovanja, stroški intelektualnih in osebnih storitev ter komunalne storitve.

Stroški revizorja (v 000 EUR)	2017	2016
Revidiranje letnega poročila	124	127
Druge storitve dajanja zagotovil	8	10
Skupaj	132	137

Za leto 2017 je revizijo računovodskih izkazov družb skupine v Sloveniji izvajala revizijska družba KPMG Slovenija, ki je hkrati opravila tudi pregled računovodskih informacij odvisnih družb iz tujine, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, njihovi računovodski izkazi pa se niso revidirali v državi rezidentstva. Tri družbe, registrirane v tujini, so bile revidirane s strani revizijskih družb v njihovi državi.

STROŠKI DELA (25)

Stroški dela (v 000 EUR)	2017	2016
Plače	87.138	89.391
Stroški pokojninskih zavarovanj	14.828	14.907
Stroški drugih zavarovanj	6.398	6.529
Drugi stroški dela	12.343	13.884
Skupaj	120.706	124.711

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela (prehrana na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, solidarnostne pomoči, rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, itd.). Všteti so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2017, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30. junija 2018.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi	1.1.2017	31.12.2017	Povprečno število zaposlenih
1	147	149	148
2	104	100	102
3	58	59	59
4	1.105	1.083	1.094
5	814	815	815
6/1	342	334	338
6/2	193	197	195
7	274	271	273
8/1	71	73	72
8/2	13	12	13
Skupaj	3.121	3.093	3.107

ODPISI VREDNOSTI (26)

Odpisi vrednosti (v 000 EUR)	2017	2016
Amortizacija neopredmetenih sredstev	1.075	1.072
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	75.296	75.826
Amortizacija naloženih nepremičnin	344	283
Oslabitev/odpisi terjatev	811	872
Oslabitev/odpisi zalog	526	
Oslabitev pri nepremičninah, napravah in opremi ter neopredmetenih sredstvih	2.958	1.641
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	870	792
Pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter naloženih nepremičnin	256	177
Skupaj	82.136	80.663

Glavnino odpisov vrednosti v letu 2017 predstavlja amortizacija nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Odhodki iz naslova slabitev nepremičnin, naprav in opreme so nastale na denar ustvarjajočih enotah PV, PV Invest in TET v likvidaciji. Za istovrstna neopredmetena sredstva in osnovna sredstva v skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko se pri proizvodni opremi uporabljajo v posameznih družbah amortizacijske stopnje, primerne za dejavnost, ki jih družbe izvajajo.

Za osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oziroma brezplačno, se amortizacija obračunava ločeno. Za vrednost obračunane amortizacije se črpajo dolgoročno odloženi prihodki in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Med popravki vrednosti poslovnih terjatev se izkazuje oblikovanje dvomljivih terjatev iz poslovanja, kar je razkrito pri kreditnem tveganju v tem poročilu.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (27)

Drugi poslovni odhodki (v 000 EUR)	2017	2016
Oblikovanje rezervacij	2.426	3.506
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	9.763	8.351
Koncesije	10.974	12.746
Izdatki za varstvo okolja	35.834	37.127
Donacije	280	242
Drugi poslovni odhodki	4.121	2.291
Skupaj	63.398	64.263

Med drugimi poslovnimi odhodki so najpomembnejši izdatki za varstvo okolja (stroški emisijskih kuponov in vodnih povračil), koncesijski prispevki državi in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

FINANČNI IZID (28)

Skupina je v letu 2017 ustvarila negativni finančni izid v višini 31.770 tisoč EUR (v letu 2016 je bil prav tako negativen v višini 41.528 tisoč EUR).

Finančni prihodki (v 000 EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	107	16
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	8	25
Dobiček izvedenih finančnih instrumentov iz naslova trgovanja z električno energijo in emisijskimi kuponi	3.749	46
Finančni prihodki od prodaje finančnih naložb	406	8
Drugi finančni prihodki	397	51
Skupaj	4.668	147

Delež v pozitivnem poslovnem izidu pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode, je v tem poročilu izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida v postavki 11. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb za leto 2017 znaša 1.064 tisoč EUR.

Finančni odhodki (v 000 EUR)	2017	2016
Finančni odhodki za obresti	27.855	33.921
naslova trgovanja z električno energijo in emisijskimi kuponi	1.040	844
Finančni odhodki od prodaje finančnih naložb		28
Drugi finančni odhodki	7.616	8.336
Skupaj	36.511	43.128

Med drugimi finančnimi odhodki so v glavnini izkazani stroški povezani z najetimi posojili, ki so v primerjavi z letom 2016 nižji za 18 % iz naslova reprograma posojil, pridobljenih po ugodnejših obrestnih merah.

Drugi finančni odhodki pa v glavnini predstavljajo stroške in poročstva, povezana z najetimi posojili.

DAVKI (29)

Davki (v 000 EUR)	2017	2016
Odmerjeni davek	9.612	13.597
Odloženi davki	5.119	(996)
Skupaj davek od dobička, pripoznan v izkazu poslovnega izida	14.732	12.600
Odloženi davek pripoznan v kapitalu	12	(1)

Družbe skupine so zavezanke za davek od dohodka pravnih oseb, davek na dodano vrednost, davek na finančne storitve in trošarine.

Za leto 2017 so obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazale tri od štirinajstih družb v skupini, v tujini pa tri družbe od štirih. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oziroma črpanja davčnih izgub ter zaradi doseženih negativnih poslovnih izidov.

Odmerjeni davek družb skupine za leto 2017 znaša 9.615 tisoč EUR, kar je približno 29 % manj kot za leto 2016. Družbe skupine iz naslova odmerjenega davka konec leta 2017 izkazujejo za 4.285 tisoč EUR terjatev za odmerjeni davek in za 48 tisoč EUR obveznosti za odmerjeni davek.

Odloženi davki se nanašajo na odložene terjatve za davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno priznane odhodke oziroma so bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta. Med odloženimi davki skupina izkazuje odložene

terjatve za davek v višini 838 tisoč EUR in 6 tisoč EUR odloženih obveznosti za davek. Podrobnejša razkritja odloženih terjatev in obveznosti za davek so v pojasnilih 5 in 6 skupinskega izkaza finančnega položaja.

Družbe skupine imajo konec leta 2017 neizkoriščene davčne izgube v višini 816.422 tisoč EUR, za katere niso oblikovale odloženih terjatev za davek.

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, korigirani v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

Izračun efektivne davčne stopnje (v 000 EUR)	2017	2016
Poslovni izid pred davki	23.314	34.642
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	4.398	5.903
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(504)	(1.014)
Davek od davčnih olajšav	(1.728)	(826)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(298)	(202)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	555	956
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	380	466
Davčni učinek nepriznanih odloženih terjatev za davek	6.812	8.315
Obračunani davek	9.616	13.597
Odloženi davki	5.119	(996)
Skupaj davki	14.735	12.600
Efektivna davčna stopnja v %	63,20 %	36,37 %

ČISTI POSLOVNI IZID (30)

Čisti poslovni izid (v 000 EUR)	2017	2016
Kosmati donos iz poslovanja	1.616.770	1.205.424
Poslovni izid iz poslovanja	53.224	75.789
Finančni izid	(31.843)	(42.981)
Poslovni izid pred davki	22.445	34.261
Čisti poslovni izid poslovnega leta	7.710	21.661

V letu 2017 je skupina HSE ustvarila pozitiven čisti poslovni izid.

3.5.7.3 Povezane osebe

Povezane osebe so družbe, v katerih ima skupina pomemben vpliv ter družbe v katerih skupaj z drugimi lastniki skupno obvladujejo delovanje te družbe.

Skupina je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb. Med prodajo in nakupi je izkazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno s finančnimi prihodki. Posli s pridruženimi

družbami se v glavnini nanašajo na nakup električne energije od družbe HESS in pripis dobičkov v tej družbi.

Med pomembnejšimi posli s povezanimi osebami v nadaljevanju izpostavljamo naslednje:

- posle s pridruženimi in skupaj obvladovanimi podjetji in
- posle z družbami v neposredni oziroma posredni lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo), ki so za skupino z vidika ravni pomembnosti transakcij po kriteriju velikosti transakcije pomembni (prihodki oziroma

odhodki v letu 2017 presegajo 2.000 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Posli se v glavnini nanašajo na trgovanje z električno energijo oziroma na financiranje skupine HSE.

Obvladujoča družba je v 100 % lasti Republike Slovenije. Dividend v letu 2017 ni bilo izplačanih.

Podatki o poslih s povezanimi družbami		Terjatve na dan		Obveznosti na dan
(v 000 EUR)	Prodaje	Nakupi	31.12.2017	31.12.2017
Pridružene družbe	2.603	10.727	224	2.296
Skupaj obvladovane družbe	137	548	0	78
Skupaj	2.740	11.275	225	2.374

Posli z Republiko Slovenijo in pravnimi osebami, ki so v neposredni večinski lasti Republike Slovenije	Odprte terjatve na dan	Odprte obveznosti na dan	Prihodki v letu 2017	Odhodki v letu 2017
(v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2017		
BORZEN	111	1.326	840	8.291
BSP	223	52	95.312	28.389
ECE	11.288	824	102.475	3.662
ELES	3.771	516	25.740	2.575
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS	5.238	40	43.040	830
E3	5.245	119	45.300	2.759
GEN ENERGIJA	660	25	4.169	505
GEN-I	3.452	164	77.537	61.948
PETROL	1.425	2.425	14.289	13.337
GEOPLIN	13	304	126	2.475
Energetska podjetja - skupaj	31.426	5.795	408.826	124.771
TALUM	1.845	4	17.707	26
Proizvodnja aluminija	1.845	4	17.707	26
SID		69.674		6.176
NLB			0	4
Banke - skupaj		69.674	0	6.179
Skupaj	33.271	75.473	426.533	130.977

3.5.7.4 Prejemki

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornih svetih in njihovih komisij.

Člani uprav in poslovođstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb, in člani nadzornih svetov družb skupine v letu 2017 od družb skupine HSE niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

Prejemki (v 000 EUR)	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	1.121	130	34	22	7	1.314
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta				4	265	269
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.287	181	45	30		1.544
Skupaj 2017	2.407	311	80	56	272	3.126
Člani uprave	1.094	99	35	26	6	1.260
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta			3	9	268	280
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.272	61	41	22		1.397
Skupaj 2016	2.366	160	80	57	274	2.937

Prejemki poslovoevstev družb (v 000 EUR)	Bruto plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračilo stroškov	Bruto sejnine	Skupaj
Nikolić Stojan - HSE	129	4	4	2	6	144
Skubin Gorazd - HSE	42	71	3	0		117
Marovt Matjaž - HSE	80	2	6	1	2	91
Pozeb Viljem - DEM	103	4	2	1		110
Pintar Marjan - SENG	101	14	3	2		119
Koritnik Arman - TEŠ	107	4	7	2		120
Golob Ludvik - PV	99	5	2	1		107
Letnik Mojca - PV	93	4	1	1		99
Hudej Marjan - RGP	60	4	1	1		67
HSE Sandi - HSE Invest	117	4	6	2		127
Koželjnik Suzana - HTZ	63	7		2		71
Tumpej Andrej - DEM	33	1	1	1		35
Sovič Jelenko Natalija - PV Invest	44	5		3		52
Zaluberšek Matej - Sipoteh	20	1		1		23
Kikec Iztok - Sipoteh	29	1		2		32
Skupaj 2017	1.121	130	34	22	7	1.314

Prejemki članov nadzornih svetov (v 000 EUR)	Sejнина bruto / seje	Sejнина bruto / osnovno plačilo	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Skupaj
Jančar Boštjan - član NS HSE	3	11	14	10		14
Cukrov Vesna - članica NS HSE	1	3	3	2	0	3
Markoli Boštjan - namestnik predsednika NS HSE	3	12	15	11	0	15
Otič Jernej - član NS HSE	2	11	14	10	1	15
Pantoš Miloš - član NS HSE	3	11	14	10	0	14
Slokan Črt - član NS HSE		3	3	2	0	3
Štefe Drago - član NS HSE	2	9	11	8	0	11
Perović Milan - predsednik NS HSE	3	17	20	15	0	20
Vračar Viktor - član NS HSE	3	11	15	11	0	15
Marovt Matjaž - član NS HSE	1	4	5	4	0	6
Lipušek Damjan - član NS HSE	3	11	15	11	1	15
Živanić Jovanović Vanja - članica NS HSE	2	9	11	8		11
Gorjup Barbara - članica NS HSE	3	11	15	11	0	15
Nikolić Stojan - namestnik predsednika NS PV			6	4		6
Marovt Matjaž - predsednik NS PV			2	2		2

nadaljevanje tabele:

Prejemki članov nadzornih svetov (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Rednjak Danilo - član NS PV			2	2		2
Podobnik Uroš - član NS PV			5	3		5
Polak Drago - član NS HSE Invest			2	2		2
Rejec Alida - članica NS HSE Invest			2	2		2
Tumpej Andrej - namestnik predsednika NS HSE Invest			3	2		3
Rejec Katja - članica NS HSE Invest			3	2		3
Cenc Gregor - član NS HSE Invest			1	1		1
Ivan Zagožen - predsednik NS HSE Invest			4	3		4
Mikelj Gregor - član NS HSE Invest			2	1		2
Skupaj 2017	30	124	187	136	3	189

Prejemki članov revizijske komisije nadzornega sveta HSE (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Jančar Boštjan - član RK HSE	2	3	5	3		5
Markoli Boštjan - član RK HSE	2	3	5	3	0	5
Gorjup Barbara - predsednica RK HSE	2	4	6	5	0	6
Zaman Groff Maja - zunanja članica RK HSE	3	11	14	10	0	14
Skupaj 2017	9	21	30	22	0	30

Prejemki članov kadrovske komisije nadzornega sveta HSE (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Markoli Boštjan - član kadrovske komisije	0	2	2	2	0	2
Otič Jernej - član kadrovske komisije	0	3	3	2	0	3
Slokan Črt - član kadrovske komisije	0	1	1	1		1
Perović Milan - predsednik kadrovske komisije	1	4	5	4	0	5
Marovt Matjaž - član kadrovske komisije	0	1	1	1		1
Gorjup Barbara - članica kadrovske komisije	0	2	2	2	0	2
Skupaj 2017	2	12	15	11	0	15

Prejemki članov komisije za prestrukturiranje (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Cukrov Vesna - članica komisije za prestrukturiranje		0	0	0		0
Otič Jernej - član komisije za prestrukturiranje	0	1	1	1		1
Pantoš Miloš - član komisije za prestrukturiranje	1	3	4	3	0	4
Vračar Viktor - predsednik komisije	1	4	5	4	0	5
Marovt Matjaž - član komisije za prestrukturiranje	1	1	2	1	0	2
Živanić Jovanović Vanja - članica komisije za prestrukturiranje	1	2	3	2		3
Skupaj 2017	3	11	14	10	0	15

Prejemki članov komisije za trženje in investicije (v 000 EUR)	Sejina bruto/ seje	Sejina bruto/ osnovno plačilo	Sejina bruto	Sejina neto	Potni stroški	Skupaj
Markoli Boštjan - član komisije za trženje in investicije	1	3	3	3	0	3
Pantoš Miloš - predsednik komisije za trženje in investicije	1	4	5	4	0	5
Štefe Drago - član komisije za trženje in investicije	1	2	3	2	0	3
Vračar Viktor - član komisije za trženje in investicije	1	3	4	3	0	4
Lipušček Damjan - član komisije za trženje in investicije	1	3	4	3	0	4
Skupaj 2017	4	15	19	14	0	19

3.5.7.5 Finančni instrumenti in tveganja

To poglavje je povezano s poglavjem Obvladovanje finančnih tveganj in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

3.5.7.5.1 Kreditno tveganje

Več kot 98 % čistih prihodkov od prodaje skupine se nanaša na področje prodaje in trgovanja z električno energijo, zato je večinski del aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj skoncentriran v matični družbi. Družba HSE obvladuje kreditna tveganja v skladu s postopki, opisanimi v poglavju Kreditnega tveganja v Računovodskem poročilu družbe, kjer je opisana struktura kratkoročnih terjatev družbe in njihovo obvladovanje. Družba HSE, ki odkupi glavnino proizvodnje od svojih odvisnih družb oziroma proizvodnih enot skupine, poravnava svoje obveznosti v skladu z določili pogodb o nakupu električne energije, ki jih družba HSE letno sklepa s proizvodnimi odvisnimi družbami. Električno energijo nato proda na trgu, kar pomeni, da je družba HSE najbolj izpostavljena kreditnim tveganjem. Kreditna tveganja odvisnih družb so obvladovana v skladu z internimi akti in postopki posamezne odvisne družbe.

Družbe v skupini upravljajo s kreditnimi tveganji s podrobnim pregledom in preudarno izbiro svojih

poslovnih partnerjev pred njihovo odobritvijo, rednim spremljanjem poslovanja vsakega posameznega poslovnega partnerja po njihovi odobritvi in s konservativnim pristopom k postavljanju omejitev obsega poslovanja s posameznim poslovnim partnerjem.

Poslovne terjatve so zavarovane z bančnimi in korporativnimi garancijami, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, z depoziti, s predplačili - ter menicami in izvršnicami. Družbe skupine imajo zavarovanih približno 70 % kratkoročnih terjatev do kupcev, ki predstavljajo glavnino vseh terjatev skupine.

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank in finančnih institucij skupina redno spremlja podatke o poslovanju bank, s katerimi sodeluje. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok in sklepanjem poslov zavarovanja pred valutnimi in obrestnimi tveganji na podlagi standardiziranih ISDA pogodb.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

Dolgoročne poslovne in finančne terjatve po rokih zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročno dani depoziti drugim	11	28	15	55
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	251	583		834
Dolgoročno dani predujmi	11	29	27	68
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	2		3.104	3.106
Skupaj 31.12.2017	275	641	3.147	4.063
Dolgoročno dani depoziti drugim	132	17	16	165
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	145	142		287
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	76	817		893
Dolgoročno dani predujmi	11	29	27	68
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	85	2	624	711
Skupaj 31.12.2016	450	1.007	667	2.124

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve po rokih zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim						10	10
Kratkoročno dani depoziti drugim	13.392	123		1			13.516
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	224						224
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0						0
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	120.595	2.691	88	38	215	6.601	130.227
Kratkoročno dani predujmi	2.592					207	2.799
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	28.099				143		28.242
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.670					1.075	8.745
Skupaj 31.12.2017	172.572	2.814	88	39	358	7.893	183.762
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam				31			31
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim						10	10
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	666	30	26	25	23	166	936
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0						0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	115.091	505	45	40	745	6.739	123.164
Kratkoročno dani predujmi	1.645					207	1.851
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	26.026						26.026
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	829					895	1.724
Kratkoročno dani depoziti drugim	2.559	7	5		37	117	2.725
Skupaj 31.12.2016	146.816	543	75	96	805	8.133	156.468

Gibanje popravkov vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev (v 000 EUR)

	2017	2016
Stanje na dan 1.1.2017	289	2
Izterjane odpisane terjatve	(115)	(0)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev		287
Dokončen odpis terjatev	(173)	
Stanje na dan 31.12.2017		289

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih finančnih terjatev in posojil (v 000 EUR)

	2017	2016
Stanje na dan 1.1.	41	26
Izterjane odpisane terjatve	(16)	(18)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev		33
Dokončen odpis terjatev	(16)	
Stanje na dan 31.12.	10	41

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev (v 000 EUR)

	2017	2016
Stanje na dan 1.1.	7.995	7.968
Izterjane odpisane terjatve	(201)	(351)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	794	463
Dokončen odpis terjatev	(781)	(85)
Stanje na dan 31.12.	7.806	7.995

Skupina ima konec leta 2017 oblikovanih za 7.806 tisoč EUR popravkov vrednosti za dvomljive in sporne kratkoročne poslovne terjatve.

Popravek vrednosti za dvomljive in sporne terjatve je oblikovan za nezavarovane terjatve, ki so zapadle in neplačane več kot 361 dni.

Kreditna tveganja skupine so bila v letu 2017 ustrezno obvladovana, vse aktivnosti so se izvajale v skladu z veljavnimi politikami in pravilniki, ki se nanašajo na upravljanje kreditnih tveganj.

Vrednost zastavljenih terjatev za posojila na dan 31. december 2017 znaša 58.137 tisoč EUR.

3.5.7.5.2 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti.

V skupini se izvaja politika rednega načrtovanja denarnih tokov in upravljanja likvidnosti, v skladu s katero se ažurno spremlja likvidnostna situacija in denarni tokovi na dnevni, mesečni in letni ravni. Matična družba skrbi za spremljanje, načrtovanje in uravnavanje likvidnosti na konsolidirani ravni.

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je bilo v letu 2017 ustrezno obvladovano s pomočjo sprotnega usklajevanja ročnosti terjatev in

obveznosti, dosledne izterjave zapadlih terjatev, zagotovitve ustrezne likvidnostne rezerve in ustreznih kreditnih linij ter možnosti trajnega ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja.

V okviru upravljanja likvidnostnih tveganj posebno pozornost posvečamo tudi tveganjem, povezanim s kršenjem finančnih zavez v pogodbah o zadolževanju. Kazalniki družbe in skupine HSE so bili v 2017 v skladu z zavezami v pogodbah o zadolževanju.

Družba in skupina HSE ima vzdržno likvidnostno stanje na dolgi rok ter vzpostavljene pogoje za obvladovanje likvidnostnega tveganja in vzdrževanja ustrezne likvidnostne rezerve v primeru pojava nepredvidenih negativnih dogodkov.

Likvidnostna rezerva skupine, ki sestoji iz neizkoriščenih, a odobrenih kreditnih linij, in razpoložljivih denarnih sredstev in je namenjena uravnavanju denarnih tokov ter pomembno znižuje likvidnostno tveganje družbe in skupine HSE, je ustrezna.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja se spremlja po posameznih kategorijah poslovanja skupine, in sicer:

Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz poslovanja, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem. Likvidnostno tveganje iz poslovanja je obvladovano predvsem z usklajevanjem plačilnih rokov terjatev in obveznosti, ki izhajajo iz osnovne dejavnosti – trgovanja z električno energijo, kakor tudi plačilnih rokov drugih obveznosti na način, da družbe v skupini pravočasno poravnava obveznosti do dobaviteljev. Cilj ukrepov za obvladovanje likvidnostnega tveganja iz poslovanja je zagotavljanje optimalne plačilne sposobnosti za poravnavanje tekočih obveznosti družb skupine tako v normalnih, kot tudi v kritičnih in nepredvidljivih okoliščinah, ki izhajajo iz trgovanja z električno energijo, prenosnih zmogljivosti, emisije kuponov in terminskih pogodb, ki zahtevajo ustrezno višino likvidnostnih rezerv za zagotovitev stabilnosti vsakodnevnih operacij in trgovanja. Ukrepi vključujejo ažurno spremljanje poravnav dobaviteljev, podaljševanje plačilnih rokov ter dogovore o zamiku plačil. Likvidnostno tveganje iz

poslovanja se v letu 2017 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naložbenja, ki je tesno povezano z investicijskim tveganjem. Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naložbenja predstavlja zagotavljanje financiranja investicij v skladu z investicijskimi programi na način, da so pravočasno zagotovljena zadostna sredstva predvidena v finančnih načrtih, da ne prihaja do zamud pri izvedbi projektov. Likvidnostno tveganje iz naslova naložbenja se odraža tudi na strani prilivov – z uresničevanjem dezinvestiranja, ki se za namen optimizacije poslovanja izvaja v okviru družb skupine. Likvidnostno tveganje iz naložbenja se v letu 2017 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz financiranja je tveganje povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov, kar zajema aktiven odnos do finančnih trgov, pridobitev zadostnih kratkoročnih posojil in kreditnih linij kakor tudi dolgoročnih virov financiranja za namen pravočasnega poravnavanja obveznosti družb skupine, ob spoštovanju danih zavez iz posojilnih pogodb s poslovnimi bankami. V skupini je vzpostavljeno upravljanje z denarnimi sredstvi ali »cash management« v obliki kratkoročnega zadolževanja med družbami v skupini. Osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v skupini, pri čemer se izvaja optimizacija likvidnosti posameznih družb in skupine. Likvidnostno tveganje iz naslova financiranja je bilo v letu 2017 ustrezno obvladovano, saj si je skupina uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih in garancijskih linij za nemoteno poslovanje.

Z razdolževanjem v skladu z načrtom ter ohranitvijo bonitetnih ocen s strani bonitetnih agenciji Moody's in Standard & Poor's »Ba2 stable« (Moody's) in »BB positive« (Standard & Poor's), obe s stabilnim prihodnjim izgledom, družba in skupina HSE dodatno izkazuje stabilnost poslovanja.

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti po zapadlosti skupine je prikazana v spodnjih tabelah.

Dolgoročne poslovne in finančne obveznosti po zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	81.340	309.553	388.587	779.480
Druge dolgoročne finančne obveznosti		63		63
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	27	20		46
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		3	6	9
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	87	3	59	149
Skupaj 31.12.2017	81.454	309.641	388.652	779.747
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	68.364	299.955	476.746	845.066
Druge dolgoročne finančne obveznosti	11	4	3.138	3.152
Dolgoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb			0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	20	23	252	295
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		3	6	9
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	33	3	130	166
Skupaj 31.12.2016	68.428	299.988	480.272	848.688

IFP - izkaz finančnega položaja

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti (v 000 EUR)		Zapadlost v plačilo					Skupaj
		nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	71.695						71.695
Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	61						61
Druge kratkoročne finančne obveznosti	140						140
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	2.165	130					2.296
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78						78
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	118.997	1.314	18		5	296	120.630
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	2.219						2.219
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	15.929						15.929
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	27.128						27.128
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	2.788	37					2.825
Skupaj 31.12.2017	241.201	1.481	18		5	296	243.001
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	51.031						51.031
Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	53						53
Druge kratkoročne finančne obveznosti	298	1	1	1	1		303
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.361	119				0	1.480
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	74						74
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	103.825	1.872	27	23	12	131	105.890
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	572						572
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	17.328						17.328
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	26.165						26.165
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.625	24					1.649
Skupaj 31.12.2016	202.332	2.016	28	24	13	131	204.545

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31. december 2017 je prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti. Skupina razpolaga z zadostnimi finančnimi viri za poplačilo obveznosti do bank, ki zapadejo v

plačilo v letu 2018. Vir predstavljajo prejemki iz poslovanja, hkrati pa skupina razpolaga z likvidnostno rezervo v obliki denarnih sredstev v višini 61.693 tisoč EUR ter dolgoročnega revolving posojila v višini 50.200 tisoč EUR.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank (v 000 EUR)	Predvideni denarni tokovi					Skupaj
	do 2 meseca po datumu IFP	od 2 do 12 mesecev po datumu IFP	od 1 do 2 let po datumu IFP	od 2 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
	Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja					
Kratkoročna posojila	430	1.179				1.609
Dolgoročna posojila	838	107.202	114.468	382.611	504.345	1.109.463
Skupaj	1.268	108.381	114.468	382.611	504.345	1.111.073
IFP - izkaz finančnega položaja						

IFP - izkaz finančnega položaja

3.5.7.5.3 Tečajno tveganje

Skupina je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro.

Tečajno tveganje skupine je bilo v letu 2017 ustrezno obvladovano. Skupina obvladuje tečajna tveganja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju valutnega tveganja skupine. S tečajnim tveganjem se srečuje predvsem obvladujoča družba pri trgovanju z električno energijo v tujih valutah na tujih trgih, pri čemer po potrebi izpostavljenost zaščiti z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Tečajno tveganje je prisotno tudi pri poslovanju odvisnih družb s sedežem v jugovzhodni Evropi, vendar je izpostavljenost tečajnim tveganjem iz tega naslova minimalna, saj predstavlja poslovanje odvisnih družb s sedežem v jugovzhodni Evropi manjši del poslovanja v primerjavi s celotnim poslovanjem skupine.

Ker so ostale valute pri poslovanju prisotne v manjši meri, skupina ne pripravlja analize občutljivosti za spremembo tečajev ostalih valut, saj sprememba teh tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid skupine.

Za preračun postavk v skupinskih računovodskih izkazih so bili uporabljeni naslednji tečaji:

Tečaji

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2017	Končni tečaj v EUR za leto 2016
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,4400	7,5597
Makedonija	MKD	61,2150	61,8000
Srbija	RSD	118,6600	123,6000

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev (v 000 EUR)				Ostale valute	Skupaj
	EUR	HUF			
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	45			10	55
Dolgoročne poslovne terjatve	3.443			565	4.008
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	13.465			50	13.516
Kratkoročne poslovne terjatve	158.850	2	3.578		162.429
Dolgoročne finančne obveznosti	(779.543)				(779.543)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(204)				(204)
Kratkoročne finančne obveznosti	(71.896)				(71.896)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(166.303)	(650)	(2.615)		(169.568)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2017	(842.144)	(648)	1.588		(841.203)
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	155			10	165
Dolgoročne poslovne terjatve	1.388			282	1.670
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	2.657			68	2.725
Kratkoročne poslovne terjatve	144.271		1.666		145.937
Dolgoročne finančne obveznosti	(848.218)				(848.218)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(470)				(470)
Kratkoročne finančne obveznosti	(51.886)				(51.886)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(149.381)	(333)	(958)		(150.672)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2016	(901.483)	(333)	1.068		(900.748)

IFP - izkaz finančnega položaja

Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti (v 000 EUR)			31.12.2016
	31.12.2017		
do 12 mesecev	4.494		4.200
Skupaj	4.494		4.200

Učinek valutnih zamenjav (v 000 EUR)			2016
	2017		
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(49)		(53)
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	5		66
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(89)		(13)

3.5.7.5.4 Obrestno tveganje

Skupina obvladuje obrestna tveganja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju obrestnega tveganja skupine, ki opredeljuje in določa politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v skupini. Obrestno tveganje je bilo v letu 2017 ustrezno obvladovano, saj

je cilj upravljanja z obrestnim tveganjem omejiti in zmanjšati tveganje, povezano s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirati denarne tokove.

Na dan 31. december 2017 je več kot polovica vseh dolgoročnih posojil skupine obrestovanih s fiksno obrestno mero.

Obrestno tveganje družbe v skupini tekoče spremljajo in o njegovem obvladovanju redno poročajo. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in vrednosti sklenjenih poslov obrestnega ščitenja ter se v povezavi s tem po posameznih družbah sprejemajo ustrezne strategije ščitenja pred obrestnim tveganjem.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk (b.t.) na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid skupine za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri posojilih, ki so sklenjena po obrestni meri Euribor »zero floor« smo pri izračunu upoštevali pribitek + 0,50 b.t. na povprečno vrednost Euriborja v 2017 (povprečna vrednost 3-mesečnega Euriborja -0,329 %; povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja -0,260 %). Pri posojilih, ki klavzule »zero floor« ne vsebujejo smo upoštevali spremembo obrestne mere +/- 50 b. t., glede na vrednost Euribor na dan fiksacije pred posameznim obrestnim obdobjem. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi obrestne mere za +/- 50 b.t.

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri (v 000 EUR)	Čisti poslovni izid 2017		Čisti poslovni izid 2016	
	Povečanje za 50 b.t.	Zmanjšanje za 50 b.t.	Povečanje za 50 b.t.	Zmanjšanje za 50 b.t.
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(1.284)	811	(1.204)	461
Finančna sredstva			(0)	0
Finančne obveznosti	(1.284)	811	(1.203)	460

3.5.7.5.5 Cenovno tveganje

Skupina trguje s terminskimi pogodbami z namenom zavarovanja dolgoročnih pozicij pred cenovnimi tveganji.

Cenovna tveganja izhajajo iz nihanja tržnih cen električne energije in tržnih cen drugih energentov (premog, plin, nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene električne energije ali na poslovanje skupine. Prav tako je skupina izpostavljena nihanju cen emisijskih kuponov, ki jih je je potrebno zagotavljati kot posledica obratovanja termoelektrarn v skupini.

Vpliv cenovnega tveganja na poslovanje skupine je mogoče kvantificirati na podlagi ključnih spremenljivk:

- tržna pozicija skupine po posameznih trgih v določenem trenutku dobave,
- volatilnost oziroma nihajnost cen na posameznih trgih v določenem trenutku dobave ter

- korelacija oziroma povezanost cen med posameznimi trgi v določenem trenutku dobave.

Omenjene spremenljivke so vključene v izračun parametra VaR (angl. Value-at-Risk), ki je glavni pokazatelj izpostavljenosti skupine cenovnim nihanjem, posredno pa tudi količinskim tveganjem (preko tržne pozicije). V skupini spremljamo 5-dnevni VaR s 95 % intervalom zaupanja. Parameter predstavlja velikost potencialne izgube vrednosti trgovalnega portfelja skupine v petih dneh, ki v 95 % primerov normalnih premikov trga ne bo presežena glede na tržne cene, korelacije in volatilnosti ter glede na količinsko pozicijo skupine. Osrednji parameter kontrole tveganja tržne pozicije predstavlja vrednost VaR, ki za vse trgovalne posle v vseh obdobjih dobave ne sme preseči 5.000 tisoč EUR. V letu 2017 je povprečna vrednost znašala 1.800 tisoč EUR, najvišja dnevna vrednost pa 2.900 tisoč EUR. Sistem spremljanja cenovnih tveganj se redno nadgrajuje.

Skupina upravlja in obvladuje cenovna tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- z dnevnim spremljanjem tržne pozicije na ravni skupine kot tudi obvladujoče družbe po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oziroma pomen. V primeru, da pozicija v določenem trenutku presega količine dovoljene s pravilniki, se jo ustrezno korigira,
- z dnevnimi tržnimi aktivnostmi – sklepanjem kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov s finančno poravnavo, glede na vrsto trgovalnega posla,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem cen energentov ter napovedjo pričakovanih sprememb cen energentov na različnih trgih,
- z dnevnim spremljanjem tržnih aktivnosti na trgu emisijskih kuponov,
- s spremljanjem investicijskih odločitev v energetiki na območju Evropske unije in gospodarske rasti vodilnih držav,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem vrednosti parametra VaR in MtM (Mark-to-Market) po posameznih skupinah poslov skupine, ki imajo podoben namen, upošteva omejitve oziroma nivoje vrednosti VaR določenimi s pravilniki,
- z dnevnim spremljanjem vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oziroma minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja,
- s tedenskimi pregledi razmer, cen in dogodkov na trgu električne energije,
- z dvotedenskimi pregledi izpostavljenosti skupine tveganjem po posameznih skupinah poslov s podobnim pomenom ter pregled razmer na trgih z nafto in premogom.

Prodaja električne energije in nakup emisijskih dovolilnic iz naslova lastne proizvodnje je urejena na

podlagi Strategije prodaje lastne proizvodnje in nakupa emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje skupine. Mehanizem je vzpostavljen z namenom razpršitve cenovnega tveganja čez daljše trgovalno obdobje. Obdobje prodaje v prihodnosti je pogojeno z likvidnostjo trga. Postopki, povezani z izvajanjem strategije prodaje lastne proizvodnje, se neprestano spremljajo in ocenjujejo vsaj vsaka dva tedna v okviru sestajanja skupine za prodajo lastne proizvodnje. Obvladujoča družba zmanjšuje tveganja iz naslova cen električne energije z delnimi prodajami količin lastne proizvodnje in nakupi emisijskih kuponov na energetskih trgih za leta vnaprej.

3.5.7.5.6 Upravljanje s kapitalom

Upravljanje s kapitalom		
(v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne obveznosti	779.543	848.218
Kratkoročne finančne obveznosti	71.896	51.387
Skupaj finančne obveznosti	851.439	899.605
Kapital	1.032.427	1.015.220
Finančne obveznosti/Kapital	0,82	0,89
Denar in denarni ustrezniki	61.693	83.485
Neto finančna obveznost	789.746	816.120
Neto dolg/Kapital	0,76	0,80

Kazalnik, ki kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom, je konec leta 2017 nižji glede na konec leta 2016. Razlog za izboljšanje je nižja zadolženost skupine HSE zaradi odplačil posojil, višje stanje denarnih sredstev ter kapitala zaradi poslovanja s čistim dobičkom.

Skupina izvaja številne ukrepe optimizacije in racionalizacije poslovanja, ki se odražajo v nižjih stroških vzdrževanja in dela. Izvajajo se postopki odprodaje poslovno nepotrebnih sredstev, nekateri učinki pa bodo vidni šele v prihodnjih letih.

3.5.7.6 Poštene vrednosti

Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, razen izvedenih finančnih instrumentov, ki so evidentirani po poštenu vrednosti.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov (v 000 EUR)	31.12.2017		31.12.2016	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	173	173	381	381
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	173	173	381	381
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	241.701		233.753	
Finančne terjatve	13.570		2.890	
Poslovne in druge terjatve	166.437		147.378	
Denarna sredstva	61.693		83.485	
Skupaj	241.874	173	234.135	381
Izvedene finančne obveznosti po poštenu vrednosti	61	61	53	53
Izvedeni finančni instrumenti (obveznosti)	61	61	53	53
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	1.024.475		1.060.575	
Bančna posojila	851.175		896.097	
Druge finančne obveznosti	203		3.455	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	173.097		161.023	
Skupaj	1.024.536	61	1.060.628	53

Finančna sredstva in obveznosti po poštenu vrednosti glede na hierarhijo (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Finančna sredstva po poštenu vrednosti - prva raven	34	35
Finančna sredstva po poštenu vrednosti - tretja raven	139	346
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti - druga raven	61	53

Glavnino finančnih sredstev po poštenu vrednosti prve ravni predstavljajo za prodajo razpoložljiva finančna sredstva – delnice Triglav, ki jih izkazuje družba SENG v višini 34 tisoč EUR, finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni v glavnini predstavljajo za prodajo razpoložljiva sredstva HSE v višini 112 tisoč EUR, finančne obveznosti po poštenu vrednosti druge ravni pa predstavlja nerealizirana izguba učinkovitih poslov valutnih zamenjav.

3.5.7.7 Dogodki po datumu poročanja

V družbi TET, je bil leta 2014 sprožen postopek redne likvidacije. V družbi HSE so se zaradi obstoja odbitnih davčnih razlik iz naslova prevrednotovalnih finančnih odhodkov zaradi oslabilve finančne naložbe ob prehodu v likvidacijo oblikovale odložene terjatve za davke. V računovodskih izkazih za leto 2017 so bile le-te odpravljene, ker je družba TET v likvidaciji, v začetku leta 2018 prešla v delujočo družbo, s tem pa se je v družbi HSE tudi zmanjšala zmožnost koriščenja omenjenih odbitnih davčnih razlik v okviru davčnih obračunov.

Dne 2. februarja 2018 smo od Abanke, prejeli dopis o vnovčenju bančne garancije za dobro izvedbo del Eko srebrne hiše v znesku 700 tisoč EUR, ki so ga 5. februarja 2018 tudi izvršili upravičencu garancije. Z banko se dogovarjamo o načinu plačila garancije.

↑376 mio EUR

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

↑7 TWh

**PRODAJA ELEKTRIČNE
ENERGIJE**

↓10 mio EUR

ZADOLŽENOST

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

4.1 Revizorjevo poročilo za družbo HSE

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo priložene ločene računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana (»družbe«), ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2017, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi resnični in pošten prikaz nekonsolidiranega finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2017 ter njenega nekonsolidiranega poslovnega izida in nekonsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Uvod z vključenim Poročilom nadzornega sveta in poslovno poročilo, ki sta sestavni del letnega poročila družbe. Druge informacije ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij, in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni ločeni računovodski izkazi, v vseh pomembnih pogledih skladne z informacijami v ločenih računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Poročilo o drugih regulatornih zahtevah

Družba je razkrila računovodske izkaze po dejavnostih s pojasnili v poglavju *Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona*, ki vključujejo izkaz finančnega položaja po dejavnostih na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida po dejavnostih ter izkaz denarnih tokov po dejavnostih za tedaj končano leto.

Poslovodstvo družbe je odgovorno za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih z uporabo sodil v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1) in za upoštevanje določb Energetskega zakona (EZ-1).

Naša odgovornost je preveriti ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe skladno z zahtevami ZPFOLERD-1 ter ali je družba upoštevala določbe EZ-1 glede razkrivanja računovodskih izkazov po dejavnostih.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji računovodskih izkazov, poročamo, da je družba razkrila računovodske izkaze po dejavnostih in da so sodila, ki jih je uporabila pri pripravi le-teh, ustrezna ter pravilno uporabljena.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Boštjan Mertelj

pooblaščen revizor

Barbara Kunc

pooblaščen revizorka

partner

Ljubljana, 4. april 2018

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

4.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko posloвання družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Posloводство upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje posloвання, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost posloводства pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

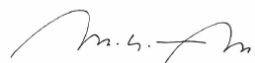
Posloводство je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe, ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Posloводство je prav tako odgovorno za varovanje

premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Posloводство potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Posloводство je računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2017, sprejelo dne 3. aprila 2018.

Ljubljana, 3. april 2018

Matjaž Marovt, generalni direktor HSE

mag. Stojan Nikolić, finančni direktor HSE

4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodsko poročilo družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o. predstavlja računovodske izkaze s pojasnili.

Na podlagi sklepa Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29. novembra 2010 družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in

pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba KPMG Slovenija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja

4.4 Računovodski izkazi

4.4.1 Izkaz finančnega položaja

Izkaz finančnega položaja (v 000 EUR)	Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
SREDSTVA		1.321.085	1.299.128
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.118.974	1.122.483
I. Neopredmetena sredstva	1	26.839	27.434
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	12.426	11.754
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	1.010.573	1.011.775
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	65.764	65.388
VI. Dolgoročne poslovne terjatve		3.104	624
VIII. Odložene terjatve za davek	5	267	5.510
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		202.111	176.645
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	6	2.584	1.906
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7	135.566	117.157
V. Terjatve za odmerjeni davek	24	1.270	
VI. Druga kratkoročna sredstva	8	35.963	28.630
VII. Denar in denarni ustrezniki	9	26.728	28.951
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		1.321.085	1.299.128
A. KAPITAL	10	905.369	876.577
I. Vpoklicani kapital		29.559	29.559
II. Kapitalske rezerve		561.243	561.243
III. Rezerve iz dobička		562.745	562.745
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem		10.753	1.741
V. Rezerva za pošteno vrednost		51	21
VI. Zadržani poslovni izid		(258.982)	(278.731)
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		220.243	237.146
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11	822	738
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	12	219.421	236.408
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		195.473	185.405
II. Kratkoročne finančne obveznosti	13	17.201	10.002
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	14	132.706	125.884
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	24		1.469
V. Druge kratkoročne obveznosti	15	45.565	48.049

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.2 Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida (v 000 EUR)		Pojasnilo	2017	2016
POSLOVNI PRIHODKI			1.610.815	1.238.417
1. Čisti prihodki od prodaje	17		1.610.688	1.234.433
4. Drugi poslovni prihodki	18		127	3.985
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA			1.610.815	1.238.417
POSLOVNI ODHODKI			1.563.353	1.173.448
5. Stroški blaga, materiala in storitev	19		1.551.739	1.164.179
6. Stroški dela	20		9.898	8.143
7. Odpisi vrednosti	21		845	766
8. Drugi poslovni odhodki			872	361
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA			47.462	64.969
9. Finančni prihodki	22		47.814	55.271
10. Finančni odhodki	23		62.314	67.813
FINANČNI IZID			(14.500)	(12.542)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI			32.962	52.427
DAVEK		24	13.224	8.067
12. Odmerjeni davek			7.980	9.029
13. Odloženi davek			5.244	(961)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		25	19.738	44.360
Lastnik matične družbe			19.738	44.360

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa (v 000 EUR)		Pojasnilo	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta		25	19.738	44.360
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv			42	78
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid			42	78
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	10		9.019	2.340
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	10		(6)	138
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid			9.013	2.478
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja			28.792	46.915
Lastnik matične družbe			28.792	46.915

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.4 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov (v 000 EUR)	2017	2016
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	19.738	44.360
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	313	280
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	494	477
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	1	
Odpise poslovnih terjatev	28	6
Odpravo odpisa/slabitev poslovnih terjatev		(862)
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	9	2
Finančne prihodke	(47.814)	(55.271)
Finančne odhodke	62.314	67.813
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(8)	(13)
Davke	13.224	8.067
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	48.299	64.860
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah		1
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	(28.251)	(1.107)
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	13.357	17.637
Rezervacijah	114	(2.993)
Plačnem davku iz dobička	(10.720)	(1.200)
Denarna sredstva iz poslovanja	22.799	77.198
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	277	3.319
Prejemki iz drugega financiranja	1.087	1.913
Prejete dividende	41.155	50.322
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	29	20
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	36.587	21.129
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	240	860
Prejemki od zmanjšanja danih dolgoročnih posojil	47.509	225.020
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	3.749	46
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb		5.005
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(1.197)	(420)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(36.305)	(27.607)
Izdatki za nakup odvisnih družb	(47.259)	(234.894)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(20.000)	(800)
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	(27.259)	(162.934)
Izdatki za poravnavo izvedenih finančnih instrumentov	(1.040)	(807)
Denarna sredstva iz naložbenja	(2.426)	(119.826)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Sprememba kapitala		
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih		178.074
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih		132.503
Izdatki za obresti od kreditov	(8.018)	(11.155)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(5.375)	(6.297)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(9.203)	(10.922)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil		(267.789)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti	(0)	(3)
Denarna sredstva iz financiranja	(22.597)	14.412
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	28.951	57.157
Finančni izid v obdobju	(2.224)	(28.205)
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	26.728	28.951

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala (v 000 EUR)	VPOKLICANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBIČKA		REZERVA ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM	REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST	ZADRŽANI POSLOVNI IZID			Skupaj
		Osnovni kapital	KAPITALSKE REZERVE			Druge rezerve iz dobička	Preneseni poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2016	29.559	561.243	562.745	(737)	(30)	(0)	(323.117)		829.662
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa				(2.202)	51	27	44.360		42.235
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid					51	27			78
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev					51	27			78
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid				(2.202)					(2.202)
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				138					138
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				2.340					2.340
B.3. Spremembe v kapitalu						(278.758)	278.758		
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						(323.117)	323.117		
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala						44.360	(44.360)		
Stanje na dan 31.12.2016	29.559	561.243	562.745	(2.940)	21	(278.731)			871.897
Stanje na dan 1.1.2017	29.559	561.243	562.745	1.741	21	(278.731)			876.577
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa				9.013	31	11	19.738		28.792
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							19.738		19.738
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid					31	11			42
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev					31	11			42
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid				9.013					9.013
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				(6)					(6)
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo				9.019					9.019
B.3. Spremembe v kapitalu						19.738	(19.738)		
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						19.738	(19.738)		
Stanje na dan 31.12.2017	29.559	561.243	562.745	10.753	51	(258.982)			905.369

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 Pojasnila k računovodskim izkazom družbe HSE

4.5.1 Poročajoča družba

Holding Slovenske elektrarne d. o. o. (v nadaljevanju "družba") je družba, registrirana s sedežem v Sloveniji in je obvladujoča družba skupine HSE. Naslov registriranega sedeža je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana. Glavna dejavnost družbe je trgovanje z električno energijo.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2017.

4.5.2 Podlaga za sestavo

A) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. december 2017 je družba upoštevala veljavne:

- Mednarodne standarde računovodskega poročanja, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde, Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje, Mednarodne standarde računovodskega poročanja in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija,
- Zakon o gospodarskih družbah,
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodka pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe,
- ostalo veljavno zakonodajo.

B) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno

skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- **Pošteno predstavljanje in skladnost z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja:** računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- **Doslednost predstavljanja:** predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- **Bistvenost in združevanje:** vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- **Pobotanje:** niti sredstva in obveznosti do virov sredstev niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- **Primerjalne informacije:** razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2017.

C) PODLAGA ZA MERJENJE

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti, razen izvedenih finančnih instrumentov in za prodajo razpoložljivih sredstev, ki so prikazani po pošteni vrednosti ter finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

D) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v EUR (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do

nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah. V kolikor je vrednost v tabeli prikazana z 0 pomeni, da je vrednost nižja od 500 EUR. V primeru da je v tabeli celica prazna je vrednost postavke 0 EUR.

E) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (pojasnilo 1, 2 Izkaza finančnega položaja),
- preizkusu oslabitve sredstev (pojasnilo 1, 2 in 3 Izkaza finančnega položaja),
- oceni poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov (pojasnilo 10 Izkaza finančnega položaja),
- oceni udenarljive vrednosti terjatev (razkritje Kreditno tveganje),
- oceni rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge zaposlencev (pojasnilo 11 Izkaza finančnega položaja) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (pojasnilo 17 Izkaza finančnega položaja).

Dodatne ocene in presoje poslovodstva pri pripravi izkazov na dan 31. december 2017 so naslednje:

1. Družba ima pravico reodkupa celotnega prodanega poslovnega deleža v družbi HESS v letu 2014 (35,6 % in ne manj), in sicer kadarkoli do 31. decembra 2019. Pri

reodkupu se uporabi enaka metoda in način cenitve kot pri prodaji poslovnega deleža.

Družba v danih tržnih razmerah, ob trenutni zadolženosti skupine HSE, realiziranemu in planiranemu prostemu denarnemu toku, nima na razpolago prostih denarnih sredstev za odkup poslovnega deleža v družbi HESS, prav tako je omejena pri pridobivanju dodatnih finančnih virov v obliki povečanja zadolženosti družbe ali skupine HSE. Strategija poslovanja družbe in skupine HSE je usmerjena v razdolževanje skupine HSE, zmanjševanje investicijskih izdatkov v nove proizvodne objekte in optimizacijo ter racionalizacijo poslovnih procesov skupine HSE. Družba odkupa poslovnega deleža v družbi HESS do konca leta 2019 ni planirala.

Družba je s prodajo 35,6 % poslovnega deleža v družbi HESS izgubila večinsko kontrolo nad upravljanjem družbe HESS (skupina HSE ima manjšino članov v nadzornem svetu HESS).

2. Družba posle prodaje in nakupa električne energije (razen poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z električno energijo, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MRS 39 ne štejejo za posle v sklopu finančnih inštrumentov (MRS 39/5).
3. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (TEŠ) se uporabljajo projekcije poslovanja za njeno celotno dobo uporabe. Uporabljene cenovne projekcije gibanja cen električne energije in emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so omejene na obdobje 2021 - 2040. Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusa oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročneje investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih podatkov za izvedbo preizkusov oslabitve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja predvidenega obratovanja

energetskih objektov in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.

4.5.3 Podružnice in predstavništvo

Družba ima v tujini podružnico na Češkem in predstavništvo v Romuniji. Preko podružnice družba v letu 2017 ni izvajala poslov, ker je trgovanje z električno energijo prenesla na samo družbo. Poslovanje podružnice in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze družbe.

4.5.4 Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

4.5.4.1 Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

4.5.4.2 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in emisijske kupone za potrebe proizvodnje električne energije v skupini HSE. Emisijske kupone za trgovanje izkazuje med zalogami.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega neopredmetenega sredstva. Družba nakupe neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjena doba koristnosti - neopredmetena sredstva		
	2017	2016
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

4.5.4.3 Nepremičnine, naprave in oprema
Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno

opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, to je do aktivacije sredstva, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Družba ni imela najetih posojil za nabavo osnovnih sredstev, tako da stroški izposojanja sredstvom v gradnji oziroma izdelavi niso pripisani.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomerne časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavne) dela nepremičnin, naprav in opreme. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je nepremičnina, naprava in oprema razpoložljiva za uporabo. Nepremičnine, naprave in oprema v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjena doba koristnosti - nepremičnine, naprave in oprema	2017	2016
Poslovni prostori	50 let	50 let
Sončna elektrarna	25 let	25 let
Računalniška oprema	2-5 let	2-5 let
Pohištvo	10 let	10 let
Drobni inventar	3-5 let	3-5 let
Osebna vozila	5 let	5 let
Druge naprave in oprema	3-10 let	3-10 let

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi

predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela nepremičnin, naprav in opreme se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

4.5.4.4 Najeta sredstva

Najem, pri katerem družba prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Pri teh najemih je najemnina izkazana kot strošek v izkazu poslovnega izida na podlagi enakomerne časovnega razmejevanja.

4.5.4.5 Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi

oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi) in pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

V primeru prodaje deleža v odvisni družbi se razlika med knjigovodsko vrednostjo in prodajno vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

4.5.4.6 Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, praviloma se njen delež v takih družbah giblje med 20 % in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

4.5.4.7 Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizvedena finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izvedeni finančni instrumenti.

I. NEIZVEDENA FINANČNA SREDSTVA

Neizvedena finančna sredstva vključujejo naložbe, terjatve do kupcev, posojila, denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Neizvedeni finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- Finančno sredstvo po poštenu vrednosti preko poslovnega izida
- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva
- Posojila in terjatve do kupcev
- Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

A) FINANČNI SREDSTVO PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

Finančno sredstvo je razvrščeno po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, če je v posesti za trgovanje ali če je določeno kot takšno po začetnem pripoznanju. Finančna sredstva so določena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida pod pogojem, da je družba zmožna voditi ta sredstva in tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti.

Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so merjena po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida družbe zajemajo predvsem nerealizirane in ovrednotene izpeljane finančne instrumente na dan poročanja.

B) ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizvedena finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve. Med njimi družba izkazuje naložbe v družbe, kjer ima manj kot 20 % delež in naložbo v zavod.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po poštenu vrednosti; če jo je mogoče ugotoviti, se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu in rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko

presoditi, družba finančno sredstvo meri po nabavni vrednosti.

C) POSOJILA IN TERJATVE DO KUPCEV

Posojila in terjatve do kupcev so neizvedena finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve do kupcev izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve do kupcev so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila z obrestmi ter terjatve do kupcev.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave (plačila), terjatve do kupcev pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti, večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

D) DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

II. NEIZPELJANE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne obveznosti in obveznosti do dobaviteljev. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), obveznosti do dobaviteljev pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

III. IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedeni finančni instrumenti, ki jih družba sklepa, ustrezajo načelom določenim v MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznanje in merjenje.

Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Družba ima sklenjene valutne zamenjave in standardizirane rokovne pogodbe za nakup električne energije in emisijskih kuponov v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno glede na to ali izvedeni finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Družba uporablja pri razvrstitvi izvedenih finančnih instrumentov kot varovanje pred tveganji merila, ki so opredeljena v MRS 39, in sicer:

- instrument mora varovati pred tveganjem spremembe denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanim tveganjem;
- učinkovitost varovanja pred tveganjem (t. j. stopnja do katere spremembe v vrednosti varovanja pred tveganjem vplivajo na spremembe vrednosti varovane postavke ali prihodnje transakcije) mora biti med 80 % in 125 %;
- v primeru varovanja pred tveganjem denarnih tokov morajo biti prihodnje transakcije, ki bodo zavarovane pred tveganji, zelo verjetne;
- obstajati mora možnost zanesljivega merjenja učinkovitosti varovanja pred tveganji;
- varovanje pred tveganji mora biti od začetka podprto z ustrezno dokumentacijo.

Ko se izvedeni finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče

pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, ali če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izvedenih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oziroma jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo, kot pogodbe sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine ("own use" oziroma lastna raba), potem le-ti ne spadajo v obseg opredeljen v MRS 39. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb, ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb prodaje električne energije, je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oziroma se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Družba meni, da so transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in

prodaje električne energije, del njenega poslovanja in so zunaj obsega MRS 39.

4.5.4.8 Oslabitev sredstev

I. FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

A) OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začetih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80 % odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20 % toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena v višini 50 % zneska, prijavljenega v postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

B) OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV, RAZPOLOŽLJIVIH ZA PRODAJO

Izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu oziroma rezervi za pošteno vrednost.

II. NEFINANČNA SREDSTVA

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže med poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida.

4.5.4.9 Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Kasneje je bil zgoraj omenjeni popravek prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Zakonske rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let in se uporabljajo predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oziroma lastnika.

Rezerva za varovanje pred tveganjem vsebujejo učinek spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so bili opredeljeni kot uspešni pri varovanju pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov.

V rezervi za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube vezane na rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlencev.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen poslovni izid tekočega leta.

4.5.4.10 Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlencev

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je

narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar. Izplačila odpravnin ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad v tekočem letu zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin ob upokojitvi pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

4.5.4.11 Zaslužki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

4.5.4.12 Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljših ocen rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

4.5.4.13 Druga sredstva in druge obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih institucij in drugih ter

kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki). Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih institucij in drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid. Odloženi prihodki so prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

4.5.4.14 Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali ne pojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dana poroštva in starševske garancije.

4.5.4.15 Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po poštenu vrednosti prejetega poplačila terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti terjatev in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanem blagu ali storitvah.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. V primeru, da ima družba več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve ali glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene

storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od obresti iz naslova danih avansov, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah (dividende), obresti od danih posojil in depozitov, prihodke od danih starševskih garancij ter dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se prepoznajo v izkazu poslovnega izida.

4.5.4.16 Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke povezane s prodajo električne energije, emisijskih kuponov za trgovanje in njihove odvisne stroške. V primeru, da ima družba več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, in sicer stroški zaščitnih sredstev, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, energentov, pisarniškega materiala, strokovne literature in ostalega materiala.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, in sicer storitev za vzdrževanje računalniških programov, zgradb in opreme, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oziroma odpisi poslovnih terjatev.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih, pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, izgube iz naslova slabitev finančnih sredstev in likvidacij odvisnih družb ter izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Odhodki za obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

4.5.4.17 Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivi davčni osnovi za poslovno leto. Obdavčljiva davčna osnova se razlikuje od poslovnega izida, poročanega v izkazu poslovnega izida, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčne stopnje, ki je veljavna na dan izkaza finančnega položaja in za katero se pričakuje, da bo uporabljena, ko se odložena terjatev

za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Odložena terjatev za davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2017 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 % v skladu z veljavno davčno zakonodajo.

4.5.4.18 Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnih tokov je, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

4.5.4.19 Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe z lastniškimi ali dolžniškimi instrumenti, s katerimi se javno trguje, in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumente na javnih trgih instrumentov.

4.5.4.20 Novi standardi in pojasnila, ki jih je izdelal OMRS in sprejela Evropska unija, ki še niso v veljavi
Novi standardi in pojasnila ter spremembe obstoječih standardov sprejetih s strani Evropske unije, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se začnejo 1. januarja 2017, niso upoštevali:

➤ MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječe napotke glede pripoznanja prihodkov v MSRP. Podjetja bodo sprejela petstopenjski model za določanje, kdaj in v kakšnem znesku se pripoznajo prihodki. Novi model določa, da se prihodki pripoznajo, ko podjetje prenese (ali prenaša) pravico obvladovanja sredstev ali storitev na stranko, in sicer v znesku, do katerega podjetje pričakuje, da bo upravičeno. Odvisno od tega, ali so določena merila izpolnjena, se prihodki pripoznajo:

- postopoma, na način, ki prikazuje, kako podjetje izvaja obveze; ali
- v trenutku, ko se pravica obvladovanja prenese na stranko.

MSRP 15 določa tudi načela, ki jih mora podjetje uporabljati za razkrivanje koristnih kvalitativnih in kvantitativnih informacij uporabnikom računovodskih izkazov o naravi, znesku, časovnem okviru in negotovosti prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodbe s kupcem.

Pojasnila k MSRP 15 pojasnjujejo nekatere zahteve iz standarda in zagotavljajo dodatno pomoč pri prehodu podjetjem, ki izvajajo ta novi standard.

Pojasnila pojasnjujejo, kako:

- določiti izvršitveno obveznost – obljubo podjetja za prenos blaga ali storitve kupcu v pogodbi;
- določiti, ali je podjetje principal (ker zagotavlja blago ali storitev) ali agent (ker je odgovorno za zagotovitev blaga ali storitve); ter
- določiti, ali se prihodki iz naslova podelitve licence pripoznajo v določenem trenutku ali postopoma.

Spremembe podjetjem zagotavljajo tudi dve dodatni praktični rešitvi:

- za pogodbe, ki so bile zaključene na začetku najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe (velja samo za podjetja s popolno uporabo za nazaj);
- za pogodbe, ki so bile spremenjene pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe za nazaj. Podjetje namesto tega izrazi skupni učinek vseh sprememb, do katerih je prišlo pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja (velja tudi za podjetja, ki pripoznava

kumulativni učinek začetka uporabe standarda na datum prve uporabe).

Vodstvo sicer še ni v celoti opravilo začetne ocene možnega vpliva MSRP 15 na računovodske izkaze podjetja, vendar predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival nanje. Glede na naravo poslovanja in vrsto prihodkov družbe se čas pripoznanja in merjenje njegovih prihodkov predvidoma ne bosta spremenila z uporabo MSRP 15.

➤ MSRP 9 Finančni instrumenti (2014)

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za nazaj z nekaterimi izjemami. Spremembe preteklih obdobj se ne zahtevajo in so dovoljene samo, če so informacije na voljo brez upoštevanja poznejših spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Ta standard nadomešča MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje, pri čemer izjema po MRS 39 glede obračunavanja varovanja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred obrestnim tveganjem še naprej ostaja v veljavi, tako da podjetja v tem primeru lahko izberejo računovodsko usmeritev in bodisi uporabijo MRSP 9 bodisi še naprej uporabljajo MRS 39 za obračunavanje vseh varovanj pred tveganjem, vse dokler ne začne veljati standard na podlagi projekta IASB na področju makro obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Podlage za merjenje finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa (PVIVD), poštena vrednost prek poslovnega izida (PVIPI) – so sicer podobne kot v MRS 39, vendar so merila razvrščanja v ustrezno kategorijo merjenja bistveno drugačna.

Finančno sredstvo se meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov; in
- v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

Sicer pa se finančno sredstvo, npr. v primeru kapitalskih instrumentov drugih podjetij, meri po poštenu vrednosti.

Dobički in izgube iz ponovnega merjenja finančnih sredstev po poštenu vrednosti se pripoznajo v poslovnem izidu, z izjemo finančnih sredstev, ki se posedujejo v okviru poslovnega modela, katerega cilj je tako pridobitev pogodbeno dogovorjenih denarnih tokov kot prodaja teh sredstev – dobički in izgube iz njihovega ponovnega merjenja se pripoznajo v IVD.

Poleg tega se lahko podjetje v zvezi z netrgovalnimi lastniškimi instrumenti nepreklicno odloči, da poznejše spremembe poštene vrednosti (vključno z dobički in izgubami iz tečajnih razlik) predstavi v drugem vseobsegajočem donosu. Teh pozneje v nobenih okoliščinah ne sme prerazvrstiti v poslovni izid.

Za dolžniške instrumente, merjene po PVIVD, se prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube in dobički ali izgube iz tečajnih razlik pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot za sredstva, merjena po odplačni vrednosti. Drugi dobički ali izgube se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in se ob odpravi pripoznanja prerazvrstijo v poslovni izid.

Ta model oslabitve po MSRP 9 nadomešča model »nastalih izgub« po MRS 39 z v prihodnost usmerjenim modelom »pričakovanih kreditnih izgub« (PKI), kar pomeni, da se bodo popravki vrednosti zaradi oslabitev lahko pripoznali brez čakanja na škodni dogodek. Novi model oslabitve se bo uporabljal za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti ali PVIVD, razen naložb v lastniške instrumente, pa tudi za sredstva iz pogodb.

V skladu z MSRP 9 se bo popravek vrednosti za izgubo meril na eni od naslednjih podlag:

- 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgubah. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz možnih dogodkov neplačila v 12 mesecih po datumu poročanja; ter
- pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz vseh možnih dogodkov neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta.

MSRP 9 vključuje nov splošen model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki obračunavanje varovanja pred tveganjem bolj približa upravljanju tveganj. Vrste razmerij varovanja – poštena vrednost, denarni tok in čista finančna naložba v posel v tujini –

ostajajo nespremenjene, vendar bo potrebna dodatna presoja.

Standard vsebuje nove zahteve glede doseganja, nadaljevanja in prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem ter dovoljuje, da se kot varovane postavke pripoznajo dodatne izpostavljenosti.

Zahteva obsežna dodatna razkritja glede upravljanja tveganj in dejavnosti varovanja v podjetju.

Družba predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

➤ Spremembe MSRP 4: Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej.)

Spremembe naslavlajo vprašanja glede uporabe MSRP 9 pred uporabo standarda, ki bo nadomestil MSRP 4 in ga IASB še pripravlja. Spremembe uvajajo dve možni rešitvi. Ena rešitev je začasno izvzetje uporabe MSRP 9, kar v praksi pomeni odložitev njegove uporabe za nekatere zavarovalnice. Druga rešitev je izravnalni pristop k predstavitvi, kar omili volatilnost, ki bi jo lahko povzročila uporaba MSRP 9 pred prihajajočim standardom o zavarovalnih pogodbah.

Družba predvideva, da bodo spremembe na dan prve uporabe pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj bo volatilnost, ki jo povzroča uporaba MSRP 9, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in ne v poslovnem izidu.

➤ MSRP 16 Najemi

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če podjetje uporabi tudi MSRP 15.)

MSRP 16 nadomešča MRS 17 Najemi in povezana pojasnila. Standard odpravlja dozdašnji dvojni model obračunavanja najemov ter namesto tega od podjetij zahteva, da večino najemov prikažejo bilančno, z uporabo enega samega modela, ter tako odpravijo razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom.

V skladu z MSRP 16 je pogodba najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe določenega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Za

takšne pogodbe novi model od najemnika zahteva, da pripozna sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, se amortizira, na obveznost iz najema pa tečejo obresti. Zaradi tega bodo za večino najemov stroški nastali na začetku, pa čeprav bo najemnik plačeval enake letne najemnine.

Novi standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme, ki imajo trajanje najema največ 12 mesecev in nimajo možnosti nakupa; ter
- najeme, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, sredstvo majhne vrednosti (»potrošna dobrina«).

Ne glede na povedano obračunavanje pri najemodajalcu ostane v glavnem nespremenjeno, ker se razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom ohrani.

Družba predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj ne nastopa kot stranka po pogodbi, ki bi spadala v področje uporabe MSRP 16.

➤ Cikel letnih izboljšav MSRP 2014–2016

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, z izjemo sprememb MSRP 12, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje.)

Izboljšave MSRP (2014–2016) vsebujejo 3 spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- ukinjajo kratkoročna izvzetja za začetne uporabnike (MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja) v zvezi, med drugim, s prehodnimi določbami MSRP 7 Finančni instrumenti – razkritja, ki se nanašajo na primerjalna razkritja in prenose finančnih sredstev, in MRS 19 Zasluzki zaposlencev; izvzetja so bila ukinjena zato, ker so bila dovoljena subjektom samo za poročevalska obdobja, ki so že minila;
- pojasnjujejo, da se zahteve MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih (razen razkritja povzetka finančnih informacij v skladu z odstavki B10–B16 standarda) nanašajo na podjetja, ki imajo delež v odvisnih podjetjih ali skupnih podvigih ali pridruženih podjetjih ali

neconsolidiranih strukturiranih podjetjih, razvrščenih med sredstva za prodajo ali ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje; ter pojasnjujejo, da se mora odločitev za izvzete od uporabe kapitalske metode v skladu z MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige sprejeti posebej za vsako pridruženo podjetje ali skupni podvig ob začetnem pripoznanju takšnega pridruženega podjetja ali skupnega podviga.

Družba predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

Novi standardi in pojasnila, ki jih Evropska unija še ni sprejela

➤ Spremembe MSRP 10 in MRS 28 Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom

(Evropska komisija se je odločila, da sprejetje odloži za nedoločen čas.)

Spremembe pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička ali izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana ali prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt:

- dobiček ali izguba se pripoznata v celoti, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo poslovni subjekt (bodisi v lasti odvisnega podjetja ali ne), medtem ko
- dobiček ali izguba se pripoznata delno, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na sredstva, ki ne predstavljajo poslovnega subjekta, tudi če so v lasti odvisnega podjetja.

Družba predvideva, da bodo spremembe na dan prve uporabe pomembno vplivale na njene računovodske izkaze.

➤ MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To določilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice. Zavarovalne obveznosti se obračunavajo z uporabo trenutne namesto izvirne vrednosti.

Družba predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj podjetje ne deluje v zavarovalni panogi.

➤ OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

OPMSRP 22 vsebuje zahteve glede menjalnega tečaja, ki se uporabi pri poročanju o transakcijah v tujih valutah (npr. tistih v zvezi s prihodki), za katere se plačilo opravi ali prejme vnaprej, ter pojasnjuje, da je datum transakcije datum, na katerega podjetje prvič pripozna predplačilo ali odloženi prihodek iz naslova predujma. Za transakcije, ki vključujejo večkratna plačila ali prejemke, velja, da za vsako plačilo ali prejemek velja poseben datum transakcije.

Družba predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj podjetje ob začetnem pripoznanju nadenarnih sredstev ali nadenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

➤ OPMSRP 23 Negotovosti glede obravnavanja davka iz dohodka

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani Evropske unije.

OPMSRP 23 pojasnjuje obračunavanje davka iz dohodka, ki ga morajo davčni organi šele potrditi, pri

čemer skuša tudi okrepiti preglednost. OPMSRP 23 pravi, da je ključni preskus ta, ali je verjetno, da bo davčni organ potrdil obračunavanje, ki ga je izbralo podjetje. Če je verjetno, da bo davčni organ sprejel negotovo obračunavanje, potem so zneski davka, prikazani v računovodskih izkazih, skladni z davčno napovedjo, z merjenjem odmerjenega in odloženega davka pa ni povezana nobena negotovost. Sicer pa se obdavčljivi dobiček (ali davčna izguba), davčna osnova in neizrabljene davčne izgube določijo na način, ki bolje kaže na izid v zvezi z negotovostjo, in sicer z uporabo enega samega najverjetnejšega zneska ali pričakovane vrednosti (vsote z verjetnostjo tehtanih zneskov). Podjetje mora domnevati, da bo davčni organ proučil stanje in v celoti poznal vse pomembne informacije.

Družba predvideva, da pojasnilo na datum prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj ne deluje v kompleksnem večnacionalnem davčnem okolju.

➤ Spremembe MSRP 2 Razvrstitev in merjenje plačil z delnicami

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo obračunavanje plačil z delnicami v zvezi z naslednjim:

- vplivi zahtevanih ali nezahtevanih pogojev na merjenje z denarnimi sredstvi poravnanih plačil z delnicami;
- plačilnimi transakcijami z delnicami, za katere se uporablja neto poravnava, in sicer v zvezi z obveznostmi za odtegnjeni davek; ter
- spremembo pogojev plačila z delnicami, ki spreminja razvrstitev transakcije iz poravnanih z denarjem v poravnane z lastniškim kapitalom.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj podjetje ne opravlja plačil z delnicami.

➤ Spremembe MRS 40 Prenosi naložbenih nepremičnin

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo prenose v naložbene nepremičnine ali iz njih:

- prenos v naložbene nepremičnine ali iz njih se opravi samo, ko se spremeni uporaba nepremičnine; ter
- ob takšni spremembi uporabe je potrebna presoja, ali se nepremičnina šteje kot naložbena nepremičnina.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj podjetje prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine/nima naložbenih nepremičnin.

➤ Spremembe MSRP 9: Elementi predčasnega plačila z negativnim nadomestilom

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Te spremembe naslavlajo vprašanja glede obračunavanja finančnih sredstev, ki vključujejo posebne pogodbene možnosti predplačila. Vprašanja so se zlasti nanašala na to, kako naj podjetje razvrsti in meri dolžniški instrument, če je bilo dolžniku dovoljeno, da ga odplača predčasno v znesku, manjšem od neplačane glavnice in nabranih obresti. Takšno predčasno plačilo se pogosto opiše, kot da vključuje »negativno nadomestilo«. Podjetje, ki uporablja MSRP 9, meri takšno finančno sredstvo s t. i. negativnim nadomestilom po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Te spremembe podjetjem omogočajo, da nekatera finančna sredstva z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom merijo po odplačni vrednosti.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze.

➤ **Spremembe MRS 28 Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe pojasnjujejo, da podjetja obračunajo finančne naložbe v pridružena podjetja ali skupne podvige, za katere se ne uporablja kapitalska metoda, v skladu z določbami MSRP 9 Finančni instrumenti.

Družba pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

➤ **Cikel letnih izboljšav MSRP 2015 - 2017**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te letne izboljšave še niso sprejete s strani Evropske unije.

Izboljšave MSRP (2015 - 2017) vsebujejo štiri spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- pojasnjujejo, da podjetje ponovno izmeri svoje prejšnje deleže v skupnih dejavnostih, ko prevzame obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 3 Poslovne združitve;
- pojasnjujejo, da podjetje ne izmeri ponovno svojih prejšnjih deležev v skupnih dejavnostih, ko prevzame skupno obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 11 Skupni aranžmaji;
- pojasnjuje, da mora podjetje vedno obračunati davčne posledice plačila dividend na dobiček ali izgubo, drugi vseobsegajoči donos ali kapital, odvisno od tega, kje je najprej pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili dobiček za razdelitev; ter
- pojasnjuje, da mora podjetje izključiti iz skupnih posojil tista, ki jih pridobi posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, in sicer dokler praktično vse dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo, niso zaključene, saj se posojila, pridobljena posebej za namen pridobitve

sredstev v pripravi, ne bi smela uporabljati za posojila, prvotno pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ki so že pripravljena za nameravano uporabo ali prodajo.

Družba predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

➤ **Spremembe MRS 19: Zasluzki zaposlencev**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani Evropske unije.

Spremembe zahtevajo, da podjetje uporablja trenutne in posodobljene predpostavke ko pride do spremembe programa in spremembe, omejitve ali skrčenja z namenom določitve stroškov sprotnega službovanja in čistih obresti v poročevalskem obdobju po spremembi programa.

Družba pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

4.5.5 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izvedeni iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti obrestnih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se preverjajo v družbi.

4.5.6 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje tveganj in njihovo obvladovanje je obravnavano v poslovnem delu letnega poročila, pri pojasnilih k računovodskim izkazom so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje 4.5.7.6 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj) in sicer:

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,

- tečajno tveganje,
- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

4.5.7 Razkritja k računovodskim izkazom

4.5.7.1 Izkaz finančnega položaja

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

Neopredmetena sredstva (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Emisijski kuponi	24.726	25.558
Druge dolgoročne premoženjske pravice	2.113	1.876
Skupaj	26.839	27.434

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazani emisijski kuponi za potrebe proizvodnje električne energije v skupini HSE in programska oprema.

Gibanje neopredmetenih sredstev (v 000 EUR)	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Druge dolgoročne premoženjske pravice v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	25.558	6.135	517	32.209
Pridobitve	30.299		550	30.849
Prenosi iz investicij		1.064	(1.064)	
Odtujitve - odpisi, prodaje	(31.131)			(31.131)
Odpisi		(437)		(437)
Nabavna vrednost 31.12.2017	24.726	6.762	3	31.490
Odpisana vrednost 1.1.2017		4.775		4.775
Amortizacija		313		313
Odpisi		(437)		(437)
Odpisana vrednost 31.12.2017		4.651		4.651
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	25.558	1.359	517	27.434
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	24.726	2.110	3	26.839
Nabavna vrednost 1.1.2016	19.515	5.899	320	25.733
Pridobitve	27.172		434	27.607
Prenosi iz investicij		237	(237)	
Odtujitve - odpisi, prodaje	(21.129)	(0)		(21.129)
Odpisi		(1)		(1)
Nabavna vrednost 31.12.2016	25.558	6.135	517	32.209
Odpisana vrednost 1.1.2016		4.496		4.496
Amortizacija		280		280
Odpisi		(1)		(1)
Odpisana vrednost 31.12.2016		4.775		4.775
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	19.515	1.403	320	21.237
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	25.558	1.359	517	27.434

Družba vodi med neopredmetenimi sredstvi emisijske kupone za namene pokrivanja potreb lastne proizvodnje električne energije v odvisnih družbah TEŠ in TET – v likvidaciji. V letu 2011 je bil podpisan Sporazum o upravljanju portfelja z emisijskimi kuponi, iz katerega izhaja, da družba upravlja z emisijskimi kuponi odvisnih družb. Potrebne količine kuponov tako družba kupuje za več let vnaprej (odvisno od prodane količine električne energije za ta obdobja). Količina kuponov, ki jih družbi TEŠ in TET – v likvidaciji potrebujeta za tekoče leto, se ugotovi v začetku naslednjega leta, zato se tudi sama prodaja in prenos kuponov na družbi TEŠ in TET – v likvidaciji izvrši v naslednjem letu. Vsi učinki iz prodaje pa se obračunajo v poslovni rezultat družbe tekočega leta.

Družba je imela na začetku leta 2017 na zalogi 3.767 tisoč emisijskih kuponov za namen pokrivanja potreb lastne proizvodnje električne energije v odvisnih družbah. Družba je za ta namen v letu 2017 kupila 4.237 tisoč in prodala 4.192 tisoč kuponov, zaloga na dan 31. decembra 2017 znaša 3.812 tisoč kuponov. Družba iz tega naslova v letu 2017 izkazuje 428 tisoč EUR dobička.

V letu 2017 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da se je doba koristnosti podaljšala, kar je vplivalo na znižanje obračunane amortizacije. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti pri tej programski opremi je bila v letu 2017 obračunana amortizacija v

višini 3 tisoč EUR, kar je 3 tisoč EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti. Na dan 31. decembra 2017 ima družba za 111 tisoč EUR obvez za pridobitev nadgradnje programske opreme za potrebe trženja (ENDUR), uvedbe enotne matične baze proizvodne infrastrukture in sistema za upravljanje z elektronskimi dokumenti.

Zastav, finančnih najemov ali drugih omejitev lastništva na neopredmetenih sredstvih ni.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

Nepremičnine, naprave in oprema		
(v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zgradbe	1.260	1.295
Proizvajalna oprema	91	97
Druga oprema	1.499	972
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	9.577	9.390
Skupaj	12.426	11.754

Med zgradbami je izkazan del poslovnih prostorov družbe v Ljubljani. Preostali del poslovnih prostorov v Ljubljani, poslovne prostore v Šoštanju, Mariboru in Novi Gorici pa ima družba v najemu. Med proizvodno opremo je izkazana sončna elektrarna. Med drugimi napravami in opremo družba v glavnini izkazuje računalniško opremo.

Gibanje neopremičnin, naprave in opreme (v 000 EUR)	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	1.733	127	8.788	9.390	20.038
Pridobitve				1.197	1.197
Odtujitve			(228)		(228)
Prenosi iz investicij			1.010	(1.010)	
Odpisi			(129)		(129)
Nabavna vrednost 31.12.2017	1.733	127	9.441	9.577	20.878
Odpisana vrednost 1.1.2017	439	30	7.815		8.285
Odtujitve			(198)		(198)
Amortizacija	35	5	453		494
Odpisi			(129)		(129)
Odpisana vrednost 31.12.2017	474	36	7.942		8.451
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	1.295	97	972	9.390	11.754
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	1.260	91	1.499	9.577	12.426
Nabavna vrednost 1.1.2016	1.733	127	8.607	9.317	19.784
Pridobitve				420	420
Odtujitve			(87)		(87)
Prenosi iz investicij			347	(347)	
Odpisi			(78)		(78)
Nabavna vrednost 31.12.2016	1.733	127	8.788	9.390	20.038
Odpisana vrednost 1.1.2016	404	25	7.535		7.964
Odtujitve			(79)		(79)
Amortizacija	35	5	437		477
Odpisi			(78)		(78)
Odpisana vrednost 31.12.2016	439	30	7.815		8.285
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	1.330	102	1.072	9.317	11.821
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	1.295	97	972	9.390	11.754

V glavnini družba med nepremičninami, napravami in opremo v gradnji izkazuje investicijo v hidroelektrarne na srednji Savi v višini 9.407 tisoč EUR. Nanaša se na pripravo predinvesticijske, investicijske in druge dokumentacije, potrebne za postopke umeščanja hidroelektrarn v prostor. V letu 2017 se je investicija v hidroelektrarne na srednji Savi povečala za 71 tisoč EUR. Zaradi zahtevnih razmer na trgu električne energije kakor tudi v skupini HSE potekajo na projektu aktivnosti v omejenem obsegu z namenom, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor. Vsa do sedaj pripravljena dokumentacija in strokovne podlage so pripravljene tako, da ne zastarajo in jih lahko uporabimo kot osnovo za nadaljnje aktivnosti. Vse navedeno potrjuje, da navkljub upočasnitvi investicije zaradi trenutnih okoliščin le-ta ni ogrožena, razlogov za slabitev investicije na dan 31. decembra 2017 tako ni. V letu 2016 je bila izvedena cenitev, ki je potrdila stanje investicije na dan 30. septembra 2016.

V letu 2017 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše opreme in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti podaljšale, kar je vplivalo na znižanje obračunane amortizacije. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti je bila pri tej opremi v letu 2017 obračunana amortizacija v višini 48 tisoč EUR, kar je 47 tisoč EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. december 2017 ima družba za 904 tisoč EUR obvez za pridobitev druge opreme, študij za izdelavo prostorskega načrta za komercialne vode Slovenija – Italija in realizacijo investicije v hidroelektrarne na srednji Savi.

Slabitev naprav in opreme družba v letu 2017 ni opravljala zaradi dejstva, da doba koristnosti pomembne opreme ni daljša od petih let. Družba je preverila tudi razloge za morebitno slabitev vrednosti poslovnih prostorov, in sicer je primerjala tržne vrednosti konec leta 2017 s knjigovodsko vrednostjo.

Ugotovila je, da razlike med knjigovodsko in tržnimi vrednostmi niso tako pomembne, da bi nakazovale na potrebo po preveritvi razlogov za slabitev.

Zastav, finančnih najemov ali drugih omejitev lastništva na nepremičninah, napravah in opremi družba nima.

Glavnino sredstev družbe predstavljajo dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe. Med njimi so izkazane naložbe v družbe, kjer ima družba neposredno ali posredno preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE (3)

Naložbe v odvisne družbe (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
DEM	387.059	387.059
SENG	152.692	152.692
TEŠ	424.039	424.080
TET - v likvidaciji	2.154	3.315
PV	42.989	42.989
HSE Invest	80	80
SRESA	60	60
HSE BE	856	856
HSE Adria	103	103
HSE MAK Energy	27	27
HSE BH	514	514
Skupaj	1.010.573	1.011.775

Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
DEM	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
SENG	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
TEŠ	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100,0 %	100,0 %
PV	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Pridobivanje rjavega premoga in lignita	100,0 %	100,0 %
TET - v likvidaciji	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100,0 %	100,0 %
HSE BE	Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd	Srbija	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
HSE Adria	Miramarska 24, 10 000 Zagreb	Hrvaška	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
HSE MAK Energy	Belasica no. 2, 1000 Skopje	Makedonija	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
HSE BH	Ul. Alije Isakovića br.1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
ELPROM	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
HTZ I.P.	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Popravlilo strojev in naprav	100,0 %	0,0 %
PV Invest	Koroška cesta 62 b, 3320 Velenje	Slovenija	Zemeljska pripravljalna dela	100,0 %	0,0 %
SIPOTEH	Partizanska cesta 78, 3320 Velenje	Slovenija	Proizvodnja kovinskih konstrukcij	100,0 %	0,0 %
RGP	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	89,2 %	0,0 %
mHE Lobnica	Obrežna ulica 170, Maribor	Slovenija	Proizvodnja v hidroelektrarnah	65,0 %	65,0 %
SRESA	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	60,0 %	60,0 %
HSE Invest	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25,0 %	25,0 %

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb (v 000 EUR)	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ	1.076.292	665.170	207.445	(32.594)	411.122
DEM	478.991	12.032	59.965	7.717	466.959
SENG	231.778	36.842	38.195	3.994	194.936
PV	130.129	86.138	121.675	3.404	43.991
HTZ I.P.	16.289	15.254	32.988	109	1.035
PV Invest	12.278	3.254	1.940	634	9.024
HSE BH	11.554	10.803	65.524	168	751
HSE BE	10.011	9.151	29.037	87	861
RGP	4.711	4.197	9.015	(1.291)	514
TET - v likvidaciji	4.248	1.405	4.749	(471)	2.843
HSE Invest	2.510	911	3.922	(200)	1.599
HSE MAK Energy	1.905	1.807	10.608	65	98
SIPOTEH	901	606	1.919	29	295
mHE Lobnica	621	1	16	(15)	620
HSE Adria	290	14	16	(93)	276
SRESA	68	0	0	(0)	68
ELPROM	52	0		(5)	52
Skupaj	1.982.631	847.587	587.014	(18.464)	1.135.044

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

(v 000 EUR)	2017	2016
Dokapitalizacija TEŠ	47.259	228.063
Odkup manjšinskega deleža v družbi PV		358
Dokapitalizacija družbe TET - v likvidaciji		6.473
Slabitev naložbe TEŠ	(47.300)	(46.215)
Slabitev naložbe TET - v likvidaciji	(1.161)	(3.158)
Skupaj	(1.202)	185.521

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

(v 000 EUR)	2017	2016
Nabavna vrednost 1.1.	1.637.213	1.402.320
Pridobitve	47.259	234.894
Nabavna vrednost 31.12.	1.684.473	1.637.213
Odpisana vrednost 1.1.	(625.439)	(576.066)
Slabitve	(48.461)	(49.373)
Odpisana vrednost 31.12.	(673.900)	(625.439)
Knjigovodska vrednost 1.1.	1.011.775	826.254
Knjigovodska vrednost 31.12.	1.010.573	1.011.775

Družba je na dan 29. december 2017 dokapitalizirala družbo TEŠ v višini 47.259 tisoč EUR. Gre za konverzijo dolgoročnih finančnih terjatev, ki jih je družba izkazovala do družbe TEŠ. Dokapitalizacija je bila izvedena na podlagi pozitivno opravljenega testa zasebnega investitorja mednarodne inštitucije.

Nobena od odvisnih družb oziroma primerljiva družba ne kotira na borzi, zato razloge za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi tržnih cen. Preverjeni so bili morebitni razlogi za slabitev na podlagi primerjave razlike med knjigovodsko vrednostjo dolgoročne finančne naložbe družbe s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb. Knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb so pri vseh odvisnih družbah ter po slabitvi naložbe TEŠ in TET – v likvidaciji višje ali enake od knjigovodske vrednosti dolgoročne finančne naložbe v posamezno družbo. Za družbi TEŠ in TET – v likvidaciji ter skupino PV so bili s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij izvedeni preizkusi oslabilve dolgoročnih finančnih sredstev in pri nekaterih od teh izvedene tudi slabitve.

Na dan 30. september 2017 je družba v breme finančnih odhodkov slabila dolgoročno finančno

naložbo v družbo TEŠ v višini 47.300 tisoč EUR ter TET – v likvidaciji v višini 1.161 tisoč EUR.

Za družbo TET – v likvidaciji se je 16. decembra 2014 pričel postopek redne likvidacije, ki pa se v letu 2017 zaključi z namenom ponovnega delovanja družbe pod novim imenom HSE EDT.

V spodnji preglednici so predstavljene upoštevane predpostavke pri izvedbi preizkusov oslabitve in rezultati preizkusov oslabitve:

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V TEŠ

2017	2016
Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslabitve	
Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)	Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)
Datum izvedbe preizkusa oslabitve	
30. september 2017	30. november 2016
Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslabitve	
Poslovanje podjetja do leta 2054.	Poslovanje podjetja do leta 2054.
Diskontna stopnja v nominalni višini 7,50 %, prilagojena na realno raven: 5,81 % v obdobju oktober - december 2017, 5,59 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,39 %.	Diskontna stopnja v nominalni višini 7,35 %, prilagojena na realno raven: 6,19 % za december 2016, 5,87 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 5,77 %.
Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2018 - 2020, pri čemer začetna cena znaša 40,72 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 8,7 %.	Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo na borzi HUPX za obdobje 2017 - 2019, pri čemer začetna cena znaša 37,91 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa -7,9 %.
Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za CO ₂ emisijske kupone na borzi EEX za obdobje 2018 - 2020, pri čemer začetna cena znaša 6,48 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 14,8 %.	Borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za CO ₂ emisijske kupone na borzi HUPX za obdobje 2017 - 2019, pri čemer začetna cena znaša 4,83 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 2,3 %.
Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2040, pri čemer začetna cena znaša 48,04 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 58,7 %.	Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen električne energije (Poyry Management Consulting) za obdobje 2020 - 2040, pri čemer začetna cena znaša 54,80 EUR/MWh, sprememba cene v obdobju pa 62,4 %.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PV

2017	2016
Uporabljena metoda opredelitve nadomestljive vrednosti pri preizkusu oslabitve	
Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)	Vrednost pri uporabi (sedanja vrednost pričakovanega prostega denarnega toka)
Datum izvedbe preizkusa oslabitve	
30. september 2017	30. november 2016
Uporabljene pomembne predpostavke pri izvedbi preizkusa oslabitve	
Poslovanje podjetja do leta 2054.	Poslovanje podjetja do leta 2054.
Diskontna stopnja v nominalni višini 7,85 %, prilagojena na realno raven: 6,15 % v obdobju oktober - december 2017, 5,93 % v letu 2018 ter od leta 2019 dalje 5,73 %.	Diskontna stopnja v nominalni višini 7,9 %, prilagojena na realno raven: 6,52 % za december 2016, 6,21 % v letu 2017 ter od leta 2018 dalje 6,10 %.
Prodajna cena premoga v višini 2,75 EUR/GJ v celotnem obdobju do leta 2054.	Prodajna cena premoga v višini 2,75 EUR/GJ v celotnem obdobju do leta 2054.
Izdatki za zaprtje premogovnika po koncu obratovanja premogovnika v ocenjeni višini 53.980 tisoč EUR.	Izdatki za zaprtje premogovnika po koncu obratovanja premogovnika v ocenjeni višini 53.388 tisoč EUR.
Povprečna letna proizvodnja premoga v višini 35.292 TJ na leto v obdobju 2018 - 2030, padec obsega poslovanja v obdobju 2030 - 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je predvidena konstantna proizvodnja in prodaja premoga v višini 19.168 TJ na leto	Povprečna letna proizvodnja premoga v višini 35.422 TJ na leto v obdobju 2017 - 2030, padec obsega poslovanja v obdobju 2030 - 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je predvidena konstantna proizvodnja in prodaja premoga v višini 19.168 TJ na leto.

nadaljevanje tabele:

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V TEŠ

2017	2016
Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen CO ₂ emisijskih kuponov (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 12,32 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 107 %. Od leta 2031 dalje se razmerje med cenami električne energije in CO ₂ emisijskimi dovolilnicami ohranja na nivoju 34 %.	Dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen CO ₂ emisijskih kuponov (Poyry Management Consulting) za obdobje 2021 - 2030, pri čemer začetna cena znaša 15,39 EUR/t, sprememba cene v obdobju pa 140,2 %. Od leta 2031 dalje se razmerje med cenami električne energije in CO ₂ emisijskimi dovolilnicami ohranja na nivoju 56 %.
V obdobju 2041 - 2054 so upoštevane cene električne energije in CO ₂ emisijskih kuponov iz leta 2040.	V obdobju 2041 - 2054 so upoštevane cene električne energije in CO ₂ emisijskih kuponov iz leta 2040.
Povprečna letna proizvodnja električne energije iz premogovnih elektrarn v višini 3,6 TWh v obdobju 2018 - 2030, 2,5 TWh v obdobju 2031 - 2040 in 2,0 TWh v obdobju 2041 - 2054.	Povprečna letna proizvodnja električne energije iz premogovnih elektrarn v višini 3,7 TWh v obdobju 2017-2030, 2,6 TWh v obdobju 2031 - 2040 in 2,0 TWh v obdobju 2041 - 2054.
Vednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 20.030 tisoč EUR v letu 2018 do 19.169 tisoč EUR v letu 2054.	Vednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 23,9 milijona EUR v letu 2017 do 27,3 milijona EUR v letu 2054.
CAPEX v obdobju projekcij v višini 179.730 tisoč EUR.	CAPEX v obdobju projekcij v višini 211.115 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost finančne naložbe pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 424.080 tisoč EUR.	Knjigovodska vrednost finančne naložbe pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 470.295 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednosti v višini 376.780 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednosti v višini 424.080 tisoč EUR.
Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 47.300 tisoč EUR.	Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 46.215 tisoč EUR.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PV

2017	2016
CAPEX v obdobju projekcij v višini 371.539 tisoč EUR.	CAPEX v obdobju projekcij v višini 414.673 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v odvisna podjetja in druge družbe v višini 27.480 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v odvisna podjetja in druge družbe v višini 30.161 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednost poslovno nepotrebnih sredstev v višini 4.288 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednost poslovno nepotrebnih sredstev v višini 4.278 tisoč EUR.

Rezultati izvedenih preizkusov oslabitve

Knjigovodska vrednost finančne naložbe pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 42.989 tisoč EUR.	Knjigovodska vrednost finančne naložbe pred izvedbo preizkusa oslabitve v višini 42.989 tisoč EUR.
Nadomestljiva vrednosti v višini 59.911 tisoč EUR.	Nadomestljiva vrednosti v višini 58.503 tisoč EUR.
Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.	Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitve v višini 0 tisoč EUR.

**Analiza občutljivosti -
preiskus oslabitve dolgoročne finančne naložbe v družbo TEŠ in PV**

Dolgoročna finančna naložba	Nadomestljiva vrednost v 000 EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v 000 EUR					
		Sprememba diskontne stopnja (WACC) v %		Sprememba NOPLAT (EBIT-davek) v %		Sprememba CAPEX v %	
		(0,5)	0,5	(5)	5	(5)	5
v TEŠ	376.750	70.960	(64.107)	(26.383)	26.413	5.062	(5.032)
v PV	59.911	4.754	(4.300)	(1.242)	1.242	9.464	(9.464)

**OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE
NALOŽBE IN POSOJILA (4)**

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	40.514	40.514
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	255	255
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	111	111
Druge dolgoročne finančne naložbe	1	1
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	24.884	24.507
Skupaj	65.764	65.388

Med ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami predstavljajo največji delež dolgoročna finančna naložba v pridruženo družbo in dana dolgoročna posojila skupaj z obrestmi, družbam v skupini.

Gibanje ostalih dolgoročnih finančnih naložb in posojil (v 000 EUR)	Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva	Druge dolgoročne finančne naložbe	Dolgoročna finančna posojila družbam v skupini	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	40.514	255	111	1	24.507	65.388
Pridobitve					28.886	28.886
Prenosi iz kratkoročnih terjatev					20.000	20.000
Prenosi na kratkoročne terjatve					(1.000)	(1.000)
Dokapitalizacija v TEŠ					(47.259)	(47.259)
Odplačila					(250)	(250)
Stanje na dan 31.12.2017	40.514	255	111	1	24.884	65.764
Stanje na dan 1.1.2016	40.514	255	111	1	86.114	126.995
Pridobitve					166.277	166.277
Dokapitalizacija v TEŠ					(227.884)	(227.884)
Stanje na dan 31.12.2016	40.514	255	111	1	24.507	65.388

A) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

V letu 2017 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe.

Pomembnejši zneski iz izkazov pridružene družbe za leto 2017 (v 000 EUR)	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS	343.831	64.825	15.256	1.808	279.006

Podatki o pridruženi družbi 31.12.2017			
	Naslov	Dejavnost	% lastništva
HESS	Cesta bratov Cerjakov 33a 8250 Brežice	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	15,4 %

B) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Med naložbami v skupaj obvladovane družbe je izkazan 25 % delež v družbo Soenergetika v višini 255 tisoč EUR. Sprememb v letu 2017 ni bilo.

Pomembnejši zneski iz izkazov skupaj obvladovane družbe za leto 2017 (v 000 EUR)				Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki		
Soenergetika	3.135	1.301	3.304	546	1.834

Podatki o skupaj obvladovani družbi 31.12.2017					% glasovalnih pravic
	Naslov	Dejavnost	% lastništva		
Soenergetika	Stara cesta 3 4000 Kranj	Proizvodnja elektrike in toplote	25 %		25 %

C) DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami je izkazana naložba v družbo Stelkom (12,13 % delež) v višini 111 tisoč EUR ter vložek v Zavod CO NOT v višini 1 tisoč EUR. V letu 2017 pri teh naložbah ni bilo sprememb.

D) DOLGOROČNA FINANČNA POSOJILA DRUŽBAM V SKUPINI

Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini (v 000 EUR)		
	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini brez obresti	21.491	22.741
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	3.392	1.766
Skupaj	24.884	24.507

Gibanje dolgoročnih terjatev in posojil družbam v skupini (v 000 EUR)		
	2017	2016
Stanje 1.1.	24.507	86.114
Pridobitve	28.886	166.277
Prenos iz kratkoročnih terjatev	20.000	
Prenos na kratkoročne terjatve	(1.000)	
Dokapitalizacija v TEŠ	(47.259)	(227.873)
Odplačila	(250)	(11)
Stanje 31.12.	24.884	24.507

Med dolgoročnimi finančnimi terjatvami in posojili družba izkazuje dolgoročna posojila družbam v skupini in pripadajoče obresti. Glavnica družbi PV znaša 5.850 tisoč EUR in družbi TEŠ v višini 16.642 tisoč EUR. Obrestna mera odobrenih posojil je določena v skladu z metodologijo transfernih cen in se giblje v razponu od 4,00 % do 4,20 %. Posojilo družbi PV je zavarovano z menicami. Družbi TEŠ zapadejo posojila v plačilo leta 2026 in 2029, medtem ko je ročnost posojila družbi PV do leta 2022.

Dolgoročne poslovne terjatve do drugih (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	3.104	624
Skupaj	3.104	624

Družba med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih izkazuje dana finančna kritja za namene trgovanja z električno energijo.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (5)

Odložene terjatve za davek (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Rezervacije	78	70
Oslabitve	178	5.416
Amortizacija	0	1
Drugo	12	22
Skupaj	267	5.510

Odložene terjatve za davek znašajo 267 tisoč EUR in so preračunane na 19 % davčno stopnjo. Oblikovane

Gibanje odloženih terjatev za davek (v 000 EUR)	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	70	5.416	1	22	5.510
V breme/dobro poslovnega izida	8	(5.239)	(1)	(12)	(5.244)
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa				1	1
Stanje na dan 31.12.2017	78	178	0	12	267
Stanje na dan 1.1.2016	67	4.324	4	188	4.584
V breme/dobro poslovnega izida	3	1.092	(3)	(130)	961
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa				(35)	(35)
Stanje na dan 31.12.2016	70	5.416	1	22	5.510

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2017 znaša 5.242 tisoč EUR in v večji meri predstavlja odpravo odloženih davkov iz naslova spremembe družbe TET - v likvidaciji, v delujočo družbo za katero so bili ob slabitvah zaradi obstoja odbitnih davčnih razlik iz naslova prevrednotovalnih finančnih odhodkov zaradi oslabitve finančne naložbe ob prehodu v likvidacijo oblikovane odložene terjatve za davke.

so iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa v celoti ali delno davčno priznani v tem letu (rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, poslovna amortizacija nad davčno priznana, slabitve naložb in terjatev). Oblikujejo se tudi iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazane v okviru rezerve za varovanje pred tveganjem in še ne vplivajo na poslovni izid.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (6)

Kratkoročne finančne naložbe in posojila (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini	2.001	1.083
Kratkoročno dana posojila družbam v skupini	560	800
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini za obresti	23	24
Skupaj	2.584	1.906

Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve za plačilo nadomestil za dana

poročstva in garancije do družb v skupini ter vrednost glavnice danega posojila odvisni družbi, ki zapade v odplačilo v letu 2018.

Kratkoročno dano posojilo na dan 31. december 2017 je bilo odobreno družbi RGP v višini 560 tisoč EUR z ročnostjo do 31. decembra 2018. Obrestna mera odobrenega kratkoročnega posojila je določena v skladu z metodologijo transfernih cen in se giblje v višini 3,00 %, posojilo je zavarovano z menicami.

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil		
(v 000 EUR)	2017	2016
Stanje 1.1.	1.906	7.779
Pridobitve	21.536	2.291
Prenos na dolgoročne terjatve	(20.000)	
Prenos iz dolgoročnih terjatev	1.000	
Dokapitalizacija v TEŠ		(189)
Odplačila	(1.858)	(7.975)
Stanje 31.12.	2.584	1.906

Na dan 31. december 2017 ni razlogov za slabitev kratkoročnih finančnih terjatev in posojil.

KRA TKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (7)

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		
(v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	22.254	6.327
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	2	10
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	113.310	110.819
Skupaj	135.566	117.157

Kratkoročne terjatve do kupcev v višini 113.310 tisoč EUR sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje električne energije v Sloveniji in v tujini.

Vrednost zastavljenih terjatev do kupcev za najeto posojilo na dan 31. decembra 2017 znaša 27.122 tisoč EUR.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini			
(v 000 EUR)	Država	31.12.2017	31.12.2016
DEM	Slovenija	98	12
SENG	Slovenija	3.523	2.687
TEŠ	Slovenija	118	43
TET - v likvidaciji	Slovenija	19	33
PV	Slovenija	493	633
HSE Invest	Slovenija	0	
HSE BE	Srbija	7.876	2.269
HSE Adria	Hrvaška	1	9
HSE MAK Energy	Makedonija	1.731	2
HSE BH	Bosna in Hercegovina	8.393	640
Skupaj		22.254	6.327

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve za prodano električno energijo ter terjatve za storitve (trgovanje, finančna funkcija, IT funkcija itd.).

Roki zapadlosti za kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so predstavljene v okviru kreditnih tveganj, v poglavju 4.5.7.6.1.

DRUGA KRA TKOROČNA SREDSTVA (8)

Druga kratkoročna sredstva		
(v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročno dani predujmi	3	508
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	20.569	20.703
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.139	353
Nezaračunani prihodki	1.905	1.457
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	6.347	5.610
Skupaj	35.963	28.630

Glavnino drugih kratkoročnih poslovnih terjatev predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij, ki se nanašajo na terjatve za vstopni davek na dodano vrednost. Največji del tega zneska predstavljajo prejeti računi za električno energijo iz tujine, kjer gre za princip samo obdavčitve in se pravica do odbitka davka na dodano vrednost pridobi na dan izdaje prejetega računa.

Glavnino nezaračunanih prihodkov in kratkoročno odloženih stroškov predstavljajo posli, povezani s trgovanjem z električno energijo.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (9)

Denar in denarni ustrezniki (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Denar na poti	751	
Denarna sredstva v banki	15.407	21.678
Depoziti na odpoklic	10.030	5.106
Depoziti vezani do treh mesecev	540	2.168
Skupaj	26.728	28.951

Družba ima za potrebe izvajanja dejavnosti odprte račune doma in v tujini, na katerih je imela konec leta 16.158 tisoč EUR denarnih sredstev.

Družba na dan 31. decembra 2017 ni imela odobrenih limitov na transakcijskih računih.

KAPITAL (10)

Kapital (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vpoklican kapital	29.559	29.559
Kapitalske rezerve	561.243	561.243
Druge rezerve iz dobička	562.745	562.745
Rezerva za varovanje pred tveganjem	10.753	1.741
Rezerva za pošteno vrednost	51	21
Zadržani poslovni izid	(258.982)	(278.731)
Skupaj	905.369	876.577

Kapitalske rezerve (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vplačani presežek kapitala	561.243	561.243
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	0	0
Skupaj	561.243	561.243

Vrednost osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv ter drugih rezerv iz dobička se v letu 2017 ni spremenila.

Družba med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni vrednosti 10.753 tisoč EUR na dan 31. decembra 2017 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo (terminalske pogodbe) v višini 1.178 tisoč EUR,
- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone (terminalske pogodbe) v višini 9.625 tisoč EUR, in
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini – 49 tisoč EUR.

Gibanje rezerve za varovanje pred tveganjem (v 000 EUR)	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Standardizirane rokovne pogodbe za emisijske kupone	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	94	1.690		(43)	1.741
Oblikovanje, povečanje	2.029	13.180		(49)	15.160
Zmanjšanje	(506)	(5.245)		43	(5.707)
Prenos med odhodke	(440)				(440)
Stanje na dan 31.12.2017	1.178	9.625		(49)	10.753
Stanje na dan 1.1.2016	(515)		(158)	(64)	(737)
Oblikovanje, povečanje	1.298	5.944		(43)	7.199
Zmanjšanje	(689)	(4.255)	158	64	(4.722)
Stanje na dan 31.12.2016	94	1.690		(43)	1.741

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2017 povečala za 9.013 tisoč EUR, kar je v glavnini posledica povečanja trgovanja z standardiziranimi rokovnimi pogodbami na trgih z električno energijo in emisijskimi kuponi.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za električno energijo gre za sklenitev poslov za nakupe električne energije na tuji borzi za obdobje od 2018 do 2020, s

čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo električne energije v istem obdobju. Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za emisijske kupone pa gre za sklenitev poslov za nakupe in prodaje emisijskih kuponov na tuji borzi za obdobje od 2018 do 2020. Iz nihanj cen električne energije in cen emisijskih kuponov na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2017 dosežen kumulativno

pozitiven finančni učinek v višini 9.019 tisoč EUR. Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Družba je v letu 2017 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih negativna poštena vrednost je znašala na dan 31. december 2016 z upoštevanimi odloženimi davki 43 tisoč EUR. V letu 2017 je sklenila nove posle in jih delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša - 6 tisoč EUR, odložene terjatve za davek so se povečale za 1 tisoč EUR. Negativna poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2017 znaša - 61 tisoč EUR, od katere je družba obračunala za 12 tisoč EUR odloženih terjatev za davek, tako da je končno stanje z upoštevanim odloženim davkom - 49 tisoč EUR.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost (v 000 EUR)	Aktuarski dobički / izgube	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	21	21
Oblikovanje, povečanje	44	44
Zmanjšanje	(2)	(2)
Prenos na preneseni poslovni izid	(11)	(11)
Stanje na dan 31.12.2017	51	51
Stanje na dan 1.1.2016	(30)	(30)
Oblikovanje, povečanje	78	78
Prenos na preneseni poslovni izid	(27)	(27)
Stanje na dan 31.12.2016	21	21

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti 51 tisoč EUR konec leta 2017 izkazuje aktuarske dobičke iz naslova obračunane obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi. Aktuarska izguba se je v letu 2017 zmanjšala za 43 tisoč EUR. Iz naslova aktuarskega izračuna pa se je povečal preneseni poslovni izid zaradi odprave odpravnin v višini 13 tisoč EUR.

Zadržani poslovni izid (v 000 EUR)	2017	2016
Zadržani poslovni izid	(258.982)	(278.731)
Skupaj	(258.982)	(278.731)

Družba konec leta izkazuje negativen zadržani poslovni izid, ki ga sestavlja čisti dobiček leta 2017 v višini 19.738 tisoč EUR, zmanjšan za negativen zadržani poslovni izid leta 2016, popravljen za črpanja

rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v letu 2017 v višini 11 tisoč EUR.

Celotni kapital družbe se je v letu 2017 povečal za 28.792 tisoč EUR, in sicer za:

- čisti poslovni izid tekočega leta v višini 19.738 tisoč EUR,
- prenesen čisti poslovni izid v višini 11 tisoč EUR,
- spremembo rezerve za varovanje pred tveganjem v višini 9.013 tisoč EUR in
- spremembo rezerve za pošteno vrednost v višini 31 tisoč EUR.

Bilančni dobiček ali izguba (v 000 EUR)	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta	19.738	44.360
Preneseni dobiček / - prenesena izguba	(278.720)	(323.091)
Bilančni dobiček ali izguba	(258.982)	(278.731)

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (11)

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade zaposlenih sestavljajo rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na konec poročevalskega obdobja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	625	550
Rezervacije za jubilejne nagrade	197	189
Skupaj	822	738

Konec leta družba izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. december 2017.

Izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade zaposlenih temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile uporabljene naslednje aktuarske predpostavke:

- tablice smrtnosti,
- fluktuacija zaposlenih,

- upokojevanje,
- stopnje povečanja povprečnih plač in zneskov iz Uredbe v RS, ki predvideva 2,0 % rast od leta 2020 dalje
- stopnje povečanja plač v družbi
- diskontne stopnje, ki je za izračun na dan 31. december 2017 določena v višini 1,0 %.

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade zaposlencev
(v 000 EUR)

	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	550	189	738
Oblikovanje, povečanje	155	46	201
Zmanjšanje, črpanje	(36)	(23)	(59)
Zmanjšanje, odprava	(44)	(15)	(58)
Stanje na dan 31.12.2017	625	197	822
Stanje na dan 1.1.2016	551	200	751
Oblikovanje, povečanje	76	37	113
Zmanjšanje, črpanje		(30)	(30)
Zmanjšanje, odprava	(78)	(19)	(96)
Stanje na dan 31.12.2016	550	189	738

Zmanjšanje, odprava rezervacij v višini 43 tisoč EUR iz naslova odpravnin ob upokojitvi se izkazuje v gibanjih rezerve za pošteno vrednost.

Analiza občutljivosti (v 000 EUR)	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	(36)	40	41	(38)
Rezervacije za jubilejne nagrade	(6)	7	7	(7)
Skupaj 2017	(43)	47	48	(45)
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	(35)	39	39	(36)
Rezervacije za jubilejne nagrade	(7)	7	7	(7)
Skupaj 2016	(42)	46	46	(43)

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (12)

Dolgoročne finančne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	219.421	236.408
Druge dolgoročne finančne obveznosti		0
Skupaj	219.421	236.408

Družba izkazuje med dolgoročnimi obveznostmi do bank dolgoročna finančna posojila v skupni vrednosti 220.848 tisoč EUR, zmanjšana za dolgoročno

razmejene stroške odobritve kredita iz leta 2016. Vrednosti glavnice prejetih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2018, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank v višini 17.485 tisoč EUR, zmanjšana za kratkoročno razmejeni del stroškov odobritve kredita iz leta 2016. V letu 2017 je bilo odplačanih za 9.203 tisoč EUR dolgoročnih posojil. Poleg tega je bilo med letom črpanih in vrnjenih 11.500 tisoč EUR dolgoročnih revolving posojil.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti (v 000 EUR)	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	236.408	0	236.408
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(16.987)		(16.987)
Odplačila		(0)	(0)
Stanje na dan 31.12.2017	219.421		219.421
Stanje na dan 1.1.2016	67.537	3	67.540
Pridobitve	180.000		180.000
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(9.203)		(9.203)
Odplačila		(3)	(3)
Drugo	(1.926)		(1.926)
Stanje na dan 31.12.2016	236.408	0	236.408

Družba je imela v letu 2017 zagotovljeno revolving posojilo v višini 50.000 tisoč EUR, ki na dan 31. december 2017 ni bilo črpano.

Posojila so obrestovana po variabilni obrestni meri, ki temelji na 3-mesečnem oziroma 6-mesečnem Euriborju, ki je v primeru, negativnega Euribora, enak 0 in pribitkom, ki se gibljejo v razponu med 1,15 % in 3,50 %.

Družba zapadle obroke glavnice in obresti plačuje v rokih.

Obrestno tveganje je obvladovano v skladu s Pravilnikom o obvladovanju obrestnega tveganja skupine HSE, ki opredeljuje in določa politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v skupini HSE. Poleg tega družba redno spremlja gibanje tržnih obrestnih mer Euribor ter v skladu s tem pripravlja periodične Strategije obvladovanja obrestnega tveganja družbe HSE. Cilj upravljanja z obrestnim tveganjem je omejiti in zmanjšati tveganje povezano s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirati denarne tokove. V letu 2017 družba ni sklepala novih obrestnih zavarovanj.

Dolgoročna posojila do bank so zavarovana z menicami, odstopom terjatev in poslovnih deležev in s poroštvo odvisne družbe.

Podrobnejša razkritja so v poglavju (4.5.7.6.4) o obrestnem tveganju.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (13)

Kratkoročne finančne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini brez obresti		925
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini za obresti		9
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	16.987	8.705
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	61	79
Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	61	53
Druge kratkoročne finančne obveznosti	93	230
Skupaj	17.201	10.002

Glavnino kratkoročnih finančnih obveznosti predstavlja kratkoročni del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2018 v višini 17.485 tisoč EUR, zmanjšan za kratkoročne razmejene stroške odobritve kredita iz leta 2016.

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti (v 000 EUR)	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini za obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	925	9	8.705	79	53	230	10.002
Povečanje	42.346	222		7.806		1.467	51.841
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti			16.987				16.987
Kratkoročna odplačila	(43.271)	(231)		(7.825)		(1.604)	(52.931)
Dolgoročna odplačila			(9.203)				(9.203)
Drugo					8	498	506
Stanje na dan 31.12.2017			16.489	61	61	591	17.201
Stanje na dan 1.1.2016	30.703	76	115.922	23	267	37	147.028
Povečanje	23.002	963	110.000	10.619		3.817	148.401
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti			9.203				9.203
Kratkoročna odplačila	(52.779)	(1.030)	(215.000)	(10.562)		(3.625)	(282.996)
Dolgoročna odplačila			(10.922)				(10.922)
Drugo			(498)		(214)		(712)
Stanje na dan 31.12.2016	925	9	8.705	79	53	230	10.002

KRA TKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (14)

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	40.235	42.704
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.792	1.071
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78	74
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	90.601	82.035
Skupaj	132.706	125.884

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo v Sloveniji in tujini.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo.

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini (v 000 EUR)	Država	31.12.2017	31.12.2016
DEM	Slovenija	8.540	9.522
mHE Lobnica	Slovenija	2	2
SENG	Slovenija	7.506	7.376
TEŠ	Slovenija	21.336	24.019
TET - v likvidaciji	Slovenija	110	150
PV	Slovenija	9	18
HTZ I.P.	Slovenija	20	7
HSE Invest	Slovenija	69	19
HSE BE	Srbija	13	1.219
HSE Adria	Hrvaška		17
HSE MAK Energy	Makedonija	797	
HSE BH	Bosna in Hercegovina	1.835	354
Skupaj		40.235	42.704

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (15)

Druge kratkoročne obveznosti (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	25	524
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.166	952
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	17.349	15.527
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	12	14
Kratkoročno odloženi prihodki		21
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	27.013	31.012
Skupaj	45.565	48.049

Druge kratkoročne obveznosti v glavnini predstavljajo obveznosti do državnih in drugih inštitucij ter kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki.

Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih inštitucij predstavljajo obveznost za davek na dodano vrednost, obveznost za trošarino, obveznosti za decembrske prispevke za plače in prispevke od drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki jih je dolžan plačati delodajalec. Najvišjo obveznost izkazuje družba iz naslova davka na dodano vrednost. Gre za prejete račune električne energije iz tujine, za katere je v veljavi sistem samoobdavčitve, kjer pravico do odbitka davka na dodano vrednost družba pridobi na dan izdaje prejetega računa iz tujine.

Vnaprej vračunani stroški so stroški, ki se nanašajo na leto 2017 in so vključeni v izkaz poslovnega izida, družba pa zanje v letu 2017 še ni prejela računa oziroma obračuna. Glavnino predstavljajo nakupi električne energije za leto 2017 od odvisne družbe. Ostalo so odstopanja od vozniških redov za mesec december 2017 in obresti prejetih posojil, za katere družba še ni prejela obračuna v letu 2017.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (16)

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dana poročstva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji	146.348	162.200
Dane bančne garancije za odvisne družbe v Sloveniji	235	3.965
Dane bančne in starševske garancije za odvisne družbe v tujini	3.311	4.602
Dana poročstva drugim	6.861	11.409
Skupaj	156.756	182.176

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje vrednosti danih poroštev in starševskih garancij.

Med danimi poroštvu drugim je izkazana ocena potencialnih obveznosti projekta nadomestnega bloka 6 v višini 6.861 tisoč EUR. Gre za zavezo družbe v posojilni pogodbi sklenjeni med TEŠ in EBRD, da bo v primeru povečanja stroškov projekta nadomestnega bloka 6 družbi TEŠ zagotovila dodatna sredstva za plačilo vseh obveznosti.

Dana poročstva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji
(v 000 EUR)

Upravičenec	Dolжник	Vrsta poročstva	Veljavnost	Pogojne obveznosti na 31.12.2017	Pogojne obveznosti na 31.12.2016
EBRD*	TEŠ	Poroštvo za posojilo EBRD	za čas veljavnosti kreditne pogodbe	145.714	151.314
Unicredit banka	TEŠ	Poroštvo za kratkoročni kredit	31.12.2016		10.000
NLB	RGP	Poroštvo za garancijo banke	za čas veljavnosti pogodbe	283	431
Petrol	HSE	Poroštvo za obveznosti PV, TEŠ, SENG in DEM do Petrol	31.12.2020	243	355
Geoplin	TEŠ	Poroštvena izjava	30.1.2017	108	100
Skupaj				146.348	162.200

* Kot pogojna obveznost je razkrita glavnica prejetega posojila.

Dana poročstva in starševske garancije so se v primerjavi z letom 2016 znižala zaradi poplačila kratkoročnih posojil do Unicredit bank in zaradi odplačila dela glavnice EBRD.

Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi na dan 31. december 2017 lahko povzročili morebitno obveznost iz tega naslova.

4.5.7.2 Izkaz poslovnega izida

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (17)

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2017	2016
Na domačem trgu	470.118	447.123
Električna energija	468.170	445.091
Ostalo trgovsko blago in material	415	422
Ostale storitve	1.532	1.609
Na tujem trgu	1.140.570	787.310
Električna energija	1.128.116	779.734
Ostalo trgovsko blago in material	13	482
Ostale storitve	12.442	7.094
Skupaj	1.610.688	1.234.433

Čiste prihodke od prodaje ustvari družba v glavnini s prodajo električne energije. Znesek prihodkov iz tega

naslova predstavlja 99,1 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Prihodke od trgovskega blaga (doma in v tujini) predstavlja neto vrednost prodaje emisijskih kuponov.

Prihodke od opravljenih storitev je družba ustvarila s storitvami, povezanimi s prodajo električne energije (prenosne kapacitete, prispevek za dodelitev prenosnih kapacitet, potrdila o izvoru), storitvami, opravljenimi za odvisne in druge družbe, ter najemninami.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (18)

Drugi poslovni prihodki (v 000 EUR)	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij		3.030
Odprava slabitve terjatev		862
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	90	9
Zamudne obresti	29	71
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	8	13
Ostalo	0	0
Skupaj	127	3.985

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (19)

Stroški blaga, materiala in storitev (v 000 EUR)	2017	2016
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.500.609	1.129.895
Odvisni stroški prodanega blaga	42.640	27.422
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.543.249	1.157.317
Stroški energije	42	42
Stroški drobnega inventarja	7	4
Pisarniški material	16	33
Strokovna literatura	207	185
Ostalo	8	14
Skupaj stroški materiala	281	279
Storitve vzdrževanja	1.662	1.943
Stroški najemnin	1.117	1.150
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	1.022	856
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	3.183	1.628
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	400	312
Stroški storitev fizičnih oseb	297	280
Ostalo	528	414
Skupaj stroški storitev	8.209	6.582
Skupaj	1.551.739	1.164.179

V nabavni vrednosti prodanega blaga, ki predstavlja 98,7 % vseh poslovnih odhodkov, so izkazani odhodki za nakup električne energije in odvisnih stroškov nakupa električne energije.

Med stroški materiala predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški strokovne literature, stroški goriva in stroški pisarniškega materiala.

Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški intelektualnih storitev, stroški vzdrževanja računalniške opreme in programov, stroški najema prostorov ter stroški zavarovanj in bančnih storitev. Porast stroškov intelektualnih storitev se nanaša na odvetniške storitve, povezane z odvijanjem pravnih postopkov, sproženih s strani revidirane družbe.

Stroški revizorja (v 000 EUR)	2017	2016
Revidiranje letnega poročila	15	14
Druge storitve dajanja zagotovil		71
Skupaj	15	85

*samo stroški revidiranja družbe HSE (ni vključen strošek revizije skupine HSE)

Poleg revidiranja letnega poročila družba revizijski družbi KPMG Slovenija v letu 2017 ni izplačala drugih zneskov.

STROŠKI DELA (20)

Stroški dela (v 000 EUR)	2017	2016
Plače	7.400	6.167
Stroški pokojninskih zavarovanj	989	832
Stroški drugih zavarovanj	560	458
Drugi stroški dela	949	685
Skupaj	9.898	8.143

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlencev, vključno s prispevki delodajalca. V kalkulirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2017, ki jih zaposleni lahko koristijo do 30. junija 2018.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi	1.1.2017	31.12.2017	Povprečno število zaposlenih
4	1	0	1
5	12	12	12
6/1	17	17	17
6/2	32	40	36
7	68	76	72
8/1	24	27	26
8/2	3	2	3
Skupaj	157	174	166

ODPISI VREDNOSTI (21)

Odpisi vrednosti (v 000 EUR)	2017	2016
Amortizacija neopredmetenih sredstev	313	280
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	494	477
Oslabitev/odpisi terjatev	28	6
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	1	
Pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	9	2
Skupaj	845	766

Med odpisi vrednosti so izkazani amortizacija sredstev družbe, odpisi terjatev in izgube pri odpisu in prodaji opreme.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI

Drugi poslovni odhodki (v 000 EUR)	2017	2016
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	11	11
Donacije	25	28
Drugi poslovni odhodki	836	322
Skupaj	872	361

Porast stroškov poslovnih odhodkov se nanaša na plačane takse na sodiščih, povezane z odvijanjem pravnih postopkov, sproženih s strani revidirane družbe.

FINANČNI PRIHODKI (22)

Finančni prihodki (v 000 EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	41.155	50.322
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	1.905	3.820
Dobiček izvedenih finančnih instrumentov iz naslova trgovanja z električno energijo in emisijskimi kuponi	3.749	46
Drugi finančni prihodki	1.004	1.084
Skupaj	47.814	55.271

Med finančnimi prihodki iz deležev so izkazane izplačane dividende odvisnih družb DEM, SENG in HSE Adria v skupni višini 41.005 tisoč EUR in skupaj obvladovane družbe Soenergetika v višini 150 tisoč EUR.

Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dana posojila družbam v skupini.

Znesek 3.749 tisoč EUR predstavlja dobičke iz trgovanja s standardiziranimi rokavnimi pogodbami za električno energijo in emisijskimi kuponi. Med drugimi finančnimi prihodki družba izkazuje v glavnini prihodke za dane starševske garancije družbam v skupini.

FINANČNI ODHODKI (23)

Finančni odhodki (v 000 EUR)	2017	2016
Finančni odhodki za obresti	7.991	11.144
Izguba izvedenih finančnih instrumentov iz naslova trgovanja z električno energijo in emisijskimi kuponi	1.040	807
Finančni odhodki iz slabitev finančnih naložb	48.461	49.373
Drugi finančni odhodki	4.822	6.490
Skupaj	62.314	67.813

Finančne odhodke za obresti, sestavljajo obračunane obresti iz prejetih dolgoročnih in kratkoročnih posojil od bank v višini 7.768 tisoč EUR ter obračunane obresti iz prejetih kratkoročnih posojil družb v skupini HSE v višini 222 tisoč EUR.

Znesek 1.040 tisoč EUR predstavlja izgube iz trgovanja s standardiziranimi rokavnimi pogodbami za električno energijo in emisijskimi kuponi.

Finančne odhodke iz slabitev finančnih naložb predstavljajo slabitev dolgoročne finančne naložbe v družbo TEŠ in TET - v likvidaciji.

Druge finančne odhodke predstavljajo stroški danega poročstva družbi s strani družbe DEM, stroški davčnega odtegljaja za tuja posojila ter stroški v povezavi z najemanjem dolgoročnih posojil.

DAVKI (24)

Davki (v 000 EUR)	2017	2016
Odmerjeni davek	7.980	9.029
Odloženi davki	5.244	(961)
Skupaj davek od dobička, pripoznan v izkazu poslovnega izida	13.224	8.067
Odloženi davek pripoznan v kapitalu	12	10

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah, Zakonu o davku na finančne storitve in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnica družbe na Češkem je zavezanica za davek od dohodka pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2017 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2017 znaša 7.980 tisoč EUR. Družba je za leto 2017 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2016 plačala 10.091 tisoč EUR akontacij davka od dohodkov pravnih oseb. Konec leta 2017 družba izkazuje terjatev v višini 1.270 tisoč EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v razkritju pri odloženih terjativah za davek (pojasnilo 5 Izkaza finančnega položaja).

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, popravljeni v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

Izračun efektivne davčne stopnje (v 000 EUR)	2017	2016
Poslovni izid pred davki	32.964	52.427
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	6.263	8.913
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(7.823)	(8.705)
Davek od davčnih olajšav	(186)	(97)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(6)	(6)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	9.342	8.489
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	396	435
Obračunani davek	7.983	9.029
Odloženi davki	5.239	(961)
Skupaj davki	13.221	8.067
Efektivna davčna stopnja v %	40,13 %	15,39 %

Na dan 31. december 2017 znašajo odbitne začasne razlike 548.051 tisoč EUR, za katere družba ni oblikovala odloženih terjatev za davek, in sicer iz naslova slabitev finančnih naložb v odvisne družbe. V skladu z MRS 12 – Davek iz dobička se namreč odložene terjatve za davek pripoznajo samo, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Ker družba teh naložb v predvidljivi prihodnosti nima namena odtujiti, tudi ni oblikovala terjatev za davek iz tega naslova.

ČISTI POSLOVNI IZID (25)

Čisti poslovni izid (v 000 EUR)	2017	2016
Kosmati donos iz poslovanja	1.610.815	1.238.417
Poslovni izid iz poslovanja	47.462	64.969
Finančni izid	(14.500)	(12.542)
Poslovni izid pred davki	32.962	52.427
Čisti poslovni izid poslovnega leta	19.738	44.360

Družba je leto 2017 zaključila s čistim dobičkom v višini 19.738 tisoč EUR. Brez slabitve naložb v družbo TEŠ in TET – v likvidaciji bi družba leto 2017 zaključila s čistim dobičkom v višini 68.199 tisoč EUR.

4.5.7.3 Povezane osebe

Povezane osebe so odvisne družbe, ki jih HSE obvladuje neposredno ali posredno preko svojih odvisnih družb.

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2017. Pri danih in prejetih posojilih je prikazano stanje konec leta 2017 (glavnica z obrestmi). Prihodki od danih starševskih garancij v letu 2017 so prikazani ločeno v neto vrednosti (brez DDV). Vrednosti starševskih garancij so razkrite pri Pogojnih obveznostih in pogojnih sredstvih (pojasnilo 17 Izkaza finančnega položaja).

Stanje odprtih poslovnih terjatev s povezanimi osebami je razkrito pri poglavju 4.5.7.1 (7) Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, stanje odprtih poslovnih obveznosti pri poglavju 4.5.7.1 (15) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev.

Podatki o povezanih družbah (v 000 EUR)	Prodaje	Nakupi	Dana posojila, garancije in poročstva z obrestmi	Prihodki od danih starševskih garancij
DEM	52	58.450		
mHE Lobnica		6		
SENG	12.770	37.783		
TEŠ	2.218	199.275	21.028	995
TET - v likvidaciji	85	1.390		
PV	3.084	87	5.872	
HTZ I.P.		56		
RGP	21		562	4
HSE Invest		138		
HSE BE	28.410	687	5	5
HSE Adria	2	14	0	0
HSE MAK Energy	10.226	8.266		
HSE BH	62.425	18.941		
Skupaj	119.293	325.094	27.467	1.004

Prodajne cene in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine in prodajne cene električne energije so določene na podlagi primerljivih prostih cen, nakupne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške oziroma doseženih prodajnih cen na trgu.

Družba je v 100 % lasti Republike Slovenije. Družba z Vlado Republike Slovenije v letu 2017 ni sklepala poslov. Dividend družba lastniku v letu 2017 ni izplačala.

Posli z Republiko Slovenijo in pravnimi osebami, ki so v neposredni večinski lasti Republike Slovenije (v 000 EUR)	Odprije terjatve na dan 31.12.2017	Odprije obveznosti na dan 31.12.2017	Prihodki v letu 2017	Odhodki v letu 2017
BORZEN	111	1.326	840	8.291
BSP	223	52	95.312	28.389
ECE	11.288	824	102.475	3.662
ELES	3.771	516	25.740	2.575
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS	5.238	40	43.040	830
E3	5.245	119	45.300	2.759
GEN ENERGIJA	660	25	4.169	505
GEN-I	3.452	164	77.537	61.948
PETROL	1.425	2.425	14.289	13.337
Energetska podjetja - skupaj	31.413	5.491	408.700	122.296
TALUM	1.845	4	17.707	26
Proizvodnja aluminija	1.845	4	17.707	26
SID		49.333		5.815
Banke - skupaj		49.333		5.815
Skupaj	33.258	54.828	426.407	128.137

V tabeli so prikazani posli s pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo) in so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2017 presegajo 2 milijona EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je RS večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

4.5.7.4 Poslovni najem

Družba ima v najemu poslovne prostore, garaže, parkirna mesta, strežniške omare in varni sistemski računalniški prostor.

V spodnji tabeli so prikazane obveznosti v zvezi s poslovnim najemom (družba kot najemjemalec) v odpovednem roku, kar predstavlja najmanjše vsote najemnin:

Poslovni najem (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Manj kot eno leto	351	325
Skupaj	351	325

Stroški za poslovni najem so v letu 2017 znašali 1.117 tisoč EUR.

4.5.7.5 Prejemki

Prejemki poslovdij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornem svetu in komisij nadzornega sveta.

Družba v letu 2017 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2017 nima terjatev do poslovdstva in članov nadzornega sveta.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovdstvu družbe in zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članom nadzornega sveta in članom komisij nadzornega sveta.

Prejemki (v 000 EUR)	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	251	77	13	3	7	352
Člani nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta				4	233	237
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	394	73	20	12		498
Skupaj 2017	645	150	33	19	240	1.087
Člani uprave	266	72	10	4	7	358
Člani nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta			3	9	238	249
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	344	11	13	6		375
Skupaj 2016	610	84	25	19	244	982

Prejemki posloводства (v 000 EUR)	Bruto plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračilo stroškov	Bruto sejnine	Skupaj
Nikolić Stojan	129	4	4	2	6	144
Skubin Gorazd	42	71	3	0		117
Marovt Matjaž	80	2	6	1	2	91
Skupaj 2017	251	77	13	3	7	352

Pri članu uprave Stojanu Nikoliću in Matjažu Marovtu je med postavkami sejnine upoštevan tudi znesek

sejnin, ki jih je prejel kot član nadzornega sveta v družbi PV.

Prejemki članov nadzornega sveta HSE (v 000 EUR)	Sejнина bruto / seje	Sejнина bruto / osnovno plačilo	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Skupaj
Jančar Boštjan - član NS HSE	3	11	14	10		14
Cukrov Vesna - članica NS HSE	1	3	3	2	0	3
Markoli Boštjan - namestnik predsednika NS HSE	3	12	15	11	0	15
Otič Jernej - član NS HSE	2	11	14	10	1	15
Pantoš Miloš - član NS HSE	3	11	14	10	0	14
Slokan Črt - član NS HSE		3	3	2	0	3
Štefe Drago - član NS HSE	2	9	11	8	0	11
Perović Milan - predsednik NS HSE	3	17	20	15	0	20
Vračar Viktor - član NS HSE	3	11	15	11	0	15
Marovt Matjaž - član NS HSE	1	4	5	4	0	6
Lipušek Damjan - član NS HSE	3	11	15	11	1	15
Živanić Jovanović Vanja - članica NS HSE	2	9	11	8		11
Gorjup Barbara - članica NS HSE	3	11	15	11	0	15
Skupaj 2017	30	124	155	112	3	157

Prejemki članov revizijske komisije nadzornega sveta HSE (v 000 EUR)	Sejнина bruto / seje	Sejнина bruto / osnovno plačilo	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Skupaj
Jančar Boštjan - član RK HSE	2	3	5	3		5
Markoli Boštjan - član RK HSE	2	3	5	3	0	5
Gorjup Barbara - predsednica RK HSE	2	4	6	5	0	6
Zaman Groff Maja - zunanja članica RK HSE	3	11	14	10	0	14
Skupaj 2017	9	21	30	22	0	30

Prejemki članov kadrovske komisije nadzornega sveta HSE (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Markoli Boštjan - član kadrovske komisije	0	2	2	2	0	2
Otič Jernej - član kadrovske komisije	0	3	3	2	0	3
Slokan Črt - član kadrovske komisije	0	1	1	1		1
Perović Milan - predsednik kadrovske komisije	1	4	5	4	0	5
Marovt Matjaž - član kadrovske komisije	0	1	1	1		1
Gorjup Barbara - članica kadrovske komisije	0	2	2	2	0	2
Skupaj 2017	2	12	15	11	0	15

Prejemki članov komisije za prestrukturiranje (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Cukrov Vesna - članica komisije za prestrukturiranje		0	0	0		0
Otič Jernej - član komisije za prestrukturiranje	0	1	1	1		1
Pantoš Miloš - član komisije za prestrukturiranje	1	3	4	3	0	4
Vračar Viktor - predsednik komisije	1	4	5	4	0	5
Marovt Matjaž - član komisije za prestrukturiranje	1	1	2	1	0	2
Živanić Jovanović Vanja - članica komisije za prestrukturiranje	1	2	3	2		3
Skupaj 2017	3	11	14	10	0	15

Prejemki članov komisije za trženje in investicije (v 000 EUR)	Sejnina bruto / seje	Sejnina bruto / osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
Markoli Boštjan - član komisije za trženje in investicije	1	3	3	3	0	3
Pantoš Miloš - predsednik komisije za trženje in investicije	1	4	5	4	0	5
Štege Drago - član komisije za trženje in investicije	1	2	3	2	0	3
Vračar Viktor - član komisije za trženje in investicije	1	3	4	3	0	4
Lipušček Damjan - član komisije za trženje in investicije	1	3	4	3	0	4
Skupaj 2017	4	15	19	14	0	19

4.5.7.6 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj

To poglavje je povezano s poglavjem Obvladovanje finančnih tveganj računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

4.5.7.6.1 Kreditno tveganje

Večinski del aktivnosti pri katerih se družba srečuje s kreditnim tveganjem, izhaja predvsem iz dejavnosti trgovanja z električno energijo. Večina partnerjev, s katerimi sklepamo pogodbeno odnose na področju prodaje in trgovanja z električno energijo so družbe z visoko kreditno sposobnostjo. Vse aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj izvajamo v skladu s sprejetimi internimi akti, ki natančno predpisujejo

postopke in dolžno skrbnost pri izbiri in spremljanju poslovnih partnerjev. Za obliko poslovnega odnosa s partnerji se odločamo na podlagi predhodnih analiz kreditne sposobnosti partnerja, ki v nadaljevanju določa možen obseg in časovni horizont poslovanja, elemente pogodbenega odnosa, predvsem pa potreben obseg zavarovanj v obliki bančnih in korporativnih garancij, prejetih predujmov in drugih ustreznih oblik zavarovanja.

Dnevno spremljamo kreditno tveganje kakor tudi kreditne izpostavljenosti do posameznih partnerjev. Pomemben ukrep zmanjševanja kreditnega tveganja je sklepanje pogodbenih okvirov, to je splošnih in krovnih sporazumov (npr. EFET), ki določajo mesečne finančne pobote terjatev in obveznosti, kot tudi

pobot čim širšega nabora medsebojnih terjatev in obveznosti v primeru predčasne prekinitve sporazuma zaradi morebitne insolventnosti partnerja

Maksimalno izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju kratkoročnih poslovnih in finančnih terjatev predstavlja knjigovodska vrednost po posameznih postavkah kratkoročnih terjatev, zmanjšana za finančna zavarovanja.

Ocena kreditnega tveganja				
(v 000 EUR)	Terjatve	Zavarovane terjatve	Nezavarovane terjatve	LGD *
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	22.254	6.759	15.495	9
Kratkoročne terjatve do pridruženih družb	2	2		
Kratkoročne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0		2	
Kratkoročne terjatve do kupcev	113.310	86.681	26.628	1.057
Skupaj 31.12.2017	135.566	93.441	42.126	1.067

LGD = interni izračun potencialne izgube ob neplačilu

V oceni kreditnega tveganja smo upoštevali verjetnost neizpolnitve pogodbenih obveznosti glede na bonitetni razred partnerja, vrsto prejetega zavarovanja ter bonitetno oceno njegovega izdajatelja.

Vpliv tveganja je ocenjen agregatno ob upoštevanju verjetnosti neplačila glede na bonitetni razred partnerja in znaša 0,79 % vrednosti vseh terjatev po stanju na dan 31. december 2017.

Nezavarovani delež terjatev je vsota dela prodaje partnerjem na odprti račun v okviru določenih kreditnih limitov. Prodaja na odprti račun je v skladu z veljavnim internim aktom možna v okviru odobrenih kreditnih limitov partnerjem glede na njihovo finančno moč in tveganje. Med nezavarovanimi terjatvami prevladujejo terjatve do partnerjev uvrščenih v višje bonitetne razrede ter do partnerjev, ki sodijo v visoko regulirano dejavnost in so pogosto v državni lasti (npr. ponudniki sistemskih storitev).

Verjetnost izgube v posameznem bonitetnem razredu je določena na podlagi teoretičnih modelov

in tranzicijskih matrik bonitetnih agencij. Tudi zavarovane terjatve nosijo določeno tveganje neizpolnitve glede na bonitetni razred poroka, oboje pa družba spremlja z oceno vrednosti možne izgube zaradi neizpolnitve. Terjatve do partnerjev so zavarovane z bančnimi garancijami, in korporativnimi garancijami, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, s predplačilo ter izvršnicami in menicami.

V letu 2017 so naši partnerji z redkimi izjemami redno poravnali svoje obveznosti.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo pogodbeno dogovorjene zamudne obresti.

Delež terjatev družbe do kupcev v Sloveniji se je glede na lansko poslovno leto znižal in predstavlja na dan 31. december 2017 30 % vseh poslovnih terjatev do kupcev, kar pa ni posledica zmanjšanja vrednosti terjatev v Sloveniji, temveč predvsem 16 % povišanja celotne vrednosti poslovnih terjatev družbe na dan 31. december 2017 v primerjavi s stanjem na dan 31. december 2016.

Družba izkazuje konec leta 2017 za 850 tisoč EUR dvomljivih terjatev, in sicer terjatev iz naslova prodaje električne energije družbi Korlea Invest a.s., oblikovano v letu 2012 v višini 824 tisoč EUR. V letu 2017 je družba oblikovala popravek vrednosti terjatev iz naslova prodaje električne energije družbi S.C. Transenergo com S.A. v višini 26 tisoč EUR.

Gibanje poravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev		
(v 000 EUR)	2017	2016
Stanje na dan 1.1.	824	1.686
Izterjane odpisane terjatve		(862)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	26	
Stanje na dan 31.12.	850	824

Dolgoročne poslovne in finančne terjatve po rokih zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	21.491			21.491
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	3.392			3.392
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih			3.104	
Skupaj 31.12.2017	24.884		3.104	24.884
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	1.250	3.000	18.491	22.741
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti			1.766	1.766
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih			624	624
Skupaj 31.12.2016	1.250	3.000	20.881	25.131

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve po rokih zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo					Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	22.254					22.254
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	2					2
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0					0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	110.656	2.367	8	4	1.125	114.160
Kratkoročno dani predujmi	3					3
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	20.569					20.569
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.139					7.139
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	2.561					2.561
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	23					23
Skupaj 31.12.2017	163.207	2.367	8	4	1.125	166.712
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	6.138	189				6.327
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	10					10
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	0					0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	110.525	19			1.099	111.643
Kratkoročno dani predujmi	508					508
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	20.703					20.703
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	353					353
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	1.883					1.883
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	24					24
Skupaj 31.12.2016	140.143	208			1.099	141.451

4.5.7.6.2 Likvidnostno tveganje

Obvladovanje likvidnosti družbe in skupine je močno povezano in prepleteno zaradi vzpostavljenih medsebojnih odnosov iz kupoprodaje električne energije in premoga ter zagotavljanja finančnih virov povezanih s financiranjem investicije v Blok 6.

Za obvladovanje likvidnostnega tveganja se izvaja politika rednega načrtovanja denarnih tokov in upravljanja likvidnosti družbe in skupine HSE, v skladu s katero se ažurno spremlja likvidnostna situacija in denarni tokovi na dnevni, mesečni in letni ravni. Veliko pozornosti je družba tudi v letu 2017 namenila

pripravi planov denarnih tokov, saj je le uspešno načrtovanje denarnih tokov lahko omogočilo optimalno upravljanje likvidnosti, s pravočasno napovedjo in uporabo morebitnih likvidnostnih presežkov, oziroma najavo in pokrivanjem primanjkljajev. Tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti je družba uspešno zniževala tudi s sprotim usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter dosledno izterjavo terjatev.

Ob koncu leta je likvidnostna rezerva družbe, ki sestoji iz nekoriščenih, a odobrenih kreditnih linij, in razpoložljivih denarnih sredstev, znašala 76.728 tisoč

EUR in je namenjena uravnavanju denarnih tokov ter pomembno znižuje likvidnostno tveganje družbe in skupine HSE.

Na dan 31. december 2017 je imela družba poravnane vse zapadle kratkoročne obveznosti.

Zapadlost dolgoročnih poslovnih in finančnih obveznosti družbe v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel. Del dolgoročnih posojil, ki zapade v obdobju enega leta je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Dolgoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti (v 000 EUR)	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	26.987	165.525	26.909	219.421
Skupaj 31.12.2017	26.987	165.525	26.909	219.421
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	16.511	188.503	31.394	236.408
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0			0
Skupaj 31.12.2016	16.511	188.503	31.394	236.408

IFP - izkaz finančnega položaja

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31. december 2017 je prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso

diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti in stroške zavarovanj.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank (v 000 EUR)	Predvideni denarni tokovi					Skupaj
	do 2 meseca po datumu IFP	od 2 do 12 mesecev po datumu IFP	od 1 do 2 let po datumu IFP	od 2 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja						
Dolgoročna posojila	61	29.168	38.331	182.906	29.118	279.585
Skupaj	61	29.168	38.331	182.906	29.118	279.585

V letu 2017 si je družba dodatno likvidnost zagotovila v okviru »cash managementa« skupine HSE, iz naslova prostih denarnih sredstev družbe DEM in SENG. Posojila od odvisnih družb so bila poplačana v obliki pobota z izplačilom bilančnega dobička DEM in SENG.

Za zagotovitev ustrezne strukture virov financiranja ima družba na razpolago dovolj dolgoročnih virov. Amortizacijski načrti posojil EIB in EBRD, ki jih ima za investicijo v blok 6 najete TEŠ, pomenijo veliko likvidnostno obremenitev za skupino predvsem od leta 2017 dalje, ko se pričnejo odplačila glavnice po obeh posojilih. Za likvidnostno rezervo ima družba na razpolago dolgoročno revolving posojilo v višini 50.000 tisoč EUR za obdobje do leta 2019.

S centraliziranim načrtovanjem denarnih tokov, izvedenimi ukrepi prestrukturiranja in optimiranja ročnosti dolga, zagotovitvijo ustrezne likvidnostne rezerve, aktivnim odnosom do finančnih trgov in z

ohranjanjem bonitetne ocene, je bila likvidnost družbe v letu 2017 nadzorovana in zagotovljena ter likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

4.5.7.6.3 Tečajno tveganje

Tečajno tveganje je tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in je vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev. Pri poslovanju je tečajno tveganje prisotno v manjši meri, saj je večina prilivov in odlivov vezanih na domačo valuto evro. Družba je bila v letu 2017 v okviru trgovanja z električno energijo izpostavljena nekaterim drugim valutam (HUF, TRY, RON), pri čemer se je po potrebi izpostavljenost zaščitila z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Ostale valute so pri poslovanju minimalno prisotne in družba zato ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid.

Tečajno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja tečajev in vrednosti sklenjenih poslov valutnega ščitenja.

Za preračun sredstev in obveznosti družbe na dan 31. december 2017 so bili uporabljeni naslednji tečaji:

Tečaji

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2017	Končni tečaj v EUR za leto 2016
Češka republika	CZK	25,5350	27,0210
Madžarska	HUF	310,3300	309,8300
Romunija	RON	4,6585	4,5390
Združene države Amerike	USD	1,1993	1,0541
Združeno kraljestvo	GBP	0,8872	0,8562
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Turčija	TRY	4,5464	3,7072
Hrvaška	HRK	7,4400	7,5597
Srbija	RSD	118,6600	123,6000
Makedonija	MKD	61,2150	61,8000

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev
 (v 000 EUR)

	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	24.884			24.884
Dolgoročne poslovne terjatve	2.539		565	3.104
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	2.584			2.584
Kratkoročne poslovne terjatve	163.089	2	187	163.278
Dolgoročne finančne obveznosti	(219.421)			(219.421)
Kratkoročne finančne obveznosti	(17.201)			(17.201)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(149.727)	(650)	(395)	(150.771)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2017	(193.253)	(648)	357	(193.544)
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	24.507			24.507
Dolgoročne poslovne terjatve	341		282	624
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	1.906			1.906
Kratkoročne poslovne terjatve	137.743		977	138.720
Dolgoročne finančne obveznosti	(236.408)			(236.408)
Kratkoročne finančne obveznosti	(10.002)			(10.002)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(140.680)	(333)	(1.518)	(142.530)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2016	(222.591)	(333)	(259)	(223.183)

IFP - izkaz finančnega položaja

Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti
 (v 000 EUR)

	31.12.2017	31.12.2016
do 12 mesecev	4.494	4.200
Skupaj	4.494	4.200

Učinek valutnih zamenjav
 (v 000 EUR)

	2017	2016
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(49)	(53)
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	5	66
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(89)	(13)

4.5.7.6.4 Obrestno tveganje

Družba obrestno tveganje ustrezno obvladuje s tekočim spremljanjem izpostavljenosti obrestnemu tveganju preko politike obvladovanja obrestnega

tveganja, v okviru katere spremlja dogajanja na trgu denarja, gibanje obrestnih mer in gibanje cen izvedenih finančnih instrumentov, s ciljem pravočasno predlagati ukrepe obrestnega ščitenja. Vrednost Euriborja ostaja še vedno na zgodovinsko

nizki ravni in je bila v letu 2017 skozi celotno obdobje negativna in je še dodatno padala. Odločitev o obrestnem ščitenju temelji na napovedi o gibanju obrestnih mer in vplivu na višino odhodkov iz financiranja. V letu 2017 družba ni sklepala novih obrestnih zavarovanj. Družba ima namreč sklenjene posojilne pogodbe za dolgoročno posojila na način, da je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je Euribor negativen (t.i. zero floor) in je izpostavljena porastu Euriborja v pozitivno območje. Ščitenje obrestnih mer bi v razmerah, ki veljajo na trgu denarja in napovedih o gibanju obrestnih mer, še dodatno povečalo strošek financiranja ter izpostavljenost padanju obrestnih mer.

Obrestno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča.

Prikaz obrestovanih in neobrestovanih finančnih sredstev in obveznosti:

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri (v 000 EUR)		31.12.2017
Finančne obveznosti		238.333
Finančna sredstva		

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri (v 000 EUR)	Čisti poslovni izid 2017		Čisti poslovni izid 2016	
	Povečanje za 50 b.t.	Zmanjšanje za 50 b.t.	Povečanje za 50 b.t.	Zmanjšanje za 50 b.t.
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(460)	n/a	(743)	n/a
Finančne obveznosti	(460)	n/a	(743)	n/a

4.5.7.6.5 Cenovno tveganje

TERMINSKE POGODBE ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Družba trguje s terminskimi pogodbami z namenom zavarovanja dolgoročnih pozicij pred cenovnimi tveganji. V primeru izvajanja zavarovanja družba ob sklenitvi posla za fizično dobavo sklence tudi terminsko pogodbo z nasprotno količino in isto zapadlostjo. Na ta način družba finančno fiksira dobiček od prodajnega oz. nakupnega posla, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom iz naslova fizične pogodbe o prodaji električne energije. Iz tega naslova ima družba konec leta sklenjenih za 14.519 tisoč EUR terminskih pogodb. Razkritja teh poslov so v točki 4.5.7.1 (10) Kapital.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba variabilne obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Zaradi negativnih vrednosti tržnih obrestnih mer Euribor v letu 2017 smo pri analizi občutljivosti upoštevali samo pribitek/povečanje + 0,50 b.t.(bazične točke). Pri posojilih, ki so sklenjena po obrestni meri Euribor »zero floor« smo upoštevali pribitek + 0,50 b.t. na povprečno vrednost Euriborja v 2017 (povprečna vrednost 3-mesečnega Euriborja - 0,33 %; povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja - 0,26 %).

Za finančna sredstva so dogovorjene fiksne obrestne mere, zato analiza občutljivosti za ta del ni narejena.

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja v času odprtja pozicije povečuje cenovno izpostavljenost družbe, saj je pogodba sklenjena z namenom ustvarjanja dobička na račun nihanja cen električne energije. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v primeru sklenitve terminske ali fizične pogodbe z nasprotno pozicijo. Razkritja teh poslov so v točki 4.5.7.1 (10) Kapital. Družba ima konec leta odprtih za 51.539 tisoč EUR terminskih pogodb za namen trgovanja.

Sklenjene nakupne standardizirane rokovne pogodbe z namenom zavarovanja (v 000 EUR)			31.12.2017	31.12.2016
za električno energijo - zavarovanje nakupa			8.779	2.814
za električno energijo - zavarovanje prodaje			5.740	
Skupaj			14.519	2.814

Sklenjene nakupne standardizirane rokovne pogodbe z namenom trgovanja (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
za električno energijo - trgovanje - namen nakup	29.440	2.989
za električno energijo - trgovanje - namen prodaja	22.098	2.596
Skupaj	51.539	5.585

EMISIJSKI KUPONI

Podlaga za izvajanje strategije prodaje lastne proizvodnje je pričakovana proizvodnja električne energije odvisnih družb. Družba tako že v tekočem letu prodaja električno energijo odvisnih družb za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je maksimizacija dobička in zagotovitev stabilnih prihodkov od prodaje električne energije.

Družba je v letu 2017 sklepala terminske pogodbe za nakup in prodajo emisijskih kuponov z namenom cenovnega zavarovanja količin emisijskih kuponov, ki izhajajo iz potreb lastne proizvodnje, v omejenem obsegu pa je družba sklepala terminske pogodbe za nakup in prodajo iz naslova trgovalne aktivnosti, ki ni bila povezana z lastno proizvodnjo. Konec leta 2017 za te namene odprtih za 44.019 tisoč EUR pogodb za zavarovanje nakupa in prodaje emisijskih kuponov.

Sklenjene nakupne standardizirane rokovne pogodbe z namenom zavarovanja (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
za emisijske kupone - za zavarovanje nakupa	41.949	9.224
za emisijske kupone - za zavarovanje prodaje	2.070	2.070
Skupaj	44.019	11.293

4.5.7.6.6 Upravljanje s kapitalom

Upravljanje s kapitalom (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne obveznosti	219.421	236.408
Kratkoročne finančne obveznosti	17.201	10.002
Skupaj finančne obveznosti	236.622	246.410
Kapital	905.369	876.577
Finančne obveznosti/Kapital	0,26	0,28
Denar in denarni ustrezniki	26.728	28.951
Neto finančna obveznost	209.894	217.458
Neto dolg/Kapital	0,23	0,25

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, partnerjev in potencialnih investorjev ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti družbe.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto finančnih obveznosti s celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2017 boljši glede na stanje konec leta 2016 zaradi nižje zadolženosti.

4.5.7.6.7 Poštene vrednosti

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente, razen izvedenih finančnih instrumentov, katerih vrednosti so evidentirane po poštene vrednosti.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov (v 000 EUR)	31.12.2017		31.12.2016	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	112	112	112	112
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	112	112	112	112
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	220.577		194.709	
Finančne terjatve	27.467		26.414	
Poslovne in druge terjatve	166.382		139.344	
Denarna sredstva	26.728		28.951	
Skupaj	220.689	112	194.820	112
Izvedene finančne obveznosti po poštenu vrednosti	61	61	53	53
Izvedeni finančni instrumenti (obveznosti)	61	61	53	53
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	387.942		390.718	
Bančna posojila	236.468		245.192	
Druge finančne obveznosti	215		1.155	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	151.259		144.370	
Skupaj	388.003	61	390.771	53

Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo (v 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Finančna sredstva po poštenu vrednosti - druga raven	61	53
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti - tretja raven	112	112

4.5.8 Dogodki po datumu poročanja

Dogodki, ki so po datumu izkaza finančnega položaja imeli vpliv na računovodske izkaze leta 2017 in razkritja v zvezi z njimi:

V družbi TET, je bil leta 2014 sprožen postopek redne likvidacije. V družbi HSE so se zaradi obstoja odbitnih davčnih razlik iz naslova prevrednotovalnih finančnih odhodkov zaradi oslabitve finančne naložbe ob prehodu v likvidacijo oblikovale odložene terjatve za davke. V računovodskih izkazih za leto 2017 so bile le-te odpravljene, ker je družba TET – v likvidaciji, v začetku leta 2018 prešla v delujočo družbo, s tem pa se je v družbi HSE, tudi zmanjšala zmožnost koriščenja omenjenih odbitnih davčnih razlik v okviru davčnih obračunov.

4.5.9 Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo električne energije v Sončni elektrarni v Velenju. Vezano na določila Energetskega zakona mora družba ločeno spremljati dejavnost proizvodnje električne energije v Sončni elektrarni.

Izkaz finančnega položaja za dejavnost proizvodnje električne energije iz sončne elektrarne in je sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med proizvodno opremo v okviru nepremičnin, naprav in opreme je izkazana knjigovodska vrednost sončne elektrarne,
- med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami so izkazane terjatve do kupcev električne energije ter vstopni davek na dodano vrednost,
- v kapitalu je izkazan poslovni izid posamezne dejavnosti in razlika aktivnih in pasivnih postavk izkaza finančnega položaja,
- med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do dobaviteljev obratovanja in vzdrževanja sončne elektrarne in izstopni davek na dodano vrednost.

4.5.9.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31. december 2017 (Energetski zakon)

Izkaz finančnega položaja - Energetski zakon (v 000 EUR)	Trgovanje z električno energijo	Proizvodnja sončne elektrarne	Skupaj
SREDSTVA	1.320.896	189	1.321.085
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	1.118.883	91	1.118.974
I. Neopredmetena sredstva	26.839		26.839
II. Nepremičnine, naprave in oprema	12.335	91	12.426
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	1.010.573		1.010.573
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	65.764		65.764
VI. Dolgoročne poslovne terjatve	3.104		3.104
VIII. Odložene terjatve za davek	267		267
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	202.013	98	202.111
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	2.584		2.584
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	135.564	1	135.566
V. Terjatve za odmerjen davek	1.270		1.270
VI. Druga kratkoročna sredstva	35.963		35.963
VII. Denar in denarni ustrezniki	26.631	96	26.728
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.320.896	189	1.321.085
A. KAPITAL	905.182	187	905.369
I. Vpoklicani kapital	29.412	146	29.559
II. Kapitalske rezerve	561.243		561.243
III. Rezerve iz dobička	562.745		562.745
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem	10.753		10.753
V. Rezerva za pošteno vrednost	51		51
VI. Zadržani poslovni izid	(259.023)	41	(258.982)
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	220.243		220.243
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	822		822
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	219.421		219.421
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	195.471	2	195.473
II. Kratkoročne finančne obveznosti	17.200	2	17.201
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	132.706		132.706
V. Druge kratkoročne obveznosti	45.565		45.565

4.5.9.2 Izkaz poslovnega izida za leto 2017 (Energetski zakon)

Izkaz poslovnega izida - Energetski zakon (v 000 EUR)	Trgovanje z električno energijo	Proizvodnja sončne elektrarne	Skupaj
POSLOVNI PRIHODKI	1.610.794	20	1.610.815
1. Čisti prihodki od prodaje	1.610.667	20	1.610.688
4. Drugi poslovni prihodki	127		127
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	1.610.794	20	1.610.815
POSLOVNI ODHODKI	1.563.346	7	1.563.353
5. Stroški blaga, materiala in storitev	1.551.736	2	1.551.739
6. Stroški dela	9.898		9.898
7. Odpisi vrednosti	840	5	845
8. Drugi poslovni odhodki	872		872
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	47.449	13	47.462
9. Finančni prihodki	47.814		47.814
10. Finančni odhodki	62.314		62.314
FINANČNI IZID	(14.500)		(14.500)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI	32.948	13	32.962
DAVEK	13.221	2	13.224
12. Odmerjeni davek	7.978	2	7.980
13. Odloženi davek	5.244		5.244
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	19.727	11	19.738
Večinski lastnik	19.727	11	19.738

Izkaz poslovnega izida za dejavnost proizvodnje električne energije iz sončne elektrarne je tako sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med čistimi poslovnimi prihodki je izkazana vrednost izdanih računov kupcem električne energije iz sončne elektrarne,
- med stroški materiala in storitev so izkazani stroški v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem sončne elektrarne,
- stroški amortizacije predstavljajo amortizacijo sončne elektrarne,
- odmerjeni davek je izračunan davek od dohodkov pravnih oseb na podlagi poslovnega izida dejavnosti.

4.5.9.3 Izkaz denarnih tokov (Energetski zakon)

Izkaz denarnih tokov - Energetski zakon (v 000 EUR)	Trgovanje z električno energijo	Proizvodnja sončne elektrarne	Skupaj
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti poslovni izid	19.727	11	19.738
Prilagoditve za:			
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	313		313
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	488	5	494
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	1		1
Odpise poslovnih terjatev	28		28
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	9		9
Finančne prihodke	(47.814)		(47.814)
Finančne odhodke	62.314		62.314
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(8)		(8)
Davke	13.221	2	13.224
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	48.280	18	48.299
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij			
Sprememba v:			
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	(28.252)	0	(28.251)
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	13.356	1	13.357
Rezervacijah	114		114
Plačanjem davku iz dobička	(10.717)	(2)	(10.720)
Denarna sredstva iz poslovanja	22.782	17	22.799
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti	277		277
Prejemki iz drugega financiranja	1.087		1.087
Prejete dividende	41.155		41.155
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	29		29
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	36.587		36.587
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	240		240
Prejemki od zmanjšanja danih dolgoročnih posojil	47.509		47.509
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	3.749		3.749
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(1.197)		(1.197)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(36.305)		(36.305)
Izdatki za nakup odvisnih družb	(47.259)		(47.259)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(20.000)		(20.000)
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	(27.259)		(27.259)
Izdatki za poravnavo izvedenih finančnih instrumentov	(1.040)		(1.040)
Denarna sredstva iz naložbenja	(2.426)		(2.426)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za obresti od kreditov	(8.018)		(8.018)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(5.375)		(5.375)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(9.203)		(9.203)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti	(0)		(0)
Izplačane dividende			
Denarna sredstva iz financiranja	(22.597)		(22.597)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	28.872	79	28.951
Tečajne razlike na denarnih sredstvih			
Finančni izid v obdobju	(2.241)	17	(2.224)
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	26.631	96	26.728

Kontaktni podatki

Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Poslovodstvo družbe:

Matjaž Marovt, generalni direktor
mag. Stojan Nikolić, finančni direktor

Naslov: Koprška ulica 92

1000 Ljubljana

Slovenija

Telefon: + 386 1 47 04 100

Fax: + 386 1 47 04 101

E-pošta: hse@hse.si; info@hse.si

Spletna stran: www.hse.si

Dravske elektrarne Maribor d. o. o.

Direktor družbe: Andrej Tumpej

Naslov: Obrežna ulica 170

2000 Maribor

Slovenija

Telefon: + 386 2 30 05 000

Fax: + 386 2 30 05 655

E-pošta: dem@dem.si

Spletna stran: http://www.dem.si

Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.

Direktor družbe: Marjan Pintar

Naslov: Erjavčeva 20

5000 Nova Gorica

Slovenija

Telefon: + 386 5 33 96 310

Fax: + 386 5 33 96 315

E-pošta: seng@seng.si
Spletna stran: www.seng.si

Srednjesavske elektrarne d. o. o.

Direktor družbe: dr. Matjaž Eberlinc

Naslov: Ob železnici 27

1420 Trbovlje

Slovenija

Telefon: /

Fax: /

E-pošta: /

Spletna stran: /

Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.

Direktor družbe: mag. Arman Koritnik

Naslov: Cesta Lole Ribarja 18

3325 Šoštanj

Slovenija

Telefon: + 386 3 89 93 100

Fax: + 386 3 89 93 485

E-pošta: info@te-sostanj.si

Spletna stran: www.te-sostanj.si

Premogovnik Velenje d. o. o.

Uprava: mag. Ludvik Golob, generalni direktor
mag. Mojca Letnik, direktorica

Naslov: Partizanska cesta 78

3320 Velenje

Slovenija

Telefon: + 386 3 89 96 100

Fax: + 386 3 58 75 007

E-pošta: info@rlv.si

Spletna stran: www.rlv.si

HTZ Velenje I.P. d. o. o.**Direktorica družbe:** mag. Suzana Koželjnik**Naslov:** Partizanska cesta 78
3320 Velenje
Slovenija**Telefon:** + 386 3 89 84 001**Fax:** + 386 3 89 84 040**E-pošta:** htz@rlv.si**Spletna stran:** www.htz.si**RGP d. o. o.****Direktor družbe:** Anton Žagar**Naslov:** Rudarska cesta 6
3320 Velenje
Slovenija**Telefon:** + 386 3 89 82 170**Fax:** + 386 3 58 69 152**E-pošta:** info@rgp.si**Spletna stran:** www.rgp.si**PV Invest d. o. o.****Direktorica družbe:** Natalija Sovič Jelenko**Naslov:** Koroška cesta 62 B
3320 Velenje
Slovenija**Telefon:** + 386 3 89 63 759**Fax:** + 386 3 89 96 635**E-pošta:** info@pvinvest.si**Spletna stran:** www.pvinvest.si**Sipoteh d. o. o.****Direktor družbe:** Iztok Kikec**Naslov:** Partizanska cesta 78
3320 Velenje
Slovenija**Telefon:** + 386 3 89 96 419**Fax:** + 386 3 89 96 481**E-pošta:** info@sipoteh.si**Spletna stran:** /**HSE – Energetska družba Trbovlje d. o. o.²****Direktor družbe:** Ervin Renko**Naslov:** Ob železnici 27
1420 Trbovlje
Slovenija**Telefon:** 386 3 56 51 200**Fax:** /**E-pošta:** /**Spletna stran:** /**HSE Invest d. o. o.****Direktor družbe:** Miha Pečovnik**Naslov:** Obrežna ulica 170
2000 Maribor
Slovenija**Telefon:** + 386 2 30 05 992**Fax:** + 386 2 30 05 991**E-pošta:** info@hse-invest.si**Spletna stran:** https://www.hse-invest.si/

² S 1. januarjem 2018 družba TET – v likvidaciji znova posluje kot normalna gospodarska družba, ki se po novem imenuje HSE – Energetska družba Trbovlje d. o. o.

Soenergetika d. o. o.

Direktor družbe: Aleš Ažman

Naslov: Stara cesta 3
4000 Kranj
Slovenija

Telefon: + 386 4 20 83 531

Fax: + 386 4 20 83 512

E-pošta: /

Spletna stran: /

HSE Adria d. o. o.

Direktor družbe: Irena Stare

Naslov: Miramarska 24
1000 Zagreb
Hrvaška

Telefon: +385 160 05 659

Fax: +385 160 05 657

E-pošta: hse.adria@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-adria>

HSE BH d. o. o.

Direktor družbe: Zlatko Sahadžić

Naslov: Alije Isakovića br. 1
71000 Sarajevo
Bosna in Hercegovina

Telefon: +387 33 266 495

Fax: +387 33 266 496

E-pošta: hse.bh@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-bh>

HSE BE d. o. o.

Direktorja družbe: Irena Stare

Drago Skornšek

Naslov: Milutina Milankovića 27
11070 Beograd
Srbija

Telefon: +381 11 311 55 86

Fax: +381 11 311 55 87

E-pošta: balkan.energy@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-balkan-energy>

HSE MAK Energy DOOEL

Direktorja družbe: Primož Pogačnik

Drago Skornšek

Naslov: Blvd. "Ilinden" No. 47/1-2
1000 Skopje
Makedonija

Telefon: +389 23 118 825

Fax: +389 23 114 862

E-pošta: info@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-mak-energy>

Podružnica HSE Praga

Direktor družbe: Drago Skornšek

Naslov: Ujezd 409/19
11800 Praha 1 - Mala Strana
Češka

Telefon: +42 257 311 210

Fax: +42 257 317 238

E-pošta: hse.praga@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/si/druzbe-hse/podruznice/podruznica-hse-praga>

Predstavništvo HSE Bukarešta

Direktor družbe: Drago Skornšek

Naslov: B. dul Dimitrie Pompeiu, nr. 6E, etaj. 5
Pipera Business Tower
RO-020335 Bucharest
Romunija

Telefon: +40 312 292 600

Fax: +40 312 292 601

E-pošta: info@hse.si

Spletna stran: <http://www.hse.si/si/druzbe-hse/predstavnistva/predstavnistvo-hse-bukaresta>

Pomen kratic

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DPP	Družini prijazno podjetje
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z odpisi vrednosti
EE	Električna energija
EKS	Energetski koncept Slovenije
ELES	ELES d. o. o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja
ETS	Sistem za trgovanje z emisijami
EU	Evropska unija
EUR / €	Evro
EZ	Energetski zakon
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
HSE Adria	HSE Adria d. o. o.
HSE BE	HSE Balkan Energy d. o. o.
HSE BH	HSE Bosna in Hercegovina d. o. o.
HSE Mak	HSE Mak Energy DOOEL
HTZ	HTZ harmonija tehnologije in znanja invalidsko podjetje d. o. o. Velenje
IFP	Izkaz finančnega položaja
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IT	Informacijska tehnologija
KK	Kadrovska komisija
KP	Komisija za prestrukturiranje
KTI	Komisija za trženja in investicije
mHE	Mala hidroelektrarna
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
NS	Nadzorni svet
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
OVE	Obnovljivi viri energije
PSU	Področje sanacij ugreznin
PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
RK	Revizijska komisija
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sočna elektrarna
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
TET – v likvidaciji	Termoelektrarna Trbovlje d. o. o. – v likvidaciji
VE	Vetrna elektrarna
VZD in PV	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost